GAZI HUSREV-BEGOVA BIBLIOTEKA
U SARAJEVU

KATALOG
ARAPSKIH, TURSKIH, PERZIJSKIH I BOSANSKIH RUKOPISA

SVEZAK DESETI

Obradio
OSMAN LAVIĆ

Al-Furqān
Fondacija za islamsko naslijeđe
London

Rijaset
Islamske zajednice u BiH
Sarajevo

LONDON - SARAJEVO
1423/2002.

X

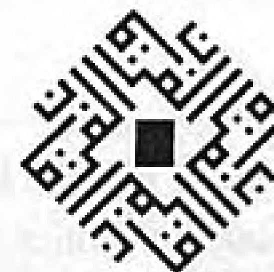
GAZI HUSREV-BEGOVA BIBLIOTEKA
U SARAJEVU

KATALOG
ARAPSKIH, TURSKIH, PERZIJSKIH I BOSANSKIH RUKOPISA

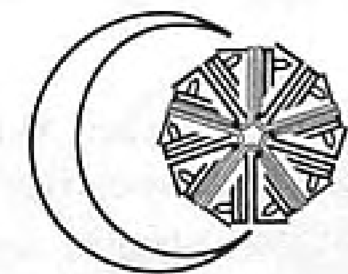
SVEZAK DESETI

Obradio
OSMAN LAVIĆ

Al-Furqān
Fondacija za islamsko naslijeđe
London

Rijaset
Islamske zajednice u BiH
Sarajevo

LONDON - SARAJEVO
1423/2002.

Recenzenti:

Dr. Fehim Nametak
Dr. Ismet Bušatlić

مراجعة:

الدكتور فهيم ناميتاك
الدكتور عصمت بوشاتليتش

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

017: 091.1 (=411.21)
017: 091.1 (=512.1) : 027.2 (497.6)
017: 091.1 (=222.1) : 027.2 (497.6)
017: 091.1 (=163.4) : 027.1 (497.6)

GAZI Husrev-begova biblioteka (Sarajevo)

Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa / Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. - London : Al-Furqān Fondacija za islamsko naslijeđe ; Sarajevo : El-Kalem, 2001 - <2002>. - Sv. <10> : faks.; 24 cm

Sv. 10. / obradio Osman Lavić. - 2002. - XXV, 494 str., XXV listova sa tablama. - Tekst na više jezika. - Upor. stv. nasl. na spor. nasl. str. : Catalogue of the Arabic, Turkish, Persian and Bosnian manuscripts

ISBN 1-873992- 69-6 (Al-Furqān Islamic Heritage Foundation)
ISBN 9958-23-127-1 (El-Kalem, sv. 10)
COBISS/BiH-ID 11228678

Izdavači: Al-Furqan Fondacija za islamsko naslijeđe.
Eagle House, High Street, Wimbledon, London. SW 19 5EF, UK
Rijaset Islamske zajednice u BiH. Gazi Husrev-begova biblioteka.
Hamdije Kreševljakovića 58 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

THE GHAZI HUSREV-BEY LIBRARY
IN SARAJEVO

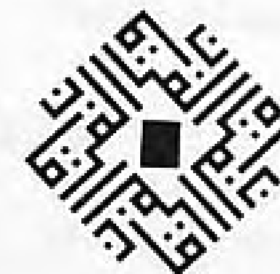
Al-Furqan Islamic Heritage Foundation
Catalogues of Islamic Manuscript Series: No 43

CATALOGUE
OF
THE ARABIC, TURKISH, PERSIAN AND BOSNIAN MANUSCRIPTS

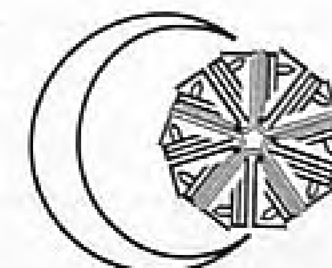
TOME X

Prepared by
OSMAN LAVIĆ

Al-Furqān
Islamic Heritage Foundation
London

Riasat
of Islamic Community in B&H
Sarajevo

LONDON - SARAJEVO
1423/2002

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ

Navršava se jedanaest godina otkako fondacija al-Furqan putem organiziranja raznih simpozija, seminara i izložbi, publiciranja knjiga i kataloga, te snimanja rukopisa, historijskih dokumenata, vakufnama i sidžila šerijatskih sudova, svestrano radi na zaštiti i očuvanju islamske baštine i kulture.

Ova fondacija ulaže ogromne napore na očuvanju i zaštiti rukopisne građe i štampanih knjiga koje se nalaze u fondovima Gazi Husrev-begove biblioteke u Sarajevu. Time je dala svoj doprinos u njihovu spašavanju od propadanja tokom posljednjih događanja na ovim prostorima.

U tu svrhu, ova fondacija snabdjela je Biblioteku modernim policama i ormarima za čuvanje rukopisa i štampanih knjiga, savremenom elektronskom opremom za skeniranje rukopisa i dokumenata i njihovo pohranjivanje na CD ROM. Pored navedenog, ona svestrano pomaže i projekat mikrofilmovanja rukopisa i arhivske građe. Tako je do sada snimljeno na mikrofilm preko dvije trećine spomenutih fondova u ovoj biblioteci. Poslovi na ovom projektu se i dalje nastavljaju, kako bi se mikrofilmovanje rukopisa u najskorije vrijeme završilo.

Što se tiče kataloške obrade rukopisa, ona se odvija kako se samo može poželjeti, budući da al-Furqan u saradnji sa Rijasetom Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, odmah po njihovoj obradi, osigurava štampanje kataloga. Tako su u okviru ovog projekta u 1419/1998. štampani četvrti, u 1420/1999. peti i šesti, u 1420/2000. sedmi, u 1421/2000. osmi, 1422/2001. deveti, a evo sada, na zadovoljstvo ljubitelja naše rukopisne baštine, predajemo u štampu i deseti svezak Kataloga arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa u Gazi Husrev-begovoj biblioteci.

U prethodnih devet svezaka Kataloga Gazi Husrev-begove biblioteke obrađeno je ukupno 5808 rukopisa, od kojih su neki zbirke koje sadržavaju po više djela. Deseti svezak Kataloga sadrži rukopise od br. 5809 do br. 6290 sa ukupno 706 pisanih djela. U ovom svesku Kataloga obrađeni su rukopisi iz oblasti islamskog prava (al-fiqh), nasljednog prava (al-farā'iḍ), prava izvedenog na osnovu izvora i analogije (al-fetāwā), te rukopisi koji tretiraju postupke pred šeriatskim sudovima (ābāb al-qāḍī) i uređenja države (niẓām dawla wa al-qawānīn). Zato će

izdavanje ovog sveska Kataloga biti od svestrane koristi za istraživače koji se bave izučavanjem islamskog prava i njegove teorije.

Molim Uzvišenog Allaha da nam podari uspjeh i Svoju pomoć u ostvarenju ciljeva koje, na polju očuvanja tekovina čovječenstva sa svim svojim vrijednostima, poduzima al-Furqan - Fondacija za islamsko naslijeđe.

Upućujem riječi zahvalnosti dr. Mustafi Ceriću, reisu-l-ulemi Islamske zajednice u Bosni i Hercegovine, mr. Mustafi Jahiću, direktoru Gazi Husrev-begove biblioteke i gosp. Osmanu Laviću koji je obradio ovaj svezak Kataloga. Želim im uspjeh i sve najbolje u njihovim budućim poslovima.

London, 1423/2002. god.

Aḥmad Zakī Yamānī
Predsjednik Fondacije za islamsko naslijeđe al-Furqan

PREDGOVOR

Sa radošću i velikim zadovoljstvom nastavljamo objavljivati novu knjigu Kataloga arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa Gazi Husrev-begove biblioteke sa željom da bude na usluzi svim istraživačima kao i naučnim i kulturnim institucijama koje se bave proučavanjem ove kulturne baštine. Da se i ova knjiga Kataloga objavljuje zahvaljujemo, prije svega, uzvišnom Allahu a potom Njegovoj ekselenciji Šejh-Ahmedu Zeki Jemaniju, predsjedniku i osnivaču Fondacije za islamsko naslijeđe iz Londona "al-Furqān", koji ulaže velike napore na zaštiti i očuvanju rukopisa neprocjenjive vrijednosti, koji se nalaze u ovoj biblioteci.

Treba napomenuti da je Fondacija al-Furqān pomogla objavljivanje prethodnih osam knjiga *Katalog rukopisa Gazi Husrev-begove biblioteke*... Osim toga Fondacija al-Furqān kontinuirano pomaže realizaciju projekata: snimanje rukopisa na mikrofilm i CD ROM te projekte očuvanja rukopisa kako bi bili dostupni svima koje interesuje istraživanje ove baštine. Nadamo se da će se ova plodna saradnja i u buduće nastaviti u objavljivanju i preostalih knjiga Kataloga, dovršetku snimanja rukopisa i drugoj vrsti pomoći.

Zbog toga izražavamo našu zahvalnost Njegovoj ekslenciji Šejh-Ahmedu Zeki Jemaniju, moleći uzvišenog Allaha da mu trud koji ulaže i ono što daje budu zaliha u prevagi dobrih djela na Sudnjem danu.

Zahvalnost dugujemo i prof. dr. Ekmeleddinu Ihsanogluu, potpredsjedniku Fondacije al-Furqān, i prof. dr. Jusufu Ibišu, generalnom direktoru Fondacije al-Furqān, na trudu koji ulažu u realizaciji naše saradnje. Zahvalnost iskazujemo i zaposlenim u ovoj fondaciji koji učestvuju u realizaciji naših zajedničkih projekata.

Mustafa Jahić
direktor Gazi Husrev-begove biblioteke

UVOD

Deseti svezak *Kataloga arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa Gazi Husrev-begove biblioteke,* u tematskom pogledu, predstavlja nastavak drugog, odnosno devetog dijela.

Islamsko pravo (fiqh) sa svim svojim disciplinama u klasifikaciji islamskih nauka zauzima veoma značajno mjesto. To je sasvim i razumljivo kad znamo da ova oblast reguliše i razrađuje čovjekov život u svim njegovim segmentima te da je islamsko pravo (fiqh) sa svojim disciplinama dio životne stvarnosti svakog vjernika, a njegovo poznavanje i poštivanje njegovih odredbi se smatra neophodnim uvjetom postizanja Božijeg zadovoljstva. Zbog toga se fikhu od prvih dana razvoja islamske nauke posvećivala velika pažnja, pa se time i može objasniti veoma veliki broj rukopisa iz ove oblasti, kako u svjetskim tako i u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu, a da je to tako najbolje svjedoči činjenica da je ovo treći svezak kataloga sa ovom tematikom.

U ovom svesku su obrađeni rukopisi djela iz islamskog prava (fiqh), nasljednog prava (farā'iḍ), prava izvedenog na osnovu izvora i analogije (fatwā), rukopisi djela koji tretiraju postupke pred šerijatskim sudovima (adab al-qāḍī) i rukopisi djela iz oblasti državnog prava i uređenja države (Niẓām ad-dawla wa al-qawānīn), a koji, zbog velikog broja, nisu obuhvaćeni u drugom, osnosno devetom svesku.

Metodologija kataloške obrade je ostala nepromijenjena u odnosu na prethodne sveske kataloga, naročito je ujednačena sa devetim sveskom, s obzirom da je prvobitno bilo planirano da to bude jedan svezak.

U ovom svesku su obrađena 482 kodeksa rukopisa, sa ukupno 706 djela, odnoso 352 naslova. Od ovog broja 332 su na arapskom, 360 na turskom, 1 na perzijskom i 13 na bosanskom jeziku pisani arapskim pismom. Slijedeći princip prvog djela u zbirci i u ovom su svesku obrađena djela iz drugih naučnih disciplina koja su se našla u zbirci.

Najstariji prijepis rukopisa je *djelo o šafijskom fikhu, Ḥulya al-'ulamā' fī iḫtilāf maḏāhib al-fuqahā', koje je na arapskom jeziku napisao* Abū Bakr Muḥammad b. Aḥmad b. Ḥusayn b. 'Umar, aš-Šāšī, aš-Šāfi'ī, umro 507/1113. godine. Djelo je iz autografa prepisao 'Abdussalām b. Muǧāhid an-Nabrāwī, 12 ševvala 585/1189., znači 78 godina poslije piščeve smrti.

Oblast islamskog prava (fiqh) bila je česta tema i bošnjačkih autora. Tako se mnoga djela nalaze obrađena i u ovom svesku kataloga. Na prvom mjestu treba istaći djelo *Durra al-fatāwā*, zbirku fetvi, koju je

sabrao Aḥmad b. Muḥammad al-Mostārī, um. 1190/1776. godine. Zbirka je nastala 1159/1746. godine. Koliko je nama poznato, ovo je, do sada, jedini poznat primjerak ovoga djela.

Zbirku je prepisao autorov zemljak Muḥammad b. Ḥusayn Lubušqalī (Ljubušak). Od istog autora u ovom svesku je obrađeno 9 primjeraka djela *al-Fatāwā al-Aḥmadiyya al-Mostāriyya*.

Od ostalih bosanskih autora u ovom svesku su zastupljeni:

- Ḥasan b. Ṭurḫān b. Dāwūd b. Ya'qūb al-Kāfī al-Āqḥiṣārī (951/1544. - 1025/1616.) sa djelima: *Ḥadīqa aṣ-ṣalā fī Šarḥ muqaddima aṣ-ṣalā* koje je komentar djela *Muqaddima aṣ-ṣalāh* ili *Fiqh al-Kaydānī* i djelo *Rawḍāt al-ğannāt fī uṣūl al-i'tiqādāt*, sve iz oblasti islamskog vjerovanja.

- Ḥasan b. Naṣūḥ ad-Dumnawī (Duvnjak): *Mağma' al-ğawāhir, djelo* iz oblasti islamskog vjerovanja i obredoslovlja, na turskom jeziku,

- Ḥasan b. Ḥasan b. Aḥmad Spāhō zāde, umro 1333/1915. godine: *Šarḥ 'alā risāla fī ādāb al-baḥṯ*.

Ovo je komentar na raspravu o pravilima disputacije. Osnovno djelo napisao je Muṣṭafā b. Yūsuf b. Murād al-Mostārī, Šayḫ Yūyō, um. 1119/1707. god.

- Muṣṭafā b. Sulaymān b. Yūsuf Bālī-zāde (Balić) ar-Rūmī al-Bosnawī, umro 1069/1658. godine: *al-Farā'id fī ḥall al-masā'il wa al-qawā'id*, što predstavlja komentar na arapskom jeziku na al-Nasafijevo djelo *Kanz ad-daqā'iq*.

-'Abdulwahhāb b. 'Abdulwahhāb Žepčewī, Ilhāmī (1187/1773. - 1237/1821.); priručnika iz islamske vjeronauke (ilmihal) na bosanskom jeziku pisan arapskim pismom,

- Sayfullāh Prōho, umro 1352/1932. godine: *Zubda al-aymān, Zubda al-farā'iḍ i Nuzha ar-rā'id šarḥ Zubda al-farā'iḍ* i

- al-Ḥāğ Muḥammad efendī Ramić, poznat pod nadimkom Topal-hodža, živio krajem 19 stoljeća: *Šurūṭ al-islām*, ilmihal na bosanskom jeziku. U ovom svesku kataloga obrađeno je 6 primjeraka ovog ilmihala.

Rad na izradi kataloga rukopisa je težak i mukotrpan posao koji zahtijeva znanje, iskustvo, strpljenje i upornost. Budući da savršenstvo pripada samo uzvišenom Allahu, i ovaj rad nužno ima svoje nedostatke, nedosljednosti i greške. Da ih nije mnogo više imam zahvaliti mojim kolegama u Biblioteci koji se ovim poslom bave duže, a prije svih mr. Mustafi Jahiću, direktoru Biblioteke, hfz Hasi Popari i Zejnilu Fajiću, a posebno recenzentima prof. dr. Fehimu Nametku i dr. Ismetu Bušatliću.

U Sarajevu septembra 2002. godine. Osman Lavić

FOREWORD

Al-Furqān Foundation has now been working for ten years to serve and preserve the cultural heritage of Islam. It has convened conferences, held symposia and set up exhibitions. It has published catalogues of libraries and new editions of important manuscripts. It has preserved the images of manuscripts and documents on microfilm and CD ROM. It has made great efforts to save the Gazi Husrev-Bey Library in Sarajevo, and so contributed to the efforts to safe-guard the identity of Bosnia-Herzegovina by preserving the country's cultural heritage. The Library has been furnished with its requirements of shelving and equipped with the electronic aparatus needed to digitize its manuscripts on CD ROM. More than two-thirds of Library's collection of manuscripts has now been microfilmed and work continues apace to complete the project.

Al-Furqān Foundation has co-operated with the Presidency of the Riasat of Islamic Community in Bosnia-Herzegovina in Sarajevo to publish this catalogue. Volume IV of the catalogue was published in 1419 H/1998 AD; volumes V and VI were published in 1420 H/1999 AD; volume VII was published in 1420 H/ 2000 AD; volume VIII was published in 1421 H/ 2000 AD, volume IX was published in 1422 H/ 2001 AD; and now we are happy to present volume X of the Catalogue of Arabic, Turkish, Persian and Bosnian Manuscripts in the Library.

The previous nine volumes listed entries for 808 manuscripts, some of which contained more than one title. Volume X contains the entries for manuscripts numbered 5,809 to 6,290 with a total of 706 written works. The manuscripts have texts mainly dealing with al-Fiqh (Islamic jurisprudence), inheritance law, analogy, court records manuscripts. This catalogue should, therefore, prove of particular use to researchers in al-Fiqh and Uṣūl al-Fiqh.

We pray for the Almighty's aid and support in achieving al-Furqān Foundation's objectives in the human cultural and scientific heritage and I thank particulary Faḍīlat Dr Mustafa Cerić, the Presindent of the 'Ulama of Bosnia-Herzegovina, Mr Mustafa Jahić, the cheaf librarien of the Gazi Husrev-Bey Library, and Mr Osman Lavić who operated in compiling this volume. May their efforts all be crowned with success.

Aḥmad Zakī Yamānī

Chairman

Al-Furqān Islamic Heritage Foundation

September, 2002

PREFACE

It is with great pleasure and delight that we continue to publish the catalogues of Bosnian, Persian, Turkish and Arabic manuscripts in the Ghazi Husrev-Bey Library in Sarajevo. These catalogues are of great benefit to individual scholars as well as academic and cultural organisations working in the field of Islamic manuscripts.

The publication of this volume has been made possible by the untiring help of His Excellency Sheikh Ahmad Zaki Yamani, the Chairman of al-Furqān Islamic Heritage Foundation. Sheikh Yamani, by lending his support, has made a laudable effort to save the Ghazi Husrev-Bey Library and conserve its Islamic treasures. He has previously sponsored the publication of eight volumes of the general catalogue of the library: the first and second volume (second edition) as well as the fourth, fifth, sixth, seventh, eighth volumes and ninth. May God reward him for his benevolent deeds.

In addition to the cataloguing of manuscripts and the publication of catalogues, it is important to mention that al-Furqān Foundation has helped, and continues to help, the Ghazi Husrev-Bey Library to copy its manuscripts onto microfilm and CD-ROM. The Foundation is also providing the library with other means to help conserve manuscripts and make available to scholars the benefits of its scientific and artistic treasures. We look forward to the continuation of this fruitful co-operation and support so that the remaining volumes of the general catalogue can be published.

I express my profound thanks to the Chairman of al-Furqān Islamic Heritage Foundation, His Excellency Sheikh Ahmad Zaki Yamani, praying to God to reward him amply for his good deeds and generosity.

I would like also to thank both the Vice Chairman of al-Furqān Foundation, Professor Ekmeleddin Ihsanoghlu, and al-Furqān's Director General, Professor Yusuf Ibish, for their constructive efforts. My thanks also go to those members of staff at al-Furqān who have contributed to the completion of this project, which is of great benefit to all humanity.

Mustafa Jahic
Director, Ghazi Husrev-Bey Library

INTRODUCTION

The tenth volume of the Catalogue of Arabic, Turkish, Persian and Bosnian manuscripts of the Ghazi Khusraw Bey library, in terms of content, represents a continuation of the second and the ninth volume respectively.

Islamic law (fiqh) with its disciplines occupies a very important place in the classification of Islamic sciences. That is understandable in the view of the fact that this discipline regulates and elaborates entire human life. As such, Islamic law is a part of life reality of each Muslim and knowledge of it and respect of its regulations is a necessary condition for the achievement of God's pleasure. Because of that, from the very beginnings Islamic law was given a great attention by Muslims. This fact explains the existence of a large number of Islamic Law manuscripts in world libraries including the Ghazi Khusraw Bey library in Sarajevo.

In the case of latter this is the third volume of the Catalogue of manuscripts belonging to the area of Islamic Law. This volume includes manuscripts from the following branches of Islamic Law: Inheritance (farā'iḍ), Interpretation of Islamic Law (fatwā), Procedural Law (adab al-qāḍī) and Public administration (Niẓām ad-dawla wa al-qawānīn), which, because of its large number have not been included into the second and the ninth volume.

In this volume we have followed methodology of cataloging employed in previous volumes, in particular that of ninth volume, since it had been planned that this volume be a part of the ninth volume.

The present volume includes 482 codices of manuscripts with total number of 706 works and 352 titles. Out of this number, 332 works are written in Arabic, 361 in Turkish, 1 in Persian and 12 in Bosnian language with Arabic script. In the process of cataloging we have followed the criteria of the character of the first work in a particular codex. This, if a codex included works from disciplines other than Islamic law, we have included those works in this volume provided that the first work in the codex belongs to the area of Islamic law.

The oldest manuscript included in this volume is the work on Shafi'i fiqh under the title *Ḥulya al-'ulamā' fī iḫtilāf maḏāhib al-fuqahā'*, by Abū Bakr Muḥammad b. Aḥmad b. Ḥusayn b. 'Umar, aš-Šāšī, aš-Šāfi'ī (d.507/1113). The manuscript was copied from the autograph by

'Abdussalām b. Muğāhid an-Nabrāwī, on 12 Shawal 585/1189, that is 78 years after the author's death.

The area of Islamic Law attracted attention of the Bosnian authors as well. Many of their works have been included in this volume of the catalogue. Among them we wish to mention the work *Durra al-fatāwā*, the collection of fatwa, compiled by Aḥmad b. Muḥammad al-Mostārī (d. 1190/1776) in 1159/1746. As we know this manuscript is the only existing copy of this work. The manuscript was copied by Muḥammad b. Ḥusayn Lubušqalī (Ljubušak), the author's fellow countryman. Apart from this work, the present volume includes nine copies of the work *al-Fatāwā al-Aḥmadiyya al-Mostāriyya* by the same author.

Other Bosnian authors included in this volume are:

-Ḥasan b. Ṭurḫān b. Dāwūd b. Ya'qūb al-Kāfī al-Āqḥiṣārī (951/1544.-1025/1616) with his works: *Ḥadīqa aṣ-ṣalā fī Šarḥ muqaddima aṣ-ṣalā* which is commentary of the work *Muqaddima aṣ-ṣalāh* or *Fiqh al-Kaydānī* and *Rawḍāt al-ğannāt fī uṣūl al-i'tiqādāt* from the area of Islamic Aqida.

-Ḥasan b. Naṣūḥ ad-Dumnawī (Duvnjak); the author of *Mağma' al-ğawāhir*, from the area of Islamic Aqida and Ibadat, in Turkish language.

-Ḥasan b. Ḥasan b. Aḥmad Spāhō zāde (d.1333/1915), with his work *Šarḥ 'alā risāla fī ādāb al-baḥṯ*. This is a commentary on the epistle on the rules of disputation written by Muṣṭafā b. Yūsuf b. Murād al-Mostārī, Šayḫ Yūyō (d.1119/1707).

-Muṣṭafā b. Sulaymān b. Yūsuf Bālī-zāde (Balić) ar-Rūmī al-Bosnawī, with his work *al-Farā'id fī ḥall al-masā'il wa al-qawā'id*, which is commentary of the work *Kanz ad-daqā'iq*.

-'Abdulwahhāb b. 'Abdulwahhāb Žepčewī, Ilhāmī (1187/1773.-1237/1821), author of Islamic cathecism (ilmihal) in Bosnian Language written in Arabic script.

-Sayfullāh Prōho (d. 1352/1932), author of *Zubda al-aymān, Zubda al-farā'iḍ i Nuzha ar-rā'id šarḥ Zubda al-farā'iḍ*.

-al-Ḥāğ Muḥammad efendī Ramić, also known as Topal hodža, from the end of the 19th century, author of *Šurūṭ al-islām*, cathecism in Bosnian language. In the present volume 6 copies of this ilm-i hal have been catalogued.

Cataloging of manuscripts is a difficult and painstaking task which requires knowledge experience, patience and perseverance. Since perfection belongs only to Allah Almighty, this work is not without shortcomings, inconsistencies and errors. I wish to thank my colleagues

in the Ghazi Khusraw Bey library, who have been involved in cataloging of manuscripts for quite some time, in particular Mustafa Jahic, the chief librarian, Haso Propara as well as referees Prof. Dr. Fehim Nametak and Dr. Ismet Busatlic who helped me to reduce the number of shortcomings in this volume.

Sarajevo, September, 2002.

Osman Lavić

IZVORI I LITERATURA

Ahlwardt — -Ahlwardt, Wilhelm: *Verzeichniss der arabischen Handschriften der Königlichen Bibliothek zu Berlin*. Bd I-X. Berlin 1887-99. (Die Handschriften-verzeichnisse der Königlichen Bibliothek zu Berlin)

A. M. — -al-Bagdādī, Ismā'īl-paša: *Hadiyya al-'ārifīn, asmā' al-mu'allifīn wa āṯār al-muṣannifīn*. I-II. Istanbul 1951/1955.

Bagdad, Awqāf — -al-Ğibūrī, 'Abdullāh: *Fahras al-maḫṭūṭāt al-'arabiyya fī Maktaba al-awqāf al-'āmma fī Baġdād*. Ğuz' III. Baġdād 1394/1974.

Bagdad, Waqf — -al-Ğibūrī, 'Abdullāh: *Al-Mustadrak 'alā al-Kaššāf 'an maḫṭūṭāt Ḫazā'in kutub al-awqāf*. Baġdād 1385/1965.

Barakāt — Muṣṭafā Barakāt; *al-Fahras al-waṣfī limaḫṭūṭāt, 'ilm al-farā'iḍ. Riyāḍ, 1419/1999.*

Bašagić — -Bašagić, Safvet-beg: *Bošnjaci i Hercegovci u Islamskoj književnosti*. Sarajevo 1912.

-*Popis orijentalnih rukopisa moje biblioteke*. Sarajevo 1917.

-*Znameniti Hrvati, Bošnjaci i Hercegovci u Turskoj Carevini*. Zagreb 1931.

Blochet — -E. Blochet: *Cataloque des manuschrits turcs. Bibliotheque Nationale*. Tome I. Paris 1932.

Bratislava — -Petraček, Karel; Blašković, Jozef; Vesely, Rudolf: *Arabische, türkische und persische Handschriften der Universitäts bibilothek in Bratislava*. Bratislava 1961.

Boškov — Boškov, Vančo: Katalog turskih rukopisa franjevalkog samostana u Bosni i Hercegovini. Orijentalni institut u Sarajevu, posebna izdanja XV. Sarajevo 1988.

Ceyhan -Ceyhan 'Abdullāh; Diyanet işleri başkanlığı kütübhānesi, Elyazması eserler kalaloğu I-II. Ankara 1994.

Dobrača -Dobrača, Kasim: *Katalog arapskih, turskih i perzijskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak I-II. Sarajevo 1963. i 1979.

Fajić III -Fajić, Zejnil: *Katalog arapskih, turskih i perzijskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak III. Sarajevo 1991.

Fajić V -Fajić, Zejnil: *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak V. London - Sarajevo 1999.

Fajić -Fajić, Zejnil: *Tabelarni pregled hidžretskih godina preračunatih u godine nove ere*. Sarajevo 1982.

Fajić Z. -Fajić Zejnil: *Aḥmad b. Muḥammad al-Mostārī, Takvim 1955; str. 141-145.*

Flügel -Flügel, Gustav: *Die arabischen, persischen und türkischen Handschriften der Kaiserlich-Königlichen Hofbibliothek zu Wien*. Bd. I-III. Wien 1865-67.

GAL G -Brockelmann, Carl: *Geschichte der arabischen Litteratur*. Supplementband I-III. Leiden 1943 i 1949.

GAL S -Brockelmann, Carl: *Geschichte der arabischen Litteratur*. Grundband I-II. Leiden 1937, 1938 i 1942.

Handžić -Al-Ḥānǧī al-Būsnawī, Meḥmed b. Muḥammad: *al-Ǧawhar al-asnā' fī tarāǧim 'ulamā' wa šu'arā' Būsna*, al-Qāhira, 1349/1930.

Hasandedić -Hasandedić, Hivzija: *Katalog arapskih, turskih i perzijskih rukopisa*. Izdanje Arhiva Hercegovine Mostar. Svezak 2. Mostar 1977.

Ḥ. Ḥ. -Ḥāǧǧī Ḫalīfa, Muṣṭafā b. 'Abdullāh Kātib Čalabī: *Kašf az-ẓunūn 'an asāmī al kutub wa al-funūn*. al-Muǧallad I-II. Istanbul 1360/1941 - 1362/1943.

Ḥ. Ḥ., Dayl -al-Bagdādī, Ismā'īl-paša: *Īḍāḥ al-maknūn fī aḏ-Ḏayl 'alā Kašf az-ẓunūn 'an asāmī al-kutub wa al-funūn*. Cilt I-II. Istanbul 1945-47.

Jahić VI -Jahić, Mustafa: *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak VI. London - Sarajevo 1420/1999.

Jahić, VIII -Jahić, Mustafa: *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak VIII. London - Sarajevo 1421/2000.

Kaḥḥāla -Kaḥḥāla, 'Umar Riḍā: *Mu'ǧam al-mu'allifīn. Tarāǧim muṣannifī al-kutub al'Arabiyya*. Ǧuz' I - XV. Bayrūt.

Kairo A -*Fihris al-kutub al-'arabiyya al-mawǧūda bi ad-Dār 1921-1937*. al-Ǧuz' I-VIII. Dār al-kutub al-Miṣriya. al-Qāhira 1924 - 42.

Kairo F -*Fihris al-maḫṭūṭāt al-'fārisiyya "allatī taqtanīhā ad-Dār al-kutub ḥattā 'ām 1963"*, al-Qism I-II. al-Qāhira 1966 - 67.

Kairo M -Sayyid, Fu'ād: Dār al-Kutub. *Fihris al-maḫṭūṭāt. Našra bi al-maḫṭūṭāt allatī iqtanathā ad-Dār min sana 1936 - 1955*. al-Qism I-III. Al-Ǧumhūriyya al-'Arabiyya al-Muttaḥida. al-Qāhira 1380/1961 - 1383/1963.

Karatay A -Karatay, Fehmi Edhem: *Arapaça Yazmalar Kataloğu*. C. I-IV. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi. Istanbul 1962-69.

Karatay F -Karatay, Fehmi Edhem: *Farsça Yazmalar Kataloğu*. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi. Istanbul 1961.

Karatay T -Karatay, Fehmi Edhem: *Türkçe Yazmalar Kataloğu*. C. I-II.Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi. Istanbul 1961.

Kıbrıs -Şeşen, Ramazan; Altan, Mustafa Haşim; Izgi, Cevat: *Kıbrıs Islam yazmaları kataloğu*. Islâm Tarih, Sanat ve Kültürünü Araştırma Vakfı (ISAR). Istanbul 1515/1995.

Köprülü -Şeşen, Dr. Ramazan; Izgi, Cevat; Akpınar, Cemil: *Fihris maḫṭūṭāt Maktaba Köprülü*. Research Centre for Islamic History, Art and Culture (IRCICA). al-Muǧallad I-III. Istanbul 1986.

Loebenstein -Loebenstein, Helene: *Katalog der arabischen Handschriften der Österreichischen Nationalbibiliothek. Neuerwebungen 1868-1968*. Teil I. Wien 1970.

Muftić -Muftić, Teufik: *Arapsko-bosanski rječnik*. Sarajevo 1997.

Nametak -Nametak, Fehim: *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak IV. London-Sarajevo 1998.

OM -Ṭāhir, Bursalī Meḥmed: *'Oṯmanlı mü'ellifleri*. I-III. Istanbul 1333-1342/1914-1923.

Omerdić -Omerdić, Muharem: *"Autobiografija" Sejfullaha ef. Profe*, *Islamska misao*, VIII/1986, br. 86, str. 16-17.

Popara-Fajić -Popara, Haso; Fajić, Zejnil: *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak VII. London - Sarajevo 1420/2000.

Popara IX -Popara, Haso; *Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa*. Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu. Svezak IX. London - Sarajevo 1422/2001.

QA -Sāmi, Şamsuddīn: *Qāmūs al-a'lām*, I-VI. Istanbul 1306-1216/1888-1896.

Qādiriyya -Ra'ūf, 'Imād 'Abdussalām: *al-Āṯār al-ḫaṭṭiyya fī al-Maktaba al-Qādiriyya*. Fī Ǧāmi' aš-šayḫ 'Abdulqādir al-Ǧīlānī. Baġdād 1980.

Rieu -Rieu, Charles: *Cataloque of the turkish manuscripts in the Bristish museum*. London 1888.

Riyad -Saleh S. al-Hidzzi: *Catalogue of the manuscripts in the University of Riyad*. 3. Riyad, 1979.

Sarkīs Sarkīs, Yūsuf Ilyān: *Mu'ǧam al-maṭbū'āt al-'arabiyya wa al-mu'arraba*. I-III. Kairo 1346/1928.

Sellheim -Sellheim, Rudolf: *Arabische Handschriften*. Materialien zur arabischen literaturgeschichte. T. 1. Wiesbaden 1976. (Verzeichnis der orientalischen Handschriften in Deutschland. Bd. XVII, A1.)

Spaho -Spaho, Fehim: *Arapski, perzijski i turski rukopisi Hrvatskih zemaljskih muzeja u Sarajevu*. Sarajevo 1942.

Šabanović -Šabanović, Hazim: *Književnost Muslimana Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima*. Sarajevo 1973.

Şeşen -Şeşen, Ramazan: *Muḫtārāt min al-maḫṭūṭāt al-'arabiyya an-nādira fī maktabāt Turkiya*. Islâm Tarih, Sanat ve Kültürünü Araştırma Vakfı (ISAR). Istanbul 1997.

Trako -Trako, Salih: *Katalog perzijskih rukopisa orijentalnog instituta u Sarajevu*. Posebna izdanja XII. Sarajevo, 1986.

TÜYATOK -*Türkiye Yazmaları Toplu Kataloğu* (The Union Catalogue of Manuscripts in Turkey) 07 I-V, Istanbul 1982-84.

Univerzitet Imam -al-Bawwāb, 'Alī Ḥusayn: *Fihrist al-maḫṭūṭāt al-muṣawwara fī an-naḥw wa aṣ-ṣarf wa al-luġa wa al-'arūḍ*. al-Mamlaka al-'Arabiyya as-Sa'ūdiyya. Ǧāmi'a al-Imām Muḥammad b. Sa'ūd al-Islāmiyya. 1407/1987.

Wagner *Turkische Handschriften*. Wiesbaden 1968; 1979. (Verzeichnis der orientalischen Handschriften in Detschland, XIII,1-XIII,4

Wiesbaden -Wagner, Ewald: *Arabische Handschriften*. T. 1. Wiesbaden 1976. (Verzeichnis der orientalischen Handschriften in Deutschland. Bd. XVII, B1).

aẓ-Ẓāhiriyya -al-Ḥāfiẓ, Muḥammad Muṭī': *Fihris maḫṭūṭāt Dār al-Kutub aẓ-Ẓāhiriyya. al-Fiqh al-ḥanafī*, I-II. Dimašq 1401/1980.

Zürich -Nametak, Fehim; Trako, Salih: *Katalog arapskih, perzijskih, turskih i bosanskih rukopisa iz Zbirke Bošnjačkog instituta*. Svezak I. Bošnjački institut. Zürich 1997.

Ždralović -Ždralović, Muhamed: *Bosansko-hercegovački prepisivači djela u arabičkim rukoipisima*, I-II. Sarajevo1988.

TRANSKRIPCIJA

I Konsonanti

ا (ء)	'	ض	ḍ (z)
ب	b	ط	ṭ
پ	p	ظ	ẓ
ت	t	ع	'
ث	ṯ (s)	غ	ġ (g)
ج	ğ (c, dž)	ف	f
چ	č	ق	q (k)
ح	ḥ	ك	k (ć)
خ	ḫ	ك (ک)	n
د	d	گ	g
ذ	ḏ (z)	ل	l
ر	r	م	m
ز	z	ن	n
ژ	ž	و	w (v)
س	s	ه	h
ش	š	ی	y, i
ص	ṣ		

II Vokali

ـَ	a (e)	ـَا (آ)	ā
ـُ	u (o, ü, ö)	ـُو	ū
ـِ	i (ı)	ـِی	ī

UVOD U ISLAMSKO PRAVO
(UṢŪL AL-FIQH)

AT-TAWDIH FI HALL GAWAMID AT-TANQIH

Komentar djela Tanqih al-usul [illegible] islamskog prava (usul fiqh). [illegible] 'Ubaydullah b. Mas'ud b. Mahmud [illegible] al-Buhari al-Mahbubi, Sadrušerî'a [illegible] 747/1347. godine.

[illegible]

ARAPSKI

[illegible]

5809. R-4591

التّوضيح في حلّ غوامض التّنقيح
AT-TAWḌĪḤ FĪ ḤALL ĠAWĀMIḌ AT-TANQĪḤ

Komentar djela Tanqīḥ al-uṣūl (*v. Dobrača II, 855*) o osnovama šerijatskog prava (usuli fikha). I osnovno djelo i ovaj komentar napisao je isti autor, 'Ubaydullāh b. Mas'ūd b. Maḥmūd b. Aḥmad b. 'Ubaydullāh al-Buḫārī al-Maḥbūbī, Ṣadruššarī'a al-Aṣġar (aṭ-Ṭānī), umro poslije 747/1347. godine.

Popara IX, 5274; Kaḥḥāla VI, 246; Dobrača II, 856; G II, 214 i S II, 300; Zürich I, 98; Sarkīs II, 1963; Tirana, 150-152, str. 115-117; Ḥ. Ḫ. I, 496; Köprülü I, 481-484, str. 243; al-Ğibūrī II, 2539-2547, str. 44-46; Şeşen, 173, str. 128; Flügel III, 1774, str. 195.

Na zaštitnom listu 1a naziv djela التنقيح الأصول.

Na početku nedostaje veći dio rukopisa.

Početak ovdje (l. 1a):

أوّله: حامداً للّه تعالى أوّلاً وثانيًا، ولعنان الثّناء ثانيًا، وعلى أفضل رسله وآله مصلّيًا، في حلبة الصّلوات مجلّيًا ومصلّيًا وبعد، فإنّ العبد المتوسّل إلى اللّه تعالى بأقوى الذّريعة عبيد اللّه بن مسعود بن تاج الشّريعة سعد جدّه وأنجح جدّه يقول: لمّا وفّقني اللّه تعالى بتأليف تنقيح الأصول...

Završetak (l. 170b):

آخره: ويجب الضّمان لوجود العصمة واللّه وليّ العصمة والتّوفيق تمّ بعون اللّه وحسن توفيقه.

L. 170; 17,5 x 13,5 (13 x 8,5); 21 redak. *Ta'līq*, sitan, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir žućkast, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom. Po marginama komentari pisani drugom rukom, crvenim mastilom.

Povez polukožni, sa preklopom, oštećen zubima glodara na hrbatu. Sa vanjske strane korice obložene ebro papirom.

Prepisao nepoznati prepisivač, u ponedjeljak, 15. ša'bana 860/1455. godine (bilješka na l. 170b):

اتّفق الفراغ من تسويد الأوراق بعون الملك الخلاّق وقت الضّحى في خمسة عشر من شهر شعبان المبارك يوم الإثنين سنة ستّين وثمانمائة.

Vlasnici: Muṣṭafā b. Muḥammad Mōqo zāde (موقو زاده), Walī b. Yūsuf i Fayḍullāh b. Qūl Muḥammad (فيض الله بن قول محمّد) (bilješke na zaštitnom listu 1).

IZ Odbora IZ-e Mostar.

5810. R-5899

التّوضيح في حلّ غوامض التّنقيح
AT-TAWḌĪḤ FĪ ḤALL ĠAWĀMIḌ AT-TANQĪḤ

Isto kao 5809.

L. 213; 20,5 x 15 (15,5 x 9); 21 redak. *Nasḫ*, krupan, pisan oštrim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez kožni, sa preklopom. Ukrasne rozete floralnih motiva utisnute na sredini korica. Na hrbatu i dužinom preklopa presvučene platnom crvene boje.

Prepisao imam Bayrām b. Salīm, rebiul-ahira 1125/1713. godine.

Na zaštitnim listovima 1-3 na početku, sadržaj djela.

Vlasnik Aḥmad b. Bayrām (l. 1a; ostale bilješke o vlasniku i pečati namjerno brisani).

5811. R-7036

التّوضيح في حلّ غوامض التّنقيح
AT-TAWḌĪḤ FĪ ḤALL ĠAWĀMIḌ AT-TANQĪḤ

Isto kao br. 5809.

Na početku nedostaje oko 100 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: جسم كالأجسام ومن ينكر الشّفاعة والرّؤية او عذاب القبر او الكرام الكاتبين امّا من يفضل عليّا ولا يسب فهو ممن يجوز الاقتداء بهم مع الكراهة.

Završetak (l. 31b):

آخره: وإن لم تنته عن تركها بالضّرب يطلّقها ولو لم يكن قادراً على مهرها ولأن يلقى الله تعالى ومهرها في ذمّته خير له من أن يطأ إمرأة لا تصلّي قال الله تعالى: **وامر أهلك بالصّلوة واصطبر عليها لا نسئلك رزقًا نحن نرزقك والعاقبة للتّقوى** ونسأل الله حسن العاقبة ولوالدينا ولإخواننا واحبّائنا وجميع المسلمين انه خير مسئول وله الحمد أوّلا وآخرا وظاهرا وباطنا وسرًا وعلانية على كل حال و صلى الله على سيدنا محمّد واله وصحبه وسلّم تسليما كثيرا تمت الكتاب بعون الله الملك الوهاب

L. 31; 20 x 15 (14 x 8); 15 redaka. *Nasḫ*, krupniji, lijep. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Između redaka i po

marginama ima puno komentara. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5812. R-5960

التّوضيح في حلّ غوامض التّنقيح
AT-TAWḌĪḤ FĪ ḤALL ĠAWĀMIḌ AT-TANQĪḤ

Isto kao 5809.

Rukopis je nepotpun na kraju.

Završetak ovdje (l. 8b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: كل حكم كذا يدل على ثبوته دليل كذا فهو ثابت او كلما وجد دليل كذا دال على حكم كذا.

L. 8; 21,5 x 14 (15 x 7,5); 21 redak. *Ta'līq*, lijepo složen. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama, prosuti.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5813. R-4594

نتائج الأفكار (حاشية عزمي زاده على شرح المنار لابن ملك)
NATĀ'IĞ AL-AFKĀR(ḤAŠIYA 'AZMĪ ZĀDE 'ALĀ ŠARḤ AL-MANĀR LI IBN MALIK)

Glosa na Ibn Malakov komentar djela *Manār al-anwār*. Napisao Muṣṭafā b. Pīr Muḥammad 'Azmī-zāde, rođ. 977/1569., umro 1040/1631. godine.

Popara IX, 5271; Kaḥḥāla XII, 279-280; Ḥ. Ḫ. II, 1825; Dobrača II, 841; al-Ğibūrī II, 2688, str. 88; Tirana, 166, str. 126; az-Zirkilī VII, 240-241; Köprülü I, 494; G II, 196 i S II, 263; O. M. II, 311-312; Şeşen, 169, str. 126;

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لمن جعل حكمه المشروع كشجرة أصلها ثابت وفرعها مرفوع، الّذي خفى لطفه وظهر إحسانه ولا يقاس سلطان أحد بسلطانه... وبعد، فهذه تعليقات جمعتها من حواش شرح المنار لابن فرشتة...

Završetak (l. 99b):

آخره: باذن صاحبه، الضّمير لمال الغير، فالأولى أن يذكر بعد قول المصنّف كتناول مال الغير.
هذا آخر ما تيسّر لى إيراده من نتائج الأفكار عند الاشتغال بمطالعة شرح المنار. ولله الحمد على
نعمة الاتمام وعلى نبيّه المجتبى الصّلوة والسّلام وعلى آله وعترته وأصحابه المتشرعين بشرعه
والمتأدبين بآدابه ورضى الله تعالى ممّن تبعهم من العلما، الأخيار والأئمة البررة الكبار خلّصنا الله
تعالى من هول يوم القيام بشفاعة هؤلاء المشفّعين الكرام.

L. 99; 24 x 15 (18 x 9); 29 redaka. *Ta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani zelenim a riječi قوله crvenim mastilom.

Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova manji komentari. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao Muṣṭafā b. Yūsuf al-Mostārī, Šejh Yūyō 26. redžeba 1096/1684. godine:

تم بحمده وحسن توفيقه يوم السّادس والعشرين في رجب الفرد سنة ستّ وتسعين وألف على
يد الفقير... مصطفى بن يوسف الموستاري غفر ذنوبهما الباري.

Na prva dva zaštitna lista bilješke iz fikha. Na l. 1a crvenim mastilom naziv djela : حاشية شرح المنار لعزمي زاده te nekoliko citata iz fikhskih djela.

Vlasnik Muṣṭafā b. Yūsuf al-Mostārī (Šejh Jujo) (v. bilješku i pečat na l. 1a).

سعد بتملكه كاتب الفقير إلى الله سبحانه مصطفى بن يوسف الموستاري غفر عنهما الباري.

Na dva zadnja zaštitna lista takođe bilješke iz fikha.

Uvakufio Ğumhūr Maḥmūd efendī.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

5814. R-8337

شرح المنار لأبي البركات النّسفي

ŠARḤ AL-MANĀR LI ABĪ AL-BARAKĀT AN-NASAFĪ

Komentar na arapskom jeziku an-Nasafī-jeva djela *Manār al-anwār iz usuli fikha.* Napisao 'Abdullaṭif b. 'Abdul'azīz b. Amīnuddīn b. al-Malak, poznatiji pod nadimkom Ibn Firište. Izvori se ne slažu oko godine njegove smrti. Jedni navode da je umro 801/1399. (v. *Kaḥḥāla VI, 11; Şeşen, 167, str. 125; A. M. I, 617; aẓ-Ẓāhiriyya I, 453)*, drugi 797/1395. (*v. Dobrača II, 822; G II, 196*), a treći oko 885/1480 (*v. Ḥ. H. II, 1825*).

Popara IX, 5268; Kaḥḥāla VI, 11; Ahlwardt IV, 4386; al-Ĝibūrī II, 2653, str. 71; Tirana, 157, str. 121; Şeşen, 167, str. 125; Dobrača II, 822; Ḥ. Ḫ. II, 1825; G II, 196; Köprülü I, 510; Zürich I, 105;

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: قضاها في النهار جهراً وله (...) صلاة النهار قضاها بالليل
سراً والقائل ان يقول وجوب مراعاة الجهر وعدمه...وفيما اذا نذر ان يعتكف شهر رمضان فصام
ولم يعتكف...

Završetak (l. 95a):

آخره: وهما الثّالث والرّابع حتّى قتل صار شهيداً لأنّه لا يكون باذلاً نفسه لإعزاز دين الله
تعالى وإقامته حقّ الشّرع.

L. 95; 26 x 18,5 (21 x 12); 35 redaka. *Nasḫ*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno i crveno, kvalitetno. Papir žućkast, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na marginama ispisani komentari, uglavnom crvenim mastilom. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, smeđe boje, novijeg datuma.

Rukopis se završava kolofonom gdje su navedeni podaci o prepisivaču i vremenu prepisa.

Prepisao Ismā'īl b. Muḥammad az-Zarqānī, ša'bāna, 975/1555. godine.

تمت التّكملة حمد الله وعونه وحسن توفيقه على يد أقل عبيد الله وأذلهم ، أحوجهم إلى
مغفرة ربّه اسماعيل بن محمّد الزرقاني،... وكان الفراغ من تسويده في يوم الأربعا، المبارك
سادس شهر شعبان المبارك من شهور سنة خمسة وسبعين وتسعمائة وحسبنا الله ونعم الوكيل.

Iz Odbora IZ-e Banjaluka.

5815. R-8418

شرح في كتاب أصول الفقه لمجهول

ŠARḤ FĪ KITĀB UṢŪL AL-FIQH LI MAĞHŪL

Komentar na djelo iz oblasti teorije islamskog prava (*uṣūl al-fiqh*). Osnovno djelo napisao 'Umar b. 'Abdul'azīz b. 'Umar Ḥusamuddīn Abū Muḥammad aṣ-Ṣadr, al-Ḥanafī, umro 536/1141. godine. (*Ahlwardt IV, 4372; Kaḥḥala VII, 291; Ḥ Ḫ I, 113.*) Na osnovu nama dostupnih izvora, te zbog činjenice da je djelo nekompletno nismo uspjeli ustanoviti autora ovoga komentara.

Djelo je nepotpuno i na početku i na kraju. Na početku nedostaje 13 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله أول الموجود: ثمّ الاستعان إمّا أن يقع تحقيقية أو تحبيلية فالأولي كما ذكرنا والثّانية ان تغير صورة.

Završetak ovdje (l. 218b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: باب حروف المعاني... قوله وامّا أوْ فيدخل بين اسمين كقول زيد او عمرو...وُضعت كلمة او اعني انّها وُضعت لتناول احد المذكورين وان دخلت اي كلمة او في الخبر.

L. 218; 25 x 17 (17,5 x 13); 19 redaka. *Nasẖ*, krupan, čitak. Mastilo crno, kvalitetno. Naslovi poglavlja i riječi قوله pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Na marginama pojedinih listova komentari.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz biblioteke Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese u Travniku (v. pečat na listovima 1a i 218b).

5816. R-8437

شرح في كتاب أصول الفقه لمجهول

ŠARḤ FĪ KITĀB UṢŪL AL-FIQH LI MAĠHŪL

Fragment još jednog komentara na djelo *Kitāb uṣūl al-fiqh*. Komentar je različit od prethodnog, ali ni ovaj, nažalost, s obzirom da je fragment, nije moguće odrediti kome pripada.

Djelo je nepotpuno i na početku i na kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: ميلان النّفس الي ما يتلذذمن الشهوات من عوي السّخر بالكسر إذا أحبّه واختلف في رواية عن النّبي صلّي الله عليه وسلّم فقال بعضم من يقبل شهادة مقبولة مطلقاً لانتفاء تهمة الكذب...قال ثم الرّاوي المعروف بالفقه أقول الرّاوي عن النّبي صلّي الله عليه وسلّم على نوعين.

Završetak ovdje (l. 90b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: قال وأمّا القسم الثّاني فاربعة السّبب والعلة والشّرط والعلامة أقول لمّا فرغ من بيان القسم الأوّل وهوأحكام الشرع...

L. 90; 28 x 18,5 (20,5 x 14); 31 redak. *Ta'līq*, sitan, teško čitljiv. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Naslovi poglavlja i riječi قال i اقول pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, različite debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Dvije lage prosute.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

ISLAMSKO PRAVO
(AL-FIQH)

ARAPSKI

5318

5817. R-8349

مقدّمة أبي اللّيث في الصّلوة
MUQADDIMA ABŪ AL-LAYṮ FĪ AṢ-ṢALĀ

Popularno i često komentarisano kratko djelo o islamskoj molitvi (namazu) na arapskom jeziku. Napisao Naṣr b. Muḥammad b. Aḥmad b. Ibrāhīm as-Samarqandī, Imām al-Hudā, Abū al-Layṯ, umro 373/983., ili 383/993. godine.

Popara IX, 5292; Dobrača II, 904; Zürich I, 55-58; Kaḥḥāla XIII, 91; aẓ-Ẓāhiriyya II, str. 198; al-Ǧibūrī I, 1855-1858, str. 550; Tirana, 135, str. 104; Bratislava, 187, str. 156; Hasandedić, 158/2, str. 82; Fajić III, 1978/3; Ḥ. Ḫ. II, 1795; G I, 196 i S I, 348

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد للّه ربّ العالمين والعاقبة للمتّقين ولا عدوان إلاّ على الظّالمين، والصّلوة والسّلام على خير البريّة محمّد وآله وصحبه أجمعين. قال الفقيه أبو اللّيث السّمرقندي رحمة اللّه عليه: اعلم بأنّ الصّلوة فريضة قائمة وشريعة ثابتة عرفت فرضيّتها بالكتاب والسّنّة واجماع الأمّة ...

Završetak ovdje (l. 33a):

آخره: فإن قيل إذا مات العبد إيمانه يذهب...فإذا مات العبد يذهب لا اله الا اللّه مع روحه ومحمّد رسول اللّه مع جسده فإذا اجتمع صار إيمانًا واللّه أعلم تمّ تمام.

L. 34; 20 x 13,5 (15,5 x 7,5); 15 redaka. *Nasḫ*, sitniji, pisan vještom rukom, čitak. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir žut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 33-34 bilješke o Kur'anu.

5818. R-8344

Zbirka (مجموع), *2*

L. 69; 21 x 14 (16,3 x 9,5); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan tupim perom, sa velikim proredom. Mastilo crno, istaknute riječi i naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crne boje. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

1. L. 1b-48b

مقدّمة أبي اللّيث في الصّلوة

MUQADDIMA ABŪ AL-LAYṮ FĪ AṢ-ṢALĀ

Isto kao br. 5817.

Prepisao Ibrāhīm b. Ḥasan, iz Travnika, 1185/1771. godine.

2. L. 49b-69

موسى حقنده بر حكايه

MŪSĀ ḤAQINDA BIR ḤIKĀYA

Priča o Mūsā a. s., na turskom jeziku, gdje se opisuje Musaov boravak na Sinaju.

Dobraća II, 1629,9.

Početak (l. 49b):

أوّله: كعب الأخبار رضي الله عنه روايت قلورايدر قچان موسى ع م طور طاغنه كلدي جبرائل ع م فرشتلريله قرشو كلدي.

Završetak (l. 69a):

آخره: زبان اولورسه ذيرا ياردمجي بندن ارتق يقدر هر اشده يا موسى بني چق انكل وايتكل.

Prepisao isti prepisivač, Ibrāhīm b. Ḥasan, 1186/1772. godine.

Na l. 49b bilješka koju je pisao sin prepisivača da mu je otac, Mula Ibrāhīm umro 1222/1807. godine.

ملا ابراهيم بولفور وفات اولمشدر بنوم بابام سنة ١٢٢٢.

Vlasnici Ibrāhīm b. Ḥasan, iz Travnika, 1185/1771. godine, Isḥāq u medresi u Mostaru, te neki Muṣṭafā, god. 1243/1827 (l. 48b):

صاحب ابراهيم بن حسين ساكن ترونك بعون الله ماه ذالحجّة اون طقوزنجي كون سنه ١١٨٥.

5819. R-8589

Zbirka (مجموع) *3*

L. 125; 19 x 13 (13,5 x 7,5); 15 redaka. *Nasḫ.* Mastilo sivo. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, izlizan, oštećen na prvoj korici.

1. L. 1b-41a

مقدّمة أبي اللّيث في الصّلوة

MUQADDIMA ABŪ AL-LAYṮ FĪ AṢ-ṢALĀ

Isto kao br. 5817.

Završetak ovdje različit.

Završetak ovdje (l. 41a):

آخره: وصلوة العصر يكون حافظاً في القبر وصلوة المغرب يكون حافظًا في الحساب وصلوة العشا، يكون حافظًا في الميزان صدق رسول الله صدق حبيب الله.

2. L. L. 42b-46a

باب شروط الصّلوة (وهى ثمانية)

BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA ṮAMĀNIYA)

Kratka risala na arapskom jeziku o uslovima za valjanost namaza, od nama nepoznatog autora. Moguće je da je ovo izvod iz nekog opširnijeg fikhskog djela.

Popara IX, 5641; Dobraća II, 991/3: Zürich I, 72, str. 62; aẓ-Ẓāhiriyya II, 302; Ahlwardt III, 3538; Popara-Fajić VII, 4727/2; ar-Riyāḍ VI, str. 147;

Početak (l. 42 b):

أوّله: باب شروط الصّلوة وهى ثمانية. الأوّل: الوضوء بالماء المطلق أو التّيمّم بالتّراب عند عدم الماء. والثّاني: طهارة الثّوب من المنى والبول والغائط وما أشبهها...

Završetak ovdje (l. 46a):

آخره الموجود: باب واجب الغسل: وهى على نوعين على النّوع الأوّل حقيقىّ كإنزال المنى على وجه الدّفق والشّهوة بين الرّجل والمرأة في حالة النّوم واليقظة والنّوع الثّاني ... كأن يستيقظ فوجد شيئًا من منىّ او مذىّ يحكم عليه الغسل إحتياطًا وهو عند أبي حنيفة رحمة الله عليه اربعة.....قال النّبيّ عليه السّلام لا تنزل على قوم فيهم قاطع رحم طريقته.

3. L. 48b-125a

منية المصلّي وغنية المبتدي

MUNYA AL-MUṢALLĪ WA ĠUNYA AL-MUBTADĪ

Priručnik o islamskom obredoslovlju na arapskom jeziku. Napisao Muḥammad b. Muḥammad b. ʻAlī al-Kāšġarī, Sadīduddīn, umro

705/1305. godine. Djelo je dugo vremena bilo veoma popularno i stoljećima je služilo kao priručnik, pa je često prepisivano.

Popara IX, 5452; Dobrača II, 913/2; Kaḥḥāla XI, 249-250; Ahlwardt III, 3542; Ḥ. Ḫ. II, 1886; G I, 383 i S I, 659; Zürich I, 60-63; Köprülü III, 60/2; aẓ-Ẓāhiriyya II, str. 221-226; Tirana, 65, str. 109; Hasandedić, 111, str. 66

Početak (l. 48b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على رسوله محمّد وآله أجمعين. إعلموا وفّقكم الله تعالى وإيّانا أنّ أنواع العلوم كثيرة وأهمّ الأنواع بالتّحصيل مسائل الصّلوة، فلمّا رأيت المقتبسين في تحصيلها، التّقطت ما كثر وقوعه وما لا بدّ لهم من مصنّفات المتقدّمين، ومختارات المتأخّرين نحو الهداية والمحيط ...

Završetak (l. 125a):

آخره: وعامّة المشايخ رحمهم الله على أنّ ترك المدّ والتّشديد بمنزلة الخطأ في الإعراب لا تفسد الصّلوة وقول المتأخّرين ولو قرأ **والقمر إذا تليها** أو قرأ **أفعيينا** بالتّشديد لا تفسد صلوته، ولو قرأ **من الجنّة والنّاس** بنصب الجيم لا تفسد صلوته والله أعلم بالصّواب.

Cijelu zbirku prepisao isti, nepoznati prepisivač.

5820. R-5018

Zbirka* (مجموع), *2

L. 73; 17,5 x 13 (13,8 x 7,5); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, veoma lošeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Papir žućkast, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom. Pojedine riječi pisane crvenim mastilom.

1. L. 1-38a

شرح مقدّمة أبي اللّيث

ŠARḤ MUQADDIMA ABŪ AL-LAYṮ

Komentar na popularno i često komentarisano kratko djelo o islamskoj molitvi (namazu) na arapskom jeziku. (v. ovdje br. 5817).

Ovaj komentar je od nama nepoznatog autora. Specifičan je po tome što komentator navodi jedno poglavlje osnovnog djela, pa tek onda svoj komentar.

Dobrača II, 908,1; Jahić VIII, 4796,2.

Početak osnovnog djela (l. 1b):

أوله. الحمد لله ربّ العالمين والعاقبة للمتّقين ولا عدوان إلاّ على الظّالمين، والصّلوة والسّلام على خير البريّة محمّد وآله وصحبه أجمعين. قال الفقيه أبو اللّيث السّمرقندي رحمة الله عليه: اعلم بأنّ الصّلوة فريضة قائمة وشريعة ثابتة عرفت فرضيّتها بالكتاب والسّنّة واجماع الأمّة

Početak komentara (l. 3a):

قوله بأن الصّلوة فريضة يعني الصّلوة في لغة عبارة عن الدّعاء، وفي الشّريعة عبارة عن اسم.

Završetak (l. 38a):

آخره: فإذا مات العبد يذهب لا اله الا الله مع روحه ومحمّد رسول الله يبقي مع جسده فإذا إجتمعا صار إيمانا . والله أعلم بالصّواب.

Listovi 32-38 naknadno dopisani. Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 39a dova Ebu Hanife. Na l. 1a crvenim mastilom naslov: هذا كتاب مقدّمة ابو اللّيث. List 40. prazan.

2. L. 41b-73a

كتاب جواهر الفقه

KITĀB ĞAWĀHIR AL-FIQH

Djelo o fikhu od nepoznatog autora. Gornji naslov je prema rukopisu.

Dobrača II, 1525.

Početak (l. 41b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلاة على محمّد وآله وصحبه أجمعين يجب على كلّ عاقل بالغ أن يؤمن بالله تعالى أنّه واحد.

Završetak (l. 73a):

آخره: مسئلة فإن قيل ايّ مصل صلّي صلوة في كمّه رطل من النّجاسة وجازت صلوته الجواب نقل رجل صلّي صلوة في كمّه.... مشدود.

Cijelu zbirku prepisao Muḥammad b. Ḥiḍr, 1045/1635. godine.

5821. R-5140

Zbirka* (مجموع), *2

L. 67; 21 x 15 (14 x 9,5); 14 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mnogo mjesta razljeveno. Papir svjetložut, srednje debljine, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez platneni, novijeg datuma.

1. L. 1a-57a

شرح مقدّمة أبي اللّيث

ŠARḤ MUQADDIMA ABŪ AL-LAYṮ

Isto kao br. 5820,1.

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: السنّة يعني بقول اللّه تعالى وبحديث النّبي عليه السّلام دخي سنه يعني اللّه تعلينك قوليدر پيغمبر ، م حديثدر قوله **اقيمو الصّلوة** يعني فرض عليكم في كلّ يوم وليلة.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 57b-67b

(الموعظة)

(AL-MAW'IẒA)

Komentari ajeta i hadisa te dove za razne prilike, od nama nepoznatog sakupljača, na arapskom jeziku. Između redaka je prevod na turski.

Ovo je fragment iz nekog većeg djela. Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 57b):

ناقص في أوّله. أوّل الوجود: قال النّبيّ عليه السّلام إنّ من قرأ هذا الدّعاء مرّةً واحدةً يرفع عنه عصيان عشرين سنة.

Završetak ovdje (l. 67b):

آخر الموجود: وقال من أراد الموعظة فالموت يكفيه وقال النّبيّ إنّ اللّه تعالي لا ينظر إلى صوركم بل إلى قلوبكم فإن قيل محل الإيمان والإسلام.

Prepisao isti nepoznati prepisivač, kao i prethodno djelo.

5822. R-5926

مختصر القدوري

MUḪTAṢAR AL-QUDŪRĪ

Djelo o hanefijskom fikhu što ga je na arapskom jeziku napisao Aḥmad b. Muḥammad b. Aḥmad b. Ǧa'far b. Ḥamdān al-Baġdādī, al-Qudūrī, rođen 362/972., umro 428/1037. godine. Djelo je dugo

vremena služilo kao udžbenik i priručnik u medresama, naročito u osmanlijskim zemljama. Poznato pod nazivom *al-Kitāb i al-Qudūrī.*

Popara IX, 5317-5367; Kahhāla II, 66-67; Ahlwardt IV, 4451; Ḥ. Ḫ. II, 1631; Köprülü II, 104 i III, 108-110; GAL G I, 175 i S I, 295; az-Ẓāhiriyya II, 155-158; al-Ǧibūrī I, str. 538-540; A. M. I, 74; Bratislava, 52, str. 85; Dobrača II, 926-944; al-Munǧid, str. 409; Hasandedić, 154, str. 81; Flügel III, 179

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد للّه ربّ العالمين، والصّلوة على نبيّه محمّد وآله أجمعين. كتاب الطّهارة: **يا أيّها الّذين آمنوا إذا قمتم إلى الصّلوة فاغسلوا وجوهكم وأيديكم إلى المرافق وامسحوا برؤوسكم وأرجلكم إلى الكعبين** الآية. ففرض الطّهارة وغسل الأعضاء الثّلاثة ومسح الرّأس. والمرفقان والكعبان تدخلان في الغسل...

Završetak (l. 155a):

آخره: ومن كان له شيء من المسئلة الثّانية فهو مضروب في ترك الميّت الثّاني وإذا صحّت مسئلة المناسخة وأردت معرفة ما يصيب كلّ واحد من حساب قسمت ما صحّت منه المسئلة على ثمانية وأربعين فما خرج أخذت له من سهام كلّ وارث حبّة واللّه سبحانه وتعالى أعلم بالصّواب.

L. 155; 20 x 14,5 (14,5 x 7,5); 15 redaka. *Nasta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci da ga je prepisao Aḥmad b. 'Uṯmān, rebiul-evvela 1169/1755. godine u Istanbulu:

تمّ كتاب القدوري بعون اللّه الملك الوهّاب قد وقع الفراغ من هذه الأنعام الشريف أحمد بن عثمان ...في وقت قبل الظّهر في شهر ربيع الأوّل سنة تسع وستّون ومائة وألف في بلدة اسلامبول.

Na zaštitnim listovima 1-3 na kraju rukopisa kurban dova i druge bilješke iz fikha.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5823. R-8629

مختصر القدوري

MUḪTAṢAR AL-QUDŪRĪ

Isto kao br. 5822.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 132a):

ناقص في آخره. آخر الموجود: كتاب الوصايا..فان مات الموصى له في حال حيوة الموصى بطلت الوصيّة واذا وصّى لولد فلان فالوصيّة بينهم للذكر والأنثى.

L. 132; 20,5 x 15 (14,5 x 7,5);15 redaka. *Nasḫ*, sitniji, pisan tupim perom. Mastilo crno, na mjestima, u dodiru sa vlagom, razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova ima nešto komentara. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski. Zadnja korica otkinuta i zagubljena.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima 1-4 na početku, sadržaj djela i bilješke koje se odnose na kasabe Kladanj i Vlasenicu, na turskom jeziku, iz 1158/1745. godine, te fetva Muṣṭafe Pruščaka (zaštitni list 4b).

Vlasnik Aḥmad b. Muḥammad, zamjenik kadije u Derventi (l. 1a).

5824. R-8630

مختصر القدوري
MUḪTAṢAR AL-QUDŪRĪ

Isto kao br. 5822.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 153b):

ناقص في آخره. آخر الموجود:كتاب الوصيّة ...فان مات الموصى له في حال حيوة الموصى بطلت الوصيّة واذا وصّى لولد فلان فالوصيّة بينهم للذكر والأنثى فيه سواء ومن أوصى لورثة فلان فالوصيّة بينهم للذكر مثل حظ الأنثيين ومن أوصى لزيد وعمرو بثلث مال فإذا عمرو ميّت فالثّلث كله لزيد.

L. 153; 19 x 15 (14 x 9); 12 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Tekst pisan sa velikim proredom gdje su kasnije dopisivani komentari na turskom jeziku. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama nekih listova ima komentara teksta.

Povez kožni. Prva stranica oštećena od vatre, zadnja otkinuta i zagubljena.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima 1-2, na početku, sadržaj djela.

5825. R-3593

مختصر القدوري
MUḪTAṢAR AL-QUDŪRĪ

Isto kao br. 5822.

Nepotpuno na početku (fali oko 20 lista) i kraju.

Početak ovdje (l. a):

ناقص في أوله. أول الموجود: عن بنر بطلت صلوته في قول أبي ...(ح) وقال أبو يوسف ومحمّد تمّت صلوته .

Završetak ovdje (l. 97):

ناقص في آخره. آخر الموجود: باب الحساب والفرائض....فاضرب وفق عددهم في أصل المسئلة كامرأة وستّ إخوة وللمرأة ربع.

L. 97; 21 x 16 (15 x 10); 13 redaka. Mastilo crno, kvalitetno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Pojedini listovi zahvaćeni vlagom. Tekst uokviren tankom crvenom linijom. Listovi su prosuti i ispreturani, sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom, znatno oštećen na hrbatu. Preklop obložen ebro papirom.

Na unutrašnjim stranama korica bilješke iz fikha.

Na l. 97b nečitak pečat.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5826. R-4829

تصحيح القدوري
TAṢḤĪḤ AL-QUDŪRĪ

Djelo o objašnjavanju opravdanijih mišljenja i stanovišta u Kudurijinom Muḫtaṣaru koja treba usvojiti i odabrati za praktičnu primjenu. Djelo je poznato još pod naslovima الترّجيح والتّصحيح على القدوري i تصحيح مختصر القدوري. Ovdje naslov كتاب التّصحيح والتّرجيح. Na arapskom jeziku napisao Qāsim b. ʻAbdullāh b. Quṭlūbuġa al-Ḥanafī, umro 879/1474. godine.

Dobrača II, 964; Ḥ. Ḫ. II, 1634; GAL I, 175; S I, 296; Wagner XVII B1, 179.

Početak (l. 1b):

أوّله: وبعد فإن الشّيخ الإمام العلامة زين الدّين قاسم الحنفي يقول إنّي قد رأيت من عمل في مذهب أئمّتنا بالتّشهي حتّي سمعت من لفظ بعض القضاة وهل ثمّ حجر ..

Završetak (l. 92b):

آخره: قوله وإن ترك جدّ مولاه وأخ مولاه فالمال للجدّ...وكنت أظنّ في كبري ماحا، يكفّر ذلة الذّنب الصّغير، فلمّا أن كبرت ازددت، نحسا فقل ما شبيت (!) في النّحس الكبير.

L. 92; 21 x 16 (15 x 9); 21 redak. *Nash*, krupan, ispisano nevještim rukopisom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i preklopu.

Prepisao Aḥmad aš-Šibrawī, 975/1568. godine.

5827. R-5999

درر الغوّاصّ في علوم الخواصّ

DURAR AL-ĠAWWĀṢ FĪ 'ULŪM AL-ḪAWĀṢṢ

Djelo iz fikha o ispuštanju sunneta u namazima. Napisao 'Abdullāh b. Ḥusayn an-Nāṣiḥī, Abū Muḥammad, umro 447/1069. godine. Na arapskom jeziku.

Köprülü II, 86; Kaḥḥala VI, 49; Dobrača I, 737,2 str. 507;

Početak (l. 1 b):

أوّله: الحمد لله استغني عن طاعة المطيعين وان كلّف بالعبادات فنفعها يكون ...

Završetak (l. 32 b):

آخره: فأكثر النّاس خالفوا نبيّنا عليه السّلام في الصّلوة وساير الأفعال والأقوال فلهذا تقلّب أحوال العالم على عكس زمن الأوّل وحسبنا الله ونعم الوكيل .

L. 32; 20,5 x 15 (17 x 10); 19 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno, mnoge riječi pisane crvenim mastilom. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa dvije tanje, crvene linije. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5828. R-6430

حلية العلماء في اختلاف مذاهب الفقهاء

ḤULYA AL-'ULAMĀ' FĪ IḪTILĀF MAḎĀHIB AL-FUQAHĀ'

Djelo o šafijskom fikhu. Napisao, na arapskom jeziku, Abū Bakr Muḥammad b. Aḥmad b. Ḥusayn b. 'Umar, aš-Šāšī, aš-Šāfi'ī, umro 507/1113. godine. Djelo je koncepcijski podržavalo vladavinu abasijskog halife al-Mustazhara (1094-1118), čak i onda kada je to bilo u suprotnosti sa općeprihvaćenim mišljenjem uleme po nekom pitanju. Zbog toga je ovo djelo poznato kao كتاب المستظهري.

Ḥ. Ḫ. I, 690; Ahlwardt IV, 4860; Kaḥḥāla VIII, 253; Kairo I, 512.

Početak (l. b):

أوّله: قالَ الشّيخ الإمام فخر الإسلام أبو بكر محمّد بن أحمد بن الحسين الشّاشي رحمه الله فعلي ما ذكرناه من الوجهين ومن أصحابنا من قال لا ينعزل وَجْهًا واحداً.

Završetak (l. 238a):

آخره: إذا أقرّ أحد الاثنين بدين على أبيه وأنكر الأخ لزمه في نصيبه ما يخصّه في أصحّ القولين والثّاني يلزمه فصل جميع الدّين من حصته وهو قول أبي حنيفة.

L. 238; 24,5 x 18 (7 x 12); 20 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo sivo, veoma dobrog kvaliteta. Papir tamnobijel, srednje debljine, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na mjestima zahvaćen vlagom.

Povez kartonski, novijeg datuma, hrbat obložen impregniranim platnom crne boje. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao 'Abdusselām b. Muğāhid an-Nabrāwī, 12 ševvala 585/1189. godine (bilješka na l. 238a-b):

تمّ الكتاب بحمد الله ومنةّ وحسن توفيقه وكان الفراغ منه ثاني عشر شوّال من سنة خمس وثمانين وخمسمائة هلالية نقلت هذه النّسخة من نسخة عليها مكتوب نقلت هذا. وكتبه الفقير إلى الله الغني القدير عبد السّلام بن مجاهد النبروي والحمد لله ربّ العالمين.

Spada među najstarija prepisana djela u ovoj biblioteci.

Na istom listu bilješka da je rukopis kolacioniran sa autografom.

الكتاب من نسخة صحيحة (...) على المصنّف رحمه الله وأكثر الحواشي والتّخريجات بخطه...قوبل بالأصل وصحّح بحسب الطّاقة والاجتهاد.

Na l. 1a naslov djela:

كتاب حلية العلماء في اختلاف مذاهب الفقهاء.

Vlasnici Muḥammad Bahā'ī, qāḍī 'asker ar-Rūmī i Kātib zāde Muḥammad Rafī' (l. 1a).

Iz kolekcije Besima ef. Korkuta.

5829. R-6408

منظومة النّسفي في الخلاف

MANẒŪMA AN-NASAFĪ FĪ AL-ḪILĀF

Djelo u stihovima o razilaženju šeriatskih pravnika u pojedinim pravnim pitanjima. Napisao Naǧmuddīn Abū Ḥafṣ 'Omar b. Muḥammad an-Nasafī, umro 537/1142. godine. Poznato je još pod naslovom نظم الخلافيات. Djelo se sastoji od 2666 tihova, a dovršeno je 504/1110. godine.

Ahlwardt IV, 4854; Dobrača II, 977; A. M. I, 783; Ḥ. Ḫ. II, 1867; GAL I, 428; S. I, 761.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: لو التفي بالانف في سجدته جاز بلا عزر على جبهته.

Završetak (l. 216b):

آخره: قد انتهى نظم الخلافيات والحمد لله على الحالات

ثمّ الصّلوة والسّلام أبداً على النّبيّ الهاشميّ سرمداً

وصاحب النظم ابو حفص عمر من نسف أتم هذا وصغر.

L. 217; 15 x 22 (7 x 11); 7 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim razmacima između redaka. Mastilo sivo. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Između redaka i na marginama ima puno komentara koji su pisani drugim rukopisom, veoma sitnim slovima.

Papir svjetložut, srednje debljine, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, djelimično oštećen dužinom hrbata i odvojen od knjige.

Prepisao Ḥumayd b. Ḫiḍr b. Murād as-Sinūbī, 5. zul-hidždžeta 811/1408. godine:

قد وقع الفراغ من نسخ وتسويده في يوم الخميس.... ذي الحجّة على يد العبد الضّعيف...حميد بن حضر بن مراد السّنوبي، تاريخ سنة إحدى عشر وثمانمائة.

Na zaštitnom listu 1-2 na kraju rukopisa sitno pisane bilješke iz bračnog prava, na arapskom jeziku.

Iz kolekcije Besima ef. Korkuta.

5830. R-4717

Zbirka (مجموع), *2*

L. 108; 17 x 12,5 (12 x 8); 15 redaka. *Nasta'līq*, krupan. Mastilo sivo. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu i preklopu, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica.

1. L. 1-102b

منظومة النّسفي في الخلاف

MANẒŪMA AN-NASAFĪ FĪ AL-ḪILĀF

Isto kao br. 5829.

Početak ovdje (l. 1b):

أوّله: بسم الله ربّ كلّ عبد والحمد لله وليّ الحمد ...

2. L. 102b-108

ديوان التّورابشتي

DĪWĀN AT-TŪRĀPUŠTĪ

Divan pjesama pobožnog karaktera. Napisao Faḍlullāh b. al-Ḥusayn at-Tūrapuštī, Šihabuddīn, umro 661/1263. god.

Popara-Fajić VII, 4398,3; al-Čibūrī, III, 4754, str. 113; Kaḥḥāla III, 211; A. M. I, 821; Brockelmann G I, 431/20; Nametak IV, 2701,8

Početak (l. 102a):

أوّله: تبارك ذو العلى والكبرياء تفرّد بالجلال والبقاء...

Završetak (l. 108a):

آخره: تلقّ مواعظي بقبول صدق تفز بالأمن عند حلول لاى (!)

Cijelu zborku prepisao Ibrāhīm b. Muṣṭafā 722/1322. godine, u mjestu Abkur (Turska):

تمّ بحمد الله ومنّه على يد العبد الضّعيف المفتقر إلى غفران الله إبراهيم بن مصطفى غفر الله له ولوالديه يوم الجمعة السّادس من جماد الآخرة سنة اثنين وعشرين وسبعمائة في جزيرة ابكور حميت عن القهر بورك لصاحبه.

Na l. 108b-109 stihovi u pohvalu nauke na arapskom jeziku.

Vlasnici: al-Ḥāǧǧ 'Abdullah Zuhdī, zatim 'Umar Zuhdī, (v. l. 1a bilješka i pečati), godina 1193/1779).

Uvakufio Yūsuf-beg za svoj mekteb, bez oznake mjesta, 1034/1624. godine. (v. bilješku na l. 1a).

5831. R-4598

الهداية في الفقه الحنفي

AL-HIDĀYA FĪ AL-FIQH AL-ḤANAFĪ

Opširno djelo o hanefijskom fikhu. Napisao 'Alī b. Abū Bakr b. 'Abdulǧalīl al-Farġānī al-Marġīnānī al-Ḥanafī, Burhānuddīn, umro 593/1197. godine. To je zapravo proširena prerada kraćeg djela zvanog *Bidāya al-Mubtadī* od istog autora. Ovo je jedno od najpoznatijih djela hanefijskog fikha i na njega su napisani brojni komentari. Djelo je prevedeno na engleski jezik i štampano u Londonu 1791. godine. Prvo arapsko izdanje djela štampano je u Kalkuti 1234/1818. godine.

Popara IX, 5386-5390; Kaḥḥāla VII, 45; Ahlwardt IV, 4488; az-Ẓāhiriyya II, 276-282; Ḥ. Ḥ. II, 2031; Köprülü I, 659; GAL G I, 376 i S I 644; Şeşen, 191, str. 137-138; Bratislava, 55, str. 86; Dobrača II, 1001; Zürich I, 90

Na početku fali 67 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: في ثلثة يليه لزمته ش لأنّه الجمع بين إحرامي الحج والعمرة صحيح م ورفضت وقضيت مع دم... باب الإحصار... كتاب النكاح.

Završetak (l. 236b):

آخره: ألا ترى أنّ أسواق المسلمين لا تخلو عن المحرّم والمسروق والمغصوب ومع ذلك يباح التّناول اعتماداً على الغال، وهذا لأنّ القليل لا يمكن الاحتراز عنه ولا يستطاع الامتناع عنه فسقط اعتباره دفعًا للحرج كقليل النّجاسة وقليل الانكشاف بخلاف ما إذا كانا نصفين أو كانت الميتة أغلب لأنّه لا ضرورة.

L. 236; 20,5 x 14,5 (14,5 x 8); 25 redaka. *Nasḫ*, sitan, pisan oštrim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i slova (متن) م i (شـــرح) ش pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje.

Povez kožni. Prva stranica otkinuta i zagubljena.

Djelo je prepisao nepoznati prepisivač, 987/1579. godine (bilješka u kolofonu djela l. 236b).

Na kraju 5 lista praznih.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

5832. R-8454

الهداية في الفقه الحنفي

AL-HIDĀYA FĪ AL-FIQH AL-ḤANAFĪ

Isto kao br. 5831.

Ovo je drugi svezak navedenog djela.

Početak ovdje (l. 1b):

أوله: كتاب البيوع البيع بعتقد بالايجاب والقبول إذا كان بلفظ الماضي مثل أن يقول أحدهما بعت والآخر اشتريت.

L: 226; 28 x 20 (21,5 x 12); 23 retka. *Nasḫ*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa crvenom linijom. Listovi zahvaćeni vlagom, na mjestima oštećeni, sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Qāḍī Ḥusayn b. Muṣṭafā.

Na l. 1a pečat na kome se čita Murād Ḥusayn.

5833. R-6049

النّهاية في شرح الهداية

AN-NIHĀYA FĪ ŠARḤ AL-HIDĀYA

Komentar poznatom al-Marġīnānī-jevu djelu *al-Hidāya* o hanefijskom fikhu. Napisao na arapskom jeziku al-Ḥusayn b. 'Alī b. Ḥaǧǧāǧ as-Saġnāqī al-Ḥanafī, umro 710/1310. godine. Djelo je prvi put štampano u Kalkuti 1249/1833. godine.

Popara IX, 5394; Kaḥḥāla III, 318; al-Čibūrī I, 1918-1921, str. 566-567; az-Ẓāhiriyya II, str. 264; Şeşen, 192, str. 138; Köprülü I, 621-622, str. 301; Ḥ. Ḥ. II, 2032; GAL G II, 116 i S II, 142

Ovo je, zapravo, dio rukopisa koji je ranije obrađen (v. Popara IX, 5394) i nastavak je poslije lista 19. Pogrešno su uvezani kao dva rukopisa.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: ولأنه لما لم يكن عليه إثم عند فعل الرّخصة وكان أولى أن لا يكون عليه إثم.

Završetak ovdje (l. 40b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: ففي حقّ الحرمة العقد مضاف إلى غير محله وإنقسام...

L. 40; 25 x 17 (19,5 x 14,5); 25 redaka. *Nasḫ*, mjestimično vokaliziran, pisan tupim perom, sitnim slovima i u zbijenim redovima. Mastilo crno, kvalitetno, otporno na dodir sa vlagom. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir debeo, hrapav, tamnobijele i žućkaste boje, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi dohvaćeni vlagom i izlizani po rubovima. Na većini listova tamne fleke kao znak oboljenja papira. Značajnije riječi nadvučene crvenom linijom. Po marginama ima nešto komentara pisanih rukom istog prepisivača. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski novijeg datuma, obložen impregniranim platnom crne boje.

Nema podataka o prepisivaču, mjestu ni godini prepisa. Sudeći po papiru, pismu i mastilu, prepis je, najvjerovatnije, iz XV stoljeća.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5834. R-5706

المقدّمة الغزنويّة

AL-MUQADDIMA AL-ĠAZNAWIYYA

Djelo o obredoslovlju po hanefijskom mezhebu ('ibādāt). Napisao Aḥmad b. Muḥammad b. Maḥmūd b. Sa'īd al-Ġaznawī, al-Kāšānī, umro 593/1197. godine.

Popara IX, 5373; Kaḥḥāla II, 156; Ahlwardt II, 1883; GAL G I, 378 i S I, 649; Dobrača I, 152/3, str. 124 i II, 988/1; Zürich I, 76; aẓ-Ẓāhiriyya II, 200-202; Tirana, 137, str. 105; Bratislava, 133; Ḥ. Ḫ. II, 1802; 5373.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي عمّ البلاد بنعمته وارفاده، وخصّ العباد بهدايته وإرشاده، وخلق النّهار بأنواره واللّيل بسواده... أمّا بعد، فإنّي لمّا رأيت قصور همم النّاس في طلب العلم واشتغالهم بما لا يعنيهم ...أن أجمع لهم مختصراً نافعًا في العبادات ...

Završetak (l. 99b):

آخره: نسأل الله تعالى أن يوفّقنا على العمل بالعلم ويجعلنا من العاملين المخلصين ...ونسأل الله أن يختم لنا بالخير والسّعادة والشّهادة لفضله وجوده وكرمه إنّه ذو الفضل والإحسان والكرم والامتنان وصلّى الله على سيّدنا محمّد وآله الطّاهرين.

L. 99; 21 x 14,5 (14 x 7); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom.

Prepis iz 1215/1800. godine.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5835. R-8302

المقدّمة الغزنويّة

AL-MUQADDIMA AL-ĠAZNAWIYYA

Isto kao br. 5834.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 54a):

ناقص في آخره. آخر الموجود: ويجوز أن تكون مصدراً كالوزن والوعد يعني وجعلنا منهم وادياً من أودية جهنم هو مكان الهلاك والعذاب الشّديد مشتركًا يتهلكون فيه جميعًا.

L. 80; 26 x 17,5 (22 x 14); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran, sa velikim proredom između redaka. Na prvih 17 lista u proredu prevod ili komentar na turskom jeziku, pisan crvenim mastilom. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Papir žućkast, deblji, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a naslov krupnim slovima crvenim mastilom كتاب فيه مقدّمة الغزنوية على مذهب امام الائمّة وسراج الأمّة.

Vlasnik Manṣūr b. Aḥmad.

5836. R-8334

المقدّمة الغزنويّة

AL-MUQADDIMA AL-ĠAZNAWIYYA

Isto kao br. 5834.

Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: أبي حنيفة وأبي يوسف وزفر انّه إذا تيمّم الاكثر من وجهه والاكثر من يديه جاز ثم يضرب بيد ثانيًا على الارض على ذلك المكان أو على غيره... فصل في مسح الخفّين.

Završetak ovdje (l. 8b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: فصل في عدد ركعات... والوتر ثلاث ركعات يستوي فيه المقيم والمسافر والسّنن اثنان وعشرون.

L. 8; 15,5 x 11,5 (12 x 8); 13 redaka. *Nasta'līq*, krupan, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5837. R-8431

المقدّمة الغزنويّة

AL-MUQADDIMA AL-ĠAZNAWIYYA

Isto kao br. 5834.

Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله أوّل الموجود: وعلى حفرة أو بحفر هو ويحترز من أن يصيب ثيابه هو بدنه من قطرات البول الغائط.

Završetak ovdje (l. 14b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: باب في فضل شهر رمضان...شهر رمضان خير من ألف صدقة فيما سواه ويكون خائفا من الله تعالى في عدم قبول صومه وراجيًا في قبوله ويكون خاشعًا...

L. 14; 21 x 13 (13,5 x 7); 19 redaka. *Nasẖ*, sitan, na mjestima vokaliziran, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom i uokvireni crvenom linijom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5838. R-4478

Zbirka (مجموع), *6*

L. 133; 20,5 x 14,5 (12,5 x 8); 13-21 redak. *Nasẖ*, lijepo složen, na mnogim mjestima vokaliziran. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom ili nadvučene crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Pojedini listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni te naknadno popravljani. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, čvrst.

1. L. 1-77b

المقدّمة الغزنويّة

AL-MUQADDIMA AL-ĠAZNAWIYYA

Isto kao br. 5834.

Prepisao 'Alī b. Ğa'far u prvoj dekadi muharrema 1023/1614. godine.

قد وقع الفراغ من نسخة المباركة عن يد أضعف العباد علي بن جعفر في أواخر محرّم الحرام في وقت العصر في يوم الخميس سنة ثلاثة وعشرين وألف.

2. 78-107

حديقة الصلاة في شرح مقدمة الصلاة

ḤADĪQA AṢ-ṢALĀ FĪ ŠARḤ MUQADDIMA AṢ-ṢALĀ

Komentar delu Muqaddima aṣ-ṣalāh ili Fiqh al-Kaydānī. Napisao na arapskom jeziku Ḥasan b. Ṭurḫān b. Dāwūd b. Ya'qūb al-Kāfī al-Āqḥiṣārī al-Būsnawī (Pruščak), rođen 951/1544., umro 16. ramazana 1024/1615. godine.

Šabanović, str. 179; Dobrača II, 1328; Ḥ. Ḫ. II, 1802.

Početak (l. 78b):

أوّله: الحمد لله الّذي محّص قلوبنا بالإيمان والاعتقادات وخصّص نفوسنا بالصّلاة...

Završetak (l. 107b):

آخره: والحمد لله ربّ الأرض والسّموات والصّلوة على رسوله محمّد المؤيّد بالمعجزات وعلى آله وأصحابه الّذين آمنوا وعملوا الصّالحات.

Prepisao Ibrāhīm b. Aḥmad b. aš-Šayḫ al-Ḥāğğ 'Alī efendī Ṣibyānī zāde, u srijedu 18. safera 1165/1751. godine.

قد وقع الفراغ من ترقيم هذالكتاب بعون الله الملك الوهّاب في يوم الثّلثاء يوم الثّامن عشر في وقت الضّحى في شهر صفر الخير سنة خمس وستّين ومائة وألف بعد الهجرة من له العزّ والشّرف عن يد العبد الحقير المعترف بالعجز والتّقصير والرّاجي رحمة ربّه القدير إبراهيم بن أحمد بن الشّيخ الحاجّ علي أفندي الشّهير بصبياني زاده.

3. L. 108a-110b

خواص الأسماء الحسنى

HAWĀṢ AL-ASMĀ' AL-ḤUSNĀ

Kratko djelo o lijepim Božijim imenima. Na arapskom jeziku napisao Aš-Šayḫ Abū al-'Abbās Aḥmad b. 'Alī Yūsuf al-Būnī, umro 622/1225. godine.

Ḥ. Ḫ. I, 726; A. M. I, 90; Flügel III, 99; Kaḥḥala II, 25-26; Wiesbaden XVII, 1.

Početak (l. 108a):

أوّله: ذكر فضائلها قال الشّيخ الإمام العالم العلامة بن عبّاس البوني قدّس الله سرّه الحمد لله الّذي أودع سرّه المصون عباده المخلصين وخصّ بخواص عليه (...) ولم يخالطهم ظنون. وبعد فقد سألني بعض أهل الرّغبة عن السّرّ المصون الكريم الخفيّ وفي بسم الله الرّحمن الرّحيم.

Završetak (l. 110b):

آخره: وفضائلها وخواصّها لا تحصى ولا توازنها الجبال ولا تحملها الجبال والله أعلم بالصّواب وصلّى الله على سيّدنا محمّد وآله أجمعين تمّت.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 113b-125a

روضات الجنّات في أصول الاعتقادات

RAWḌĀT AL-ĞANNĀT FĪ UṢŪL AL-I'TIQĀDĀT

Djelo o osnovama islamskog vjerovanja. Napisao na arapskom jeziku Ḥasan b. Ṭurḫān b. Dāwūd b. Ya'qūb al-Kāfī al-Āqḥiṣārī al-Būsnawī (Pruščak), rođen 951/1544., umro 16. ramazana 1024/1615. godine. Autor je djelo definivno redigirao i prepisao 1014/1605. godine i u njemu je koncizno izložio ortodoksno učenje o islamskom vjerovanju, za razliku od drugih autora, naročito onih sa sufijskim pogledima. Pri izradi djela autor se služio dogmatikama koja su napisali Ṭaḥāwī, Nasafī, Sanūsī, Suyūṭī i Abū Ḥanīfa. Djelo je štampano u Istanbulu 1305/1888. godine i u tom je izdanju pogrešno pripisano Birgiviji. Preveo na naš jezik i bilješkama popratio Mehmed Handžić 1939. god. (v. Književni rad, str. 9-10)

Popara IX, 5622,3; Šabanović, str. 182; Dobrača I, 119/6, str. 74; Zürich I, 148; Bratislava, 99, str. 109-110; Kaḥḥāla III, 233; Ahlwardt II, 1841; Wagner, 35, str. 31; Şeşen, 439; Köprülü III, 234 mukarrar; GAL G II, 443 i S II, 659.

Početak (l. 52b):

أوّله: الحمد لله الّذي هدانا للعلم والإيمان، ونهانا عن الكفر والعصيان، والصّلوة على

نبيّه... محمّد المبعوث بخير الأديان... وبعد، فلمّا كان الإيمان أوّل ما يجب على الإنسان، وآخر ما يطلب عند نزع الأرواح عن الأبدان... فسمّيته بروضات الجنّات في أصول الاعتقادات...

Završetak (l. 66a):

آخره: ولله الحمد على الاختتام والتّتمّة، والصّلوة على رسوله محمّد هادى الأمّة وكاشف الغمّة وعلى آله وصحبه كبار المهمّة وخيار الأمّة. تمّت تمام بعون الله الملك المنّان.

Prepisao 'Abdullāh b. 'Alī, bez oznake mjesta i godine prepisa.

5. L. 126a-129b

الفقه الأكبر

AL-FIQH AL-AKBAR

Kraće djelo o islamskom vjerovanju. Napisao imam Nu'mān b. Ṯābit, Abū Ḥanīfe, rođen 80/699., umro 150/767. godine.

Ḥ. Ḫ. II, 1287; Dobrača I, 114/4, str. 65; Fajić III, 2257/3; Kaḥḥāla XIII, 104-105; Ahlwardt II, 1923; Köprülü III, 31/3; Şeşen, 359, str. 224; Hasandedić, 25, ?; GAL S I, 285.

Početak (l. 24b):

أوّله: قال أصل التّوحيد وما يصحّ الاعتقاد عليه يجب أن يقول آمنت بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر والبعث بعد الموت والقدر خيره وشرّه من الله تعالى...

Završetak (l. 30b):

آخره: وخروج الدّجّال ويأجوج ومأجوج وطلوع الشّمس من مغربها ونزول عيسى عليه السّلام من السّماء وسائر علامات يوم القيامة على ما وردت به الأخبار الصّحيحة حقّ كائن والله يهدي من يشاء إلى صراط مستقيم. تمّت تمام.

Sudeći po rukopisu, prepisao isti prepisivač, 'Abdullāh b. 'Alī 1068/1657. godine.

6. L. 130-133a

العقيدة النّسفيّة ـ عقائد النّسفي

AL-'AQĪDA AN-NASAFIYYA - 'AQĀ'ID AN-NASAFĪ

Poznato djelo iz dogmatike koje je na arapskom jeziku napisao Nağmuddīn Abū Ḥafṣ 'Umar b. Muḥammad an-Nasafī, umro 537/1142. godine.

Dobrača I, 247; II, 1214,22; Brock. G I, 427.

Početak (l. 130a):

أوّله: الحمد لله على نواله والصّلاة على محمّد وآله قال الشّيخ الإمام الأجلّ الزّاهد نجم الدّين أبو حفص عمر بن محمّد بن أحمد النّسفي رحمه الله عليه قال أهل الحقّ حقايق الأشياء ثابتة والعلم بها متحقّق...

Završetak (l. 133a):

آخره: ... ورسل البشر أفضل من رسل الملائكة ورسل الملائكة أفضل من عامّة البشر وعامة البشر أفضل من عامّة الملائكة تمّت عقائد النّسفي.

Prepisao isti prepisivač Abdullāh b. 'Alī u Sarajevu, u Gazi Husrev-begovom hanikahu, 1068/1657. godine.

كتب في شهر السّراي المحروسة بزاوية خسرويك سنة ١٠٦٨.

Iz biblioteke Ulema medžlisa.

5839. R-5686

فصول الإحكام لأصول الأحكام - فصول العمادي

FUṢŪL AL-IḤKĀM LI-UṢŪL AL-AḤKĀM - FUṢŪL AL-'IMĀDĪ

Djelo o hanefijskom fikhu. Na arapskom jeziku napisao Abū al-Fatḥ Zaynuddīn 'Abdurraḥīm b. Abū Bakr b. 'Abdulğalīl al-Marğinānī, as-Samarqandī, al-Ḥanafī, umro poslije 651/1253. godine.

Dobrača II, 1025; Ahlwardt IV, 4788; az-Zahiriyya II, str. 73; A. M. I, 560; Kairo I, 452; GAL S. I, 656.

Početak ovdje različit: Početak (l. 1b):

أوّله: الفصل الأوّل في مسايل القضاة والحكومة وما يتّصل بذلك.

Manjkavo na kraju. Završetak ovdje (l. 119a):

ناقص في آخره. آخر الموجود: الفصل الخامس والثلاثون في المتفرقات في العتق اعلم أن الأصل في دار الإسلام هو الحرّيّة.

Nedostaje 50 lista u sredini djela. Na l. 1a pogrešan naslov ملجأ القضاة, a na l. 1b هذا كتاب مستخرج الفصول.

L. 69; 22 x 15 (14 x 8,5); 17 redaka. *Ta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, novijeg datuma.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Rukopis bio u vlasništvu kadije Muḥammada Rāšida, god. 1195/1780.

تملّكه بالشّراء الشّرعي وأنا الفقير إليه عزّ وجلّ السّيد محمّد راشد القاضي بمدينة....(!)، سنة ١١٩٥

Zatim došao u vlasništvo Muḥammada Ḥasība b. Ibrāhīma b. Muṣṭafā, muvekkita u kadiluku Zvornik?, god. 1239/1823. (bilješka i pečat na l. 1a):

تملّك هذه النّسخة الشّريفة المسمّى بملجأ القضاة وأنا الفقير محمّد حسيب بن إبراهيم بن مصطفى الموقت بقضاء ازورنيق، سنة ١٢٣٩

i Ṣāliḥ Ṣidqī b. Maḥmūd, kadija u Sarajevu, god. 1216/1801.

الحمد لله الملك الوهّاب الّذي تملّك لهذا الكتاب وأنا الفقير صالح صدقي بن محمود القاضي عن سراي بوسنه سنه ١٢١٦.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5840. R-5913

Zbirka (مجموع), *8*

L. 132; 20,5 x 15,5. Dimenzije teksta i ostali elementi različiti kod svakog djela. Povez polukožni, sa hrbatom. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom.

1. L. 1-43b

تحفة الملوك

TUḤFA AL-MULŪK

Kraće djelo o islamskom obredoslovlju ('ibādat) i drugim fikhskim pitanjima, podijeljeno na deset poglavlja (kitāb). Napisao Muḥammad b. Abū Bakr b. 'Abdulqādir ar-Rāzī, Zaynuddīn, Abū 'Abdullāh, umro poslije 666/1268. godine. Djelo je sa prevodom na perzijski jezik i komentarom od 'Aynī-ja tri puta štampano u Lahoru u Pakistanu, 1313/1895., 1328/1910. i 1914. godine.

Popara IX, 5427; Dobrača II, 1029/1; Kaḥḥāla IX, 112; Ahlwardt IV, 4517-4521; GAL G I, 383; Ḥ. Ḫ. I, 374; az-Ẓāhiriyya I, 144-145; al-Ğibūrī I, 1256-1257, str. 391-392; Sarkīs I, 915; Hasandedić, 263/1; Köprülü III, 60/1.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله وسلام على عباده الّذين اصطفى، هذا كتاب مختصر في علم الفقه، جمعته لبعض إخواني في الدّين ... واقتصرت فيه على عشرة كتب، هى أهمّ كتب الفقه له وأحقّها

بالتّقديم وهي: كتاب الطّهارة والصّلوة والزكوة والصّوم والحجّ والجهاد والصّيد والكراهية والفرائض والكسب...

Završetak (l. 43 b):

آخره: كما قال اللّه تعالى: **ولقد وصّينا الّذين أوتوا الكتاب من قبلكم وإيّاكم أن اتّقوا اللّه.** فعليك أيّها الأخ بالتّقوى والاستعداد للقاء اللّه عزّ وجلّ، ونعيم الآخرة، واللّه أعلم بالصّواب وإليه المرجع والمآب.

Dimenzije teksta 14 x 7,5; 17 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na mjestima zahvaćen vlagom. Listovi sa kustodama. Na marginama komentari teksta.

Prepisao Ibrāhīm b. Muḥammad efendi al-Wisoqī, (iz Visokog) u mahali 'Alauddīn između podne i ikindije 1. muharrema 1154/1741. godine (bilješka l. 43b):

قد وقع الفراغ من تنميق هذه النّسخة الشّريفة المباركة عن يد العبد الضّعيف المحتاج إلى رحمة ربّه اللّطيف إبراهيم بن محمّد أفندي الوسوقي در محلّه علاء الدّين غفر اللّه له ولوالديه وأحسن إليهما وإليه ولجميع المؤمنين والمؤمنات الاحياء منهم والاموات برحمتك يا أرحم الرّاحمين في وقت بين الظّهر والعصر في غرة محرّم الحرام سنة أربع وخمسين ومائة وألف.

2. L. 44b-55

العوامل المائة
AL-'AWĀMIL AL-MI'A

Kompendij djela *al-Ǧumal fī 'awāmil al-i'rāb* iz arapske sintakse od istoga autora (aẓ-Ẓāhiriyya, 363). Ovo se djelo često u izvorima i literaturi naziva i kao العوامل العتيقة al-*'Awāmil al-'atīqa.*

Na arapskom jeziku napisao Abū Bakr 'Abdulqāhir b. 'Abdurraḥmān al-Ǧurǧānī, um. 471/1078. godine.

Jahić VI, 3695; Ḥ. Ḫ. II, 1179; Ahlwardt VI, 6475; Flügel II, p. 149; Dobrača II, 1612/3; Köprülü III, 590/3; aẓ-Ẓāhiriyya, 363.

Početak (l. 44b):

أوّله: الحمد للّه رب العالمين والصّلوة والسّلام على رسوله محمّد وآله أجمعين فإن العوامل في النّحو على ما ألّفه الشّيخ الإمام عبد القاهر بن عبد الرّحمن الجرجاني رحمة اللّه عليه مائة عامل وهي تنقسم إلى قسمين لفظية ومعنوية فاللّفظية منها تنقسم إلى سماعيّة وقياسيّة...

Završetak (l. 55 b):

آخره: ...والعامل في المبتدأ والخبر هو الإبتداء، وهو معنى لا يوجد في الخارج فهذه مئة عامل لا يستغني الصغير والكبير والوضيع والرّفيع من معرفتها واستعمالها.

Dimenzije teksta 14,5 x 7; 13 redaka. *Nasḫ*, krupan za velikim razmakom između redaka. Mastilo crno. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Između redaka i na marginama ima puno komentara.

Prepisao nepoznati prepisivač, rebiul-ahara 1173/1759. godine.

Vlasnik Maḥmūd b. Ibrāhīm Aġā.

3. L. 56-64

حكايت اروك عورتى اوزرنده وعورتك اره اوزرنده اولان حقوق بيانده د ر
ḤIKĀYAT ARUN 'AWRATĪ ŪZARINDA WA 'AVRATIN ARA UZARINDA OLAN ḤUQŪQ BAYĀNDA DIR

Kratka rasprava na turskom jeziku o dužnostima bračnih drugova, koja se zasniva na predaji, od nepoznatog pisca.

Fajić III, 2057,3.

Početak (l. 56b):

أوّله: روايتدر كه على بن طالبد ن كرم اللّه وجهه ورضى اللّه عنه بر كون ...

Završetak (l. 63a):

آخره: قيامتد ه عذابد ن قورتلور واللّه أعلم بالصّواب وإليه المرجع والماب

Dimenzije teksta 13 x 5,5; 11 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Papir bijel, tanji. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listovima 64b-65b dova na turskom jeziku.

بسم اللّه الرّحمن الرّحيم بارك اللّه بارك اللّه طاعت عبادتمز قبول يچون.

Dova se završava na l. 56b.

4. L. 66b-74a

باب شروط الصّلوة (وهى ثمانية)
BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA ṮAMĀNIYA)

Isto kao br. 5819,2.

Dimenzije teksta 14 x 7,2; 11 redaka. Mastilo crno i crveno. Papir bijel, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listu 75b bilješka da je neki Aḥmad-paša posudio 400 groša na rok od 61 dan 1173/1759. godine.

5. L. 76b-81b

فقه الكيداني

FIQH AL-KAYDĀNĪ

Kratko djelo o islamskoj molitvi (namazu). Napisao na arapskom jeziku Luṭfullāh an-Nasafī al-Fāḍil al-Kaydānī umro oko 900/1494. godine. Djelo je poznato još i pod nazivima: *Muqaddima aṣ-ṣalā, Maṭālib al-muṣallī, 'Unwān al-mašrū'āt wa ġayr al-mašrū'āt wa aḥkāmuhā, Šurūṭ aṣ-ṣalā i al-Kaydāniyya fī al-fiqh.* Djelo se sastoji iz osam poglavlja (*bāb*) i ne treba ga miješati sa sličnim djelom koje je pod nazivom Šurūṭ aṣ-ṣalā napisao Ibn Kamāl-paša. Štampano je u Delhiju 1300/1882., u Istanbulu 1327/1909. i u Taškentu 1893. godine.

Popara IX, 5308,2; Kaḥḥāla VIII, 156; Ahlwardt III, 3524; GAL G II, 198 i S I, 269/1; az-Ẓāhiriyya II, 127-128; Sarkīs II, 1580; Dobrača I, 399/4, str. 247; Zürich I, 50-53; Šabanović, str. 180; Ždralović I, 160-161.

Početak (l. 1 b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين... إعلم بأنّ العبد مبتلى بين أن يطيع الله فيثاب وبين أن يعصيه فيعاقب، والإبتلاء يتعلّق بالمشروع وغير المشروع فعلاً وتركًا، فلا بدّ من بيان أنواع المشروعات وغير المشروعات وبيان معانيها وأحكامها...

Završetak (l. 8a):

آخره: والضّحك والعمل الكثير بلا إصلاح وترك فرض من الفرائض بلا عذر ولو طرئ فواته بدون اختياره، وتعمّد الحدث واستخرجت الأحكام من المحيط والفتاوى الكبير ... والهداية وحاشيتها وميزان الأصول واللّباب.

Dimenzije teksta 14 x 7; 11 redaka. Mastilo crno, slabog kvaliteta, na mjestima razljeveno. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6. L. 82a-98b

(قطعة من الفقه)

(KIṬ'A MIN AL-FIQH)

Fragment nekog djela iz fikha na arapskom jeziku.

Početak ovdje (l. 82a):

أوله: إذا خافتا على أنفسهما وعلى ولدهما أفطرتا وقضيتا ولا فدية عليهما.

Završetak ovdje (l. 89 b):

آخره: فإن أراد أحدهم بنصيبه اللّحم لم يجز الباقين عن القربة ويجوز الأكل.

Dimenzije teksta 14,5 x 8; 15 redaka. *Nasḫ*, mastilo crno. Papir svjetložut, zahvaćen vlagom.

Na l. 90a bilješke na turskom jeziku.

7. L. 91b-112b

ورد بهاء الدّين (قطعة من الأوراد البهائية)

WIRD BAHĀ'UDDĪN (fragment iz djela AL-AWRĀD AL-BAHĀ'IYYA)

Zbirka dova koju je napisao Bahā'uddīn, pir Muḥammad an-Naqšibandī, osnivač nakšibendijskog reda, umro 791/1389. godine.

Dobrača I, 754 i 588,4; Ḥ Ḫ I, 200.

Početak (l. 91b):

أوله: الحمد لله العلي الاعلى والصّلوة والسّلام.... أمّا بعد شيخ حسن بن علي ايدر بو اوراد شيخ پير بهادر.

Završetak (l. 112b):

آخره: اسرعوا بما اطلب وارغب إليكم بحق ما تلوته عليكم وقضى بينهم بالحقّ وكان أمرالله مفعولاً.

Dimenzije teksta 16,5 x 7,5; 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

8. L. 114a-132

قاضي ايله حرامينك حكايتدر

QĀḌĪ ĪLA ḤARAMIYANIN ḤIKĀYĀTIDIR

Priča o kadiji i razbojniku, na turskom jeziku, od nepoznatog sakupljača.

Trako, Gazić, 652, str. 341.

Početak (l. 114a):

أوله: قاضي ايله حرامينك حكايتدر زمان سابقده راي شهرتده علم زاهد ايله موصوف وكمال معرفتيله معروف بر قاضي وارايدي.

Završetak (l. 1.132a):

آخره: قاضينك الله كاعدي ويردي دردمند قاضي كوجيله حلاص بولدي.

Dimenzije teksta 13 x 6,5; 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim proredom. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Prepisao nepoznati prepisivač 1175/1761. godine.

Vlasnik Sayyid Yūsuf, 1173/1759. i Ismā'īl Ṣāliḥ (pečati na listu 132a).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5841. R-4461

وقاية الرّواية في مسائل الهداية

WIQĀYA AR-RIWĀYA FĪ MASĀ'IL AL-HIDĀYA

Poznato djelo iz islamskog prava (fikha). Napisao na arapskom jeziku Maḥmūd b. 'Ubaydullāh b. Ibrāhīm al-Maḥbūbī, Burhān aš-Šarī'a, umro oko 673/1274. godine. Djelo je rađeno po uzoru na *al-Margīnānī-jevu al-Hidāyu*. Pisac ga je posvetio svome unuku 'Ubaydullāhu (al-Walad al-A'azz 'Ubaydullāh), poznatijem pod nadimkom Ṣadr aš-Šarī'a aṭ-Ṭānī, umro poslije 747/1346. godine.

Popara IX, 5398; Kaḥḥāla XII, 178; Ahlwardt IV, 4546; aẓ-Ẓāhiriyya II, 291-293; Tirana, 149, str. 115; Ḥ. Ḫ. II, 2020; Sarkīs II, 1199; Dobrača II, 1052; A. M. II, 406; GAL G I, 377; Zürich I, 91; Şeşen, 195, str. 139; Bratislava, 56, str. 86-87.

Početak (l. 1b):

أوله: حمد من جعل العلم أجلّ المواهب الهنية وأسناها، وأعلى المراتب السّنيّة وأسماها، وأحسن ما يفتتح به الكلام...وبعد، فإنّ الولد الأعزّ عبيد الله صرف الله أيّامه...لمّا فرغ من حفظ الكتب الأدبيّة وتحقيق لطائف الفضل...

Završetak (l. 194b):

آخره: إن امتدّ ذلك وعلم بإشارته فكذلك، وإلاّ فلا، وفي غنم مذبوحة، فيها ميتة هى أقلّ، تحرّى وأكل في الاختيار.

L. 194; 27,5 x 19 (14,5 x 9,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran, pisan sa velikim proredom. Između redaka i na marginama ima puno komentara. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama na sredini korica, oštećen na hrbatu.

Prepisao jedan dio Ismā'īl b. Idrīs, a prepis dovršio Sa'duddīn Šamsuddīn al-Ḥawārizmī, 978/1370. godine.

كتب هذه النّسخة الشّريفة إسماعيل بن إدريس وتمّت على يد سعد الدّين شمس الدّين الخوارزمي وقت الضّحى يوم الجمعة ذي القعدة سنة ثمان وتسعين وتسعمائة.

Vlasnik Muṣṭafā b. al-Ḥāǧǧ Yūsuf iz Varcar Vakufa (Mrkonjić Grada), godina 1186/1772. godine (bilješka i pečat na l. 2a).

Vakuf Kizlaragine džamije u Mrkonjić Gradu, 25. 9. 1963. godine. (bilješka na unutrašnjoj strani prve korice).

5842. R-8534

شرح وقاية الرّواية في مسائل الهداية

ŠARḤ WIQĀYA AR-RIWĀYA FĪ MASĀ'IL AL-HIDĀYA

Komentar na poznato fikhsko djelo *Wiqāya ar-riwāya fī masā'il al-hidāya* (v. b. 5841). Osnovno djelo napisao je Maḥmūd b. 'Ubaydullāh b. Ibrāhīm al-Maḥbūbī, Burhān aš-Šarī'a, umro oko 673/1274. godine, a ovaj komentar njegov unuk od kćerke 'Ubaydullāh b. Mas'ūd b. Maḥmūd b. Aḥmad b. 'Ubaydullāh al-Maḥbūbī, poznatiji pod nadimkom Ṣadr aš-Šarī'a aṭ-Ṭānī, umro poslije 747/1346. godine.

Popara IX, 5401; Kaḥḥāla VI, 246; Ahlwardt IV, 4548; aẓ-Ẓāhiriyya I, 232-238; al-Ğibūrī I, 1549, str. 472; Tirana, 110-112, str. 85-87; Köprülü I, 634 i III, 98; Ḥ. Ḫ. II, 2021; Sarkīs II, 1199; Dobrača II, 1067; Hasandedić, 345; GAL G II, 214 i S II, 300-301.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين، والصّلوة على خير خلقه محمّد وآله أجمعين. يقول العبد المتوسّل إلى الله تعالى بأقوى الذّريعة، عبيد الله بن مسعود بن تاج الشّريعة سَعدَ جدُّه وأنجح جدُّه هذا حلّ المواضع المغلقة من وقاية الرّواية من مسائل الهداية التي ألّفها جدّي وأستاذي مولانا الأعظم ...برهان الشّريعة والحقّ والدّين محمود بن صدر الشّريعة...

Završetak (l. 420b):

آخره: قلنا: التّحرّي يصار إليه لدفع الحرج، وأسواق المسلمين لا تخلو عن المسروق والمغصوب والمحرّم، ومع ذلك يباح التّناول اعتماداً على الغالب.

L. 420; 20,5 x 15,5 (14,5 x 9,5); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni pekst nadvučen crnom linijom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Prva laga odvojena od knjige i djelimično prosuta.

Povez kožni, sa preklopom.

Prepisao nepoznati prepisivač, 1174/1760. godine.

Na zaštitnom listu 1a. na kraju rukopisa, datum smrti nekog 'Ali bega, godina 1227/1812.

5843. R-8309

شرح وقاية الرّواية في مسائل الهداية

ŠARḤ WIQĀYA AR-RIWĀYA FĪ MASĀ'IL AL-HIDĀYA

Istokao br. 5842.

Djelo je nepotpuno na početku. Nedostaje oko 50 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: كتاب النّكاح هو عقد موضوع لملك المتعة اي حلّ استمتاع الرّجل من المراءة. فالعقد ربط أجزاء التّصرّف.

Završetak (l. 131b):

آخره: قلنا: التّحرّي يصار إليه لدفع الحرج، وأسواق المسلمين لا تخلو عن المسروق والمغضوب والمحرّم، ومع ذلك يباح التّناول اعتماداً على الغالب.

L. 132; 25,5 x 16,5 (19,5 x 11,5); 23 retka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja i slova koja označavaju osnovni tekst (.) i komentar (ش) pisani crvenim mastilom. Papir žut, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na marginama ima puno komentara. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Listovi zahvaćeni vlagom, na prednjem dijelu oštećeni.

Povez kožni sa utisnutom rozetom geometrijskih motiva na sredini zadnje korice. Prva korica nedostaje. Rukopis je prosut.

Prepisao Luṭfullāh b. Abū as-Sarḥ, 825/1422. godine (bilješka na l. 131b):

تمّت الكتاب بعون الملك الوهّاب و حسن توفيقة وقت الزّوال في يوم الخمس من جمادي الأوّل سنة خمس وعشرين وثمانمائة على يد العبد الضّعيف ... لطف الله بن أبو الصّرح.

5844. R-4892

شرح وقاية الرّواية في مسائل الهداية

ŠARḤ WIQĀYA AR-RIWĀYA FĪ MASĀ'IL AL-HIDĀYA

Isto kao br. 5842.

L. 343; 25,5 x 17,5 (18 x 8,5); 17 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno. Naslovi i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, dobro očuvan.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Uvakufio Hindi zade Munlā 'Abdullah b. Abū Bakr, posredstvom Ḥāfiẓ Darwīš 'Alī efendī za mekteb Perišan Muṣṭafe paše koji je umro 1267/1850. godine (bilješka i pečat na l. 343b):

قد وقف هذه النّسخة الشّريفة هنديك زاده منلا عبد الله بن أبي بكر على يد حافظ درويش علي أفندي عن مكتب بريشانه مصطفى باشا المتوفّى سنة سبع وستين ومائتين وألف.

5845. R-7600

شرح وقاية الرّواية في مسائل الهداية

ŠARḤ WIQĀYA AR-RIWĀYA FĪ MASĀ'IL AL-HIDĀYA

Isto kao br. 5842.

Djelo je nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: م ومسح ربع الرّأس واللحية ش المسح أصابة اليد المبتلة العضو امّا بللا ياخذه من الاناء.

Završetak ovdje (l. 97b):

ناقص في آخره آخر الموجود: باب إستلاء الكفّار... ش إنّما قال ... لمّا ظهرت عصمته الّتي قد كانت بالإعتبار الارمية فصار بمنزله .

L. 97; 31,5 x 21 (19 x 10); 25 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, veoma slabog kvaliteta. Na mnogim mjestima razljeveno tako da je tekst

nečitak. Papir žut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst i komentari, kojih na margimana ima mnogo, uokvireni sa crvenom linijom. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom i znatno oštećeni.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5846. R-8429

شرح وقاية الرّواية في مسائل الهداية

ŠARḤ WIQĀYA AR-RIWĀYA FĪ MASĀ'IL AL-HIDĀYA

Isto kao br. 5842.

Fragment djela.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: لا يرفع إثم التّأخير فثمرة الخلاف انه إذا اداه بعد العام الأوّل..فصل في العمرة.

Završetak ovdje (l. 8b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: باب الجنابات...فان طاف له ثمّ أحرم بها فمضى عليها ذبح لأنه أتى بافعال العمرة على أفعال الحج.

L. 8: 20,5 x 13 (15 x 7); 23 retka. *Nasḫ*, čitak, pisan vještom rukom. Mastilo crno, dobrog kvaliteta, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evrops kog porijekla. Na marginama pojedinih listova nalaze se komentari.

Listovi znatno oštećeni crvotočinom.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Za Biblioteku poklonio Omerkić Ramo, iz Priluka kod Živinica.

5847. R-8484

شرح الوقاية لابن الملك

ŠARḤ AL-WIQĀYA LI'BN AL-MALAK

Komentar djelu الوقاية. Na arapskom jeziku napisao 'Abdullaṭīf b. 'Abdul'azīz b. al-Malak Ibn Firište, Firišteoğlu, umro 801/1398. godine.

Dobrača II, 1106, Ḥ. Ḫ. II, 2021; GAL S. I, 647.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله الّذي جعل العلم أربح المتاع والمكاسب وأرجح المفاخر والمغالب ...و العبد الضّعيف محمّد بن عبد اللّطيف المشهور بابن الملك... كان شيخي والدي شارح المجمع تغمّده الله بغفرانه.

Završetak (l. 231a):

آخره: هذا في حالة الاختيار بأن يجد ذكية أخري وأمّا في حالة القرون تحري وأكل سواء كانت المذبوحة أكثر أو أقلّ والله أعلم.

L. 231; (27 x 18,5 (21,5 x 12,5); 27 redaka. *Nasta'līq.* Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir žut, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi sa originalnom folijacijom.

Povez kožni, smeđ, novijeg datuma.

Djelo je prepisano 856/1452. godine.

Na l. 231b. fetva na arapskom jeziku, i bilješka iz 1045/1635. godine o datumu smrti djece vlasnika rukopisa.

'Alauddīn poznat kao Noqṭo zāde al-Manastirī kupio rukopis od Šamsuddīna poznatog kao Zarra u Edirnama mjeseca ša'bāna 964/1556. godine (bilješka i pečati na zaštitnom listu 3a).

من متروكات المرحوم علاء الدّين الشّهير بنقطه مناستريّ من بلاد روم ايلي... اشتريت من أخيه مولانا شمس الدّين الشّهير بذرّخ في أدرنه المحميّة في شهر شعبان ٩٦٤.

Kasniji vlasnici su Ḥiḍr b. Sinān, bivši kadija u mjestu. . . (ايدويات الثالث), god. 1043/1633, te Muṣṭafā al-Ḥāǧǧ al-Ankarawī (zaštitni list 3a na početku rukopisa).

Zatim je rukopis došao u vlasništvo aš-Šayḫ Muḥammada b. 'Umara, muftije u Banjaluci, kao poklon od al-Ḥāǧǧ Ḥasana (!) kad je stigao u Egipat iz Istanbula, 1140/1727. godine:

مما أنعم الرّبّ المتكبّر على يد العبد الحقير الفقير الشّيخ محمّد بن عمر المفتي ببنالوقه عفى عنهما الباري المصوّر بطريق الهبة الصّحيحة من صديقي الحاجّ حسن زيترفو زاده (!) جعل الله الهدي والتّقي زاده حين قدمت مصر مقدم (مقدماً) من محميّة قسطنطنية حماها الله عن الآفات والبلية لمنصب الفتوى بمدينة بنالوقه تقبّل الله وبارك في سنة ١١٤٠ .

Rukopis za biblioteku Banjalučke ruždije uvakufio Ḥasan paša Muḥarram b. Muḥammad (bilješka i pečat na zaštitnom listu 2b).

5848. R-7644

جامع الرّموز في شرح النّقاية
ĞĀMI' AR-RUMŪZ FĪ ŠARḤ AN-NIQĀYA

Komentar na skraćenu preradu djela *al-Wiqāya* poznatu pod nazivom *an-Niqāya Muḫtaṣar al-Wiqāya*. Napisao Muḥammad b. Ḥusāmuddīn al-Ḫorāsānī al-Quhistānī al-Ḥanafī, Šamsuddīn umro 962/1555. godine. Autor je djelo napisao 941/1534. godine i posvetio sultanu 'Ubaydullāhu Bahādir-ḫānu al-Uzbakī-ju (umro 946/1539. godine) koga u uvodu mnogo veliča i slavi.

Popara IX, 5415; Kaḥḥāla IX, 179; Ahlwardt IV, 4563; az-Ẓāhiriyya I, str. 243-244; Şeşen, 239, str. 168; al-Ğibūrī I, 1310-1317, str. 408-410; Ḥ. Ḫ. II, 1971; az-Ziriklī VII, 233; A. M. II, 244; GAL G I, 378 i S I, 648; Dobrača II, 1113.

Ovo je prvi dio koji se završava zaključno sa poglavljem o imanu (كتاب الإيمان).

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي فضّلنا بتعليم أصول مبسوط الجامع الكبير من الأحكام، وكرّمنا بتفهيم فروعه إلى أن نقدر على إيضاح زيادات الجامع الصّغير من الأعلام...وبعد، فلمّا كان نظم منشور الفتاوى من أنفع الأمّهات وجمع منشور النّوازل من أهمّ المهمّات ...

Završetak ovdje (l. 241b):

آخره: كتاب الإيمان...فصل حلف القول... ولا يخفى ما في هذه الجملة من حسن الاختتام والايماء، إلى قصد الشروع في الغير من المرام والله أعلم.

L. 241; 20 x 14 (16 x 8); 25 redaka. *Ta'līq*, pisan tupim perom, sitnim slovima, u zbijenim redovima i veoma vještom rukom. Mastilo crno, slaba kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tanak, glat, tamnobijele boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren crvenom linijom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožni, originalan, oštećen na hrbatu crvotočinom i zubima glodara, prepukao i popravljan dužinom hrbata. Preklop otkinut i zagubljen. Na koricama lijepo urađene rozete sa floralnim motivima. Sa unutrašnje strane korice obložene ebro papirom.

Na kraju djela (v. l. 241b) bilješka da je njegov prepis završio Ahmad b. Muḥammad, stanovnik Burse, 6. džumadel-ahira 1087/1676. godine.

قد وقع الفراغ من تحرير هذا الكتاب عن يد العبد الضّعيف المحتاج إلى رحمة ربّه اللّطيف أحمد بن محمّد السّا كن حالاً بمحلّة ولي شمس الدّين من محلات بروسة المحروسة حرّر في اليوم السّادس من جمادى الآخر لسنة سبع وثمانين وألف.

Na l. 1a bilješka da je 1280/1863. godine umro imam čaršijske džamije 'Abdullāh efendī, te tri nečitka pećata ranijih vlasnika.

5849. R-4455

حاشية يعقوب باشا على صدر الشّريعة
ḤĀŠIYA YA'QŪB-PĀŠA 'ALĀ ṢADR AŠ-ŠARĪ'A

Glosa na komentar djela *Wiqāya ar-riwāya fī masā'il al-hidāya*.

Komentar je napisao'Ubaydullāh b. Mas'ūd b. Maḥmūd Aḥmad b. 'Ubaydullāh al-Maḥbūbī, poznatiji pod nadimkom Ṣadr aš-Šarī'a aṯ-Ṯānī, umro poslije 747/1346. godine, a ovu glosu Ya'qūb-paša b. Ḫiḍr-beg b. Ğalāluddīn al-Ḥanafī, umro 891/1486. godine. Na arapskom jeziku.

Popara IX, 5416,1; Kaḥḥāla XIII, 248; Ahlwardt IV, 4550; az-Ẓāhiriyya I, 280; al-Ğibūrī I, 1357-1361, str. 420-421; Köprülü I, 554; Ḥ. Ḫ. II, 2022; Dobrača II, 1098; GAL G I, 378 i S I, 647.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي لا يستفتح الكتب إلاّ بحمده، ولا يستمتع النّعم إلاّ بواسطة كرمه ورفده، والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد...كتاب الطّهارة قوله: كتاب الطّهارة المذكور في الشّرح انّ الكتاب والكتابة في اللّغة بمعنى الجمع والمراد ههنا المكتوب...

Završetak (l. 216b):

آخره: أمّا إذا قال: ثلث مالي للعامّة غنيًا كان أو فقيرًا فالوصيّة باطلة...فينبغي أن يدفع النّصف حتّى يساويه فيما أخذه.

L. 216; 17,5 x 12,5 (13 x 8); 17 redaka. *Nasta'līq*, sitan, pisan tupim perom. Mastilo crno. Maslovi poglavlja i riječi قــــوله pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Pojedini listovi oštećeni crvotočinom, sa kustodama.

Povez polukožni, naknadno nevješto popravljan na hrbatu. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao nepoznati prepisivač, muharrema 911/1505. godine. (bilješka na l. 216a):

تمّت الكتاب بعون الله الملك الوهّاب في المحرّم سنة إحدى عشر وتسعمائة.

Vlasnici Muṣṭafā b. Yūsuf, Darwīš Muḥammad b. 'Abdulğabbār i Aḥmad Kātib (bilješke na zaštitnom listu 1 na početku rukopisa).

Na l. 216b popis knjiga izvjesnog Kaywān zāde al-Ḥāğğ 'Uṯmān Aǧā iz Sarajeva, koji je bio u Istanbulu.

Uvakufio Muṣṭafā b. Yūsuf u Varcar Vakufu (Mrkonjić Grad), god. 1196/1781. (bilješka i pečat na l. 216b).

Iz Mrkonjić Grada, vakuf Kizlar-agine džamije.

5850. R-8301

حاشية يعقوب پاشا على صدر الشّريعة

ḤĀŠIYA YA'QŪB-PĀŠA 'ALĀ ṢADR AŠ-ŠARĪ'A

Isto kao br. 5849.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله.أوّل الموجود:مجاز لأنّها بعض الصّلوة المطلقة وذكرهما في كتاب الصّلوة كذكر سجده والتّلاوة فيه... قوله **إذا قمتم إلى الصّلوة.**

Završetak (l. 147b):

آخره: أمّا إذا قال: ثلث مالي للعامّة غنيّا كان أو فقيرا فالوصيّة باطلة...فينبغي أن يدفع النّصف حتّى يساويه فيما أخذه.

L. 150; 20,5 x 15,5 (16,5 x 10); 24 redka. *Ta'līq*, sitan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi na krajevima zahvaćeni vlagom.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen na hrbatu.

Prepis iz 943/1536. godine.

Na l. 147b-150 bilješke iz fikha.

Iz kolekcije Zufera ef. Bešlića iz Goražda.

5851. R-8330

منية المصلّي وغنية المبتدي

MUNYA AL-MUṢALLĪ WA ĠUNYA AL-MUBTADĪ

Isto kao br. 5819,3.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص في أوّله.أوّل الموجود: وفي الملتقط إذا لمست الميّت فقال بسم اللّه الرّحمن الرّحيم تفسد عند أبي حنيفة خلافاً لأبي يوسف.

Završetak ovdje (l. 11a):

آخره: وعامّة المشايخ رحمهم اللّه على أنّ ترك المدّ والتّشديد بمنزلة الخطأ في الإعراب لا تفسد الصّلوة وقول المتأخّرين ولو قرأ والقمر إذا تليها أو قرأ أفعيينا بالتّشديد لا تفسد صلوته، ولو قرأ من الجنّة والنّاس بنصب الجيم لا تفسد صلوته واللّه أعلم بالصّواب.

. L. 11: 20,5 x 12 (16,6 x 6,5); 16 redaka. *Nasḫ*, krupan, mastilo crno, kvalitetno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Prepisao Pervan, mujezin u kasabi Banja Luka, u subotu, zul-hidždžeta 1018/1609. godine.

تمّت كتابي قديم وفرقان عظيم بحمد اللّه الملك المتعالي في وقت الظّهر في يوم السّبت في شهر ذي الحجة من شهور سنة ثماني عشر وألف كتبه الفقير بروان المؤذّن في قصبه بنالوقه في ولاية روم ايلي غفر اللّه له ولجميع المومنين والمؤمنات.

5852. R-8325

منية المصلّي وغنية المبتدي

MUNYA AL-MUṢALLĪ WA ĠUNYA AL-MUBTADĪ

Isto kao br. 5819,3.

Djelo je nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص في أوّله.أوّل الموجود: بالكتاب والسّنّة واجماع أمّا الكتاب قوله تعالى أقيم الصّلوة... وأمّا السّنّة فما روي عن النّبيّ.

Završetak ovdje (l. 55a):

ناقص في آخره. آخر الموجود: فصل في سجود السّهو...وهذا اجمع ما قيل فيه فإن في هذه الوجوه السّتة تخرج علي هذا أما التّقديم والتّأخير فإنّ مراعاة التّرتيب واجبة.

L. 55; 18 x 14 (16,5 x 8,5); 15 redaka. *Ta'līq*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi ispreturani.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen a kasnije nevješto popravljan dužinom preklopa i hrbata.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Banja Luka.

5853. R-6342

مختصر غنية المتملي في شرح منية المصلي
MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Komentar djela *Munya al-muṣallī wa ġunya al-mubtadī* koje je na arapskom jeziku napisao Muḥammad b. Muḥammad b. ʻAlī al-Kāšġarī, Sadīduddīn, umro 705/1305. godine. Komentar pod naslovom *Ġunya al-mutamallī fī šarḥ Munya al-muṣallī* napisao je Ibrāhīm b. Muḥammad b. Ibrāhīm al-Ḥalabī al-Ḥanafī, umro 956/1549. godine. Zatim je ovaj komentar skratio, tako da postoje njegove dvije verzije; šira koja se još naziva *Ḥalabī kabīr* i kraća pod gornjim naslovom, općepoznata kao *Ḥalabī ṣaġīr*. Djelo je prvi put štampano u Istanbulu 1295/1878. god.

Popara IX, 5490-5515; Dobrača II, 1196; Kaḥḥāla I, 80-81; Ahlwardt III, 3544; Brockelman G I, 383; Şeşen, 244, str. 173; al-Ġibūrī I, 1804, str. 537; Tirana, 128, str. 99; Zürich I, 64; Köprülü I, 608 i III, 78; Sarkis, I, 13.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي جعل العبادة ، السّعادة ومطمح السّيادة وملمح الحسني والزّيادة وجعل الصّلوة عمود قيامها وذروة سنامها وعمدة أحكامها... وبعد، فيقول المفتقر إلى رحمة ربّه الغنيّ إبراهيم بن محمّد بن إبراهيم الحلبي قد كنت شرحت كتاب منية المصلّي شرحًا وسمّيته بغنية المتملّي لكن رأيت فيها بعض الاطالة...

Završetak (l. 146b):

آخره: قال الله تعالى: **وأمر أهلك بالصّلوة واصطبر عليها لا نسئلك رزقًا نحن نرزقك والعاقبة للتّقوى**... الحمد لله أوّلاً وآخرًا وظاهرًا وباطنًا وسرًا وعلانيةً وصلّى الله على سيّدنا محمّد وآله وصحبه وسلّم دائما متصلا إلى يوم الحشر (...) وصلّى على جميع الانبياء والمرسلين والحمد لله ربّ العالمين.

L. 146; 20 x 14,5 (16 x 8,5); 25 redaka. *Nasta'līq*, sitniji, pisan vještom rukom. Mastilo crno, osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i preklopu.

Prepisao ʻAbdulbāqī b. Ḥasan, 2. safera 1034/1624. godine.

Na zaštitnim listovima 1-7 na početku i 1-2 na kraju rukopisa, razne bilješke iz fikha, *esmā'ul-ḥusnā, aṣḥāb al-kahf* i nekolike dove za razne prilike.

Iz kolekcije Besima ef. Korkuta.

5854. R-8352

مختصر غنية المتملي في شرح منية المصلي
MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Isto kao 5853.

L. 243; 20,5 x 13 (15 x 8,5); 16 redaka. *Ta'līq*, pisan vještom rukom, lijepo složen. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen linijom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Mnogi listovi prosuti i ispreturani.

Povez kartonski, sa platnenim hrbatom, odvojen od knjige, veoma oštećen.

Prepisao nepoznati prepisivač 1124/1712. godine.

كتبت كتابي بخطّ جميل وجهل كثير وعمر طويل سيأتي زماني أموت غريباً يباع كتابي بشيء قليل تمّت تاريخ سنة ألف ومائة وعشرين وأربع (!).

Na zaštitnom listu 1-2 na početku sadržaj djela, dvije bilješke iz historije islama i jemek dova (molitva poslije jela).

Vlasnik hfz. Osman Grcić iz Rotimlje kod Mostara.

5855. R-6124

مختصر غنية المتملي في شرح منية المصلي
MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Isto kao br. 5853.

Nepotpun na početku. Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: كان الزّوج بالغاً والزّوجة صغيرة مشتهاة(!) فالجواب على العكس... أمّا فرايض الغسل والمضمضة والاستنشاق وغسل ساير البدن باقية.

L. 159; 20,5 x 15 (15,5 x 9); 19 redaka. *Ta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno, kvalitetno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen linijom crvene boje. Papir žućkast, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginala listova ima puno komentara.

Povez kartonski, novijeg datuma, sa sačuvanim rozetama od originalnog poveza koje su nalijepljene sa vanjske strane korica.

Prepisao Ibrāhīm b. Ḥusayn b. Ismā'īl b. 'Alī al-Kašfī, krajem ša'bana 1157/1744. godine u Karağöz-begovoj medresi u Mostaru (bilješka i pečat na l. 159b):

قد بلغ مسيرة أقدام الأقلام بتمام الأقدام والإبهام إلى قضاء الختم والإتمام على يد أحوج عباد الله العزيز العلام إبراهيم بن حسين بن إسماعيل بن علي الكشفي بمدرسة قره كوزبك (...) في أواخر شعبان في وقت المبارك بين الصبّاح والظّهر سنة سبع وخمسين ومائة (و) ألف من الهجرة.

Na zaštitnim listovima 1-3 na početku i 1-2 na kraju rukopisa razne bilješke (fetve, komentari hadisa isl).

5856. R-8556

مختصر غنية المتملي في شرح منية المصلي
MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Isto kao br. 5853.

L. 274; 18,5 x 14 (13,5 x 6,5); 19 redaka. *Nasta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo sivo, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen linijom crne boje. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa duplom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožni, ispucao od izloženosti suncu ili vatri.

Na zaštitnim listovima 1-3a na početku, sadržaj djela.

Djelo se završava kolofonom gdje je navedeno da ga je prepisao 'Alī b. Rağab, 1251/1835. godine.

قد وقع الفراغ من تحرير أواخر هذا الكتاب بعون الله الملك العزيز الوهّاب عن يد علي بن رجب الشيخ أحسن الله إليه وإلى والديه... تاريخ إحدى وخمسين ومائتين وألف.

Kasnije grafitnom olovkom dodano prezime Šehović (شهويك).

Vlasnik Šākir Šehović.

5857. R-8662

مختصر غنية المتملي في شرح منية المصلي
MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Isto kao br. 5853.

L. 191; 20 x 15,5 (16,5 x 8,5); 19 redaka. *Nasḫ*, pisan tupim perom, na mjestima vokaliziran. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Papir zahvaćen vlagom, na mjestima listovi slijepljeni, a mastilo razljeveno. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama. Na marginama ima komentara teksta, kasnije dopisivanih.

Povez kožni, sa preklopom. Na sredini korica nalijepljene rozete floralnih motiva. Oštećen na hrbatu i dužinom preklopa.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima 1-5 na početku, sadržaj djela i prigodne dove na arapskom jeziku.

5858. R-4884

مختصر غنية المتملي في شرح منية المصلي
MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Isto kao br. 5853.

L. 287; 20 x 14,5 (14 x 7,5); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, samo istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen na hrbatu. Na zaštitnom listu 1. b na početku rukopisa sadržaj djela.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5859. R-4789

مختصر غنية المتملي في شرح منية المصلي
MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Isto kao br. 5853.

L. 320; 22 x 16,5 (18 x 11); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez kožni, sa preklopom.

Na zaštitnim listovima 1-3 na početku rukopisa sadržaj djela.

Prepisao Munla ʻUmar Šušnarli Oğlī, Muḥammad Alamdār.

كتبه عن يد (ال)عبد الضعيف الحقير الفقير منلا عمر ششنارلي اغلي (اوغلو) محمّد علمدار.

5860. R-8316

مختصر غنية المتملّي في شرح منية المصلّي

MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ
FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Isto kao br. 5853.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 143b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: وهو الصّحيح وقد تقدّم وذكر في فتاوي البقالي قطعة جلد كلب اي غير مدبوغ ولامذكى التزق بجراحة في الرّأس اي جعل لزقة فوق الجراحة يفيد ما صلى به.

L. 143; 22 z 15 (8,5); 21 redak. *Taʻlīq*, krupan, čitak. Mastilo crno, osnovni tekst pisan crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5861. R-8295

Zbirka (مجموع), *3*

L. 253; 20,5 x 15,5 (16,5 x 9,5); 19-22 retka. *Nastaʻlīq*, sitan, pisan vještom rukom i čitkim rukopisom. Papir svjetložut i tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, oštećen na hrbatu, kasnije popravljan, odvojen od knjige.

1. L. 1b-2b

مختصر غنية المتملّي في شرح منية المصلّي

MUḪTAṢAR ĠUNYA AL-MUTAMALLĪ
FĪ ŠARḤ MUNYA AL-MUṢALLĪ

Ovdje su samo prva dva lista ovoga djela.

Isto kao br. 5853.

Završetak ovdje (l. 2b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: كتاب الصّلوة...وهي صلوة العصر ...لكونها في وقت كثيرة الإشتغال وقوله تعالى **فسبحان الله.**

Tekst osnovnog djela nadvučen crvenom linijom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 3a-248b

شرح الكافية في النّحو لمجهول

ŠARḤ KĀFIYA FĪ AN-NAḤW LI MAĞHŪL

Komentar na poznato djelo iz sintakse الكافية في النحو. Osnovno djelo napisao Čamāluddīn Abū ʻAmr ʻUṯmān b. ʻUmar b. Abu Bakr Ibn al-Ḥāğib, umro 646/1249. godine.

Nismo uspjeli ustanoviti pisca ovoga komenatra.

Djelo je nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 3a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: بتركه مع عامله كذا في الرّضى وخبر لا على قول او خبر المبتدأ على قول سيبوي محذوف.

Završetak ovdje (l. 248b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: كما أفتتح في كتابه هذا بالفهم به وهو من حسن خاتمة الكتاب عند ذوي الألباب. اللّهم كما أنعمت علينا بإعراب هذا الكتاب وتمّمت بنعمتك بإتمامه على وجه الصّواب.

Tekst uokviren sa debljom, crvenom linijom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 249a-253b

حاشية قول أحمد علي حاشية الخيالي

ḤĀŠIYA QAWL AḤMAD ʻALĀ ḤĀŠIYA AL-ḪAYĀLĪ

Super glosa na djelo الفوائد الفنارية على الرّسالة الأثيرية. Napisao Qūl Aḥmad b. Muḥammad b. Ḫiḍr.

az-Ẓahiriyya III (felsefe), 97-98; Ḥ. Ḫ. I, 207.

Neputpuno na početku.

Početak ovdje (l. 249a):

ناقص في أوله.أوّل الموجود: كذا أجابوا فيه إشارة إلى أنّ في الجواب نظر(...) أنّ القضية المركبة...

Završetak (l. 253b):

آخره: يفيد اليقين بلا ريب بخلاف الآخرين ولهذا حصر المصنّف العمدة في البرهان.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Karabegović Sirije iz Bihaća.

5862. R-8308

كنز الدّقائق

KANZ AD-DAQĀ'IQ

Djelo o hanefijskom fikhu. Napisao, na arapskom jeziku, 'Abdullāh b. Aḥmad b. Maḥmūd an-Nasafī, Ḥāfiẓuddīn, Abū al-Barakāt umro 710/1310. godine. Kao sažeti priručnik fikha koje sadrži praktična pitanja, djelo je bilo dugo vremena veoma popularno i često komentarisano. Djelo je prvi put štampano u Londonu 1843. godine.

Popara IX, 5516-5522; Dobrača II, 1215; Kaḥḥāla VI, 50; Ahlwardt IV, 4575; Ḥ. Ḫ. II, 1515; GAL G II, 196 i S II, 265; Köprülü I, 640; az-Ẓāhiriyya II, str. 120-123; Hasandedić, 168, str. 86; Sarkīs II, 1853; Şeşen, 218, str. 155;

Djelo je nepotpuno na početku. Fali jedan list.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص في أوله.أوّل الموجود: في قبل أو دبر عليهما وحيض ونفاس لا مذي وودي واحتلام بلا بلل وسن للجمعة والعيدين والإحرام وعرفة ووجب للميّت ولمن أسلم جنبًا.

Završetak (l. 378a):

آخره: ثمّ يعطى بمثل تلك النّسبة من المضروب لكلّ فرد، وإن أردت قسمة التّركة بين الورثة والغرما، فاضرب سهام كلّ وارث من التّصحيح في كلّ التّركة ثمّ اقسم المبلغ على التّصحيح من صالح من الورثة على شي، فاجعل كأن لم يكن واقسم ما بقى على سهام من بقى.

L. 134; 25,5 x 17,5 (15 x 10,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan sa velikim proredom gdje su kasnije dopisivani komentari. Mastilo crno, na mjestima tekst teško čitljiv. Papir žut, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi su zahvaćeni vlagom, na mjestima oštećeni. Na marginama se nalazi mnogo komentara na osnovni tekst. Listovi prosuti i ispreturani.

Bez poveza.

Djelo je prepisano 778/1376. godine. Ime prepisivača nečitko.

5863. R-8438

كنز الدّقائق

KANZ AD-DAQĀ'IQ

Isto kao br. 5862.

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: لا كلام النّاس وسلّم مع الإمام كالتّحريمة عن يمينه ويساره ناويا القوم والحفظه والامام في الجانب الأيمن والأيسر...باب الإمامة.

Završetak (l. 110a):

ناقص في آخره. آخر الموجود: والمسابقة بالفرس والإبل والأرجل والرّمى جائزة وحرم شرط الجعل من الجانبين لا من أحد الجانبين...ولا بأس بلبس القلانس وتدريس السّواد وارسال ذنب العمامة بين كتفيه إلى وسط الظّهر وللشّابّ العالم أن يتقدّم على الشّيخ الجاهل وحافظ القرآن أن يختم في أربعين يومًا.

L. 110; 26 x 19 (15,5 x 9,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan sa velikim razmakom između redaka, gdje su kasnije dopisivani komentari teksta. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Pojedine riječi nadvučene crvenom linijom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na marginama komentari teksta.

Povez kožni, sa preklopom, obrubljen ukrasnim linijama po rubovima korica. Djelimično oštećen na hrbatu.

Prepisao 'Alī b. (?) 785/1383. godine (bilješka na l. 110a):

تمّت الكتاب بعون الله و حسن توفيقه على يد العبد الضّعيف المذنب المحتاج إلى رحمة ربّه اللّطيف علي بن (!) غفر الله له و لوالديه و أحسن إليه و إليهما في وقت الضّحى يوم الإثنين في سلخ شهر ذي القعدة سنة خمس و ثمانين و سبعمائة.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5864. R-8439

شرح كنز الدّقائق لمجهول

ŠARḤ KANZ AD-DAQĀ'IQ LI MAĠHŪL

Komentar djelu *Kanz ad-daqā'iq* od nama nepoznatog komentatora. Naime ovo je samo fragment nekog komentara koji sadrži poglavlje o postu i hadždžu. Na početku nedostaje 38 lista.

Početak ovdje (l. a):

أوله: الأرض غالبًا وفيما سقي بقرب وهو بالسّكون الدّلو العظيم أو دالية وهي الدّولاب الذي يدبره البقر أو ساقية...باب صدقة الفطر.

Završetak ovdje (l. 48b):

آخره: باب القران والتّمتّع...أو لم سيق الهدي اي هدي المتعة فإنّه إذا ساق مالاً يتحلل من العمرة إلاّ بعد الفراغ من الحجّ ويقطع التّلبية بأوّل الطّواف للعمرة.

L. 10; 31,5 x 19 (28 x 11,5); 27 redaka. *Ta'līq*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mjestima razljeveno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožni, obrubljen sa jednom širokom i dvije tanke linije zlatnožute boje. Odvojen od listova.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5865. R-6446

تفصيل عقد الفوائد بتكميل قيد الشّرائد

TAFṢĪL 'IQD AL-FAWĀ'ID BI-TAKMĪL QAYD AŠ-ŠARĀ'ID

Komentar spjevu *Qayd aš-šarā'id'* iz fikha, na arapskom jeziku. Osnovno djelo poznato je pod nazivima منظومة بن وهبان قيد الشرائد ونظم الفرائد i منظومة قيد الشرائ، a sastavio ga je Aḥmad b. Wahbān al-Ḥanafī, umro 768/1366. godine. Ovaj komentar je napisao Abdulbarr b. Muḥammad b. aš-Šiḥna al-Ḥalabī umro 921/1515, godine.

Ḥ Ḫ II, 1865; Dobrača II, 1308; GAL II, 79; az-Ẓahiriyya I, str. 216.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد للهّ محكم الشّرع الشّريف ومؤيّده ورافع المذ هب الحنيف ومشيّد ، وبعد فان القصيدة الموسومة بقيد الشّرائد ونظم الفرائد.

Završetak (l. 215):

آخره: ولنختم بالصّلاة والتّسليم على أكمل الخلق محمّد صلى الله عليه وسلم وعلى آله وأصحابه أجمعين والرّضا عن التّابعين وسائر الائمّة المجتهدين والعلماء والصّالحين والحمد لله ربّ العالمين.

L. 215; 26,5 x 18,5 (20,5 x 13); 36 redaka. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Osnovni tekst pisan mastilom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, sa preklopom i utisnutim sitnim ukrasnim motivima.

Prepis završen u subotu, 18. džumadel-ahira, 967/1559. godine.

عّقه ووافق الفراغ من كتابته في يوم السّبت المبارك ثامن عشر شهر جمادي الثّاني سنة سبع وستّين وسبعمائة.

Vlasnik al-Ḥāǧǧ Aḥmad b. al-Ḥāǧǧ Muḥammad b. al-Ḥāǧǧ Raǧab poznat kao Ġarībī zāde (الشّهير بغريبي زاده) (zaštitni list 1 na početku djela). Na drugom zaštitnom listu sadržaj djela. Na l. 1a namjerno brisano ime vlasnika.

Iz biblioteke Besima Korkuta.

5866. R-6447

تفصيل عقد الفوائد بتكميل قيد الشّرائد

TAFṢĪL 'IQD AL-FAWĀ'ID BI-TAKMĪL QAYD AŠ-ŠARĀ'ID

Isto kao br. 5865.

Ovo je prvi tom ovoga djela.

Djelo je nepotpuno na početku. Nedostaje jedan list.

Početak ovdje (l. 1a):

أوله: المسئلة وتصويرها من غير تعرُضٍ إلىَ توجيهٍ ولا بيان دليلٍ فى تقريرها .

Završetak (l. 336b):

آخره: فصل الوكالة... ولو دفع المديون مالاً لآخر ليقضي عنه والدّين فالرّد ينكر...... واخذه منه ومثله او قيمته ان كان هالكا مثليا او قيميا فتأمّله والله أعلم.

L. 337; 27,5 x 18,5 (19 x 11,5); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan i čitak. Mastilo crno, otporno na dodir sa vlagom. Osnovni tekst pisan mastilom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla, na pojedinim mjestima zahvaćen vlagom. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnom listu na kraju djela bilješka da je ovaj rukopis, u mjesecu saferu 1063/1653. godine, dat u zalog u Sarajevu na ime pozajmice u iznosu od 114a kči Muharem-paši Ćosiću u prisustvu mostarskog muftije aš-Šayḫ 'Alī efendije:

...أن شرح هذه المنظومة في الكامل في جلد واحد لشيخ الإسلام مؤلف لسان الحكّام ابن الشحنة رحمه الله رحمةً واسعةً. قد رهنته في مدينة سراي عند محرم بشه (باشا) الشهير بصاري بيوكلي تابع كوسج الحاجّ بشير مفخر التّجار على مائة واربعة عشر درهماً عثماني في شهر صفر

الخير سنة بيك الطي اوج تاريخنده موستار مفتيسي اولان عزتلي مولانا الشيخ علي أفندي معرفتيلي رهن اولندي.

U drugoj bilješci se opet govori o davanju u garanciju ovoga rukopisa:

Ḥāǧ Ṣāliḥ pristaša Ḥasan efendīje ad-Dudalī (iz mjesta Dudle kod Konjica) (!) je za zalog od 300 akči dao ovu knjigu uz jamstvo mostarskog muftije ʿAlī efendije.

وموستار مفتيسي اولان فضيلتلي افندم علي أفندي حضرتلري جوانده ساكن اولان الحاجّ صالح تابع حسن أفندي الدّوده لي حق صريم دمتنده اولان اوج يوز اقچه در ان شاء الله الرّحمن اداسنه عناد ذره قدر اولنميه الفقير عبد الحق المصري.

5867. R-6051

شرح مجمع البحرين وملتقى النيّرين

ŠARḤ MAĞMAʿ AL-BAḤRAYN WA MULTAQĀ AN-NAYYIRAYN

Komentar djela *Mağmaʿ al-baḥrayn wa multaqā an-nayyirayn*. Napisao ʿAbdullaṭīf b. ʿAbdulazīz b. Amīnuddīn b. Malak (Ibn Firište) umro 801/1399. godine.

Popara IX, 5451; Kaḥḥāla VI, 11; Ḥ. Ḫ. II, 1601; Ahlwardt Iv, 4572; GAL G I, 383; Köprülü I, 586; az-Ẓāhiriyya I, str. 453; Tirana, 108, str. 83-84; Şeşen, 216, str. 152-153; Sarkīs I, str. 252; Dobrača II, 1140.

Djelo je nepotpuno na početku. Nedostaje 7 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: شرط اتّفاقا له أنّ الوضوء طهارة حكميّة فلا يصلح إلاّ بالنيّة كالتّيمّم.

Završetak ovdje (l. 319b):

آخره ... لأن المسجد ليس بأهل الملك والوصيّة تمليك فإذا ذكر النّفقة عليه كان واقفًا على مصالحه ...تمّت بعون الله وحسن توفيقه... قد وقع الفراغ من تحرير هذه النّسخة بحمد الله وحسن توفيقه على يد العبد الضّعيف الرّاجي إلى رحمة ربّه اللّطيف محمّد بن أحمد.

L. 319; 28 x 19 (21 x 14); 29 redaka. *Nastaʿlīq*, sitan, pisan ujednačeno, vještom rukom. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen linijom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kartonski, novijeg datuma.

Prepisao, kako se to vidi iz naprijed citirane bilješke, Muḥammad b. Aḥmad, krajem safera 883/1478. godine.

Vakuf Gazi Husrev-bega.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5868. R-6419

جامع الفصولين

ĞĀMIʿ AL-FUṢŪLAYN

Naslov na l. 1a كتاب جامع الفصولين

Poznato djelo iz islamskog prava koje obrađuje društveno-pravna i sudska pitanja (muʿāmalāt). Napisao na arapskom jeziku Maḥmūd b. Isrāʾīl b. ʿAbdulʿazīz al-Ḥanafī, poznat pod nadimkom Ibn Qāḍī Simāwna umro 823/1420. godine. Djelo je sabrano i urađeno prema ranija dva slična djela (فصول الاستروشني i فصول العمادي) po kojima je i dobilo naziv Zbirka dvaju *Fusula*. Autor je djelo podijelio na četrdeset poglavlja (faṣl) i završio ga 814/1411. godine. Djelo je prvi put štampano u Kairu 1300/1883. godine.

Popara IX, 5419; Kaḥḥāla XII, 152; Ahlwardt IV, 4792; az-Ẓāhiriyya I, str. 248-249; Şeşen, 222, str. 159; Ḥ. Ḫ. I, 566; al-Ğibūrī I, 1330-1333, str. 412-413; Tirana, 86, str. 68; Köprülü I, 547-548, str. 271; O. M. I, 39; Dobrača II, 1263; GAL G II, 224-225 i S II, 314-315; Sarkīs I, 210.

Djelo je nepotpuno na početku. Fali 9 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: تسمية القاضي سوآء كان القضاء سببًا أو شرطًا الاّ يرى إلى قوله لحقّ من الحقوق فدخل فيه الحكم بيع وغيره مع أن الحكم ليس بسبب البيع... الفصل الثّالث فيمن يصلح...

Završetak (l. 319a):

آخره: والخامس أنّه قال وفي ذمّته برّ مثله، وإنّما يكون في ذمّته لو أتلفه، ولم يذكر أنّه أتلفه، ولو أتلفه بمرو وخاصمه في بخارى وسعر البرّ في بخارى أقلّ أو أكثر فهو بالخيار بين ثلاثة أشياء على ما تقدّم. فلا بدّ أن يبيّن قيمة كلا الموضعين كذا (فش). تمّ الكتاب بحمد الله وعونه.

L. 319; 25,5 x 17,5 (18,5 x 11); 27 redaka. *Nasḫ*. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Posljednji list naknadno, vješto popravljan.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama na sredini korica. Prva korica otkinuta i zagubljena.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

R-5300

5869.

Zbirka (مجموع), *5*

L. 70: 20 x 16 (14,5 x 8,5); 18-28 redaka. *Nasta'līq*, sitan, pisan nevještom rukom. Mastilo sivo, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel i svjetložut, deblji, glat, sa vedenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom. Kao i mnogi listovi, znatno oštećen.

1. L. 1-34a

صفوة الزّبد

ṢAFWA AZ-ZUBD

Djelo iz fikha, šafijskog mezheba. Napisao Aḥmad b. Ḥusayn b. Ḥasan ar-Rumalī, aš-Šafi'ī, umro 844/1440. godine.

Djelo je u stihovima.

Ḥ. Ḫ. II, 1079; Ahlwardt II, 1822.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ذي الجلال وشارع الحرام والحلال

Završetak (l. 34a):

آخره: ثمّ الصّلاة والسّلام أبداً على النّبيّ الهاشم أحمداً

والآل والصّحب ومن لهم قفي وحسبنا الله تعالى وكفى

Prepisao Aḥmad b. 'Alī, 11. ševvala, 1108/1697. godine (l. 34a):

تمّت صفوة الزّبد نهار الخميس حادي عشر شهر شوّال على يد أفقر العباد (...) أحمد بن علي عفا عنه.

2. L. 34b-36

التّحفة القدسيّة

AT-TUḤFA AL-QUDUSIYYA

Djelo iz nasljednog prava. Napisao Šihābuddīn Aḥmad b. Muḥammad b. 'Imād b. 'Alī Ibn al-Hā'im, umro 815/1412. ili 887/1482. godine.

Djelo je u stihu.

Ḥ. Ḫ. I, 372; A. M. I, 120.

Početak (l. 34b):

آخره: بحمد ربي ابتدى كلامي مولیه بالصّلاة والسّلام

Završetak (36b):

آخره: والحمد لله على التّمام وأفضل الصّلاة والسّلام

على محمّد نبيّ المرحمة واله وصحبه المكرمة.

Sudeći po rukopisu, prepisao isti prepisivač kao i prethodno djelo.

3. L. 37-48

التّحفة الإنسيّة لغلق التّحفة القدسيّة

AT-TUḤFA AL-INSIYYA LI ĠALQ AT-TUḤFA AL-QUDUSIYYA

Komentar na naprijed navedeno djelo التّحفة القدسيّة koje je na arapskom jeziku napisao al-Qāḍī Zaynuddīn Zakariyya b. Muḥammad al-Anṣārī, umro 910/1504. godine.

Ḥ. Ḫ. I, 372: Kaḥḥala IV, 197-198; Berekāt, 85, str. 158.

Početak (l. 37b):

أوّله: حمداً لمن قسمته على الدّوام عادلة ونعمه على (....) الدّهور والأيام.

Završetak (l. 48b):

آخره: المرحمة اي الرّحمة واله وصحبه المكرمة ختم كتابه.... كما ابتدى ذلك الرّجا القبول ما بينهما.

Prepisao Aḥmad b. 'Alī, 1118/1706. godine.

4. L. 49b-65a

غاية الإختصار

ĠĀYA AL-IḪTIṢĀR

Djelo iz fikha šafijske pravne škole. Napisao Aḥmad b. Ḥusayn b. Aḥmad al-Aṣbihānī, Abū Šuǧǧā', umro oko 488/1095. godine. Ovo djelo je poznato još kao التقريب مختصر أبو شجاع Izvori se također ne slažu u tačnom imenu autora ni godini njegove smrti.

Ḥ. Ḫ. II, 1189; Kaḥḥala I, 199; Ahlwardt, IV, 4481; al-Ǧibūrī I, 7403. str. 620; Sarkis I, 318. ; A. M. I, 81-82.

Početak (l. 49b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين.... قال القاضي أبو شجاع أحمد بن حسين بن أحمد الإصفهاني رضي الله عنه سألني بعض الأصدقاء....كتاب الطّهارة المياه الّتي يجوز بها التّطهير.

Završetak (l. 65a):

آخره: فإن ماتت الأمة المطلّقة بعد ذلك لم تصر أمّ ولد له بالوطئ في النّكاح وصارت أمّ ولد له بالوطئ بالشّبهة على أحد القولين و الله أعلم.

5. L. 65b-70

المقدّمة الآجرّوميّة

AL-MUKADDIMA AL-ĀĠURRŪMIYYA

Kraće djelo iz sintakse arapskog jezika namijenjeno uglavnom početnicima u učenju arapskog jezika koje je autor, Abū 'Abdullah Muḥammad b. Muḥammad Dāwūd aṣ-Ṣinhāğī Ibn Āğurrūm, umro 723/1323., napisao za vrijeme boravka u Meki. Djelo je kasnije mnogo komentarisano od više autora.

Ḥ. Ḫ. II, 1796; Ahlwardt VI, 6669; Flügel I, 174; Kaḥḥāla XI, 215.

Početak (l. 65b):

أوّله: قال الشّيخ الإمام النّحوي أبو عبد الله محمّد بن أحمد داود الصنهاجي رحمة الله عليه. الكلام هو اللفظ المركب المفيد بالوضع وأقسامه ثلاثة إسم وفعل وحرف جاء لمعنى فالإسم يعرف بالخفض والتّنوين ...

Završetak (l. 70a):

آخره: وما يقدر بمن فالّذي يقدر باللّام نحو قولك غلامُ زيدٍ والّذي يقدر بمن نحو ثوبُ خزٍّ وباب ساجٍ خاتمُ حديدٍ.

Prepisao Aḥmad b. 'Alī, 1120/1708. godine.
Na l. 70b stihovi na arapskom jeziku.
Vlasnik Aḥmad b. 'Alī.
Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5870. R-5715

غنية ذوي الأحكام في بغية درر الحكّام

ĠUNYA ḌAWĪ AL-AḤKĀM FĪ BUĠYA DURAR AL-ḤUKKĀM

Glosa na komentar djela *Ġurar al-aḥkām*. I osnovno djelo *Ġurar al-aḥkām* i komentar na njega *Durar al-ḥukkām fī šarḥ Ġurar al-aḥkām*,

napisao je Muḥammad b. Farāmuz b. 'Alī Mullā Ḫusraw, umro 885/1480. god, a ovu glosu Ḥasan b. 'Ammār b. 'Alī aš-Šurunbulālī al-Wafā'ī, Abū al-Iḫlāṣ rođen 994/1585., umro 1069/1659. godine. Autor je djelo završio 1035/1625. godine koje je ubrzo, još za vrijeme njegova života, postalo veoma cijenjeno i popularno.

Popara IX, 5549; Kaḥḥāla III, 265; aẓ-Ẓāhiriyya I, 519-520; Ḥ. Ḫ. II, 1199; A. M. I, 192; Ḍayl II, 148; Ahlwardt I, 55;

Naš primjerak je nepotpun na početku i kraju. Na početku fali 137 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: نقله الزّيلعي عن النّهاية معزيا إلى الرّقايات قوله فقد أحرم قال الكمال إذا تمّ الإحرام لا يخرج عنه إلاّ بعمل مناسك الّذي أحرم به.

Završetak ovdje (l. 162b):

آخره: باب ما يكون الشّفعة فيه قوله وما في حكم كالعلوّ أقول ثمّ إن كان العلوّ طريقة...غير طريق السّفل يستحقها بالجاورة قوله لكن يشترط التّقابض أقول ويجب الطّلب.

L. 162; 21,5 x 15 (17 x 9); 27 redaka. *Nasḫ*, sitniji, lijepo složen. Mastilo crno, riječi قوله pisane crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Prvi list paginiran sa str. 131.

Povez platneni, novijeg datuma.

Na l. 31b (161b originalne folijacije) završava se jedno poglavlje sa kolofonom gdje je prepisivač naveo mjesto i godinu prepisa:

Univerzitet Azhar u Kairu, druga dekada rebi'u-l-ahara 1030/1621. godine.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5871. R-6348

نقد الدّرر - حاشية الواني علي الدّرر

NAQD AD-DURAR - ḤĀŠIYA AL-WĀNĪ 'ALĀ AD-D URAR

Komentar na djelo درر الحكّام في شرح غرر الأحكام. Osnovno djelo napisao Muḥammad b. Farāmurz b. 'Alī Monla Ḫusraw, umro 885/1480. godine.

Ovu glosu napisao Muḥammad b. Muṣṭafā al-Wānī al-Wanqolī, umro 1000/1591. godine.

Dobrača II, 1299,1; GAL II, 226; S II, 317; Ahlwardt, 4799.

Na l. 1a naslov: حاشية على الدّرر والغرر لشيخ الإسلام والمسلمين

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلاة والسّلام على سيّد المرسلين أمّا بعد فقد قال صاحب الدّرر في صدر كتابه أو للإستعانة والظّرف...قوله وأضافة إسم الله تعالى...الحمد لوليه والصّلوة علي نبيّه... فلمّا قرأ علي الولد الأعز أعني موهبة الله.

Završetak (l. 268a):

آخره: قوله فليلزم الوصي أن يكون الوصيّ كالمشتري منه بالنّظر إلى الموصي فإن الاقالة بيع في حق الثّالث والله أعلم.

L. 268: 20,5 x 14 (15,5 x 9); 23 retka. *Nasta'līq*, sitan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i riječi قوله pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom. Sa vanjske strane korice obložene ebro papirom.

Prepisao Šamsuddīn Muḥammad b. Muḥammad al-Azharī, 1065/1654. godine.

U vlasništvo putem poklona došao Aḥmad b. Muḥammad al-Mostārī (bilješka i pečat na l. 1a):

إستصحبه بطريق الهبة الشّرعية أحمد بن محمّد الموستاري غفر ذنوبهما الباري.

Zatim je bila u biblioteci Ḥāfiẓ Muṣṭafa efendī, a onda kao dio biblioteke Milāwī zade uvakufljena za Koski Maḥmad-pašinu medresu u Mostaru.

موستارلي حافظ مصطفى أفنديك كتبيدر، قوسقي محمّد پاشا مدرسه سنده بولنمشدر غالبا ملاوي زاده كتبنده در.

5872. R-5266

Zbirka (مجموع)*, 4*

L. 73; 19,5 x 13 (14 x 7); 17 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tankom linijom crvene boje.

Povez kožni, mehak, naknadno popravljan.

1. L. 1-8

فقه الكيداني

FIQH AL-KAYDĀNĪ

Isto kao br. 5840,5.

Prepis iz 1160/1747. godine. Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa.

Listovi 9-10 prazni.

2. L. 11b-13a

شرح قصيدة برده

ŠARḤ QAṢĪDA AL-BURDA

Komentar kaside قصيدة برده koja je još poznata pod naslovom الكواكب الدّرية في مدح خير البريّة a koju je napisao Šarafuddīn Būṣīrī, umro 695/1295. godine. Ovaj komentar na turskom jeziku je napisao Aḥmad b. Muṣṭafā La'alī, umro 971/1563. godine.

A. M. I, 145; Trako-Gazić, 153, str. 93; Ḥ. Ḫ. II, 1333.

Početak (l. 11b):

أوّله: الحمد لله العزيز العليم والصّلوة على رسوله الحليم. وعلى آله وصحبه الّذين خلصهم الله من عذاب أليم.

Završetak (l. 13a):

آخره: دخي نيت صالحه ايله استماع ايدوب سماع حضور جيدايله من غير كلام .. اللّهمّ أنفعنا بها آمين يا ربّ العالمين.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 13b-54a

شرح قصيدة برده

ŠARḤ QAṢĪDA AL-BURDA

Drugi, znatno obimniji komentar i prevod na turski jezik naprijed navedene kaside. Napisao aš-Šayḫ Sa'dullāh al-Ḫalwatī, umro 882/1477. godine.

Nametak IV, 2798; Ḥ. Ḫ. II, 1335.

Početak (l. 13b):

أوله: الحمد لله الّذى جعل النّظم لانتظام الكلام والصّلوة والسّلام على سيّد الأنام وعلى آله العظام وأصحابه الكرام وبعد بو عبد فقير وقليل البضاعة عديم البراعة حضرت فخر العارفين قطب الواصلين الموفّق من عند ربّ العالمين شيخ سعد الله الخلوتى...

Završetak (l. 54a):

آخره: صلوت آنلرك اوزرلرينه يغدريخي واقدريجي اولسون .

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 55b-72a

أيّها الولد

AYYUHĀ AL-WALAD

Poučno djelo za mladež, odgojno-moralističkog sadržaja na arapskom jeziku. Napisao Muḥammad b. Muḥammad b. Muḥammad b. Aḥmad at-Ṭūsī al-Ġazālī, poznat još i pod nadimcima Ḥuǧǧa al-islām i Abū Ḥāmid, rođ. 450/1057., umro 505/1111. godine.

Dobrača I, 115/6 i II, 609/2; Kaḥḥāla XI, 266-269; Ahlwardt III, 3975-3977; GAL G I, 423/32 i S I, 750; Köprülü I, 705/3; Zürich I, 182-184; Sarkīs II, 1408-14011; Ḥ. Ḫ. I, 216; TÜYATOK 07/I, 343; Tirana, 169, str. 129; Hasandedić, 105

Početak (l. 55 b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين، والعاقبة للمتّقين، والصّلوة والسّلام على نبيّه محمّد وآله أجمعين. اعلم أنّ واحداً من الطّلبة المتقدّمين لازم خدمته ... إعلم أيّها الولد المحبّ العزيز أطال الله بقاءك بطاعته وسلك بك سبل أحبّائه أنّ منشور النّصيحة يكتب من معدن الرّسالة...

Završetak (l. 72a):

آخره: واصرف عنّا شرّ الأشرار واعتق رقبتنا ورقاب آبائنا وأمّهاتنا من النّار برحمتك يا عزيز يا غفار يا كريم يا ستار يا حليم يا جبار يا الله يا الله يا الله يا أرحم الرّاحمين والحمد لله رب العالمين.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5873. R-8433

شرح مقدّمة الصّلاة

ŠARH MUQADDIMA AṢ-ṢALĀ

Komentar na kratko djelo o islamskoj molitvi (namazu) na arapskom

jeziku. Osnovno djelo, poznato pod raznim nazivima *Fiqh al-Kaydānī, Muqaddima aṣ-ṣalā, Maṭālib al-muṣallī, 'Unwān al-mašrū'āt wa ġayr al-mašrū'āt wa aḥkāmuhā, Šurūṭ aṣ-ṣalā i al-Kaydāniyya fī al-fiqh*, napisao je Luṭfullāh an-Nasafī al-Fāḍil al-Kaydānī, umro oko 900/1494. godine, a ovaj komentar Aḥmad b. Muṣṭafā b. Ḫalīl, poznatiji pod nadimkom Tašköprü-zāde, umro 968/1561. godine.

Popara IX, 5558; GAL S II, 269/1; aẓ-Ẓāhiriyya I, 459; Dobrača II, 908/2.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: به السّنّة و من يلزم ذلك ان لا يكون الخروج بلفظ السّلام بمعني كونه مكمّلا لما يني في الصّلوة من الفعال واجبًا.

Završetak ovdje (l. 22b):

آخره. وعلى هذين الفصلّين مسائل الكثيرة تعرف في الفتاوى (!) وقع الفراغ من إملاء هذا الشّرح على الولد الأعزّ كمال الدّين محمّد...يوم الجمعة الثّاني والعشرين من ذي الحجّة الحرام ...سبع وستّين وتسعمائة بمحروسة قسطنطينيّة...

L. 22; 20 x 14 (16,5 x 8); 19 redaka. *Nasḫ*, sitniji, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima puno komentara. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Djelo je završeno 967/1559. godine u Istanbulu.

Prepisao Aḥmad.

تمّت كتابة الشّرح بعون الله الملك الوهّاب الحمد لله العزيز الغفّار الكريم حسن المآب الحقير أحمد...

5874. R-8359

ملتقى الأبحر

MULTAQĀ AL-ABḤUR

Poznato djelo o hanefijskom fikhu na arapskom jeziku. Napisao Ibrāhīm b. Muḥammad b. Ibrāhīm al-Ḥalabī al-Ḥanafī, umro 956/1549. godine. Djelo je napisano 923/1517. godine sažeto i lahkim stilom, tako da je vremenom postalo veoma popularno i dugo vremena služilo kao udžbenik i priručnik fikha u medresama na prostorima Osmanskog carstva, pa i u našim krajevima.

Djelo je štampano u Istanbulu (1251/1835, 1258/1842, 1264/1848), u Bulaqu (1263/1847), a poznati francuski orijentalista H. Sauvaire ga je,

zajedno sa komentarom *Maǧma' al-Anhur* od Muḥammad b. Sulaymān Šayḫī-zade, preveo na francuski i uz tekst arapskog originala štampao u Marselju (fr. Marseille), 1882. godine.

Popara IX, 5563; Dobrača II, 1329; Kaḥḥāla I, 80; Sarkīs I, 13; az-Ẓāhiriyya II, str. 204-205; Ahlwardt IV, 4613; al-Ǧibūrī I, 1857 str. 551; GAL G II, 432 i S II, 642; Tirana, 138, str. 106; Ḥ. Ḫ. II, 1814; Kibris, 240, str. 168-171; A. M. I, 12; Köprülü I, 653 i III, 112; Zürich I, 87; Hasandedić, 59; Karatay A II, 4089-4108

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله الذي وفقنا للتفقّه في الدين، الذي هو حبله المتين وفضله المبين وميراث الأنبياء والمرسلين وحجّته الدامغة على الخلق أجمعين...وبعد، فيقول المفتقر إلى رحمة ربّه الغنيّ إبراهيم بن محمّد بن إبراهيم الحلبي: قد سألني بعض طالبي الإستفادة أن أجمع له كتاباً يشمل على مسائل القدوريّ والمختار والكنز والوقاية...

Završetak (l. 210b):

آخره: ثمّ إنّي زدت مسائل كثيرةً من الهداية ومن مجمع البحرين ولم أزد شيئاً من غيرهما، حتّى يسهل الطّلب على من اشتبه عليه صحّة شي، ممّا ليس في الكتب الأربعة. والله حسبي وهو نعم الوكيل.

L. 210; 17,5 x 10,2 (12 x 5); 19 redaka. *Nasḫ*, sitan, pisan vještom rukom, veoma lijepo složen. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla, na mjestima oštećen od vlage. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje. Na marginama pojednih listova komentari. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Na l. 1b na početku djela, veoma lijep unvan izrađen u zlatnožutoj, plavoj i crvenoj boji sa floralnim motivima. Prvih 6 listova prosuti.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik 'Abdullāh b. Aḥmad. (bilješka i pečat na l. 1a):

ممّا أنعم الله تعالى عبد الفقير تملك هذاالكتاب الخطير وأنا العبد الذليل المحتاج إلى رحمة الرّبّ الجليل عبد الله بن أحمد عفى الله عنهما الصّمد.

5875. R-6636

ملتقى الأبحر

MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Rukopis je nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله أول الموجود: سئل ان يجعله خالصا لوجهه الكريم وان ينفعني به يوم الجمع يوم لا ينفع مال ولا بنون الا من اتى الله بقلب سليم الاية كتاب الطهارة.

L. 171; 21 x 15 (16,5 x 7,5); 21 redak. *Nasta'līq*, sitniji, pisan tupim perom. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu i dužinom preklopa.

Prepisao 'Husayn b. 'Abdullāh, 1117/1608. godine.

Vlasnik Himzo Čelenka iz Šerića kod Zenice.

Za Biblioteku poklonio Emin Islamovski iz Struge, 1978. godine.

5876. R-8323

ملتقى الأبحر

MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Primjerak je nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: والقراءة في ركعتي الفرض وكلّ النّفل والوتر...فصل التّراويح.

L. 148; 20 x 14 (18 x 9,5); 18 redaka. *Ta'līq*, sitniji. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom evropskog porijekla. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni. Neki kasnije nevješto popravljani. Na marginama pojedinih listova komentari teksta. Par listova i jedna laga prosuti.

Bez poveza.

Prepisao Ḥišām b. 'Abdulkarīm, u ponedjeljak, 20. safera 1046/1636. godine.

Vlasnik Aḥmad efendī.

Na l. 148b naslov crvenim mastilom:

رسالة استخلاف لكمال باشا زاده بسم الله ...قال صاحب الهداية وليس للقاضي ان يستخلف على القضاة.

5877. R-8661

ملتقى الأبحر

MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Nepotpun na početku. Fali 90 lista.

Poćetak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود :ما يبطل خيار الشّرط من تعييب وتعيّب في يده وتعذّر ردّ بعضه ...فصل مطلق البيع.

L. 108; 20 x 12 (12 x 6,5); 17 redaka. *Nash*, sitan, čitljiv. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama.

Bez poveza.

Djelo prepisano 28. džumadel-evvela 1061/1651. godine.

5878. R-8660

ملتقى الأبحر
MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Nepotpun na početku. Fali 9 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود : على الفلاح والشّروع عند قد قامت الصّلوة فصل ينبغي الخشوع في الصّلوة.

L. 177; 18,5 x 11,5 (15 x 6,5); 21 redak. *Ta'līq*, sitan, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Na marginama komentari teksta.

Povez kožni, sa utisnutm rozetama na sredini i krajevima korica i na preklopu. Korice sa unutrašnje strane obložene impregriranim platnom zelene boje. Prva korica otkinuta i zagubljena. Povez znatno oštećen i izlomljen na hrbatu i dužinom preklopa.

Prepisao 'Abdurraḥman, 25. džumadel-ahira 1062/1652. godine.

تمّ الكتاب بعون الله الملك الوهّاب في اليوم الخامس والعشرين في جمادي الآخر لسنة اثنين وستّين وألف على يد الفقير عبد الرّحمن.

5879. R-8627

ملتقى الأبحر
MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Primjerak je nepotpun na početku, fali prvi list.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله.أوّل الموجود:من أقاويلهم ما هو الأرجح واخّرت غيره الاّ ان قيدته بما يقيد التّرجيح... كتاب الطهارة.

L. 280; 18,5 x 13,5 (11,5 x 5); 15 redaka. *Nasḫ*, sitan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Prvih 50 listova oštećeni zubima glodara. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Na marginama, u više smjerova, veoma sitno pisan komentar teksta. Margine obrubljene sa crvenom linijom.

Povez kožni, sa preklopom. Prva korica otkinuta od knjige i zagubljena.

Prepisao Aḥmad b. 'Uṯmān ar-Rūnaqiyy (!). 1225/1810. godine (l. 278b).

وقع الفراغ من تسويدها سنة خمس وعشرين بعد مائتين وألف على يد أحمد بن عثمان الرّونقيّ عفى عنهما العفوّ العليّ آمين.

5880. R-8663

ملتقى الأبحر
MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Nepotpun na kraju. Fali desetak lista.

Završetak ovdje (l. 145b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: كتاب الخنثى...فالعمارة لها وهو متبرّع وأن عمّر لنفسه بلا اذنها فالعمارة له ومن أخذ غير ماله فنزعه إنسان من يده . . .

L. 145; 18,5 x 12 (13 x 7); 19 redaka. Nasta'līq, sitan. Mastilo sivo. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Između redaka i po marginama sitno dopisivani komentari teksta. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa. Prva tri lista i posljednja laga odvojeni od knjige. Na zaštitinim listovima 1-3 sadržaj djela.

Uvakufio Ḥusayn b. Muṣṭafā (bilješka i pečat na zaštitnom listu 2).

5881. R-8628

ملتقى الأبحر

MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Nepotpun na početku. Fali 10 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: ويقيم وكذا لأولى الفوايت وخير للباقي وكره تركهما للمسافر لا لمصلّ في المصر وندب لهما لا للنساء...باب شروط الصّلوة.

L. 225; 20 x 13 (14 x 5,5); 19 redaka. Nasḫ, sitniji. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, prosuti, oštećeni, na marginama komentari teksta.

Povez kožni, čvrst, sa preklopom. Oštećen na hrbatu zubima glodara, odvojen od listova knjige.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5882. R-8336

ملتقى الأبحر

MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Primjerak je nepotpun na početku i kraju.

Na početku fali jedan list.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: والجنون والسّكر والإغماء...فصل وتجوز الطّهارة بالماء المطلق.

Završetak (l. 123a):

ناقص في آخره. آخر الموجود: فصل وعلى رجل أن يعدل بيت النساية في البيتونة والا والبكر والثيب.

L. 123; 21 x 16 (12,5 x 8,5); 9 redaka. *Ta'līq*, krupan, pisan nevještom rukom sa puno grešaka. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa linijom crvene boje koja je povučena slobodnom rukom, neravno i neprecizno. Na marginama pojedinih listova nalaze se komentari. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik 'Abdullāh efendī.

5883. R-8343

Zbirka (مجموع), *2*

L. 20; 20 x 14 (14,5 x 6); 19 redaka. *Ta'līq*, sitniji, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi za kustodama.

Bez poveza.

1\. L. 1-5b

ملتقى الأبحر

MULTAQĀ AL-ABḤUR

Isto kao br. 5874.

Ovdje je sadržano samo posljednje poglavlje spomenutog djela.

Početak ovdje (l. 1a):

أوّله: كتاب الفرايض يبدأ من تركة الميّت بتجهيزه ودفنه بلا إسراف وتقتير ثمّ تقضى ديونه ثم تنفذ وصاياه.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2\. L. 6a-20b

(قطعة من الفرائض)

QIṬ'A MIN AL-FARĀ'IḌ

Fragment nekog većeg djela iz nasljednog prava:

Početak (l. 6a):

أوّله: صورة أحوال الورثة من الرّجال والنّساء. أحوال الأب ثلثة فرض مطلق وهو السّدس.

Završetak (l. 20b):

آخره: قوله او من أربعة إذا كان في المسئلة...صورة بر كشي اولدي بنتي وبنت ابني مسئله ده نصف وسدس...سهاملردن قلاوز سهاملر دورت مسئله لردن.

Dimenzije teksta 18 x 12; 27 redaka.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5884. R-6238

تمهيد القواعد الأصوليّة والفروعيّة لتفريع موائد الأحكام الشّرعيّة

TAMHĪD AL-QAWĀ'ID AL-UṢŪLIYYA WA AL-FURŪ'IYYA LITAFRĪ' MAWĀ'ID AL-AḤKĀM AŠ-ŠAR'IYYA

Kratak kompedij iz imamijskog (šiitskog) fikha. Napisao aš-Šayḫ Zaynuddīn b. 'Alī b. Aḥmad aš-Šāmī al-'Āmilī, umro 960/1552. godine. Djelo je dovršio tri godine prije smrti.

Nepotpuno na kraju.

Ḥ. Ḫ. I, 484; Ahlwardt IV, 4801.

Početak (l. l. 1 b):

أوّله: الحمد لله الّذي وفّقنا لتمهيد قواعد الأحكام الشرعيّة... أمّا بعد فإن علم الفقه لا يخفى شرفه وفضله وجلال قدره.

Završetak ovdje (l. 16 b):

آخره: الباب الثاني...... لكن نفي الاول اقرب إلى نفي الحقيقة لإقتصار نفي الصّحّة جمع الأحكام واللّوازم بخلاف نفي الكمال.

L. 16; 19,5 x 13 (15,5 x 9); 28 redaka. Nasta'līk, sitan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Mnoge riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari teksta. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

5885. R-8674

الأشباه والنّظائر

AL-AŠBĀH WA AN-NAẒĀ'IR

Djelo o šerijatskopravnim propisima za naročite slučajeve. Napisao Zaynuddīn b. Ibrāhīm b. Muḥammad al-Miṣrī al-Ḥanafī, poznatiji pod nadimkom Ibn Nuğaym, umro 970/1563. godine. Pisac je djelo napisao za šest mjeseci i završio ga pred kraj života 27. džumadel-ahira 969/1561. godine. Izradio je detaljan sadržaj čiji početak glasi:

الحمد لله وكفى وسلام على عباده الّذين أصطفى وبعد. فلمّا يسّر الله تعالى إتمام كتاب الأشباه والنّظائر الفقهيّة على مذهب الحنفيّة المشتمل على سبعة أنواع أردت أن أفهرسه في أوّله ليسهل النّظر فيه. الأوّل في القواعد...

Djelo je dugo vremena u naučnim krugovima bilo veoma popularno. Njime su se služile, naročito, muftije i kadije. Djelo je prvi put štampano u Kalkuti 1241/1825. godine.

Popara IX, 5609; Kaḥḥāla IV, 192; Ḥ. Ḫ. I, 98; Ahlwardt IV, 4616-4618; Bratislava, 69, str. 93; Dobrača II, 1402; GAL G II, 310 i S II, 425; az-Ẓāhiriyya I, 54; al-Ğibūrī I, 1194-1212, str. 379-382; Köprülü I, 535; Sarkīs I, 357.

Nepotuno na kraju.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله على ما أنعم، وصلّى الله على سيّدنا محمّد وآله وصحبه وسلّم، أمّا بعد، فإنّ الفقه أشرف العلوم قدراً، وأعظمها أجراً، وأتمّها عائدةً، وأعمّها فائدةً، وأعلاها مرتبةً، وأسناها منفعةً، يملأ العيون نوراً، والقلوب سروراً، والصّدور انشراحاً...

Završetak ovdje (l. 138b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: كتاب الصّلح الصّلح جائز عن دعوى المنافع إلاّ دعوى إجارة كما في المستصفى لا يصحّ الصّلح عن الحدّ ولا يسقط به إلاّ حدّ القذف.

L. 138; 21 x 13,5 (16 x 7); 21 redak. *Ta'līq*, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Prva laga odvojena i prosuta. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Na marginama ima komentara.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Muḥammad b. al-Ḥağğ 'Umar (l. 1a):

صاحب محمّد بن الحاجّ عمر.

5886. R-4454

Zbirka (مجموع), 7

L. 239; 15 x 9 (10 x 4); 17 redaka. *Nasḫ*, sitan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez korica, sa kožnim hrbatom.

1. L. 1-97

أنيس الفقهاء

ANĪS AL-FUQAHĀ'

Djelo iz fikha koje je sakupio Qāsim b. Ḫayruddīn al-Qonawī al-Ḥanafī ar-Rūmī, umro 978/1570. godine.

aḍ-Ḍayl I, 149; Kaḥḥala, 8, 105.

Početak (l. 1a):

أوّله: الحمد لله الّذي كمل آلاؤه وشمل نعماؤه والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد الّذي اقتدى أصفياؤه... وبعد فلما اصعبت اصطلاحات الفقاء في الكتب في مفاتح الأبوبة والكتب استحثنى (!) نهاية العجز على الجد والشي.

Završetak (l. 97b):

آخره: ولكن المنّة والشّكر والكمال على إتمامك وجمع المراد ومنك التّوفيق والإمداد على التّوفيق والإمتداد قد حصل الفراغ من جمع هذ الكتاب عن يد أضعف العباد وأنقرهم قاسم بن مولانا خير الدّين أمين علي الفتوى تقبّل الله خيراتهم وغفر لهم سيآتهم ولجميع المؤمنين أجمعين في حقبة عشر وتسعمائة في شهر رمضان المبارك تمّ تمام بعون الملك العلاّم.

Ovdje je navedena godina nastanka djela, 910/1504. mada mislimo da je i to greška s obzirom da je pisac umro 978/1570. godine.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 98b-108b

معيار النّظّار في علوم الأشعار

MI'YĀR AN-NUẒẒĀR FĪ AL-'ULŪM AL-AŠ'ĀR

Drugi svezak djela iz metrike koje je na arapskom jeziku napisao 'Izuddīn 'Abdulwahhāb b. Ibrāhīm b. 'Abdulwahhāb al-Ḫuzūğī az-Zinğānī, umro poslije 654/1256. godine.

aḍ-Ḍayl II, 517; Ḥ Ḥ II, 1744; Broc. SI, 498; Köpr. II, 1392; Kaḥḥala I, 57.

Početak (l. 98b):

أوّله: القسم الثّاني من كتاب معيار النّظّار في علوم الأشعار في علم القوافي وهو مرتّب على الفصول فصل القافية عند الخليل.

Završetak (l. 108b):

آخره: ولقد أصاب وكلّ ذلك شاذّ وقليل جداً تمّ القسم الثّاني من كتاب معيار النّظّار في علوم الأشعار والحمد لله ربّ العالمين.

3. L. 109-117

الرّسالة السّمرقنديّة في آداب البحث والمناظرة

AR-RISĀLA AS-SAMARQANDIYA FĪ ĀDĀB AL-BAḤT VA AL-MUNĀẒARA

Risala o disputaciji koju je napisao Muḥammad b. Ašraf al-Ḥusaynī as-Samarqandī, umro oko 600/1203. godine.

Fajić V, 3477,1; Kairo I, 236; Dobrača I, 691/15.

Početak (l. 109a):

أوّله: المنّة لواهب العقل هذه رسالة في آداب البحث يحتاج إليها كلّ متعلّم ...

Završetak (l. 117b):

آخره: لو كان ذلك التّقدير ثابتا في نفس الأمر لا يتمّ ما ذكرنا وإن لم يلزم... العلية وبها يحصل المقصود كما مرّ والله أعلم بالصّواب تمّ الكتاب بعون الله الملك الوهّاب.

Prepisao isti, nepoznati, prepisivač, kao i dva prethodna djela.

4. L. 118b-131

(كتاب في تجديد الألفاظ)

(KITĀB FĪ TAĞDĪD AL-ALFĀẒ)

Rječnik pojmova od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 118b):

أوّله: قال العبد الضّعيف تولاه الله بعصمته وخصّ أسلافه برحمته هذا كتاب خرجية في تجديد الألفاظ المسطحة على حروف المقطعة.

Završetak (l. 131b):

آخره: والفرق بين الإلهام والوحي ظاهر والمعجزات أمور غربية خارقة للعادة داعية إلى الخير والسّعادة مقرونة بدعوى النّبوّة اللّغة ما يعتبر كلّ قوم عن إغراضهم.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5. L. 131b-136b

الرّسالة العضديّة في الوضع

AR-RISĀLA AL-'AḌUDIYYA FĪ AL-WAḌ'

Kraća rasprava o etimologiji riječi u arapskom jeziku. Napisao 'Aḍuddīn 'Abduraḥmān b. Aḥmad al-Iğī, um. 756/1355. godine.

Jahić VI, 3745,4; Dobrača I, str. 237; Köprülü II, 1414,4; GAL SII, 288.

Početak (l. 131b):

أوّله: هذه رسالة أفادها المولى الأعظم ينبوع الحكمة أفضل المتقدّمين والمتأخّرين عضد الملّة والدّين... هذه فائدة مشتملة على مقدمة وتنبيه وتقسيم وخاتمة.

Završetak (l. 136b):

آخره: ثمّ قال هل تريدون ما تحت ذلك قالوا الله ورسوله أعلم قال إنّ تحتها أرضًا بينها مسيرة خمسمائة سنة حتّى عد سبع أراضين بين كلّ أرضين خمسمائة سنة.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6. L. 138b-194a

تلخيص المفتاح
TALḪĪṢ AL-MIFTĀḤ

Skraćena prerada djela مفتاح العلوم القسم الثاني koje je napisao Yūsuf b. Abū Bakr b. Muḥammad b. ʿAlī as-Sakākī, umro 629/1229. godine.

Ovaj kompedij je napisao Muḥammad b. ʿAbdurraḥmān b. Aḥmad b. Muḥammad al-Qazwīnī, umro 739/1338. godine. Ovo djelo je vremenom postalo najpularnijim priručnikom arapskog govorništva.

Dobrača II, 1807,2; Ahlwardt VI, 7187; Kaḥḥala X, 145; Fajić III, 1973,3; Fajić-Popara VII, 4215.

Početak (l. 138b):

أوّله: الحمد لله على ما أنعم وعلّم من البيان ما لم نعلم ... أمّا بعد فلمّا كان علم البلاغة وتوابعها من أجل العلوم قدراً وأدقّها سرّاً إذ يعرف به دقائق العربية وأسرارها

Završetak (l. 194a):

آخره: وجميع فواتح السّور وخواتمها واردة عل أحسن الوجوه وأكملها يظهر ذلك بالتّأمّل مع التّذكّر لما تقدّم.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

7. L. 195b-233b

منار الأنوار
MANĀR AL-ANWĀR

Djelo iz uṣūl al-fiqha. Napisao Abu'l-Barakāt ʿAbdullāh b. Aḥmad Ḥāfiẓuddīn an-Nasafī, umro 710/1310. godine.

Popara IX, 5263-5265; Dobrača II, 809; Bratislava, 67; Loebenstein, 2143.

Početak (l. 195b):

أوّله: الحمد لله الّذي هدانا إلى الصّراط المستقيم والصّلوة على من أختصّ بالخلق العظيم اعلم أن أصول الشّرع ثلاثة: الكتاب والسّنة وإجماع والأصل الرّابع القياس.

Završetak (l. 233b):

آخره: كتناول مال الغير ولهذا إذا صبر في هذين القسمين حتّي قتل صار شهيداً نحمد الله والمنّة والصّلوة على نبيّه الّذي هو واضع الشّريعة والسّنة وعلى خير آله وأصحابه التّحيّة وعلى أمّته هم المنقادون على الحقيقة وجادون على الطّريقة ويحبّون المعرفة.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

8. L. 234b-239

عروض الأندلسي(الرّسالة الأندلسية في علم العروض والأوزان الشعرية)
ʿARŪḌ AL-ANDALUSĪ (AR-RISĀLA AL-ANDALUSIYYA FĪ ʿILM AL-ʿARŪḌ WA'L-AWZĀN AŠ-ŠIʿRIYYA)

Kratka risala o arapskoj metrici. Napisao Muḥammad Abū Ǧayš al-Anṣārī, al-Andalusī, umro 626/1229. godine.

Fajić-Popara VII, 4230,4; Kaḥḥāla IX, 176; Ahlwardt VI, 7141; Ḥ. Ḫ. II, 1135; A. M. II, 92; GAL S I, 544/1; Dobrača I, 390/3, str. 241; Fajić V, 3517/9; Köprülü II, 341/2 i III, 702/5; aẓ-Ẓāhiriyya ʿUL'A, str. 291-293; TÜYATOK 07/II, 1603; Jahić VI, 4182/5; Bratislava, 354-355, str. 253; az-Ziriklī VI, 230;

Početak (l. 234b):

أوّله: قال الفقير إلى الله الغني أبو عبد الله محمّد المعروف بأبي الجيش الأنصاري الأندلسي رحمه الله تعالى قد قصدت في هذه المختصر أن أذكر علل الأعاريض الأربع والثّلثين.

Završetak (l. 239a):

آخره: المتدارك أصله فاعلن ثمان مرّات دارك القوم تطفي غراماً بداً...الهوى بالمعنى جمح.

Ova risala je očito kasnije dodana zbirci što se vidi po pismu i veličini teksta.

Vakuf Kizlaragine džamije iz Mrkonjić Grada.

5887. R-4609

Zbirka (مجموع), *3*

L. 61; 20,5 x 13 (13,5 x 6); 15-18 redaka. Mastilo crno. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi djelimično

zahvaćeni vlagom. U djelima 2 i 3 tekst uokviren debljom linijom crvene boje.

Povez kožni, sa preklopom. Oštećen na hrbatu. Sa vanjske strane korice obložene ukrasnim papirom.

1. L. 1b-22b

معدّل الصّلوة

MU'ADDIL AṢ-ṢALĀ

Kraće djelo o islamskoj molitvi (namazu). Napisao Muḥammad b. Pir 'Alī al-Birgawī, rođ. 929/1523., umro 981/1573. godine.

Popara IX, 5485,2; Dobrača I, 448/3; Kaḥḥāla IX, 123-124; Ahlwardt III, 3529; A. M. II, 252; az-Ẓāhiriyya II, 181-183; Zürich I, 81; Köprülü II, 1595/5; Hasandedić, 23/3; Fajić III, 2065/2; Jahić VI, 3966/2; Sarkis I, 611; Ḥ. Ḥ. I, 242;

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي أمر عباده باقامة الصّلوة وتعديلها، وجعلها رأس الدّين وعروة الإسلام، وأفضل أعمالها ونوراً ونجاةً ومفتاحًا ... والصّلوة والسّلام على أفضل رسله محمّد خير من عدّلها وسوّاها بلا منكر، وآله وصحبه الّذين مكّنوا في الأرض فأقاموا الصّلوة واتوا الزكوة وأمروا بالمعروف ونهوا عن المنكر...

Završetak (l. 22b):

آخره: والجمهور على كراهتها، هذا إذا وجد فرجة قبله، وأمّا إذا لم يوجد لا يكره، ولا يلزم في المختار جذب رجل إلى جنبه من الصّفّ المقدّم.

2. L. 23b-52

شرح الفقه الأكبر لأبي المنتهي

ŠARḤ AL-FIQH AL-AKBAR LI-ABŪ AL-MUNTAHĀ

Komentar Abū Ḥanifinom djelu الفقه الأكبر Napisao Aḥmad b. Muḥammad al-Maġnisāwī, umro 1090/1679. godine.

Dobrača I, 603,2: II, 1435,II; GAL I, 170; S. I, 285; Ḥ Ḥ II, 287; A. M. I, 162, Kaḥḥala II, 159; Spaho, str. 61-2.

Početak (l. 23b):

أوّله: الحمد لله الذي هدانا إلى أهل طريق السّنّة والجماعة بفضله العظيم ....

Završetak (l. 52a):

آخره: ... اللّهمّ يا هادي المهتدين اهدنا الصّراط المستقيم

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 53b-61a

(موعظة)

(MAW'IẒA)

Zbirka vazova i komentara pojedinih ajeta od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 53b):

أوّله: قوله تعالى يَا ايُّهَا الناس قَدْ جَاءَتْكُم مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ لِلْمُؤمِنِينَ. معناه مفوض إليه سبحانه وتعالى...

Završetak (l. 61a):

آخره: حكى عن ابي يزيد قدّس سره العزيز وهو هذا رآيت ربي في المنام......فقال يا أحمد كلّ النّاس يطلبون منّي شيأ الا أبا يزيد فإنّه يطلبني.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

IZ Odbora IZ-e Mostar.

5888. R-8664

واقعات المفتين

WĀQI'ĀT AL-MUFTĪN

Priručnik o raznim fikhskim pitanjima na arapskom jeziku, namijenjen prvenstveno za muftije. To je, zapravo, izbor iz raznih fikhskih djela, sačinjen da bi poslužio muftijama pri davanju fetvi. Sabrao i sredio kazàsker u Rumeliji, a kasnije i kadija u Carigradu, 'Abdulqādir b. Yūsuf b. Sinān b. Muḥammad al-Ḥalabī, Naqīb-zāde, rođen 1014/1605. umro 1085/1674. godine u Carigradu. Djelo je poznato i pod opširnijim nazivom أعمال الجمع والتّدوين بواقعات المفتين.

Popara IX, 5633-5636; Kaḥḥāla V, 308.

Napomena: Neki izvori (*v. Ahlwardt IV, 4846; az-Ẓāhiriyya II, 289-290; al-Ǧibūrī I, 1949-1953, str. 574-575; Şeşen, 277, str. 189-190; Köprülü II, 112 i III, 99/2; A. M. I, 602-603; GAL G II, 387 i S II, 525; Dobrača II, 1483; Sarkīs II, str. 1869*) ovo djelo pogrešno pripisuju mlađem autoru 'Abdulqādir b. Yūsufu al-Ḥalabiju koji je umro u Medini 1107/1696. godine i koji je, također, poznat pod nadimkom Naqīb-zāde.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: عيال لو فرقة عليهم لم يخصّ كلّ أنصاب يكره نقلهاإلاّ الى قرابة أو رجوع أو من دار الحرب إلى دار الإسلام... كتاب الصّوم.

Završetak (l. 272a):

آخره: في عتق المريض إبراء الوصيّ عن الدّين إن وجب بعقده صحّ عندهما وضمن ولا يصحّ عند الثّاني وإن وجب لا بعقده لا يصحّ عند الكلّ، بزازيّة في نوع في تصرّفات الأدب والوصيّ من الوصايا.

L. 273; 19,5 x 14 (15 x 9); 19 redaka. *Nasta'līq*, krupniji, čitak. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa orginalnom folijacijom i kustodama.

Bez poveza.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci da ga je prepisao Aḥmad b. Dāwūd Ismā'īlī, 18. ša'bāna 1106/1695. godine:

تمّ الكتاب بعون الله الملك الوهاّب... في الثّامن عشر شهر شعبان المعظم لسنة ستّ ومائة وألف من الهجرة النّبويّة عن يد الفقير أحمد بن داوود إسماعيلي.

Na l. 272b tri fetve na turskom jeziku.

5889. R-6368

ملجأ القضاة عند تعارض البيّنات

MALĞA' AL-QUḌĀT 'INDA TA'ĀRUḌ AL-BAYYINĀT

Kratko djelo o postupku šerijatskih sudova u slučaju kontradiktornih dokaza. Napisao Ġānim b. Muḥammad al-Baġdādī, Abū Muḥammad, Ġiyāṯuddīn, umro 1030/1621. god. Djelo je poznato i pod nazivom ترجيح البيّنات

Popara, 5672,21; Dobrača II, 923/3; Köprülü III, 62/1; Brocelmann G II, 375 i S II, 502; Ḥ. Ḫ. I, 398; az-Ẓāhiriyya II, str. 210-212; Kaḥḥāla VIII, 37-38; A. M. I, 812; Ahlwardt IV, 4838; al-Ġibūrī I, 1883-1886, str. 555-556; Tirana 139, str. 108

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 17a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: فقال إنّه هذا الحمار نجّ على ملكه بايع وليس لك حقّ الرّجوع عليه.

Završetak (l. 45a):

آخره:... وإن اختلفوا يجتهد ويفتي بما هو صّواب عنده.

L. 45: 20 x 14 (13,5 x 6,5); 16 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, kvalitetno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir tamnožut, dablji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez polukožni, odvojen od listova. Na sredini prve korice utisnuta rozeta sa floralnim motivima. Listovi prosuti. Na listovima 1-16 razne bilješke iz nasljednog prava te hadisi i izreke istaknutih učenjaka, na turskom i arapskom jeziku.

Na l. 1-16 nesređene bilješke na turskom jeziku iz fikha, nasljednog prava, te nekoliko hadisa.

Djelo je prepisano 27. redžeba 1066/1656. godine. Na zaštitnom listu na kraju djela namjerno brisana bilješka i nečitak pečat.

5890. R-6752

القول الحسن في جواب القول لمن

AL-QAWL AL-ḤASAN FĪ ĞAWĀB AL-QAWL LIMAN

Djelo iz fikha u kome je autor sakupio pitanja i ponudio njihova rješenja u slučaju oprečnih dokaza.

Napisao, na arapskom jeziku, Mawlā 'Aṭā'ullāh b. Yaḥyā poznat kao Naw'ī- zāde, umro 1044/1634. godine.

Kaḥḥala XII, 107; Ḥ. Ḫ. II, 1363; Kairo I, 454; Köprülü II, 100; III, 100; Brockelman S III, 1304.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي خلق الإنسان... أمّا بعد فيقول العبد الدّاعي عطاء الله بن نوعي... وسمّيته بالقول الحسن في جواب القول لمن.

Završetak (l. 197a):

آخره: وقع الفراغ من تحريك الأقلام... في أوّل ذي الحجّة الحرام لسنة ثمان وثلاثين وألف هجرية... على يد العبد الفقير جامع هذ المجموعة... عطاء الله بن يحي الشّهير بنوعي زاده المتخلص بعطائي القاضي أبانيذ بمدينة مزستره.

L. 197; 21 x 14 (16 x 7); 21 redak. *Nasta'līq*, pisan veoma vještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Na marginama nekih listova nalaze se kraći komentari.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnom listu 1a na početku, sadržaj djela.

5891. R-5039

مفاتيح الصّلوة وينابيع الحياة

MAFĀTĪḤ AṢ-ṢALĀ WA YANĀBĪ' A-ḤAYĀ

Obimno djelo iz fikha od nepoznatog autora. Djlo je, kako se to vidi iz teksta u završetku rukopisa nastalo 1055/1654. godine.

Ahlwardt III, 3553; Köprülü II, 76,7; Kıbrıs, 323; Ḏayl II, 520.

Početak (l. 1b):

أوّله: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ والعاقبة للمتّقين والصّلاة والسّلام على أفضلِ النّبيّين محمّد وآله وصحبه أجمعين فإنّي أردت ان أجْمَعَ كتابًا جامعًا وكَانَ في نوع العبادات كافيًا ونافعًا لبيان مسائل الطّهارة والصّلاة والصّوم والحج والزكاة....وسمّيته مفاتيح الصّلوة وينابيع الحياة

Završetak (l. 142b):

آخره: قال مختصر روضة العلماء، للإمام الزندويستي الحمد لله على التّمام وعلى رسولنا أفضل الصّلاة والسّلام هذا الكتاب بعون الله الملك الوهّاب في سنة خمس وخمسين بعد الألف في أوّل يوم شعبان.

L. 142; 21 x 16,5 (15,5 x 10); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijepo složen. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, mekan, sa utisnutim rozetama na sredini korica i na preklopu. Povez i pojedine lage prosute. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama. Tekst na prvih 30 lista uokviren sa dvije deblje crvene linije.

Prepis iz 1172/1758. godine. Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa.

Vlasnik 'Abdullāh (l. 1a).

5892. R-8668

نور الإيضاح ونجاة الأرواح

NŪR AL-ĪḌĀḤ WA NAĞĀT AL-ARWĀḤ

Kraće djelo o osnovnim vjerskim dužnostima, namazu i postu, po hanefijskoj pravnoj školi (mezhebu). Napisao na arapskom jeziku Ḥasan b. 'Ammār b. 'Alī aš-Šurunbulālī al-Wafā'ī, Abū al-Iḫlāṣ rođ. 994/1585., umro 1069/1659. godine. Autor je djelo završio u Kairu (Egiptu) 1032/1622. godine. Djelo je doživjelo više izdanja, a prvi put je štampano u Kairu 1276/1859. godine.

Popara IX, 5626; Kaḥḥāla III, 265-266; Sarkis II, 1117/1118; az-Ẓāhiriyya II, 270-271; Ahlwardt III, 3534; Tirana, 146, str. 112; Zürich I, 71; al-Ğibūrī I, 1924-1944, str. 568-573; Ḥ. Ḥ. II, 1982; Dobrača II, 1436/4; GAL G II, 313 i S II, 430; Köprülü II, 76/2; Karatay a II, 4179-4180; Hasandedić, 44

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين...قال العبد الفقير إلى مولاه الغنىّ أبو الإخلاص حسن الوفائي الشّرنبلالي الحنفي: إنّه التمس منّي بعض الأخلاء عاملنا الله وإيّاهم بلطفه أن أعمل مقدّمة في العبادات...وسمّيته نور الإيضاح ونجاة الأرواح...

Završetak (l. 67b):

آخره: وهذا ما تيسّر جمعه للعاجز الفقير بعناية مولاه القوىّ القدير: الحمد لله الّذي هدانا لهذا وما كنّا لنهتدى لو لا أن هدانا الله... وصلّى الله على سيّدنا محمّد خاتم رسله وانبيائه وعلى آله وصحبه وذريته ومن واله.

L. 67; 20,5 x 17 (14 x 8,5); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel i svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, veoma oštećen od dugostrajne izloženosti suncu ili vatri.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Muṣṭafā Prohō, god. 1312/1894 (bilješka na unutrašnjoj strani prve korice).

Iz džamije sela Crnići kod Stoca.

5893. R-4779

Zbirka (مجموع), *4*

L. 377; 29 x 18; Dimenzije teksta, broj redaka i vrsta pisma različiti, u zavisnosti od jednog do drugog djela. *Ta'līq*, krupniji, mastilo crno, lošijeg kvaliteta, porozno na vlagu. Naslovi poglavlja pisani krupnijim slovima i crvenim mastilom. Papir tanak, glat, tamnobijele boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, novijeg datuma.

1. L. 1-8

الفرائد في حلّ المسائل والقواعد

AL-FARA'ID FĪ ḤALL AL-MASĀ'IL WA AL-QAWĀ'ID

Komentar poznatom fikhskom djelu *Kanz ad-Daqā'iq* (v. br. 5862). Napisao na arapskom jeziku Muṣṭafā b. Sulaymān b. Yūsuf Bālī-zāde (Balić) ar-Rūmī, umro oko 1069/1658. godine.

Popara IX, 5523; Kaḥḥāla II, 254-255; Dobrača II, 1240; Ḥ. Ḫ. II, 1515; Ḏayl II, 612-613; GAL S II, 267

Ovo je samo poglavlje o naslijeđivanju zemlje, preuzeto iz ovog djela.

نقل من فرايد من باب الزراعة.

Početak (l. 1b):

أوله: فصل فى مبحث الأراضى أمّا خراجيّة وعشريّة والخراجيّة أمّا موظفة أو مقاسمة لا يقال لهما أرض

Završetak: (l. 8a):

آخره: فا لمزرعة تنقل إلى إبنه فإنّ تفويضه فى حيوته بلا اذن بطل بموته كما قال شيخ الإسلام والله سبحانه وتعالى أعلم.

Dimenzije teksta: 23 x 9,5; 27 redaka.

2. L. 9-316

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Zbirka fetvi koju je napisao Šayḫ al-Islām 'Alī b. Muḥammad al-Čatālğawī, um. 1103/1691. godine. Zbirku je kasnije po poglavljima sredio Maḥmūd efendī b. Muḥammad el-Galipoljī 1104/1692.

Završetak kod pojedinih primjeraka je različit jer je negdje prepisivač izostavio jednu fetvu ili promijenio njihov redoslijed. Ovdje smo se rtukovodili sa završetkom koji se sreće u drugim katalozima.

Dobrača II, 1745-1757; Kairo t, 69, OM II, 61; Šešen, 334; Topkapı TY, 292; Köprülü III, 123-124; Karatay, 292-298; Ğayhān II, 783-784.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة والسّلام على خير خلقه محمّد وآله وصحبه أجمعين. كتاب الطّهارة زيد جنب ايكن ذكر وتسبيح وصلاة على النّبىّ اتمك جائز اولرمى الجواب اولر.

Završetak (l. 237b):

آخره: زيدك برات ايله متصرف اولديغي تيمارده شريكي اولان عمرو اول تيمار طبراغنده طايولي تارلالره متصرف ايكن عمرو بلا ولد فوت اولوب عمرو اول حصه سي بر آنله زيده توجيه اولنمغله زيد اول تارلالري ضبط وايجار (...) امين بيت المال تارلالري بن ضبط ايردم زيدي بغير وجه منعه قادر اولورمي الجواب اولماز.

Dimenzije teksta: 24 x 10; 32 retka.

Na L. 309-314b i 327-330a nalaze se 52 fetve iz područja nasljednog prava i zakonodavstva.

Naslov:

أراضى متعلّق اولان قانون فتوالريدر

ARAḌĪ MUAT'ALLIQ OLAN QĀNŪN FATWALARDIR

Na kraju pojedinih fetvi se spominju imena كتبه محمّد، يحيى، أبو سعيد، مصطفى isl. Mislimo da je prepisivač preuzimao njihove fetve iz njihovih djela.

3. L. 315-326

معروضات أبي السّعود في الفتاوى

MA'RŪḌĀT ABŪ AS-SU'ŪD FĪ AL-FATĀWĀ

Fetve šejhul-islama Abū as-Su'ūda (umro 982/1574) na turskom jeziku u vezi sa raznim pravnim problemima iz vremena sultana Sulejmana Zakonodavca (1520-1566), raspoređene po temama. Fetve su date u uobičajenoj formi: pitanje-odgovor (مسئلة-جواب).

Popara 5672,4; Dobrača II, 1727/1; az-Ẓāhiriyya II, str. 184-185; Şeşen t, 18, str. 9; Rieu, 248; Karatay t, 1848, V; Viesbaden XIII/1, 345-347, str. 274-275; GAL G II, 439.

Početak (l. 315b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين.... وبعد.. سعادتلر وسيادتلر وفضيلتلر....

Završetak: (l. 326b):

آخر: ساقط اولور بر حبه اليمازلر زيرا صله دراخرت دكلدر.

Dimenzije teksta: 21 x 9,5; 27 redaka. Riječi مسئله جواب pisane mastilom crvene boje.

4. L. 330b-377

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḤĀN

Na početku dugi naslov crvenim krupnim slovima:

سلطان سليمان خان زماننده شيخ الإسلام أبو السّعود أفندي عصرنده اولان قانون نامه لر وشريعت شريفه موافق اولدوغي مقرر اولوب حالا معتبر اولان قوانين ومسائل شريعه در

Zbirka zakona (kanūn-nāma) osmanskih sultana na turskom jeziku o zemljišnim posjedima iz vremena sultana Sulejmana Zakonodavca (1520-1566) i drugih sultana. Zbirka je izrađena na osnovu fetvi koje su dali šejhul-islami: Ibn Kamāl-paša (umro 940/1533.), Abū as-Su'ūd (umro 982/1574.) i Muḥammad Bahā'ī (umro 1064/1653. godine). Zbirka je tokom vremena dobila različite varijante tako da je raspored zakona u pojedinim prepisima različit.

Popara IX, 5418,3; Dobrača II, 1901; Zürich I, 468; Şeşen t, 101, str. 49; Rieu, 247b; Hasandedić, 279, str. 127;

Početak (l. 33b):

أوله: الحمد للّه الّذي له ملك السّموات والأرض وهو على كلّ شي، قدير، خباب خاقان روى زمين وخليفه، رسول ربّ العالمين، مالك ممالك العالم، ظلّ اللّه الظّليل على كافّة الأمم...ناشر القوانين السّلطانيّة، عاشر الخواقين العثمانيّة، كاسر الأكاسير، سلطان العرب والعجم والرّوم، حامي الحرمين المحترمين والمقامين المعظّمين...السّلطان بن السّلطان بن السّلطان سليمان خان بن سلطان سليم خان...

Završetak (l. 377a):

آخره: من بعد شرع شريفه وقانون أمر همايونمه مخالف تعلل وعناد ايتدرميه سن شويله بيله سن علامت شريفيه اعتماد قبله سن .

Dimenzije teksta 20 x 9,5; 27 redaka.

Zbirka prepisana rukom jednog prepisivača, u drugoj dekadi mjeseca muharrema 1084/1673. godine u Edirnama (Turska), (l. 377a).

Vlasnik Muḥammad Šawkat b. Muḥammad Fadil b. Aḥmad b. Nuḥ b. Muḥammad b. Mostārī zvani Qurt, muderris u Travniku.

Poklon Ahmeda Kurta, sina vlasnika iz Tuzle 1965. godine. Pečat vlasnika i godina 1362/1943.

5894. R-6041

شرح تلخيص الجامع الكبير في الفروع

ŠARḤ TALḤĪṢ AL-ĞĀMI' AL-KABĪR FĪ AL-FURŪ'

Komentar djela تلخيص الجامع الكبير Osnovno djelo napisao Muḥammad b. 'Abbād b. Malakdād al-Ḥilātī, umro 652/1254. godine.

Nije nam poznat autor ovog komentara. Ovo je drugi dio.

Ḥ. Ḫ. I, 472; Dobrača II, 1026.

Početak (l. 1b):

أوله: وبه نستعين كتاب الطّلاق باب الأمر بالسّد ص لو قال في البيع والطّلاق أمرها سدً اللّه اربع بما شاء اللّه وسبب مفرد المخاطب لأن ذكر اللّه للقبول... ش إعلم أنّ قوله (...) اربع صور أحداها امر امراتي.

Završetak (l. 408b):

آخره: ص وقد إنتهي التّحقيق إلى آخر الكتاب تمّ الكتاب وافيًا بالشّرط (...)في جمع المفترق إلى الإنتظار والإضراب...إنّه كريم جواد عزيز وهاب. ش تمّ الكتاب المبارك بحمد اللّه وعونه وحسن توفيقه.

L. 408; 26,5 x 18,5 (20 x 12,5); 27 redaka. *Nasḫ*, lijepo složen, čitak. Mastilo crno, dobrog kvaliteta, otporno na dodir sa vlagom. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Osnovni tekst i komentar odvojeni sa slovima ص i ش, pisani crvenim mastilom.

Povez kožni, lijep. Stranice obrubljene sa tri linije. Na koricama utisnute ukrazne rozete.

Vlasnici al-Ḥāğğ Ḥalīl efendī zāde, Ḥāfiẓ 'Abdullāh efendī te Muḥammad (potpis i pečat na l. 1a).

Prepisao Abū Bakr b. Abū Bakr al-Izmirlī, 24. džumadel-ahira 871/1467. godine.

Na rubu knjige netačan naslov فتاوي الهنديّة.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5895. R-8427

Zbirka (مجموع), 3

L. 43; 20 x 14,5 (15,5 x 9); 21 redak. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi i naslovi pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut,

tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama, prosuti.

Povez kožni, sa vanjske strane obložen ukrasnim papirom. Zadnja korica oštećena.

1. L. 1-33b

إصطلاحات الفقهاء في الكتب في مفاتيح الأبواب والكتب

IṢṬILĀḤĀT AL-FUQAHĀ' FĪ AL-KUTUB FĪ MAFĀTĪḤ AL-ABWĀB WA AL-KUTUB

Leksikon fiqhske terminologije, na arapskom jeziku od nama nepoznatog autora. U nama dostupnim izvorima nismo pronašli ovo djelo. Naslov prema rukopisu (l. 1b):

هذه الرّسالة إصطلاحات الفقها، في الكتب في مفاتيح الأبواب والكتب.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي أكمل آلاؤه وشمل نعماءه والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد الّذي إقتدي به أصفياءه وأنبياءه وبعد فلمّا أصعبت (؟!) إصطلاح الفقهاء في الكتب في مفاتيح الأبواب والكتب استحثّني نهاية العجز على الجدّ والثّنى غاية الحرص على الجدّ فالتّجأت مراه فطرة الخواطر حصون العلماء واسترجعت أذيال الفحول من الفضلاء.

Završetak (l. 33b):

آخره: الوصيّ الّذي يوصى به والّذي يوصى له وهو من الإضداد والله أعلم بالرّشاد وإليه المرجع والميعاد وله الحمد والإعتياد بالعدل والفؤاد.

2. L. 34a-35a

المسائل المتعلقة بأدب القاضي

AL-MASĀ'IL AL-MUTA'ALLAQA BI ADAB AL-QĀḌĪ

Poglavlje iz djela خزانة الفتاوى (v. ovdje broj 6085), o sudijama i kadijama i njihovim osobinama po islamskom pravu.

Početak (l. 34a):

أوّله: لا يجوز للسّلطان أن يقلّد من طلب وإن لم يكن في البلد أمثاله يفوّض عليه.

Završetak (l. 35a):

آخره: أمّا أن يرغب المشتري بضعف قيمته أو للصّبيّ حاجة إلى ثمنه أو يكون على الميّت دين لا وفاء إلاّ به وعليه الفتوى. من خزانة الفتاوى.

3. L. 35b-36a

رسالة في طبقات المجتهدين

RISALA FĪ ṬABAQĀT AL-MUĞTAHIDĪN

Kratka rasprava u kojoj su date kategorije šerijatskih pravnika. Napisao Aḥmad b. Sulaymān b. Kamāl-paša (Šamsuddīn), poznat kao Ibn Kamāl-paša, umro 940/1533. god.

Popara-Fajić VII, 4227,2; Dobrača I, 399/7, str. 248; Ahlwardt IX, 10025; GAL G II, 453/124; Köprülü II, 1602/48; Kaḥḥāla I, 238 i XIII, 35; Ḥ. Ḫ. II, 1106; Bratislava 76, str. 97.

Početak (35b):

أوّله: إذا وقع الإختلاف في مسئلة بين الائمة كمسئلة دخول الأولاد البنات في صورة وقف الأولاد وعدم دخولهم ... إعلم أنّ الفقهاء على سبع طبقات، الأولى: طبقة المجتهدين في الشّرع كالأئمّة الأربعة ومن سلك سلكهم في تأسيس قواعد الأصول وإستنباط أحكامها...

Završetak (l. 36a):

آخره: السّابعة طبقة المقلّدين الّذين لا يقدرون على ما ذكر، ولا يفرّقون بين الغثّ والسّمين ولا يميّزون الشّمال عن اليمين بل يجمعون ما يجدون كحاطب اللّيل فالويل لهم ولمن قلّدهم كلّ الويل.

Prepisao isti prepisivač kao i prethodna djela.

Na listovima 36b-42a nalaze se dvije kratke risale ili pak poglavlja o zamjenjivanju u održavanju hutbe od Ibn Kemal paše (vidi Dobrača I, 571,5) te nekog Ḥusāma Čalabīya sa nalovima أرسالة إستخلاف لمولانا كمال باشا رسالة إستخلاف لمولانا حسام چلبي. Na l. 42-43 bilješka iz djela تفسير الكبير للامام فخر الدّين الرّازي.

Cijelu zbirku prepisao Prepisao 'Alī b. Pīrī b. Yūsuf, u Drnišu (Hrvatska), 1040/1630. godine. (bilješka na l. 33b):

الحمد لله على التّمام ولرسوله أفضل الصّلوة والسّلام. ما دار البياض والسّواد... وقع الفراغ في وقت الظّهر يوم الثّلثاء في شهر الصّفر المصفر سنة أربعين وألف في الحضرة الّذي سمّي بدرنش... عن يد أحوج العباد إلي رحمة ربّ العالمين علي بن پيري بن يوسف.

Uvakufio Elči Ḥāğğ Ibrāhīm paša, namjesnik Bosne (bilješka i pečat na l. 43b)

وقفت هذه النّسخة لله العلي الأعلى وأنا الحقير الچي الحاجّ إبراهيم باشا محافظ بوسنة.

Iz Elči Ibrahim pašine (Fezije) medrese iz Travnika.

5896. R-5592

المقدّمة في العبادات

AL-MUQADDIMA FĪ AL-'IBĀDĀT

Kratak priručnik o islamskom obredoslovlju, s posebnim osvrtom na namaz, od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 5647,2; ar-Riyāḍ VI, str. 197.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين، والعاقبة للمتّقين، ولا عدوان إلاّ على الظّالمين، والصّلوة والسّلام على سيّد البشر رسول حبيب ربّ العالمين محمّد...فاستمع يا أهل الإيمان ما نقلوا عليكم من المقال فإنّ فيه بيان الأعمال من الصّلوة والطّهارة...

Završetak (l. 75a):

آخره: فجمع تلك المسائل المذكورة من الهداية ومخزن الفقه والوقاية والكنز والمختار وشروحها وعيون المذاهب وشرح مجمع البحرين ومنية المصلّي والبدايع...وغيرها من المستنبط تمّت المقدّمة. .

L. 75; 20 x 15 (14 x 9,5); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Povez kartonski, smeđe boje, sa zelenim platnenim hrbatom.

Prepis djela završen u utorak, sredinom safera, 1056/1646. godine.

Na zaštitnim listovima na početku i kraju rukopisa hadisi koji govore o ostavljanju namaza.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5897. R-5387

Zbirka* (مجموع)*, 2

L. 103; 19 x 13 (15 x 9); 15 redaka. *Ta'līq*, krupan, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, različite debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski, presvučen platnom.

1. L. 1b-57a

المقدّمة في العبادات

AL-MUQADDIMA FĪ AL-'IBĀDĀT

Isto kao br. 5896.

Prepisao nepoznati prepisivač u nedjelju, 14. zul-kadeta, 1079/1668. godine.

2. L. 59b-103b

تحفة الملوك

TUḤFA AL-MULŪK

Isto kao br. 5840,1.

Djelo je nepotpuno na kraju. Završetak ovdje (l. 103b):

ناقص في آخره.آخر الموجود: فصل ويحرم أحتكار أقوات النّاس...أسئلك بمعقد العزّ من عرشك أو بحقّ فلان.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa, mada je rukopis prepisan prije 1179/1765. godine (bilješka na l. 1a).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5898. R-5680

سراج المصلّي وبدر المبتدي والمنتهي

SIRĀĞ AL-MUṢALLĪ WA BADR AL-MUBTADĪ WA MUNTAHĪ

Kratko djelo o namazu, na arapskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 5622,2; Dobrača I, 143/6, str. 112 i II, 1522; Zürich I, 79; Ahlwardt III, 3537; Ḥ. Ḫ. I, 984; Kairo I, 437; Şeşen, 309; Hasandedić, 158/1.

Početak (1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين ... إعلم أسعدك الله في الدّارين ذكر في الفتاوى الكبرى والفتاوى النّاصري والفتاوى الشّهابي وصلوة المسعودي من لم يعلم فرائض الوضوء، وغسل الأعضا،...

Završetak (22a):

آخره: أو طلعت عليه الشّمس في صلوة الصّبح، أو دخل وقت العصر في الجمعة، أو كان ماسحًا على الجبير فسقطت، أو كان صاحب العذر فانقطع... أو رأى المتيمّم الماء في صلوة وقدر على إستعماله أو كان أميًا فتعلّم سورة.

L. 22; 20 x 14 (15 x 8); 11 redaka. *Ta'līq*, sitniji, lijepo pisan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mjestima razljeveno. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekal.

Bez poveza.

Prepisao Isḥāq b. Muṣṭafā 25. redžeba 1172/1758. godine.
Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5899. R-8275

Zbirka (مجموع), *4*

L. 75; 17,5 x 11; dimenzije teksta i pismo različiti. Povez kožni, čvrst.

1. L. 1 - 17

سراج المصلّي وبدر المبتدي والمنتهي

SIRĀĞ AL-MUṢALLĪ WA BADR AL-MUBTADĪ WA AL-MUNTAHĪ

Isto kao br. 5898.

Dimenzije teksta 14 x 7 ; *Nasḫ*, sitan, veoma lijep. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

2. L. 17b-18a

علم حال (قرق يدي فرض)

'ILM-I ḤĀL (QIRQ YEDI FARḌ)

Kratak priručnik iz islamske vjeronauke (Ilmihal) na turskom jeziku u kome se govori o 47 osnovnih vjerskih dužnosti (farzova), od nama nepoznatog autora.

Nepotpuno na kraju.

Fajić III, 2581/4; Popara IX, 5657,4.

Početak (l. 17b):

أوّله: مسلمان اولان آدمه قرق يدي فرضي بلمك كركدر أوّلا حقّ تعالينك برلكينه دليل والهكم اله واحد لا اله الا هو الرّحمن الرّحيم ذات شريفنه دليل ليس كمثله شيئ وهو السّميع العليم صفات شريفنه دليل قل هو الله أحد...

Završetak ovdje (l. 18a):

آخره:اون بشنجي قصد ايدوب نماذدن چقمقدر.

Prepisao isti, nepoznati prepisivač.

Na listovima 18b-20a bljeske.

3. L. 21b-45b

أيّها الولد ترجمه سى

AYYUHĀ AL-WALAD TERĞEMESĪ

Prijevod na turski jezik poučnog djela za mladež, koje je napisao Ḥāmid Muḥammad b. Muḥammad al-Ġazālī, umro 505/1111. Nije nam poznat prevodilac.

Početak (l. 21b):

أوّله:الحمد لله ربّ العالمين والعاقبة للمتقّين ... أمّا بعد معلومك أوّله كه علماء عظامدن ومشايخ كبارد ن ...

Završetak (l. 45b):

آخره: يا حليم يا جبر يا الله يا الله يا الله برحمتك يا أرحم الرّاحمين روي من رسول الله صلعم أنّه قال من راي مبتلا...تمّت بعون الله المنّان.

Dimenzije teksta 12,5 x 6,5; *Nasḫ*, krupniji. Mastilo crno, veoma lošeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

4. L. 47b-75b

رساله‌ء حمزه أفندي

RISĀLA-I ḤAMZA EFENDĪ

Rasprava na turskom jeziku o trgovini, kamati i pitanjima s tim u vezi sa šerijatskog-pravnog gledišta, poznata još i pod nazivima: *Bay' wa širā risālası* i *Risāla al-bay' wa aš-širā'*. U raspravi se govori o privrednom pravu i trgovačkom i esnafskom moralu. Napisao Ḥamza-efendī Derendelī, oko 1089/1678. godine.

Popara IX, 5644,3; Dobrača I, 235/4 i II, 1592/1; Fajić III, 2059/2; Popara-Fajić VII, 4698/2; Zürich I, 521.

Početak (l. 47b):

أوّله: الحمد لله الّذي بيّن الحلال والحرام، وجعل التّعليم والتّعلّم كمال الأنام...أمّا بعد، هر انسانه علم حالنى بلمك ومقتضاسنجه عمل ايتمك لازمدر...

Završetak ovdje (l. 75b):

آخره: اللهمّ اجعل خاتمتنا خيراً بحرمة حبيبك المصطفى ونبيّك المجتبى عليه أفضل الصّلوات وأكمل التّحيّات وعلى آله وأصحابه الّذين فازوا بأفضل الكرامات...والحمد لله ربّ العالمين.

Dimenzije teksta 12,5 x 6,5, *Nasḫ*, sitan. Papir tamnobijel, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5900. R-4933

باب شروط الصّلاة (وهى ستّة)

BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA SITTA)

Poglavlje o uvjetima za namaz, najvjerovatnije fragment iz nekog opširnijeg fikhskog djela.

Popara IX, 5309,2; Dobrača I, 144/5

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين...باب شروط الصّلوة وهى ستّة. الأوّل: الوضوء بالماء الطّاهر أو التّيمّم بما يكون من جنس الأرض كالتّراب والرّمل والحجر والجصّ والكحل...

Završetak (l. 30a):

آخره: إعلم أنّ الغسل أحد عشر نوعًا خمسة منها فريضة...وواحد منها واجب وهو غسل الميّت وأربعة منها سنّة وهو غسل يوم الجمعة ويوم عرفة وعند الإحرام والعيدين وواحد منها مستحبّ وهو غسل الكافر إذا أسلم وإن لم يكن جنبًا.

L. 30; 16,5 x 12 (13 x 9); 5 redaka. *Nasḫ*, veoma krupan, sa duplim proredom. Između redaka komentari na turskom jeziku. Papir bijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi oštećeni na donjem dijelu.

Povez kožni, oštećen crvotočinom, odvojen od listova knjige (l. 30b):

Prepisao Darwīš Ṣāliḥ b. Muḥammad efendī, 1266/1849. godine.

كاتب الحروف درويش صالح بن محمّد أفندى، سنة ١٢٦٦.

Vlasnik Munlā Muḥammad b. al-Ḥāǧǧ Muṣṭafā Behmen:

صاحب هذا الكتاب منلا محمّد بن الحاجّ مصطفى بهمن.

5901. R-7653

Zbirka* (مجموع), *5

L. 48: 20 x 14,5 (15,5 x 8); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski, original, oštećen na hrbatu.

1. L. 1b-19b

باب شروط الصّلاة (وهى ستّة)

BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA SITTA)

Isto kao br. 5900.

Tekst pisan sa velikim razmacima između redaka gdje su, rukom istog prepisivača, pisani komentari na turskom jeziku.

2. 21b-32a

علم حال

'ILM-I ḤĀL

Priručnik iz islamske vjeronauke - o vjerovanju, namazu i nešto malo o postu - na turskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 5735,2; Dobrača II, 1629/5

Početak (l. 21b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وعلى آله وصحبه أجمعين، أمّا بعد، بو إيمان وإسلام ايكسي دخي بردر قلبيله بلوب واناتوب ودل ايله اقرار اتمكدر...

Završetak (l. 32a):

آخره: اوتوز يدنجي لوطه، اتمك اوتوز سكزنجي لوطه، اتدرمك اوتوز طوقزنجي خاتونني حرمدن صقنمق قرقنجي منكر منع اتمك. تمّت كتاب بعون الله.

Tekst uokviren sa debljom crvenom linijom.

Prepis iz 1183/1769. godine.

Na l. 32b. Božija lijepa imena (*asmā'ul-ḥusnā*). Na l. 33 bilješka o 27 slučajeva kada se ostaje bez vjere, na turskom jeziku.

3. L. 34b-38b

كتاب شريعت اوينه كرپ اولنمك

KITĀB-I ŠARĪ'AT EVINE KERP EVLENMEK

Kratko uputstvo o bračnom životu, na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 5764,3; Dobrača I, 604/7.

Početak (l. 34b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وآله وصحبه أجمعين. بوندن صكره معلوم أوّله بر كمسه اولنمك مراد ايلسه شروطنه رعايت ايليه تاكم جملدن أوّل يكشه ويمسنه وساكن اولجق مكانه قادر أوّله...

Završetak (l. 38b):

آخره: وشيطان اندن چوق قچاربو ذكر اولنان لروك جملسي احاديث صحيحه ايله ثابتدر.

4. L. 38b-40b

رسالة فى تحريم الدّخان

RISĀLA FĪ TAḤRĪM AD-DUḪĀN

Kratka rasprava o zabrani pušenja duhana, sa šeri'atskog stanovišta, od nepoznatog pisca.

Fajić III, 2268,3.

Početak (l. 38b):

أوّله: إعلموا أيّها الإخوان فى الدّين أن الدّخان حرام بنصّ القرآن كقوله تعالى ويحرّم عليكم الخبائث ...

Završetak (l. 40b):

آخره: يا عاصي أخرج بين السّماء والأرض نقل من كتاب مقنعى فى الجملة حرزلة (!) الدّخان تمّت تمام.

5. L. 40b-48a

وصيّة رسول اللّه عليه السّلام لفاطمة

WAṢIYYAT-I RASŪLILLĀH 'A. S. LI FĀṬIMA

Oporuka i savjeti Božijeg poslanika njegovoj kćeri Fatimi, na turskom jeziku, od nepoznatog pisca.

Dobrača I, 578,8; Fajić III, 2343,3.

Početak (l. 40b):

أوّله: روايت در على بن أبى طالب رضى الله تعالى عنه أوّل ايد ر بر كون پيغمبر...

Završetak (l. 48a):

آخره: حق تعالى اول هورته نيجه فضل ويره كم حسابى اولميه...بوندن غيري يره دوكمك جايز دكلدر تمت تمام.

Na l. 48b. bilješke iz fikha.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5902. R-8624

Zbirka (مجموع), 2

L. 24; 17 x 12 (12 x 7); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi izlizani od dugotrajne upotrebe.

Povez kožni, izlomljen, oštećen na krajevima.

1. L. 1-13b

باب شروط الصّلاة (وهى ستّة)

BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA SITTA)

Isto kao br. 5900.

2. L. 14b-24b

كتاب شروط الصّلوة منظومة بالتّركي

KITĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ MANẒŪMA BI AT-TURKĪ

Kratak spjev o uslovima za valjanost namaza na turskom jeziku od nama nepoznatog sastavljača. Ovo je zapravo, kako se u uvodu kaže, u stihovima prevedena istoimena risala koju je na arapskom jeziku napisao Muḥammad b. Ḥamza b. Muḥammad ar-Rūmī al-Fanārī, Šamsuddīn rođen 751/1350., umro 834/1431. godine (v. Kaḥḥāla IX, 272 i aẓ-Ẓāhiriyya I, 459).

Popara IX, 5681; Dobrača II, 1555/2.

Početak (l. 14 b):

أوّله: حمد لا يقدر سكا اى پادشاه انس وجان كم وجودك بر توندندر بو كونيله مكان...

Završetak (l. 24b):

آخره: در خاتمه كتاب...حق تعالى رحمت اتسون فضل لطفندن اگا كيم بو نظم ايدوك عزيزي بر دعا ايله اگا

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Početak (l. 34b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وآله وصحبه أجمعين. بوندن صكره معلوم أوله بر كمسه اولنمك مراد ايلسه شروطنه رعايت ايليه تاكم جملدن أوّل يكشه ويمسنه وساكن اولجق مكانه قادر أوله...

Završetak (l. 38b):

آخره: وشيطان اندن چوق قچاريو ذكر اولنان لروك جملسي احاديث صحيحه ايله ثابتدر.

4. L. 38b-40b

رسالة فى تحريم الدّخان
RISĀLA FĪ TAḤRĪM AD-DUḪĀN

Kratka rasprava o zabrani pušenja duhana, sa šeri'atskog stanovišta, od nepoznatog pisca.

Fajić III, 2268,3.

Početak (l. 38b):

أوّله: إعلموا أيّها الإخوان فى الدّين أن الدّخان حرام بنصّ القرآن كقوله تعالى **ويحرّم عليكم الخبائث ...**

Završetak (l. 40b):

آخره: يا عاصي أخرج بين السّما ، والأرض نقل من كتاب مقنعى فى الجملة هرزلة (!) الدّخان تمّت تمام.

5. L. 40b-48a

وصيّة رسول الله عليه السّلام لفاطمة
WAṢIYYAT-I RASŪLILLĀH 'A. S. LI FĀṬIMA

Oporuka i savjeti Božijeg poslanika njegovoj kćeri Fatimi, na turskom jeziku, od nepoznatog pisca.

Dobrača I, 578,8; Fajić III, 2343,3.

Početak (l. 40b):

أوّله: روايت در علي بن أبى طالب رضى الله تعالى عنه أوّل ايد ر بر كون پيغمبر...

Završetak (l. 48a):

آخره: حق تعالى اول هورته نيجه فضل ويره كم حسابى اولميه...بوندن غيري يره دوكمك جايز دكلدر تمت تمام.

Na l. 48b. bilješke iz fikha.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5902. R-8624

Zbirka (مجموع), 2

L. 24; 17 x 12 (12 x 7); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi izlizani od dugotrajne upotrebe.

Povez kožni, izlomljen, oštećen na krajevima.

1. L. 1-13b

باب شروط الصّلاة (وهى ستّة)
BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA SITTA)

Isto kao br. 5900.

2. L. 14b-24b

كتاب شروط الصّلوة منظومة بالتّركي
KITĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ MANẒŪMA BI AT-TURKĪ

Kratak spjev o uslovima za valjanost namaza na turskom jeziku od nama nepoznatog sastavljača. Ovo je zapravo, kako se u uvodu kaže, u stihovima prevedena istoimena risala koju je na arapskom jeziku napisao Muḥammad b. Ḥamza b. Muḥammad ar-Rūmī al-Fanārī, Šamsuddīn rođen 751/1350., umro 834/1431. godine (v. Kaḥḥāla IX, 272 i aẓ-Ẓāhiriyya I, 459).

Popara IX, 5681; Dobrača II, 1555/2.

Početak (l. 14 b):

أوّله: حمد لا يقدر سكا اى پادشاه انس وجان كم وجودك بر توندندر بو كونيله مكان...

Završetak (l. 24b):

آخره: در خاتمه كتاب...حق تعالى رحمت اتسون فضل لطفندن اگا كيم بو نظم ايدوك عزيزي بر دعا ايله اگا

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5903. R-8255

Zbirka (مجموع), *6*

L. 368; 27,5 x 16 (19 x 7); 31 edak. *Nasta'līq*, na mjestima sitniji, lijep, čitak. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa linijom crvene boje.

Povez kožni, obrubljen širokom isprekidanom linijom zlatnožute boje sa rozetnama floralnih motiva na sredini korica i preklopu. Preklop obložen platnom zelene boje sa vanjske, a ebro papirom sa unutrašnje strane. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Na zaštitnim listovima 1-5a sadržaj djela فتاوى على أفندي الجتالجوي i المعروضات في الفتاوى.

1. L. Zaštitni list: 5b-10b

الفرائد في حلّ المسائل والقواعد

AL-FARA'ID FĪ ḤALL AL-MASĀ'IL WA AL-QAWĀ'ID

Isto kao br. 5893,1.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 1-276

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjetu prepisa.

3. L. 280-291

معروضات أبي السّعود في الفتاوى

MA'RŪḌĀT ABŪ AS-SU'ŪD FĪ AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 5893,3.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 292-335

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḤĀN

Isto kao br. 5893,4.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5. L. 335-338

أراضى متعلّق اولان قانون فتوالريدر

ARAḌĪ MUT'ALLIQ OLAN QĀNŪN FATWALARDIR

Pedesetdvije fetve iz područja nasljednog prava i zakonodavstva, od nama nepoznatog autora. Na kraju pojedinih fetvi se spominju imena كتبه محمّد، يحيى، ابو سعيد، مصطفى isl. Mislimo da je prepisivač preuzimao njihove fetve iz njihovih djela. (Vidi ovdje br. 5893, l. 309-314.)

Na listovima 339-342 bilješke iz nasljednog prava na turskom jeziku.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjetu prepisa.

6. L. 343-368

ملجأ القضاة عند تعارض البيّنات

MALĞA' AL-QUḌĀT 'INDA TA'ĀRUḌ AL-BAYYINĀT

Isto kao br. 5889.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjetu prepisa.
Otupljeno od Nedžada Muidovića iz Sarajeva.

5904. R-4606

النّقاية في فقه الحنفيّة

AN-NIQĀYA FĪ FIQH AL-ḤANAFIYYA

Djelo iz hanefijskog fikha od nama nepoznatog autora. Izvori spominju više djela pod ovim naslovom, ali nismo mogli ustanoviti da je naš primjerak identičan sa nekim od njih.

Popara IX, 5618-5619,1; Dobrača, II, 1498.

Djelo je nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

أوله: الماء المطلق وفي المكروه يجوز الوضوء به مع القدرة على الماء وفي المشكول بجمع بين الوضوء والتيمّم.

Završetak (l. 76b):

آخره: باب الحكايات... وكان أبو يوسف رحمه الله صاحب الحفظ ومحمّد رحمه الله صاحب رويّة .

L. 76; 20 x 14; 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo sivo, na mjestima razljeveno u dodiru sa vlagom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa. Na prvom zaštitnom listu naslov كتاب نقاية, te namjerno brisana bilješka o vlasniku.

Vlasnik Rağab Dūğūm (رجب الدوكوم).

Iz Odbora IZ-e Mostar.

5905. R-7338

المجموعة الشّريفة من المسائل الفقهيّة

AL-MAĞMŪ'A AŠ-ŠARĪFA MIN AL-MASĀ'IL AL-FIQHIYYA

Djelo s područja fikha koje obrađuje neobična šerijatska pitanja i odgovore, sabrano iz 50 najpoznatijih fikhskih djela. Sabrao 'Abdulğaniyy, vojni kadija, čija nam je biografija nepoznata. Poslije svakog pitanja i odgovora naveden je izvor. Na arapskom jeziku.

Dobrača II, 1503.

Početak (l. 1b):

أوله: كتاب الطّهارة - وفي الخانية الماء الّذى يتوضأ به ثلثة الماء الجارى والماء..

Završetak (l. 63):

آخره: كتاب الوصايا...فصل في تصرّفات الوصي... هذا البيع نظراً لليتيم وبيع المنقولة جاز في رواية ويوضع ثمنه بيد عدل لا رواية لو لا خبراً يضعف قيمته كذا في قاضخان تمّ الكتاب والله الهادي الي الصّواب.

L. 63; 39,5 x 15 (35,5 x 12,5); 45 redaka. *Ta'līq*, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez kožni, oštećen na hrbatu i na zadnjoj korici.

Na zaštitinim listovima 1-4 na početku rukopisa fetve iz nasljednog prava. Slijedećih pet listova prazni. Na zaštitnom listu 10 sadržaj djela, a na l. 11 popis djela iz kojih je autor sabrao ovu zbirku.

Vlasnici Aḥmad b. Muḥammad nastanjen u mahali Isḥāq paša u Istanbulu (pečat na l. 1a i 63), al-Ḥāğğ Muṣṭafā al-Qāḍī (pečat na zaštitnom listu 1) i Svrzo Muḥammad efendī b. Mamiš ağā.

Na kraju 19 lista praznih.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5906. R-6338

Zbirka (مجموع), *2*

L. 127; 20 x 14,5 (16 x 12); 27 redaka. *Nasta'līq*, sitniji. Mastilo crno, lošeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Papir tamnobijel, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, lijep, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica.

1. L. 1-7b

الفرائد في حلّ المسائل والقواعد

AL-FARA'ID FĪ ḤALL AL-MASĀ'IL WA AL-QAWĀ'ID

Isto kao br. 5893,1.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L-10b-127

(كتاب الفتاوى)

(KITĀB AL-FATĀWĀ)

Zbirka fetvi na arapskom jeziku od nama nepoznatog autora. Djelo je rađeno u formi bilježnice koja nije završena.

Početak (l. 10b):

أوله: كتاب الزكاة سئل صاحب المنح عمّن جميع مالاً حراماً وحال عليه الحول وهو في يده هل تجب عليه الزكاة فيه وأجاب لا تجب عليه فيه (!) الزكاة.

Završetak (l. 127a):

آخره: مسائل المفتي فإذا في المسئلة خلاف (...) والشّافعي رحمهما يفوض ذلك إلى راي المفتي والقاضي.

Na listovima 8b-10a sadržaj djela.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5907. R-1967

رسالة في الهجرة
RISĀLA FĪ AL-HIĞRA

Rasprava o hidžretu (emigraciji) iz vjerskih razloga. Napisao Muḥammad Tawfīq 'Azabağić, muftija iz Tuzle (kasnije reisul-ulema), umro 1337/1918. godine. Neposredan povod pisanju ove risale bila je pojava među Bošnjacima da zbog okupacije Bosne od strane Austrougarske monarhije 1878. godine sele u Tursku. Tim povodom je Azapagić, tada muftija u Tuzli, napisao ovu brošuru prvo na arapskom a kasnije na turskom jeziku (*Dobrača II, 1618*)

Dobrača II, 1496; M. Handžić al-Ğawāhir, 125; Književni rad, 34; Osman Lavić, Mehmed Tevfik Azapagić, Risala o hidžri, Anali Gazi Husrev-begove biblioteke XV-XVI, str. 197-222.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي بشّر حبيبه بالرّدّ إلى معاده فقال لتدخلن المسجد الحرام إن شاء...أمّا بعد فهذه رسالة في الهجرة مرتبة على ثلثة فصول.

Završetak (l. 10 a):

آخره: ومن كانت هجرته لدنيا يصيبها أو إمرأة يتزوّجها فهجرته إلى ما هاجر إليه...فهذه هجرة ورحلة من كون إلى كون وبقاء، مع الأكوان وتنقل فيها وهو الّذي نهى عنه المشار إليه بلا تصريح.

L. 10; 21 x 17 (13,5 x 11,5); 23 retka. *Ta'līq*, sitniji, pisan vještom rukom. Mastilo plavo. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima komentara. Tekst uokviren sa tankom plavom linijom. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Ovaj primjerak je litografisan.

5908. R-4504

رسالة في حقّ الدّخان
RISĀLA FĪ ḤAQQ AD-DUḪĀN

Kratka risala o pušenju duhana, sa šeri'atskog gledišta. Na arapskom jeziku napisao Abū Sa'īd Muḥammad b. Muṣṭafā al-Ḫādimī.

Dobrača II, 850,7 i 1652,11; OM I, 298.

Na l. 1b. crvenim mastilom naslov: هذه الرّسالة لمولانا محمّد الخادم.

Kod našeg primjerka su i početak i kraj različiti:

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وعلى آله وصحبه أجمعين وبعد فإنه ما شاع في هذ العصر في البلاد. وبين العباد ما إعتاده أهل الضّلال من أهل الفساد.

Završetak (l. 4b):

آخره: فهذه فتنة أعظم الفرقاد(!) بلية أعظم البليّة وعقوبة أصعب العقوبات تمّت.

L. 4; 18 x 13 (12,5 X 6,5); 13 redaka. *Nasḫ*, veoma lijep. Mastilo crno. Papir žućkast, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti, sa kustodama. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje.

Povez kartonski, odvojen od listova.

Prepisao Muḥammad b. al-Ḥāğğ Muḥammad, 1296/1878. godine.

5909. R-8274

Zbirka (مجموع), *2*

L. 63; 15,5 x 10,5 (10,5 x 5,5); 11-14 redaka. *Ta'līq*, krupniji, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

1. L. 1-15b

(كتاب في الحجّ)
(KITĀB FĪ AL-ḤAĞĞ)

Fragment djela o načinu na koji se obavlja hadž, na arapskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: ولأهل النّجد قرن ولأهل اليمن يلملم وإن قدّم الإحرام على هذه المواقيت جاز ومن كان بعيد المواقيت فوقته الحلّ.

Završetak ovdje (l. 15b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: ويقلّد هدي التّطوّع والمتعة والقران ولا يقلّد دم الإحصار ولا دم الجنايات.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 16 dova.

2. L. 17-63

أسامي رواة
ASĀMĪ RUWĀT

Djelo iz hadisa na arapskom jeziku gdje su date biografije prenosilaca hadisa. Napisao Muḥammad b. Yūsuf al-Karmānī, umro 786/1884. godine.

Ahlwardt IX, 9966; Kaḥḥala XII, 129; A. M. II, 172.

Početak (l. 17b):

أوله: الحمد لله الّذي عرّفنا الحديث النّبويّة بإخْبار الصّحابة والتّابعين.أمّا بعد فإن علم الحديث بعد القرآن أفضل العلوم.

Završetak (l. 63b):

آخره: واكتفيت بهذ القدر عاملاً بما لا يدرك كلّه لا يترك كلّه الحمد لله الّذي يسّرنا ختم الكتاب بأوصاف خاتم الأنبياء، وسيّد أولى الألباب.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

5910. R-6230

(الرّسالة المعمولة في كراهة القهوة والدّخان)
(AR-RISĀLA AL-MA'MŪLA FĪ KARĀHA AL-QAHWA WA AD-DUḤĀN)

Kratka risala na arapskom jeziku o pokuđenosti upotrebe kahve i duhana sa vjerskog stanovišta. U nama dostupnim izvorima nismo mogli pronaći risalu sa ovakvim početkom. Istina, ima puno risala sa ovom tematikom, ali su počeci različiti.

Manjkavo na kraju.

Početak (l. 1a):

أوله: الحمد لله الذى أعدّ لعباده المتّقين دار الجنان وخلق فيها روايح طيّبة ليتطيّب بها أهل الإيقان...وبعد إعلموا أيّها الإخوان قد وقعت مصيبة عظيمة على أهل الإيمان ألا وهي إستعمال الدّخان.

Završetak ovdje (l. 4b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: ثمّ إعلم أنّ القهوة المعهودة...ولكن يمنع أشدّ المنع فإن أعلن وسمع الصّياح من داره فقد أسقط حرمة نفسه فيجوز التّسوّد والدّخول بلا إذن للتّأديب إنتهي

L. 4; 19 x 13 (14 x 7); 21 redak. *Ta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

TURSKI

5911. R-8291

ترجمة الوقاية بالتّركيّة

TARĞAMA AL-WIQĀYA BI'T-TURKIYYA

Prijevod na turski jezik fikhskog djela وقاية الرّواية في مسائل الهداية koje je napisao na arapskom jeziku Maḥmūd b. ʿUbaydullāh b. Ibrāhīm al-Maḥbūbī, Burhān aš-Šarīʿa, umro oko 673/1274. godine. (v. br. 5841). Na turski jezik preveo Yūsuf b. Devlet Oglu el-Bālīkesrī. Prijevod sadrži preko 6 000 stihova a završen je 828/1424. godine.

Dobrača II, 1531; Ḥ. Ḫ. II, 2024; OM I, 304; Rieu, 9-10.

Početak (l. 1b):

أوّله: أوّل إسم الله ايله بشلا يلوم ايش بسم الله ايله ايشلا يلوم

اشكم آنك آدله بشلانه كر ختم خير ايله اولا معتبر .

Završetak (l. 187b):

آخره: كتاب الخنثي...مجتهد لر مقتداسى اول امام راي كامل اصل محكم والسّلام

L. 187; 19,5 x 15 (14,5 x 9); 19 redaka. *Taʿlīq*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Nekoliko listova i laga prosuti.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

Na l. 1b naslov crvenim mastilom: هذا كتاب الوقاية في الفقه منظومة في مذهب ابي حنيفة .

Prepisao Riḍā (Murtaḍā) b. ʿĀrī, 1023/1614. godine.

Vlasnik ʿAlī Ğalāluddīn-paša (pečat na l. 79).

Iz Odbora IZ-e Travnik.

5912. R- 7652

ترجمة وقاية بالتّركيّة

TARĞAMA AL-WIQĀYA BI'T-TURKIYYA

Isto kao br. 5911.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 93):

آخره: أوّل مرادين محمّد بالسّلام دولتيله عمرى اولسون مستدام.

L. 93; 20,5 x 15 (15,5 x 7,5); 21 redak. *Ta'līq*, sitan, pisan tupim perom, vještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani krupnijim slovima crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, čvrst.

Na zaštitnom listu 1 na početku i kraju rukopisa bilješke iz fikha i dove.

Prepisao Ḥusayn Softa b. Ḥasan, bez godine i mjesta prepisa.

Vlasnik Muḥammad b. 'Abdullāh 1264/1847. godine.

Poklon Muhammeda Čaršimamovića iz Zenice.

5913. R-5362

ترجمة الوقاية بالتّركيّة

TARĞAMA AL-WIQĀYA BI'T-TURKIYYA

Isto kao br. 5911.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 60b):

ناقص في آخره. آخرالموجود: بو فصل غزانك حلمن بيان ايدن.....

بوز اكتلان غجلارين كسن حكم إسلامه مطيع ألماديس

L. 60; 20 x 14 (15,5 x 10,5); 15 redaka. Mastilo sivo, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst u stihovima, pisan u dvije kolone.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i na preklopu. Korice obrubljene sa jednom širokom i dvije tanje linije zlatnožute boje. Korice odvojene od knjige.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5914. R-6140

Zbirka (مجموع), 2

L. 28; 16 x 11 (12 x 7,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, odvojen od knjige.

1. L. 7-21

(علم حال)

('ILMI ḤĀL)

Ilmihal na turskom jeziku. Napisao Luṭfī b. 'Abdulmu'īn, umro 970/1562. godine.

Ahlwardt III, 3011,3; Wiesbaden XIII,1, 221; Brockelman S II, 664.

U popisu njegovih djela ne nalazimo ovo djelo.

Početak (l. 7b):

أوّله: الحمد لله الّذي خلق الإنسان علّمه البيان والصّلوة والسّلام...أمّا الله تعالى يه حمد ايدوب ورسوله صلوات ويردكدن صكره بو أحقري ضعفا لطفي بن عبد المعين.

Završetak (l. 21b):

آخره: كيجه كوندز ديلندن كيدرميه ان شا. الله تعالى تمت تمام.

Prepisao Ibrāhīm b. Tamīm (!) Požāgi, imam u Žlijebu, 23. džumade-evvela, 1135/1723. godine (bilješka la l. 21b):

قد وقع الفراغ من تحرير هذه النّسخة اللّطيفة في يوم پرشنبه من شهر جماذي الأولي يكمي اوچنجي كوننده في سنه خمس وثلثون ومائة وألف علي يد العبد حسين بن تمّم پوژاغي إژلب إمام.

2. L. 25b-28b

خدا ربّم

ḤODĀ RABBUM

Priručnik o islamskoj vjeronauci u stihovima na turskom jeziku. Dobrača (v. I, 155/2) smatra da je autor ove poeme Ibrāhīm Ḥaqqī Erzerūmī, umro 1195/1780. godine, jer se u primjerku poeme u rukopisu br. R-4336 koji se nalazi u Gazi Husrev-begovoj biblioteci u jednom stihu spominje ime Ḥaqqī. Spaho smatra da bi autor poeme, prema posljednjem stihu u jednom rukopisu (v. Spaho, str. 81-82) mogao biti pjesnik Sun'ī, a prema posljednjem stihu u dva druga rukopisa Ḍa'īfī. (v. Trako-Gazić, 500, str. 265). Nepotpuno na kraju.

Dobrača I, 155/2, str. 126 i II, 1621/5, str. 691; Spaho, 81-82; Nametak IV, 2636/7; Zürich I, 496-497; Trako-Gazić, 500, str. 265; Popara IX, 5658,3.

Početak (l. 25 b):

أوّله: خُدا ربِّمْ نَبِيِّمْ حَقّا مُحَمَّدْ دُرْ رَسُولُ اللّٰهْ هَمْ اِسْلَامْ دِينِدُرْ دِينِمْ كِتَابِمْدُرْ كَلَامُ اللّٰهْ ..

Završetak ovdje (l. 28b):

آخره: بو عورتدن بر قز طغدي خلقدن اوتندي اول قري.

Na l. 1-7 bilješke iz fikha (imanski i islamski šarti, pitanja koja će biti čovjeku postavljena u kaburu itd.). Na l. 7a naslov: هذا كتاب اصول الدّين.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5915. R-8585

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Djelo o islamskom vjerovanju i obredoslovlju (akaid i ibadat). Napisao na turskom jeziku Muḥammad b. Pīr 'Alī Birgiwī, umro 981/1573. godine. Djelo je poznato još i pod naslovima: *Risāla-ı Birgiwī*, *'Ilm-ı ḥāl-ı Birgiwī* ili samo *Waṣiyyatnāma*.

Popara IX, 5732,3; Zürich I, 479-485; Dobrača I, 696/6; Karatay t I, 82; Rieu, 4598, str. 6; Flügel III, 1687/2, str. 127; Hasandedić, 9; TÜYATOK 07/I, 207.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي هدانا للإسلام وجعلنا من أمّة محمّد عليه الصّلوة والسّلام...أمّا بعد، فهذه وصيّة الفقير الحقير المعترف بالعجز والتّقصير محمّد بن پير على...كتبتها بالتّركيّة ليعمّ نفعها...

Završetak (l. 43b):

آخره: بو قياس اوزره اون وارنجه اندن صكره غسل ايده غازين...نيّت ايده طوته غسل لازم دكلدر. تمّت تمام.

L. 43; 19,5 x 12,5 (15,5 x 8,5); 15 redaka. *Nasḫ*, vokaliziran. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Papir svjetložut, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi izlizani i oštećeni. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Povez kožni, oštećen na zadnjoj korici.

Prepisano u kasabi Filordin kod Vidina (Bugarska), 1148/1735. godine (bilješka na l. 43b).

تمّت ثمان وأربعون ومائة وألف في قصبه فيلوردين قضاء ودين.

5916. R-8636

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 39; 21 x 16 (18 x 10,5); 14 redaka. *Nasḫ*, vokaliziran, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Papir tamnobiel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni. Prva tri lista pocijepana. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, korice takođe oštećene vlagom.

Prepisao nepoznati prepisivač, u utorak, 17. ša'bāna 1156/1743. godine.

Vlasnik, a možda i prepisivač Ṣāliḥ (pečat na l. 1a).

Iz Odbora IZ-e Vitez.

5917. R-8634

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: تمام اولدقده كسلسه وكسلمسه غسل بدون غازين...تكوين.

L. 56; 14,5 x 10 (12,5 x 7,5); 11 redaka. *Nasḫ*. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti i ispreturani. Povez kožni, sa preklopom, odvojen od knjige.

Prepisao Darwīš Ayyūb, u mjesecu redžebu, 1167/1753. godine (bilješka i pečat na l. 56a):

تمّت هذه النّسخة الشّريفة في شهر رجب سنة سبع وستّين ومائة وألف.

5918. R-8635

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: اكر بر كشنك قلاغنه فسلدهسك أولْ اشتمسه الله تعالىٰ اشدر. بصر بصيردر.

L. 66; 15,5 x 11 (11,5 x 7); 11 redaka. *Nasḫ*, na mjestima vokaliziran, čitak. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Pojedine riječi nadvučene linijama ljubičaste boje. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, značajno oštećen.

Prepisao nepoznati prepisivač 1167/1753. godine.

5919. R-8641

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 75; 15,5 x 11 (11 x 7,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti, sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen na hrbatu.

Prepisao al-Ḥāǧǧ Muṣṭafā b. Ǧa'far, imam u mahali Visoko, 14. rebiul-ahira 1174/1760. godine (bilješka na l. 75a):

كتبه الحقير مصطفى بن جعفر خواجة بناحيه وسوقو... في ربيع الآخر اون دردنجي كوني در سنه أربع وسبعين ومائة وألف.

5920. R-8639

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: اَمَكْلُيُو اَمَكْلُيُو آرقه سِنَه كُنَاهِي يُوكْلَنْمِش وكمي دُوشُوبْ جَهَنَّمَه كِيرْسَه كَرْكَدِر حَوْض.

L. 45; 16 x 10,5 (10,5 x 5,5); 11 redaka. *Nasḫ*, vokaliziran, veoma lijep. Mastilo crno. Papir tamnobijel, kvalitetan, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Prepisao u Konjicu, nepoznati prepisivač, 1194/1780. godine.

Vlasnik Ibrāhīm-aġa (zaštitni list na kraju rukopisa).

5921. R-8644

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 67; 16 x 11,5 (12 x 6,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom, slabijeg kvaliteta, na pojedinim listovima u dodiru sa vlagom, razljeveno. Papir svjetložut, srednje debljine, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni sa utisnutim rozetama na sredini korica i preklopu.

Prepisao Ḥasan b. Muṣṭafā, 8. rebiul-ahira 1226/1811. godine.

5922. R-8645

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 30; 19,5 x 14,5 (17 x 10); 17 redaka. *Nasḫ*, mastilo crno, veoma slabog kvaliteta, u dodiru sa vlagom razljeveno. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, obložen ukrasnim papirom.

Rukopis prepisao nepoznati prepisivač prije 1242/1826. godine (v. bilješku na zaštitnom listu na kraju rukopisa).

Na zaštitnom listu na kraju rukopisa ime vlasnika: Muṣṭafā b. Ibrāhīm, godina 1242/1826.

5923. R-7250

وصيّتنامهٔ بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 68; 15,5 x 12 (12,5 x 8,5); 11 redaka. *Nasḫ*, sitniji, pisan sa velikim razmacima između redaka. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel,

deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tanjom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama. Prva dva lista odvojena od knjige.

Povez kožni, korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao 'Darwīš Alī Ḥoğa, 1260/1844. godine.

5924. R-8646

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 36; 20 x 14,5 (14,5 x 7,5); 15-16 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Prvih 10 lista na početku i neki u sredini djela, naknadno, drugim rukopisom, dopisivani. Djelo se završava kolofonom gdje je navedeno da ga je prepisao Ṣāliḥ b. Muḥammad Bašić, u mjestu Oborci (kod Donjeg Vakufa), u utorak, poslije podne, 20. safera 1260/1844. godine.

كتبه صالح بن محمّد باشك اوبورچه سؤليك محلّه سندن غفر الله ولوالديّ ولجميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات أجمعين في صلي كون تكميل ايلدم اولدنصكره في وقت سنة ستّين ومائتين بعد ألف في ٢٠-صفر ١٢٦٠.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

5925. R-6925

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 33; 18 x 13,5 (13,5 x 9); 17 redaka. *Nasta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Tekst uokviren tanjom crvenom linijom.

Povez kartonski, sa naknadno urađenim kožnim hrbatom.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci o prepisivaču, vremenu i mjestu prepisa. (l. 33a):

'Umar b. Ṣāliḥ, u Gračanici u medresi 'Uṯmān kapetana, 1266/1849. godine.

تمّ الشّرح في ستّ وستّين ومائتين وألف بيد (ال) عبد الاضعف العاجز الفقير المذنب المحتاج إلى رحمة الملك العزيز الغفّار عمر بن صالح بمدينة قراچنچه في مدرسة عثمان قابودان في الوقت بين العشاء والصّباح في شهر جماد الأولى والله وليّ الإتمام وهو خير المعين.

Vlasnici: 'Alī Behadović (بهادويك) u kasabi Sokol stanovnik mahale Birdirgrad.

صاحب ومالك علي بهادويك عن قصبه صوقول ساكن محلّه بردغراد والسّلام.

te Ḥāšim Imamović i Munlā "Alī, oba iz istog mjesta, god. 1319/1901.

Poklon od Omerčić Abdullaha iz Gračanice.

5926. R-8638

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 81; 18,5 x 13,5 (16,5 x 11); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo sivo. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Prepisao Sulaymān b. Darwīš-aga, 1269/1852. godine.

5927. R-8633

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 104; 16,5 x 11,5 (10 x 5,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, mjestimično vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom i crvotočinom.

Povez polukožni, izlizan, oštećen na hrbatu.

deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tanjom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama. Prva dva lista odvojena od knjige.

Povez kožni, korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao ʻDarwīš Alī Ḥoğa, 1260/1844. godine.

5924. R-8646

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 36; 20 x 14,5 (14,5 x 7,5); 15-16 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Prvih 10 lista na početku i neki u sredini djela, naknadno, drugim rukopisom, dopisivani. Djelo se završava kolofonom gdje je navedeno da ga je prepisao Ṣāliḥ b. Muḥammad Bašić, u mjestu Oborci (kod Donjeg Vakufa), u utorak, poslije podne, 20. safera 1260/1844. godine.

كتبه صالح بن محمّد باشك اوبورچه سؤليك محلّه سندن غفر الله ولوالديّ ولجميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات أجمعين في صلّي كون تكميل ايلدم اولدنصكره في وقت سنة ستّين ومائتين بعد ألف في ٢٠-صفر ١٢٦٠.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

5925. R-6925

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 33; 18 x 13,5 (13,5 x 9); 17 redaka. *Nasta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Tekst uokviren tanjom crvenom linijom.

Povez kartonski, sa naknadno urađenim kožnim hrbatom.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci o prepisivaču, vremenu i mjestu prepisa. (l. 33a):

ʻUmar b. Ṣāliḥ, u Gračanici u medresi ʻUṯmān kapetana, 1266/1849. godine.

تمّ الشّرح في ستّ وستّين ومائتين وألف بيد (ال) عبد الاضعف العاجز الفقير المذنب المحتاج إلى رحمة الملك العزيز الغفّار عمر بن صالح بمدينة قراچنچه في مدرسة عثمان قابودان في الوقت بين العشاء والصّباح في شهر جماد الأولى والله وليّ الإتمام وهو خير المعين.

Vlasnici: ʻAlī Behadović (بهادويك) u kasabi Sokol stanovnik mahale Birdirgrad.

صاحب ومالك علي بهادويك عن قصبه صوقول ساكن محلّه بردغراد والسّلام.

te Ḥāšim Imamović i Munlā ʻʻAlī, oba iz istog mjesta, god. 1319/1901.

Poklon od Omerčić Abdullaha iz Gračanice.

5926. R-8638

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 81; 18,5 x 13,5 (16,5 x 11); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo sivo. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Prepisao Sulaymān b. Darwīš-aga, 1269/1852. godine.

5927. R-8633

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 104; 16,5 x 11,5 (10 x 5,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, mjestimično vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom i crvotočinom.

Povez polukožni, izlizan, oštećen na hrbatu.

Prepisao ʿUmar b. Ismāʿīl, u Novoj Kasabi, redžeba mjeseca, 1271/ 1854. godine.

عمر بن اسماعيل كندي حانه ياپديغي وقت بيك ايكيوز يتمش برسنه سي رجب شريفيك ... تمام اولندي.

5928. R-8640

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Na kraju fali jedan list.

Završetak ovdje (l. 54b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: اون كونه وارنجه اندنصكره غسل ايده نمازين قله قان اقرسده نفاسك...

L. 54; 27 x 14,5 (15 x 8); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijepo složen. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Mapir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama, zahvaćeni vlagom, na mjestima oštećeni.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen dužinom hrbata, odvojen od listova knjige. Takođe, prva i posljednja laga odvojene a listovi prosuti.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a. crvenim mastilom napisano ime vlasnika i godina: Muḥammad (?) 1328/1910.

Iz Duradžik hadži Ahmedove (Sagardžije) džamije u Biblioteku preneseno posredstvom Kalkan Murata, 1983. godine.

5929. R-7395

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 43; 19 x 13 (14 x 8); 13 redaka. *Nasḫ*, pisan vještom rukom. Mastilo sivo, istaknute riječi i naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, naknadno popravljan na hrbatu.

Prepisao Aḥmad b. Sulaymān, bez navođenja godine i mjesta prepisa.

تمّت تمام بعون الله الملك المنّان كتبه الفقير الحقير أحمد بن سليمان غفر الله له ولوالديه.

5930. R-8350

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 58; 15,5 x 11 (12 x 7); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo srno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na prvoj korici od duže izloženosti vatri ili suncu, sa utisnutim rozetama na sredini korica, preklop obrubljen sa više utisnutih linija.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1b crvenim mastilom naslov: رساله بركوي محمّد افندي.

5931. R-7359

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 47; 22,5 x 15,5 (18 x 10,5); 15 redaka. *Nasḫ* sa mješavinom *Taʿlīqa*, krupan i čitak. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom.

Na l. 1b naslov crenim mastilom: هذا رساله بركلي أفندي.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5932. R-7698

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 68b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: نمازيك مكروهلري...ركوعك وسجودك تسبيحلرين باش قَلْدُرْدُقْدَنْصُكره ديمك كاه صاغنَه كاه صولنَه اكْلمَك برابق...

L. 68; 16 x 11,5 (12 x 6,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim i zelenim mastilom. Pojedine riječi nadvučene crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, sa preklopom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

L. 1a oštećen na mjestu gdje je bio unvan.

Vlasnik ʻAlī Munla Birčewī (برجوي) (Vlasenica-unutrašnja strana zadnje korice).

5933. R-8642

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 18; (18 x 12,5 (15 x 7); 21 redak. *Nasḫ*, sa primjesama *Ta'līqa*, krupniji. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, sa preklopom, znatno oštećen na zadnjoj korici.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a duži hadis na turskom jeziku.

Iz Odbora IZ-e Janja.

5934. R-8643

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 67; 15,5 x 10 (10,5 x 6,5); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim razmacima između redaka. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen na hrbatu.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnici ʻAbdullāh i Muṣṭafa (l. 1a).

5935. R-8647

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

L. 40; 19 x 14 (13,5 x 8,5); 14 redaka. *Nasḫ*. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom, izjedeni crvotočinom, te na krajevima zahvaćeni vatrom.

Povez kožni. Zadnja korica otkinuta i zagubljena.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5936. R-7199

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nedostaje jedan list na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: وآيق كبي نسنه مُنَزَّهْدُر وارلغينك اولي وآخري يوقْدُرْ..بيان الصّفات الثّبوتيّة

L. 39; 18 x 13 (13,5 x 9); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama, oštećeni u neposrednom dodiru sa vatrom.

Povez kartonski, oštećen.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5937. R-7342

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nedostaje jedan list na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: الفقير الحقير المعترف بالعجز والتّقصير محمّد بن پير علي...كتبتها بالتّركيّة ليعمّ نفعها...

L. 220; 16 x 11,5 (11,5 x 7,5); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim razmacima između redaka. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni. Prijeklop sa vanjske strane obložen ebro papirom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 220b 67. sūra iz Kur'ana (Mulk).

Na unutrašnjoj strani prve korice ime vlasnika, Prozorak Sulejmana.

5938. R-7168

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nedostaje jedan list na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: وصيّتم أولدركه ايده لر شهادت ايدهرين كه عبادته لايق ومستحقّ كمسنه يوقدر.

L. 71; 15,5 x 11,5 (11,5 x 7,5); 11 redaka. *Nasḫ*, sitniji, pisan oštrim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom, čvrst, djelimično oštećen na hrbatu.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na unutrašnjoj strani prve korice ime, vjerovatno, vlasnika: Ibrāhīm Saraylī.

Poklon od Emina Islamovskog iz Struge.

5939. R-7363

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nedostaje jedan list na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: اوكده وارتده اوسده والنده دكلدر جهتدن منزهدر صورتدن وشكلدن ورنكدن واعضادن باش وقولق وكوز ودل...كبي نسنه لردن منزهدر.

L. 38; 19,5 x 14 (16 x 9,5); 15 redaka. *Nasta'līq*, mastilo crno, puno teksta nadvučeno crvenom linijom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa dvije neprecizno urađene linije. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, znatno oštećen.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa. Na drugom zaštitnom listu na kraju rukopisa bilješka iz historije o nekom Yūsuf paši.

Na prvom zaštitnom listu na početku rukopisa imena osoba koje su umrle od kuge, nepoznate godine, te imena hidžretskih mjeseci.

5940. R-8637

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Na početku fali jedan list.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: صاغده وصولده اوگده وارتده اومتده دكلدر جهتدن منزهدر صورتدن وشكلدن ورنكدن واعضادن باش وقولق..بيان الصفات الثبوتية.

L. 37; 20,5 x 14 (15,5 x 8); 15 redaka. *Nasḫ*, mjestimično vokaliziran. Mastilo crno. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Bilješka o prepisivaču namjerno brisana. Čita se samo ime Muḥammad (l. 37a).

5941. R-8276

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: ولكن انلري دخي بلور وبارادر واكردير سكن كيم شرلري.... ايمان واسلام ودخي شهادت ايله دين ايمان واسلام بردر.

L. 30; 20 x 13,5 (14 x 8,5); 15 redaka. *Ta'līq*, pisan tupim perom, sitniji. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon Hadži Behauddina Hadžimejlića iz Fojnice.

5942 R-8312

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 3b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: بيان الصّفات الثّبوتيّة... اكر سؤال ايدرسنك يانيجون جُملّه نك مؤمن...

L. 3; 24,5 x 17; 16,5 x 10; 12 redaka. *Nasẖ*, krupniji, vokaliziran. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama komentari djela.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5943. R-6167

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

أوّله: كتورمكه قادر دكلدر. ودخي عورتلر نكاح اتمشلر حديجه، عائشه وغيري كبي... وقة مجي الوحي

Završetak ovdje (l. 29b):

آخره: زيرا جنده غيبي بلمز هان اللّه تعالي بيلور وانك بلدر دركي بيلور. بر كمسه انڈايجك استسه بر كشي دخي

L. 29; 14.5 x 10 (11 x 6.5): 11 redaka. *Nasẖ*, krupan, pisan nevještom rukom, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, pojedine riječi pisane crvenim mastilom. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom crvenom linijom. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5944. R-8329

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: اوّلندَ اچ كرّة اللّرين بلكلرينه واريتجه يومّق اوّلندّه بِسْمِ اللّه العَظيمَ والحَمْدُ لِله عَلى دِين الإسلام.

Završetak (l. 8b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: اللّهم اهدني فيمن هَدَيْتَ وَ عَافِني فِيمن عَافَيْتَ وَ تَوَلَّني فِيمَن تَوَلَّيْتَ وَ بَارِكْني فِيما.

L. 8; 16 x 11 (12 x 7); 11 redaka. *Nasẖ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5945. R-7390

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Primjerak je nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: وقوملرك صاغشني بلور اصلا بلمدكي نسنه يوقدر... سمع سميعدر هرآوازي اشيدر.

Završetak ovdje (l. 43 b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: احوال حيض ونفاس... اون بشكون اولمش اولسه حيض دكلدر بورني قاني كيبدر نماز.

L. 43; 20 x 13,5 (15,5 x 8), 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijepo ispisan. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, odvojen od knjige.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5946. R-5515

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: عَمَلْ اَيْلَسَنْدَه أولور اِمَام شَافِعِي ابُو حنيفه وَفَات اِتدُوكِي بيله دُوغمِشدر... اَخْلاَقِ الزَّمِيمَة.

Završteka ovdje (l. 28b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: غُسُل ايدَه كَسِلمَزْسَه حَيْض وَ نِفَاس كُونْلَرِنْدَه هَرِنَه دُورلُو قَان...

L. 28; 16 x 11,5 (11,5 x 8); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran, pisan vještom rukom. Mastilo crno, slabog kvaliteta, na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5947. R-8550

Zbirka (مجموع), 2

L. 125; 20 x 15. Dimenzije teksta i ostali podaci različiti.

Povez kožni za preklopom, djelimično oštećen dužinom hrbata.

1. L. 1-29b

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Dimenzije teksta 17,5 x 8,5); 21 redak. *Nasta'līq*, sitan. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom crvenom linijom. Listovi sa kustodama.

2. L. 33b-125

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Priručnik o islamskom vjerovanju i obredoslovlju, s posebnim osvrtom na islamsku molitvu (namaz), poznat još i pod nazivima: *Kitāb al-Usṭuwānī, ar-Risāla al-Usṭuwāniyya ili samo al-Usṭuwānī.* Na turskom jeziku sastavio nepoznati učenik Muḥammad-efendi b. Aḥmad Ustuwānī-ja, umro 1072/1661. godine, koji je djelo sredio po predavanjima svoga učitelja Ustuwānī-ja.

Popara IX, 5682; Dobrača II, 1560-1591; Zürich I, 429-432; Karatay TY I, 271; Bratislava, 407, str. 294; Hasandedić, 88; Boškov, 36-38; Rieu, 13-14; A. M. II, 289;

Početak (33b):

أوله: الحمد لله الذي جعل العلما ، ورثة الأنبيا ،، وجعلهم بين عباده المؤمنين من الخاشعين الذاكرين الأتقيا ، حيث قال: إنما يخشى الله من عباده العلما ... وبعد، بو عبد ضعيفه فضل ايدوب ربّ العالمين علما ، ديندن وفضلا ، دهردن... استادم استواني أفندي حضور شريفنده

Završetak (l. 125b):

آخره: احشام نمازده اكثر واقع اولان تشهد اوندر... اوننجي اول كمسه سهوندن اوتوري سجده سهوايدوب تحيّات اوقمقدر .

Dimenzije teksta 15 x 9; 15 redaka. *Nasḫ*. Mastilo crno. Istaknute riječi nadvučene crnom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Cijelu zbirku prepisao Ḥasan b. Ḥusayn, 1118/1706. godine.

Uvakufio Ismā'īl b. Muṣṭafā, 1238/1822. godine.

5948. R-8356

Zbirka (مجموع), *3*

L. 69; 17,5 x 12,5 (15 x 9); 11-13 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan sa velikim razmacima između redaka. Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti i znatno oštećeni.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen na prvoj korici.

1. L. 1b-47a

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Prepisao nepoznati prepisivač 1134/1721. godine.

2. L. 48b-58b

مجموعة أحاديث مع الترّجمة الترّكيّة

MAĠMŪ'A AḤĀDĪṮ MA' AT-TARĠAMA AT-TURKIYYA

Zbirka kratkih hadisa na arapskom jeziku, sa prevodom na turski između redaka, od nepoznatog sakupljača i prevodioca.

Dobrača II, 1629,7.

Početak (l. 48b):

أوّله: قال النّبيّ عليه السّلام صحبة العاقل زيادة فى الدّين وصحبة الجاهل نقصان فى الدّين پيغمبر عليه السّلام ديدي شول كمسه كه طعامي منع ايلسه آجدن.

Ovdje završetak različit (l. 58a):

آخره: ... قال النّبيّ عليه السّلام من مات في طلب العلم فقد مات شهيداً.

Prepisao isti prepisivač kao i prethodno djelo.

3. L. 60-68b

وصيّة رسول الله عليه السّلام لابنته فاطمة

WAṢIYYAT-I RASŪLILLĀH 'A. S. LI FĀṬIMA

Isto kao br. 5901,5.

U prepisu ima puno grešaka.

Na l. 64b-69a bilješke na turskom jeziku, o namazu, poslovima za vrijeme džume (شرح بيان جمله إشلري) te duža dova.

5949. R-7433

Zbirka (مجموع), *3*

L. 79; 15 x 10 (12 x 7); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, veoma lijep. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debelom linijom zlatnožute boje. Listovi oštećeni i pocijepani duž linije koja uokviruje tekst.

Povez kožni, sa utisnutom rozetom na sredini korica, oštećen na prednjoj korici.

1. L. 1-57a

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Na l. 1b unvan urađen u zlatnožutoj i crvenoj boji. Na istom listu naslov uokviren sa širokom linijom crvene boje: هذا رسالة بركلي محمّد أفندي.

2. L. 57b-73a

رساله، رومي أفندي

RISĀLE-I RŪMĪ EFENDĪ

Traktat iz akaida, na turskom jeziku. Napisao Aḥmad b. Muḥammad Rūmī Aqḥiṣārī, Ṣaruḥānī, umro 1041/1631. godine.

Fajić III, 2379,2; O. M. I, 26; Wiesbaden XIII,3, 36.

Početak (l. 57b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين ... وبعد اى طالب حق بلكل واكاه اولغل كم تكرى تعالي قرآن عظيمد ،

Završetak (l. 73a):

آخره: ربّ لا تذرني فرداً وأنت خير الوارثين.

3. L. 73a-79a

رساله، قاضي زاده أفندي

RISALE-I QĀḌĪ ZĀDE EFENDĪ

Traktat na turskom jeziku o načinu izvršavanja molitvi (namaza) pri raznim vanrednim prilikama.

Napisao Muḥammad b. Muṣṭafā Qāḍī zāde, umro 1054/1635. godine.

Fajić III, 2379,3; OM I, 402; A. M. II, 277; Flügel III, 133; Dobrača II, 1629,3.

Početak (l. 73a):

أوله:الحمد لله الذى جعل الصّلوة عماد الدّين وبضاعة أهل اليقين ... وبعد اى طالب حقّ اولان إخوان

Završetak (l. 79a):

آخره: نقل كتاب مقبول ومعتبردن بران ايرليه لركه ايماندن دخي ايرليه لر.

Cijelu zbirku prepisao isti, nepoznati, prepisivač.

5950. R-8511

Zbirka (مجموع), *4*

L. 68; 21 x 16 (17 x 9,5); 9-15 redaka. *Nasta'līq*, krupniji. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene i crne boje. Listovi sa kustodama.

Povez kožni sa utisnutim rozetama na sredini korica. Korice sa unutrašnje strane obložene ukrasnim papirom.

1. L. 1b-32a

وصيّتنامه، بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 32a-35a

رساله، رومي محمّد أفندي

RISĀLE-I RŪMĪ MUḤAMMAD EFENDĪ

Kraći traktat o islamskim obredima (fiqhu) na turskom jeziku. Napisao, kako se vidi iz naslova Muḥammad Rūmī, čija nam je biografija nepoznata. Na l. 32a crvenim mastilom naslov:

هذا رساله، رومي محمّد أفندي.

Početak (l. 32a):

أوله: الحمد لله الّذي فطرناعلى فطرة الإسلام وعلى كلمة الإخلاص وعلى دين نبيّنا محمّد عليه الصّلوة والسّلام... أمّا بعد بوندن صكره مؤمن اولان دين قرنداشلري معلوم أوله كه إيمان وإسلام توكرنمك هر اره وعورته فرض عين در.

Završetak (l. 35a):

آخره: بو إيمانن قنغي سندنسن آگاكوره تدارك كوروب كر كمسنده إحتياط ايده سن تمّت الكتاب.

3. L. 35a-39b

رساله، قاضي زاده أفندي

RISALE-I QĀḌĪ ZĀDE EFENDĪ

Isto kao br. 5949,3.

Prepis iz 1243/1827. godine.

4. L. 41b-65a

مقدّمة أبي الليث في الصلوة

MUQADDIMA ABŪ AL-LAYṮ FĪ AṢ-ṢALĀ

Isto kao 5817.

Između redova prevod na turski jezik.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listovima 65a-68b ajeti i hadisi o pokornosti Allahu dž. š. i šejtanovoj neposlušnosti.

Vlasnik Ḥasan b. al-Ḥāǧǧ Ibrāhīm Bosnawī (bilješka i pečat na l. 1a).

5951. R-7674

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Komentar na djelo o islamskom vjerovanju i obredoslovlju (akaid i ibadat) koje je na turskom jeziku napisao Muḥammad b. Pīr ʽAlī Birgiwī umro 981/1573., poznato još i pod naslovima: *Risāla-ı Birgiwī, ʽIlm-ı ḥāl-ı Birgiwī ili samo Waṣiyyatnāma* (v. br. 5915). Ovaj komentar na turskom jeziku je napisao Šayḫ ʽAlī aṣ-Ṣadrī al-Qonawī, umro 1114/1702. godine.

Popara IX, 5765; Zürich I, 487-489; Dobrača I, 696/6; TÜYATOK 07/II, 1154; Fajić III, 1983/2; Boškov I, 25-26.

Početak (l. 1b):

أوله: حمد وثناي بي نهايه ومدح وشكر بي غايه، أول خداوند كامل الاحسان وشامل الأنام خلاّق جهان وبارئ الانسان...

Završetak (l. 100a):

آخره: قان كورسه اشهر ايله اولان عدّت باطله اولور تمام اولد قدن صكره كورسه باطله اولمز تمّ تصنيفه بعون الله تعالى ولطفه.

L. 180; 17 x 11,5 (11 x 6,5); 13 redaka. *Nasḫ*, na mjestima vokaliziran, veoma lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama. Na l. 1b unvan urađen u zelenoj i zlatnožutoj boji. U dodiru sa vlagom boje razljevene.

Povez kožni. Ukrasne rozete floralnih motiva utisnute na sredini korica. Oštećen dužinom hrbata.

Prepisao nepoznati prepisivač 1148/1735. godine.

Na l. 180b dova i hadis na arapskom jeziku.

5952. R-8649

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Na l. 1a naslov: شرح على علم حال للبركوي.

L. 86; 19 x 13,5 (12,5 x 7,5); 15 redaka. *Taʽlīq*, sitniji, lijepo pisan. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, srednje debljine, glat, veoma kvalitetan, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen dužinom preklopa. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom.

Prepis iz 1152/1739. godine.

Na zaštitnim listovima 1-5 na kraju rukopisa dove za razne prilike, na arapskom jeziku.

5953. R-7144

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 135; 18,5 x 14 (14 x 8,5); 13 redaka. *Nasḫ*, sitniji, na mjestima vokaliziran. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom.

Povez kartonski.

Prepisao nepoznati prepisivač, 1157/1744. godine.

Na l. 1b unvan izrađen od nestabilnih boja, koje su, u dodiru sa vlagom, djelimično razljevene. Na prve dvije strane tekst uokviren sa širokom linijom zlatnožute boje.

Prvi list oštećen.

5954. R-8650

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 102; 21,5 x 13,5 (14,5 x 7,5); 17 redaka. *Nasḫ*, sitan, veoma lijep. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom. Sa vanjske strane korice obložene ebro papirom.

Prema bilješci na l. 102b ovaj primjerak je prepisan 1169/1766. godine.

Na zaštitnom listu na kraju djela, kurban dova.

Iz Odbora IZ-e Tešanj.

5955. R-7387

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 84; 21 x 15,5 (16,5 x 9); 19 redaka. *Nasta'līq*. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, na mjestima, u dodiru sa vlagom, razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom, crvenom linijom. Listovi prosuti, sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez polukožni, sa preklopom, odvojen od listova.

Prepisao Ṣāliḥ b. Muḥammad-beg, 1184/1770. godine.

5956. R-8552

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 121; 22 x 16 (16 ,5 x 8,5); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno. Istaknute riječi nadvučene linijom crvene boje ili pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom. Djelimično oštećen dužinom preklopa i na kraju hrbata.

Prepisao 'Abdullah b. Muṣṭafā b. ḥāǧǧ Muḥammad, 15. džumadel-evvela 1190/1776. godine iz mahale Čićevo kod Trebinja (bilješka na l. 121a):

كتبه عبد الله بن مصطفى بن محمّد غفر الله له ولوالديه ولجميع المؤمنين والمؤمنات عن محلّه چچوه سنة ١١٩٠ في جمادي الأول ١٥ يوم.

Vlasnici : Muḥammad efendī i Ṣāliḥ b. 'Umar Sadović (صادويك).

5957. R-8493

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: وَاِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِماءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ الشَّرَابُ... قضاء وقدر.

L. 94; 20 x 13,5 (15 x 9); 15 redaka. *Nasta'līq*. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom, crvenom linijom. Listovi sa kustodama.

Povez kožni. Ukrasne rozete floralnih motiva, žute podloge, utisnute na sredini korica i preklopa. Korice sa unutrašnje strane obložene ukrasnim papirom.

U kolofonu na kraju teksta bilješka da je ovaj komentar napisan 1114/1702. godine.

Prepisao Ibrahīm b. 'Alī, 1173/1759. godine (bilješka na l. 94a i pečat na zadnjem zaštitnom listu):

حرّره الحقير إبراهيم بن علي غفر الله له ولوالديه... سنة ١١٧٣.

Aš-Šayḫ 'Alī b. Aḥmad iz sela Raonica uzeo ovaj *šerh*, dok je bio u medresi Ḫalīl efendije u Gračanici 1199/1784. godine.

قريه ريونه چه ساكن لرندن شيخ علي بن أحمد نال كمسنه غراچنچه مدرسلرندن الحاجّ خليل أفندي بنا ، ايلديكي مدرسه نده ساكن ايكن اشبو شريف أخذ ايلدوكي ١١٩٩.

5958. R-8593

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 149; 21 x 15 (15,5 x 6); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan oštrim perom i vještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom i crvotočinom, sa kustodama. Tekst uokviren sa linijom crvene boje.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

Prepisao Muṣṭafā, nastanjen u kasabi Vlasenica, 15. džumadel-evvela 1199/1784. godine.

قد تمّت هذا الكتاب عن يد العبد الضعيف مصطفى السّاكن في قصبة ولاسنچه، في شهر جمادي الأوّل في ١٥ سنه ١١٩٩.

5959. R-7120

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 100; 17 x 12 (13,5 x 7,5); 15 redaka. *Ta'līq*, sa mješavinom *Nasḫa*. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom crvenom linijom. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Zadnja laga prosuta. Na l. 1b na početku djela unvan urađen sa zlatnožutom, zelenom i crvenom bojom. Tekst na prve dvije strane uokviren sa širokom linijom zlatnožute boje.

Povez kožni. Rozete floralnih motiva utisnute na sredini korica i preklopu. Sa unutrašnje strane korice obložene ukrasnim papirom.

Prepisao Ḥabīb b. Yūsuf, muftija u gradu Ġümülcine (كوملجنه) kod Edirna, 1218/1803. godine.

Na zaštitnom listu 1a sadržaj djela.

Za Biblioteku poklonio Emin Islamovski iz Struge.

5960. R-7422

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 119; 20 x 14 (15,5 x 10); 15 redaka. *Ta'līq*, krupniji, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crnom linijom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Mnogi listovi, od izloženosti suncu ili pak vatri, ispucali i oštećeni. Na prvih 10 listova tekst uokviren sa nevješto iscrtanom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Zadnjih 7 listova pogrešno, sa deseticama, paginirano.

Povez kožni, čvrst, oštećen na prednjoj korici.

Sudeći prema rukopisu na kraju djela, za svoje potrebe prepisao Muṣṭafā b. Muṣṭafā, 1234/1818. godine.

Vlasnik Munlā Muḥammad Gavranović :

صاحب منلا محمّد غورانلويك.

Na l. 1a ime vlasnika pisano kao غورانويك.

5961. R-8578

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 183; 16,5 x 11,5 (13,5 x 7,5); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Prve dvije lage odvojene od knjige.

Povez kožni, oštećen dužinom hrbata.

Prepisao Ḥāfiẓ 'Uṯmān b. al-Ḥāǧǧ Ibrāhīm b. al-Ḥāǧǧ Aḥmad b. al-Ḥāǧǧ Mūsā zāde 29. safera 1244/1828. godine.

تمّه عن يد الفقير الحقير المحتاج إلى رحمة ربّه اللّطيف حافظ عثمان بن الحاجّ إبراهيم بن الحاجّ أحمد بن الحاجّ موسى زاده، ٢٩/ص/١٢٤٤.

Na zaštitnim listovima 1-2 na kraju rukopisa bilješke o smrti neke Fatime kćeri Mula Murada 1260/1844. godine, rođenju Fatime kćerke Mula Murada god. 1271/1854. godine, te nekoliko fetvi na turskom jeziku.

5962. R-8653

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 148; 20 x 15,5 (15 x 10); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Naslovi poglavlja i komentari između redaka pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Tekst uokviren sa crnom linijom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom. Sa vanjske strane korice obložene ebro papirom.

Prepisao Ṣāliḥ b. Muṣṭafā u Lončarica (Mehmed paše Muhsin zade) medresi u Travniku, 1262/1845. godine.

قد وقع هذ الكتاب عن يد العبد الضّعيف صالح بن مصطفى في شهر تراونيك لونچه رچه مدرسه سنده ١٢٦٢.

Na l. 149 bilješke iz fikha, na arapskom jeziku.

5963. R-8573

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 161; 18,5 x 11,5 (13,5 x 7,5); 13 redaka. *Ta'līq*, sitan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Tekst uokviren nevješto iscrtanom linijom crvene boje. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, oštećeni i neki prosuti.

Povez kožni, oštećen od vlage.

Prepisao nepoznati prepisivač 1266/1849. godine.

5964. R-8582

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Na l. 1a naslov: هذا كتاب بركلى شرح.

L. 118; 17 x 12 (11,5 x 9); 15 redaka. *Nasta'līq*, krupniji, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen na hrbatu. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao Molla Ḥasan, rodom iz sela Sinokos kod Travnika, u nahiji Visoko, 1266/1849. godine (l. 118a):

تمام اولدي تقريبا و تمام تم سنة ١٢٦٦ ملا حسن تراونك قضاسنه قريئ سنوقس بو كتاب يزمش ويسوقه ناحيه سنده.

5965. R-8658

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 122; 18 x 13 (11,5 x 7); 15 redaka. *Nasḫ*, sitan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Tekst uokviren sa crvenom linijom. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom, oštećen na hrbatu.

Prepisao Ibrāhīm b. Muṣṭafā, 1. redžeba 1268/1851. godine.

5966. R-8541

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 145; 20,5 x 15 (15 x 8,5); 16 redaka. *Nasḫ*, krupan, veoma lijepo složen. Mastilo crno. Puno teksta pisanog crvenim mastilom ili nadvučenog crvenom linijom. Papir bijel, izrazito tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst na prvih 10 listova uokviren sa crvenom linijom. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, veoma lijep, sa utisnutim rozetama na sredini i krajevima korica kao i na preklopu.

Na l. 1a crvenim krupnim slovima naslov: هذا كتاب شرح بركوي محمّد أفندي رحمة الله عليه.

Prepisao, u Užicu, Muḥammad Ḥāfiẓ Ḥasan Žepčak, polovinom rebiul-ahira 1272/1855. godine, (bilješka i pečat na l. 145a):

قد تمّ هذ الكتاب الشّريف ...عن يد محمّد حافظ بن حسن زيچه زاده...في شهر ربيع الآخر في سنة إثنى وسبعون ومائتين وألف من هجرة...في مدينة اوزج.

5967. R-8648

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 147; 20,5 x 15,5 (18 x 11); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim proredom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom.

Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na prvoj korici.

Prepisao nepoznati prepisivač, 1274/1857. godine.

5968. R-7207

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 166; 17 x 12 (13,5 x 7); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom, crvenom linijom. Prva dva lista oštećena i naknadno popravljana. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez polukožni, smeđe boje. Na zadnjoj korici utisnut ajet u zlatnožutoj boji: لا يمسّه إلاّ المطهّرون. što ukazuje da je to korica od Kur'ana.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa, mada je rukopis prepisan prije 1284/1867. godine (bilješka na zadnjem zaštitnom listu).

5969. R-7274

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 297; 16 x 11(10,5 x 5); 11 redaka. *Nasḫ*. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crnom linijom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti i djelimično ispreturani.

Povez kožni, sa preklopom, pocijepan na hrbatu, odvojen od listova.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5970. R-8551

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 77; 21 x 15 (14,5 x 9,5); 15 redaka. *Nasta'līq*, sitan. Mastilo sivo. Osnovni tekst nadvučen crnom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama, zahvaćeni vlagom, oštećeni zubima glodara.

Povez polukožni. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom. Povez odvojen od listova knjige.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5971. R-8652

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 110; 22,5 x 15,5 (16 x 9,5); 17 redaka. *Nash*, sitniji, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel i svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje, prvi list pocijepan. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom, znatno oštećen na zadnjoj stranici i dužinom preklopa.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5972. R-8632

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 105; 21 x 15 (15 x 10); 15 redaka. *Nash*, krupan, sa većim proredom. Mastilo crno, veoma lošeg kvaliteta, na dosta mjesta razljeveno, tako da je tekst nečitak. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Tri posljednje lage odvojene od knjige.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5973. R-7102

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 209; 18 x 13,5 (14 x 8); 11 redaka. *Nash*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, na mjestima oštećeni, sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez kožni. Korice su napravljene od drveta a kasnije presvučene kožom. Obje prepukle po sredini.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5974. R-7087

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

L. 127; 20 x 16 (13 x 7); 13 redaka. *Nash*, sitniji, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen sa crvenom linijom. Papir žućkast, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima puno komentara.

Povez polukožni, izlizan i oštećen.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Muṣṭafā efendī.

Za biblioteku poklonio Emin Islamovski iz Struge, 1976. godine.

5975. R-8340

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله . أول الموجود: اوّلْ ابْدَستْ الْدُوره لرْ الْلرِنْدَنْ بَاشْلَميه لرو وَضْمَضه وَاسْتِنْشَاق انْفَميه لر لكه يوزِنْدَنْ بَاشْلَيه لرْ وَ بَاشِنه مَسح ايدَه لر... صَلوةِ مَيْتْ

Završetak (l. 53a):

آخره: قان كورسه اشهر ايله اولان عدّت باطله اولور تمام اولد قدن صكره كورسه باطله اولمز تمّ تصنيفه بعون الله تعالى ولطفه الله تَعَالى نكْ امْدَادِيَ وَ اعَانتي وَ لُطفِ وَ احْسَانيه بو كِتَابكْ تَصْنيفي تَمَام أولدوي تَقْرِيبًا تَخْمِينًا طقوز يوز التّمش سنه والله ولي الاتمام وهو خير المعين ذوالانعام والحمد لله الّذي وفّقنا الاختتام والصّلاة والسّلام على محمّد أفضل البرايا والأنام وأصحابه وأتباعه إلى يوم القيام.

L. 53; 23 x 15,5 (16 x 8,5); 15 redaka. *Nash*, krupan, vokaliziran. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Lage prosute.

Bez poveza.

Na kraju dva lista prazna.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od porodice Vareniković iz Travnika.

5976. R-4941

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص في أوّله: أوّل الموجود: واشكاره لري بلوغ قران عظيمندن لا يعرب مثال ذرة في السّموات ولا في الارض ديو بيودي يعني اللّه تعالنك علمنده پر لرده وكوكلر ده ذره مقداري.

L. 131; 23 x 16,5 (16 x 10); 13 redaka. *Nasḫ*, pisan oštrim perom. Mastilo crno, slaba kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir srednje debljine, glat, bijele i tamnobijele boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Listovi sa kustodama.

Povez kožni.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na unutrašnjim stranama korica i zadnjem zaštitnom listu dove i zapisi.

5977. R-8430

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله أوّل الموجود: قدرت قادردر هر ممكن اوادني برادرديلرسه.

Završetak ovdje (l. 28b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: قنوت اللّهم انّا نَسْتَعِينُكَ..رَبَّنَا وَ تَعَالَيْتَ اَسْتَغْفِرُكَ وَ اَتُوبُ اِلَيْكَ.

L. 28; 18 x 13 (15 x 9,5), 15 redaka. *Ta'līq*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi su znatno oštećeni u neposrednom dodiru sa vatrom.

Od poveza je ostao samo dio prve korice.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od Elkaz Hidajeta, imama iz Gračanice kod Bugojna.

5978. R-8651

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Primjerak je nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله أوّل الموجود: اولان علم عقائد اهل السّنة والجماعة وعلم اخلاق وعلم احكام شرعية. دين واسلامي بيان اتمش.

Završetak ovdje (l. 105b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: اسقاط صلوة..نقدر صومي قلديسه هر بر كونك صوميچون يشيوز يكرمي درهم....ايده لر اگاكوره دور يده لري وبر قاچ دور قالمش.

L. 105; 21 x 14,5 (15 x 8); 15 redaka. *Nasta'līq*. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst na prvih 10 listova uokviren sa crvenom linijom. Listovi zahvaćeni vlagom, mjestimično oštećeni, lage prosute. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5979. R-7090

Zbirka (مجموع), *2*

L. 139; 22,5 x 16); 18,5 x 11,5); 16 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Pojedine lage odvojene od knjige.

Povez polukožni, veoma oštećen. Zadnja korica odvojena od listova knjige.

1. L. 1b-134b

شرح وصيّتنامهء بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

2. L. 134-138b

وصية رسول الله عليه السّلام لابنته فاطمة

WAṢIYYAT-I RASŪLILLĀH 'A. S. LI FĀṬIMA

Isto kao br. 5901,5.

Cijelu zbirku, sudeći po rukopisu, prepisao njen vlasnik Ṣāliḥ, 1171/1757. godine (bilješka na l. 138b).

5980. R-5042

Zbirka (مجموع), *4*

L. 188; 20 x 12,5 (15 x 8,5); 15 redaka. *Nash*, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, izlizan na hrbatu i izlomljen.

1. L. 1a-127a

شرح وصيّتنامهٔ بركوى

ŠARḤ-I WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5951.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 128a-149a

علم حال - مختصر حلويّات

'ILM-I ḤĀL - MUḪTAṢAR ḤULWIYYĀT

Naslov na početku هذا كتاب يوز اون دورت فرض جميع مكلفين لازم.

Priručnik osnovnog vjerskog znanja na turskom jeziku koji, zapravo, predstavlja skraćenu preradu djela حلويّات o obredoslovlju ('ibādāt) po hanefijskom mezhebu. Osnovno djelo je napisao Abū al-Ḥasan 'Ismā'īl b. Ibrahīm b. Isfendiyār ar-Rūmī, um. oko 862/1457. godine. Iz nama dostupnih izvora nismo mogli utvrditi ko je autor ove skraćene prerade.

Nepotpun na kraju.

Popara IX, 5802,4; Dobrača II, 1538.

Početak (l. 128a):

أوله: الحمد لله رب العلمين والصلوة و السلام على سيدنا محمد وآله وصحبه أجمعين. أمّا بعد، اركَكه ودشيه وجميع عبد مكلفلر اوزرينه بلوب واوكرنمك وموجبيله عمل ايلمك اهم والزم و فرض عين اولان علم حال اوج بلوك علمدر يعني مغرب ايله مشرق اراسنده نقدر مسلمانم كمسلر وار ايسه...

Završetak ovdje (l. 149a):

آخره: تجديد إيمان...أشهد أن لا إله إلاّالله فرض واجب سنّت مستحب قله جو قوللق ايدجك بدنله قولا وفعلا بر احد يوقدر.

Na l. 148a grafitnom olovkom pisano ime, vjerovatno vlasnika: Hašim Čorić, iz kadiluka Zvornik: هاشم جوريك ازورنيق قاضاسي.

3. L. 150b-161a

ترجمهٔ إنقاذ الهالكين

TARĞAMA-i INQĀḌ AL-HĀLIKĪN

Prijevod na turski risale o naplaćivanju učenja Kur'ana i zavještanju novca u te svrhe, na turskom jeziku. Na arapskom napisao Muḥammad b. Pīr 'Alī al-Birgavī, umro 981/1573. godine. Kasnije je sam autor ovo djelo preveo na turski jezik. U našem primjerku naslov: هذا رسالة منع اجرة بركلي محمّد أفندي.

Fajić III, 2128,4; Flügel III, 93; F. Spaho, 108,6.

Početak (l. 150a):

أوله: الحمد لله على آلائه وأنعامه ...أمّا بعد بوند ن أوّل اجرة ايله قرآن عظيم اوقمق ثواب اوقد نه اولمق شرطيله جائز دكل...

Završetak (l. 161a):

آخره: بعضلر قتنده اتمیه امّا بهر حال سجده سهره اتمك كرك.

4. L. 162b-189

(كتاب في الفقه)

(KITĀB FĪ AL-FIQH)

Komentar risale o kupoprodaji, na turskom, jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 162a):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وآله أجمعين مسائل بيعيه نك أوّلكسي كيله ايله ووزنله اولچلان.

Završetak (l. 187b):

آخره: دوشرمك اوزره اشترا ايدرسه جائز اولماز معلوم اولديكه.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 188-89. bilješke iz fikha.

Vlasnik Hašim Ćorić iz Zvornika.

5981. R-8355

منظومهء برگلی
MANẒŪME-I BIRGILĪ

Djelo iz fikha, na turskom jeziku, u mesnevi stihovima. Napisao Muḥammad b. Pīr 'Ali Birgilī, um. 981/1537. godine.

Nepotpuno na kraju.

Nametak, 2636,6.

Početak (l. 1b):

أوله: سپاس وشكر وفرد ربي زواله   ثنا وحمد رب ذوالجلال

Završetak (l. 10b):

آخره: في عدم جواز الحكم على الغائب...بو لاركم فائذ اولدي كه جنّتلك ديكلك جائز اولدي.

L. 10; (20 x 14 (15,5 x 9); 21 redak. *Nasta'līq*, sitniji, nečitak. Mastilo crno, slabog kvaliteta, na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Pojedini listovi prosuti.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a naslov crvenim mastilom: هذا بيان رساله بركلي محمّد أفندي رحمة الله عليه.

5982. R-5567

Zbirka (مجموع), *3*

L. 103; 20 x 14 (14,5 x 8-9); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom.

Papir bijel i tamnobiel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povek kartonski, sa platnenim hrbatom, izlizan i oštećen.

1. L. 1b-86a

مناسك الحجّ
MANĀSIK AL-ḤAĞĞ

Djelo o obredima hadža (hodočašća Kabe u Mekki), poznato još i pod nazivom *Manāsik-i Šayḫ Sinān*. Napisao na turskom jeziku Yūsuf b. Ya'qūb ar-Rūmī al-Ḥanafī, poznatiji pod nadimkom Šayḫ Sinānuddīn al-Ḫalwatī, umro oko 991/1583. godine.

Popara IX, 5754; Kaḥḥāla XIII, 345; Ḥ. Ḫ. II, 1832; A. M. II, 564; ar-Riyāḍ VI, str. 199-200; Dobrača II, 1540/1; Zürich I, 426, str. 258; Boškov I, 33, str. 38; Şeşen t, 3, str. 5.

Na l. 1b crvenim mastilom napisan naslov: هذا الكتاب مناسك الحجّ الشّيخ سنان أفندي.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله الّذي جعل البيت الحرام قياماً للنّاس وهدى للعالمين...أمّا بعد، وقتاكه الله تعالى بو ضعيف مقصّر قولنه محضا فضل احساننده بيت شريفنك زيارت اتمسين روزي قيلو برويده وبعده حجّة الإسلام نيجه حجلر دخي اتمك ميسّر ايدوب...

Završetak (l. 86a):

آخره: العياذ بالله تعالى من الخذلان والحرمان امدي اوزرينه حجّ فرض اولنلر...عذاب اليمه كرفتار اتميه لر العصمة لله تعالى.

Prepisao Muṣṭafā b. Nuṣūḥ, 1089/1678. godine.

2. L. 87b-92b

مناسك الحجّ لمجهول
MANĀSIK AL-ḤAĞĞ LI MAĞHŪL

Djelo o obredima hadža (hodočašća Kabe u Mekki), na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora. Prema navodu na kraju teksta, moglo bi se razumiti da je ovo ispis iz prethodnog djela.

Početak (l. 87b):

أوله: الحمد لله ربّ العلمين والصّلاة والسّلام على سيّدنا محمّد وعلى آله وصحبه أجمعين. أمّا بعد معلوم أوّله كه حجّك فرضلري اوندر.

Završetak (l. 92b):

آخره: حجّ شريفك باقي افعالن سنان أفنديك مناسكنده تفتيش اولنه زيرا حجك افعال چوقدر بوني بز منلا رحمة الله ك شرحي عليّ القاريدن اخراج ايلدك تمت.

Prepisao ʻAbdullah Ṣidqī, 1206/1791. godine.

3. L. 93a-102b

مناسك الحجّ
MANĀSIK AL-ḤAĞĞ

Isto kao br. 5982,1.

Prepisao, kao i prethodno djelo, ʻAbdullah Ṣidqī, 1206/1791. godine.

Na l. 102b-103 bilješke iz fikha i dove.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5983. R-5232

رساله في حلّ مشكلات
RISĀLA FĪ ḤALL-I MUŠKILĀT

Risala iz fikha, od nekog Munla Saʻīda, čija nam čija nam je biografija nepoznata. U uvodu se navodi da je djelo nastalo za vrijeme sultana Murada u Budimu 994/1585. godine. To su predavanja koja je gore spomenuti munla Saʻīd držao učenicima u medresi u Budimu. Na turskom jeziku.

Wiesbaden XIII4, 47-48.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على من نَزَّلَ بِشأنِهِ **وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلاَّ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ**.....بُوندنصكره مَعْلُوم أُولسون كه بو ترجم يه باعث اولدركه طقوز يوز طقصان درت تاريخنده سلطان مراد وخان غازي....عصرنده بودن شهرنده مدرسه كوشه سنده طلبه، علومده منلا سعيد نامنده.

Završetak (l. 21a):

آخره: سؤاللرن جوابي بونلردر ديدكده دخي منلا سعيد تحسين ايلدي ابن مسعود حضرتلري بدايت قراءت ايلدكلري صلوات شريفين دخي تفصيلي بودر والله أعلم بالصّواب تمّت الكتاب بعون الله الملك الوهّاب.

L. 21; 19 x 13,5 (12,5 x 8); 10 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir bijel, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Prepisao Muṣṭafā efendi b. Ḥasan Fahmī efendi 21. safera 1264/1848. godine (bilješka na l. 21a):

هر كيم بو كتابي اوقورسه منلا سعيده وبو كتابي يازلنه مصطفى أفندي بن حسن فهمي أفندي غفر الله اهما حرر في اليوم الحادي والعشرين من شهر صفر الخير سنة اربع وستين ومائتين وألف.

Vakuf Ḥasan efendi Bōyō zāde (pečat na l. 2a, 11a i 21a).

5984. R-5976

Zbirka (مجموع), *2*

L. 19; 21 x 15. Dimenzije teksta i ostali elementi različiti kod svakog djela.

Bez poveza.

1. L. 1-8b

رساله منظومه خوب ومرغوب
RISĀLA MANẒŪMA ḪŪB WA MARĠŪB

Spjev o namazu što ga je sastavio Saʻdī, umro poslije 1000/1591. godine. Rad je dovršen u doba sultana Murad-hana III. (994/1585. godine. Pisac kaže da se tad nalazio u Vidinu (Bugarska), sav predan nauci, kad mu je došao jedan sufija i postavio nekoliko pitanja iz fikha. Ova kasida je odgovor na postavljena pitanja. Kasida je poznata još pod naslovima: قصيدة سعدي في الصّلوة، خوب ومرغوب، رسال لاجل الصّلوة - رساله منظومه.

Dobrača II, 850,13; 1033,3; 1546.

Početak (l. a):

أوله: خد ايه صد هزار ان شكر ومنّت — كه محبوبنه بزى قلد ى امت

Završetak (l. 8b):

آخره: ايشيدوب بو دعاء دين آمين — هيث بو له مقصودنه وصلت

Dimenzije teksta 16,5 x 12; 20 redaka u dva stupca. *Taʻlīq*, krupan. Mastilo crno, pisano tupim perom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 9b-10a

مدحيه حضرت علي

MADHIYYA HADRAT 'ALĪ

Kratka kasida u pohvalu hazreti Alije, četvrtog halife, od nepoznatog autoa, na turskom jeziku. Naslov prema tekstu.

Početak (l. 9b):

أوله: اي شير حق كه نام شريفيدر علي   كوثر شرابي ساقيدر هتك الي

Završetak (l. 10a):

آخره: يا مظهر العجايب عونا لنا علي   ادعوك كل هم وغم نسيخلي.

Dimenzije teksta 16,5 x 12; 20 redaka u dva stupca. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, pisano tupim perom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Prepisao isti, nepoznati prepisivač, kao i prethodno djelo.

Na l. 11-17 fetve iz nasljednog prava, na turskom jeziku. Samo prva fetva na l. 11a je potpisana od Muhammada muftije iz Banjaluke: (l. 11a):

كاتبه الفقير محمّد المفتي بمدينة بنالوقه.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

5985. R-8554

عبادات بدنيّه

'IBĀDĀT-I BADANIYYA

Priručnik o islamskom vjerovanju i obredoslovlju, na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora. Djelo je podijeljeno na 63 poglavlja (fasl). U predgovoru autor kaže da ga je napisao prema sličnim djelima na arapskom jeziku, u prvom redu po uzoru na djelo *al-Fiqh al-akbar* od Abū Hanīfe.

Popara IX, 5675; Dobrača II, 1547-1554; Boškov I, 49; Karatay t, 255-258; Wiesbaden XIII/3, 46, str. 36.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين بكلّ نعمائه وآلائه على الدّوام، والصّلوة والسّلام على خير خلقه محمّد سيّد الأنام...أمّا بعد، اى مؤمن قرنداش بلكل كه الله تعالينك نعمتلردن وعبادتدن اولو نعمتي يوقدر...مخلص قرنداشلرم ايچون بر مقدّمه دوزمكه مستجمع مسائل اولوب عباداده نفعي چوق أوله...وبو كتابه عبادات بدنيّه ديبو آدويردك...

Završetak (136):

آخره: من زهد في الدّنيا أدخل الله الحكمة قلبه وأنطق بها لسانه وعرفه داء الدّنيا ودواءها وأخرجه منها سالما إلى دار السّلام تمّت بعون الله تعالى.

L. 136; 18,5 x 11 (14,5 x 6,5); 19 redaka. *Nash*, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje.

Povez kožni.

I u ovom primjerku se nalazi bilješka o datumu nastanka ovoga djela kao i u nekim drugim primjercima koji se nalaze u ovoj biblioteci (vidi Dobrača II, 1547), s tim što se ovdje kao godina nastanka navodi 982/1574, a kao pisac spominje neki Ishāq b. 'Abdullah. Bilješka je tako formulisana da bi se moglo zaključiti da se radi o autografu. Međutim, sudeći po papiru, rukopisu i ostalim elementima, naš primjerak je mnogo mlađi pa je jedino vjerovatno da je prepisivač prepisao ovu bilješku iz nekog starijeg prepisa ovog rukopisa.

Na zaštitnom listu na kraju rukopisa bilješka pisana latinicom:

Gazi Husrev-begovoj biblioteci u Sarajevu. Ovu sam knjigu dobio putem pošte od Mustafe Brke, iz Šipraga, K. Varoš, dana 5. II 1982. godine. Kasim Hadžić profesor GHM u mirovini, Sarajevo, 12. II 1982. godine.

5986. R-8324

عبادات بدنيّه

'IBĀDĀT-I BADANIYYA

Isto kao br. 5985.

L. 184; 20 x 14 (14,5 x 7); 15 redaka. *Nasta'līq*, lijepo ispisan. Mastilo crno, kvalitetno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni sa utisnutim rozetama na sredini korica i preklopu. Oštećen na hrbatu. Korice sa unutrašnje strane obložene ebro papirom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na kraju rukopisa 7 praznih listova.

Vlasnici Isma'īl paša, god. 1172/1758. i aš-Šayh Husayn (bilješka na trećem zaštitnom listu na kraju rukopisa).

5987. R-5607

Zbirka (مجموع), 3

L. 71; 20,5 x 13 (12 x 6); 13 redaka. *Nasḫ*, sitniji, vokaliziran. Mastilo crno. Mnoge riječi pisane crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, presvučen crnim platnom, novijeg datuma.

1. L. 1-38a

علم حال لسراج الدّين

'ILM-I ḤĀL LI SIRĀĞUDDĪN

Kratki ilmihal, na turskom jeziku, o vjerovanju i namazu od nekog Sirāğuddīna. U rukopisu naslov pogrešno هذا كتاب سراج المصلي. Neki izvori navode da je pisac ovoga ilmihala šayḫ Muḥammad b. Muṣṭafā Qādī-zāde, vaiz, umro 1045/1635.

Rieu, 7; Dobrača II, 1622.

Početak (l. 1a):

أوله: الحمد لله الّذي خلق نبيّ علي فطرة الإسلام وعلي كلمة الاخلاص وعلي دين نبينا محمّد... بَشْ اِسْلَامِ دِين ايجنده اولان كِشِي أوّلا كَترونك......

Završetak (l. 38a):

آخره: ... دعاء ايمان...واغفر لنا ذنوبنا يا رحمان يا رحيم سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام علي المرسلين والحمد لله رب العالمين. .

2. L. 38a-45a

رساله رومي محمّد أفندي

RISĀLA RŪMĪ MUḤAMMAD EFENDĪ

Isto kao br. 5950,2.

3. L. 45a-52a

رساله قاضي زاده أفندي

RISALE QĀḌĪ ZĀDE EFENDĪ

Isto kao br. 5949,3.

Cijelu zbirku prepisao nepoznati prepisivač, 1137/1724. godine.

Na l. 52a-71a nalaze se dove za razne prilike, na arapskom jeziku, prepisane rukom istog prepisivača.

5988. R-7232

Zbirka (مجموع), 3

L. 29; 22,5 x 17 (14,5 x 9,5); 13-19 redaka. *Nast'alīq*, krupan, prvo djelo vokalizirano. Papir žućkast i bijel, srednje debljine, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

1. L. 1- 18

علم حال لسراج الدّين

'ILM-I ḤĀL LI SIRĀĞUDDĪN

Isto kao br. 5987,1.

Početak (l. 1a):

أوله: الحمد لله الّذي خلق نبيّ علي فطرة الإسلام وعلي كلمة الاخلاص وعلي دين نبينا محمّد... بَشْ اِسْلَامِ دِين ايجنده اولان كِشِي أوّلا كَترونك...

Završetak (l. 18b):

آخره: ... دعاء ايمان...واغفر لنا ذنوبنا يا رحمان يا رحيم سبحان ربك رب العزة عما يصفون وسلام علي المرسلين والحمد لله رب العالمين.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa. Na l. 18b pečat na kome se čita ime vlasnika: Murad Muḥammad.

2. L. 19 b- 22

جواهر الإسلام

ĞAWĀHIR AL-ISLĀM

Kratak katekizam (ilmihal) u obliku pitanja i odgovora od nepoznatog pisca. Ovaj ilmihal ima različite verzije, naslove i početke, a pitanja su uvijek izražena istim riječima :اكر صرسلر - ako bi neko pitao.

Dobrača II, 1433,3.

Početak (l. 19 b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام ... صور سلر كه مسلمان مسين ايت الحمد لله مسلمانم اكر صور سلر كه الحمد ديمنك معناسي...

Završetak (l. 22a):

آخره:...بو دورت سؤال بلوب جواب ويره مزسه اول كمسنك امامتي جائز كلدر.تمت الكتاب

3. L. 22b-27a

علم حال - مختصر حلويّات

'ILM-I ḤĀL - MUḪTAṢAR ḤULWIYYĀT

Isto kao br. 5980,2.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listovima 27-29 posljednji list nekog djela i bilješke iz fikha.

5989. R-8286

Zbirka (مجموع), *4*

L. 87; 19 x 15 (14,5 x 9); 13-15 redaka. *Nasḫ*, mjestimično vokaliziran. Papir svjetložut, različite debljine, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, znatno oštećen.

1. L. 1-13

علم حال لسراج الدّين

'ILM-I ḤĀL LI SIRĀĞUDDĪN

Isto kao br. 5987,1.
Listovi 10-13 naknadno dopisani.
Na l. 1a naslov هذا كتاب جواهر الإسلام.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.
Na l. 14 nikah dova.

2. L. 15b-55b

وصيّتنامهء بركوي

WAṢIYYATNĀMA-I BIRGIWĪ

Isto kao br. 5915.

Završetak ovdje (l. 55b):

آخره: بو قياس اوزره اون وارنجه اندن صكره غسل ايده نمازين...نيّت ايده طوته
لازم دكلدر. تمّت تمام.

Prepisao Munlā Aḥmad efendī Ćejvan, iz Bihaća 1276/1859. godine. Na l. 56 teobe dova (dova za pokajanje). Na l. 57-58a citati iz Kur'ana i *ta'bir-nama.*

3. L. 59-78b

علم حال

'ILM-I ḤĀL

Naslov na početku هذا كتاب علم حال

Kratka početnica islamske vjeronauke na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Dobrača II, 1629/5; Popara IX, 5803.

Početak ovdje (l. 59b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين، والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وعلى آله وأصحابه أجمعين،
أمّا بعد. ايمان واسلام ايكسي دخي بر در قلبيله بيلوب ايناب ودليله اقرار اتمكدر...

Završetak ovdje (l. 78b):

آخره: يدنجي غيبته مصر اولق بوبكر يدي مسئله شفاء القلوب نام كتابده مسطوردر.

Prepisao Munlā Aḥmad efendī Ćejvan, iz Bihaća 1276/1859.

4. L. 80-86

فقه الكيداني

FIQH AL-KAYDĀNĪ

Isto kao br. 5840, 5.
Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.
Na l. 86 b. ilahija. Početak:

الٰهي يا رين الله ديوانده چق حسابلر اولسه كرك اول كناهلو عاصي قوللر هپ اورايه كلسه
كرك.

Nema podatka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.
Vlasnik Ḥasan b. Mu'min (pečat na l. 81a).
Poklon od Kovačević h. Salema, imama iz Izačića.

5990. R-5528

Zbirka (مجموعة), 3

L. 18; 15 x 11 (11 x 6); 11 redaka. *Nasẖ*, krupniji, pisan oštrim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom, odvojen od listova knjige.

1. L. 1b-17a

علم حال لسراج الدّين

'ILM-I ḤĀL LI SIRĀĞUDDĪN

Isto kao br. 5987,1.

2. L. 17b-18a

(علم حال لمجهول)

('ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL)

Kratak priručnik iz islamske vjeronauke na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Ovdje su samo početak i kraj, fali nepoznati broj lista iz sredine.

Popara IX, 5799.

Početak (l. 17b):

أوله: ايمانك وشرطلري التيدر أولكسي آمنت بالله معناسي بن اللهُ تعالى نك بر لكنه ووار اخنه انانديم.

Završetak (l. 18a):

آخره: همن دخي الدّم دعاء توفيق الحمد لله علي التّوفيق واستغفر الله من كل تقصير.

3. L. 18

نمازلق

NAMĀZLIK

Priručnik o islamskoj molitvi (namazu) na turskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 5643,2; Zürich I, 434, str. 263

Nepotpuno na kraju.

Početak (l. 18a):

أوله: دين إسلامك شرطلري اوتوز اوچدر بشبي شرائط إسلامدر بشدر أولكسي كلمه، شهادتدر يعني أشهد أن لا اله إلاّ اللّه وأشهد أنّ محمّداً عبده ورسوله...

Završetak ovdje (l. 18 b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: دردونجي ابدست فرضلري دركي أولكي يوزين بو مقدر.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5991. R-8655

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

L. 139; 18 x 13 (13 x 7,5); 13 redaka. *Nasẖ*, krupan. Mastilo crno, kvalitetno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom. Sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen crvotočinom na prvoj korici.

Prepisao'Umar b. Maḥmūd, muallim sibyan mekteba u mjestu Miyāna (grad u Azerbejdžanu) 1173/1759. godine.

5992. R-8281

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Rukopis nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: سنّتدر نيانده در نمازك سنّتدر اوتوز ايكيدر يكرمي بديسي فقه كيدانيه مسطوردر.

Završetak ovdje (l. 97):

آخره: اول كمسه سهوند ن اوترى سجد ۃ سهوايد ، تحياتى او قمقد رابو الليثك حزانه نعتهنده بو مسئله، مسطورد ن. تمت الكتاب.

L. 97; 15,5 x 11 (11,5 x 8); 13 redaka. *Ta'līq*, krupan, nečitak. Mastilo crno, veoma slabog kvaliteta, na mjestima razljeveno, samo pojedine riječi pisane mastilom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

Prepisao nepoznati prepisivač 1169/1755. godine.

5993. R-8654

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Na l. 1b naslov krupnim crvenim slovima: هذا كتاب اوسطواني در.

L. 71; 19,5 x 13,5 (17,5 x 8,5); 21 redak. *Nasḫ*, krupniji, pisan nevještom rukom. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom ili nadvučene crvenom linijom. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa crvenom, debljom linijom. Listovi prosuti, sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom, izlizan, na prednjoj korici oštećen.

Prepis iz 1177/1763. godine.

Na l. 60b-71 dove na arapskom i turskom jeziku: دعا، كنز العرش مع مناجات شريف، الاسما، الحسنى.

Vlasnik Munlā 'Umar.

Iz Odbora IZ-e Vitez.

5994. R-8285

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Rukopis nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: طقوزنجي بورننك سمكي وتريني سبلدوكي مفرمه ايله نمازقلمق يوزاللنجي نماز قلمغه.

L. 107; 17 x 12,5 (12,3 x 7); Nasḫ, krupan, čitak. Mastilo crno. Poglavlja odvojena linijom crvene boje. Papir bijel, veoma tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Listovi prosuti i oštećeni.

Prepisao Muḥammad, 1191/1777. godine.

5995. R-8571

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

L. 72; 20 x 13 (15 x 7); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijep. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen na zadnjoj korici.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5996. R-8656

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

L. 175; 16 x 11,5 (12 x 6,5); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim razmacima između redaka. Na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Janja.

5997. R-8657

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

L. 187; 16 x 12,5 (12 x 6,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan. Na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom.

Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa linijom crvene boje. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Povez kožni, znatno oštećen na hrbatu.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima 1-3, na početku, sadržaj djela.

5998. R-8331

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 10b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: طقوزنجي ركوع، سجود اولان نماز ايجنده قهقهه كولسه آبدستي...

L: 10; 25 x 17 (17 x 13); 17 redaka. *Nasta'līq*, krupan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mjestima razljeveno. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, na krajevima oštećeni, sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5999. R-8283

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Ovo je samo fragment ovoga djela.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: معقول كُورْدي عَاقِلين بزي واستاذمذي خير ايله.. پس امدي هر كشيه ايمان ندر بلمك فرض عيندر.

Završetak ovdje (l. 50b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: باب علما كراهتني بيان اتدر...بو نمازلري ايجاد ايدن كمسه حق تعالى ...

L. 50; 21 x 15 (16,5 x 9,5); 15 redaka. *Nasta'līq*, krupan. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Turbeta kod Travnika.

6000. R-8282

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Rukopis nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: مؤمنينه عام اولدوغيچون يقين شروع اولندي تحريرينه ميسّر ايده حق ديك آمين...آمنت بالله وملئكته وكتبه...

Završetak ovdje (l. 55):

ناقص في آخره. آخر الموجود: بو باب دور و رقص بيانده در...سؤال اولندي مذهب صوفيّه نجه در بيورمشلركه بطالتدر جهالتدر ضلالتدر ودخي بيورمشلركه رقص تواجدي سامري نامنده يهودي.

L. 55; 17,5 x 11 (13,5 x 7); 17 redaka. *Nasta'līq*, litan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja i riječ مسئله pisani crvenim mastilom. Izvori iz kojih su preuzeta pravna rješenje nekog pitanja nadvučeni linijom crne boje. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, nedostaje prva korica a zadnja znatno oštećena.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6001. R-8327

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Rukopis nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: جِلسَه در اونابكنجي بدي اعضا اوزرينه سجده اتمكدر.

Završetak ovdje (l. 51b):

ناقص فبآخره آخر الموجود: مسئله بش فائده نك أولكي الله تعالى اول آدمه رزقني...اوچنجي ميدان عرصاتده اول ادمه كتاب صاغ جانبندن اولور.

L. 51; 17 x 12 (16 x 6,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Listovi prosuti i ispreturani. Na nekim od njih kustode.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Ḫalīl (pečat na l. 48a).

Poklon Hamdije Kapidžića.

6002. R-8342

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Fragment.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: همام بيورركه بوسوز بر تراويح ايله صلوة كسوفدن غيري جماعتله قلمق مكروهدر.

Završetak ovdje (l. 13b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: بو باب حيض ونفاسه متعلق اولان مسئللر بياندہ در... اكر كير وصكره كلسه كيلو نمازدن وازكجه كير وكسلسه نمازك آخر وقتنه.

L. 17; 20,5 x 13 (16 x 8,5); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom ili nadvučene crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Listovi prosuti i ispreturani. Na nekim od njih kustode.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Mulla Sulejman Redžepović.

6003. R-8424

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Primjerak je nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: مسئله إمام قعده أخيرده اوتورمغي اونودب بشينجي ركعته قالقاتده اكر بشينجينك سجده سين اتمدين.

Zavšetak ovdje (l. 10b):

ناقص في آخره. آخر لموجود: مسئله بر كمسه ابدست الوركن انودب بر اعضاسي يوغمسه ابدستدن صكره خاطر ينه كلسه .

L. 10; 20,5 x 14 (15 x 8); 19 redaka. *Nasḫ*, lijepo složen, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi i naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst obrubljen sa tanjom crvenom linijom. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6004. R-8426

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Fragment ovoga djela. Samo poglavlje o čistoći.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: بر نسنه وجوده كلمز مخلوقات جمع اولسلر بر نسنه وجوده كتورمكه قادردر...بو باب طهار متعلق مسئللر بياندندر.

Završetak ovdje (l. 5b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: باب ابدستك مفسدلري بياندهدر.

L. 5; 20 x 13,5 (15 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijepo složen. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobiel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon Saliha Spahića imama iz Odbora IZ-e Kakanj.

6005. R-6190

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Rukopis nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: مسئله كمسه نماز قلاركن نجاست اوزره طورسه اياغنده اديكن ياجورابي اولسه نماز جائز الماز.

Završetak ovdje (l. 10b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: بو باب دورو رقص بيانده در... سؤال اولندي مذهب صوفيّه نجه در جواب بيورمشلركه بطالتدر جهالتدر ضلالتدر ودخي بيورمشلركه رقص تواجدي سامري .

L. 10; 20 x 14,5 (15 x 8); 15 redaka. *Nasta'līq*, lijepo složen. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti, sa kustodama. Tekst uokviren sa linijom crvene boje.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6006. R-8659

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Djelo nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: آشاغي كيدركن اويوسه ابدستي بو زار بحرف الرايقده يازار. باب ابدستك قسملري بيانندە در.

Završetak ovdje (l. 10b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: باب الحيض ونفاس... اكر اكندود نصكره دخي كلورسه وبالجمله بر عورت قان كورسه نمازدن واورجدن واز كله...

L. 10; 21 x 12,5 (16 x 6,5); 21 redak. *Nasḫ*, sitan, na mjestima vokaliziran, sa puno grešaka u prepisu. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi odvojeni u lagama, sa kustodama.

Povez kožni. Ukrasne rozete utisnute na sredini korica i na preklopu. Oštećen zubima glodara na hrbatu.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6007. R-8339

Zbirka (مجموع), *2*

L. 65; 20,5 x 14 (15 x 7,5); 17 redaka. *Nasḫ*, sitan, pisan ispisanim rukopisom, lijep i čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Istaknute riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

1. L. 1-57b

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: مسئله بر كمسه بيرام نمازنده امام تحيّاته اوتوردقد نصكره سلام ويرمز دن اول كلوب يتشه يا سجده سهونده يتشه أول اياق اوزرنده تكبير افتتاح ايدوب امامه اويسه امام سلام ويردكدنصكره قالقوب.

Završetak (l. 57b):

آخره: أحشام نمازده اكثر واقع اولان تشهد اوندر... اوننجي اول كمسه سهوندن اوتوري سجده سهوايدوب تحيّات اوقمقدر بحر الرايقده يزار بو جمله مسائل انده مذكوردر تمت كتاب بعون الله الملك الوهّاب للمؤمنين سبيل الصّواب.

2. L. 58-66

شرح آمنت بالله للقارصي(بالتركية)

ŠARḤ ĀMANTU BILLĀH LI'L-QĀRṢĪ

Kratka početnica (ilmihal) na turskom jeziku koju je napisao Dāwud b. Muḥammad al-Qārṣī, umro 1170/1756. godine.

Dobrača I, br. 659,6, str. 429.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد للّه الّذي هدانا للإسلام وجعلنا من امة محمّد عليه الصّلوة والسّلام... بو ند نصكره معلوم أوّله كه بن الحاجّ داود بن محمّد القاضي الحنفي ويرمكه عقائد أهل سنّت والجماعت.

Završetak (l. 9b):

آخره: وملة ديرلر وعمله متعلق اولان ... واللّه أعلم بالصّواب وإليه المرجع والمآب.

Cijelu zbirku prepisao as-Sayyid Muḥāram b. Muḥammad u Hanikahu Gazi Husrev-begove medrese, 1145/1732. godine.

السّيد محارم ز. محمّد في مدرسة خانقاه سنة ١١٤٥.

Na l. 58a naslov crvenim slovima:

هذا كتاب رسالة مقدّمة الإسلام الحاجّ داود القاضي.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6008. R-8631

Zbirka (مجموع), *2*

L. 112; 19,5 x 16 (16 x 12); 12 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen dužinom preklopa. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

1. L. 1b-98b

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Na l. 1b crvenim slovima naslov: هذا كتاب اسطواني.

Isto kao br. 5947,2.

2. L. 98b-112b

موسى حقنده بر حكايه

MŪSĀ ḤAQINDA BIR ḤIKĀYA

Isto kao br. 8344,2.

Prepis zbirke završen 21. džumadel-evvela 1263/1847. godine.

6009. R-8425

Zbirka (مجموع), *3*

L. 62; 20,5 x 14; dimenzije teksta i ostali podaci različiti kod svakog rukopisa. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

1. L. 1b-46a

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Dimenzije teksta 13,5 x 7,5; 15 redaka. *Nasḫ*, sitniji, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, riječi مسئلة pisane crvenim mastilom. Tekst na prvih 10 lista uokviren sa tanjom crvenom linijom. Na marginama pojedinih listova komentari teksta. Na l. 1b naslov هذا كتاب مسائل.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci o prepisivaču i godini prepisa: Muṣṭafā, 20. rebiul-evvela 1139/1726. godine.

تمّ تنميق الكتاب بعون اللّه الملك الوهّاب من يوم العشرين من ربيع الأوّل سنة تسعة وثلثين ومائة وألف، على يدي أفقر عباد اللّه مصطفى.

Na l. 47 dova Ebū Ḥanīfe, sastavljena od lijepih imena (asmā'u-ḥusnā).

2. L. 48b-55b

جدول تحويل سال وتواريخ مشهورة

ĞADWAL TAḤWĪL SĀL WA TAWĀRĪḪ MAŠHŪRA

Takvim za 1191/1777. godinu po hidžretskom i nekim drugim poznatijim kalendarima sa važnim događajima koji su se dogodili u toj godini. Urađen veoma lijepo i pregledno u različitim bojama (crna

2. L. 58-66

شرح آمنت بالله للقارصي(بالتّركية)

ŠARḤ ĀMANTU BILLĀH LI'L-QĀRṢĪ

Kratka početnica (ilmihal) na turskom jeziku koju je napisao Dāwud b. Muḥammad al-Qārṣī, umro 1170/1756. godine.

Dobrača I, br. 659,6, str. 429.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي هدانا للإسلام وجعلنا من امة محمّد عليه الصّلوة والسّلام... بو ند نصكره معلوم أولّه كه بن الحاجّ داود بن محمّد القاضي الحنفي ويرمكه عقائد أهل سنّت والجماعت.

Završetak (l. 9b):

آخره: وملة ديرلر وعمله متعلق اولان ... والله أعلم بالصّواب وإليه المرجع والمآب.

Cijelu zbirku prepisao as-Sayyid Muḥāram b. Muḥammad u Hanikahu Gazi Husrev-begove medrese, 1145/1732. godine.

السّيد محارم ز. محمّد في مدرسة خانقاه سنة ١١٤٥.

Na l. 58a naslov crvenim slovima:

هذا كتاب رسالة مقدّمة الإسلام الحاجّ داود القاضي.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6008. R-8631

Zbirka (مجموع), 2

L. 112; 19,5 x 16 (16 x 12); 12 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen dužinom preklopa. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

1. L. 1b-98b

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Na l. 1b crvenim slovima naslov: هذا كتاب اسطواني.

Isto kao br. 5947,2.

2. L. 98b-112b

موسى حقنده بر حكايه

MŪSĀ ḤAQINDA BIR ḤIKĀYA

Isto kao br. 8344,2.

Prepis zbirke završen 21. džumadel-evvela 1263/1847. godine.

6009. R-8425

Zbirka (مجموع), 3

L. 62; 20,5 x 14; dimenzije teksta i ostali podaci različiti kod svakog rukopisa. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

1. L. 1b-46a

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Dimenzije teksta 13,5 x 7,5; 15 redaka. *Nasḫ*, sitniji, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, riječi مسئلة pisane crvenim mastilom. Tekst na prvih 10 lista uokviren sa tanjom crvenom linijom. Na marginama pojedinih listova komentari teksta. Na l. 1b naslov هذا كتاب مسائل.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci o prepisivaču i godini prepisa: Muṣṭafā, 20. rebiul-evvela 1139/1726. godine.

تمّ تنميق الكتاب بعون الله الملك الوهّاب من يوم العشرين من ربيع الأوّل سنة تسعة وثلثين ومائة وألف، على يدي أفقر عباد الله مصطفى.

Na l. 47 dova Ebū Ḥanīfe, sastavljena od lijepih imena (asmā'u-ḥusnā).

2. L. 48b-55b

جدول تحويل سال وتواريخ مشهورة

ĞADWAL TAḤWĪL SĀL WA TAWĀRĪḪ MAŠHŪRA

Takvim za 1191/1777. godinu po hidžretskom i nekim drugim poznatijim kalendarima sa važnim događajima koji su se dogodili u toj godini. Urađen veoma lijepo i pregledno u različitim bojama (crna

crvena, zelena, narandžasta). Tabele odvojene sa podebljanom a tekst uokviren sa širokom linijom zlatnožute boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 56b-62

(تجويد لمجهول)

(TAĞWĪD LI MAĞHŪL)

Udžbenik iz tedžvida na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 56b):

أوّله: بلكه حركت اوچدر ضمّه در فتحدر كسردر امدي أوتْريه ضمّه دلر أوسْدُنه فتْح درلر.

Završetak (l. 62a):

آخره: حرف مع غنه م، ن ،و، ي، حرف بلا غنه ر، ل، حرف اظهار ء، ه، ح، خ، ع، غ، فرف القلب ب، حرف اخفا ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ق، ك، تمّت بعون اللّه الملك الوهّاب.

Dimenzije teksta 14 x 9; 17 redak. *Nasḫ*, sitan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 62 b nekoliko stihova na turskom jeziku:

روايت قرق درهم ضمق اي بار   هوان ايچنده اي طالب وفادار.

6010. R-7636

Zbirka (مجموع), *3*

L. 85; 20 x 14 (15,5 x 8); 21 redaka. *Nasḫ*, sitan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, istaknute riječi pisane ili nadvučene crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama, djelimično zahvaćeni vlagom.

Povez kožni, čvrst, oštećen na hrbatu i preklopu, pa kasnije nevješto popravljan. Sa unutrašnje strane korice obložene ukrasnim papirom.

1. L. 9b-63b

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي

FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Prepisao neki Ḥasan, 1158/1745. godine (l. 56b pečat nečitak).

Na l. 5-7 sadržaj ovoga djela, te ponovo pečat prepisivača.

Na l. 64-70 bilješke iz fikha i nekoliko hadisa o vrijednosti učenja Kur'ana.

2. L. 71b-79b

جواهر الإسلام

ĞAWĀHIR AL-ISLĀM

Isto kao br. 5988,2.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 81b-85

باب شروط الصّلاة (وهى ستّة)

BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA SITTA)

Isto kao br. 5900.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1-1-4 na početku rukopisa bilješka o namazu prilikom pomračenja sunca i mjeseca na turskom jeziku, prenesena iz djela شرح الشارق. Nismo mogli ustanoviti o kom se izvoru radi, pošto ima puno djela pod ovim naslovom.

Iz zaostavštine Muhameda Čaršimamovića.

6011. R-8277

رساله، حمزه أفندي

RISĀLA-I ḤAMZA EFENDĪ

Isto kao br. 5899,4.

L. 23; 21 x 14,5 (15 x 7); 18 redaka. *Ta'līq*, krupan, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski.

Prepisao nepoznati prepisivač 1168/1754. godine.

Na l. 23b dova protiv kuge (هذا دعا، طاعون)

Iz Odbora IZ-e Visoko.

6012. R-5766

رساله، حمزه أفندي

RISĀLA-I ḤAMZA EFENDĪ

Isto kao br. 5899,4.

Na l. 1a naslov رساله بيع وشرا.

L. 19; 20,5 x 15 (16,5 x 9,5); 21 redak. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno. Papir žućkast, tanak, glat, veoma kvalitetan, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, novijeg datuma, sa sačuvanim ostacima originalnih korica koje su nalijepljene na povez.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6013. R-8672

Zbirka (مجموع), *2*

L. 68; 16 x 11 (11,5 x 7); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno i crveno. Papir bijel, različite debljine, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza

1. L. 1- 50a

رساله، حمزه أفندي

RISĀLA-I ḤAMZA EFENDĪ

Isto kao br. 5899,4.

2. L. 51b-68a

تجويد قره باش

TAĞWĪD-I QARABĀŠ

Udžbenik na turskom jeziku o pravilima učenja (čitanja) Kur'āna. Napisao Šayḫ 'Abdurraḥmān Qarabāšī, umro u Istanbulu 904/1498. godine.

Popara IX, 5779,7; Dobrača I, 134, str. 102 i II, 1621/3; Karatay t I, 10; O. M. I, 148; Fajić III, 2055/3; Popara-Fajić VII, 4557/2; Hasandedić, 176/2; Şeşen, 3, str. 2; Spaho I, 35, str. 14

Početak (l. 51b):

أوّله: الله تعالى يه حمد وثنادن ورسولنه ودخي آل واصحابنه صلوة وسلامدن نصكره معلوم أوله كه حرف مدّ اوچدر...

Završetak (l. 68a):

آخره: برى دخي سلطانيّة و برى دخي سوره، قارعة دة ماهية

Cijelu zbirku prepisao Muḥammad aga Zilğī zāde (Zildžić), 15. ramazana 1220/1805. godine (bilješka na l. 50a):

رمضان شريف اون بشنجي كونك سنه ١٢٢٠، زلجي زاده اسيد محمّد اغ .

Vlasnici al-Ḥāğğ Ṣāliḥ agā, al-Ḥāğğ Muṣṭafā agā, Aḥmad agā, i Muḥammad agā 'Alamdār, 1224/1809. godina.

6014. R-8280

Zbirka (مجموع), *3*

L. 36; 19,5 x 13.5 ; dimenzije teksta i ostali podaci različiti. *Nasḫ*, mastilo crno, slabog kvaliteta, na mjestima razljeveno, značajnije riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir srednje debljine, bijel, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom.

1. L. 1-27

رساله، حمزه أفندي

RISĀLA-I ḤAMZA EFENDĪ

Isto kao br. 5899,4.

Dimenzije teksta 15 x 7,5. Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 28-30

بدء الأمالي

BAD' AL-AMĀLĪ

Kasida iz islamske dogmatike, na arapskom jeziku. Napisao Sirāğuddīn Abū Muḥammad 'Alī b. 'Uṯmān al-Ūšī al-Farġānī, umro 575/1179.

Ḥ. Ḫ. II, 1349; Dobrača I, str. 67/3; KAḤḤĀLA VII, 148; GAL G I, 429; H. Loebenstein 2091; Jahić VI, 4132,4.

Početak (l. 28a):

يقول العبد في بدء الأمالي لتوحيد بنظم كاللآلي

Završetak (30a):

وإني الحق أدعو كل وقت لمن بالخير يومًا قد دعا لي

Dimenzije teksta 16,5 x 8,5; tekst pisan u dvije kolone.

Prepisao Yūsuf b. Muḥammad, bez oznake godine i mjesta prepisa.

Na l. 30-31a bilješke iz gramatike arapskog jezika.

3. L. 31-36

فقه الكيداني

FIQH AL-KAYDĀNĪ

Isto kao br. 5840, 5.

Dimenzije teksta 16 x 9; 17 redaka.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a bilješka, na arapskom jeziku, o Adem a. s. Na l. 36a tri početna stiha opsežnog djela الرِّسالة المحمَّديَّة (vidi *Fajić III, 2321*).

Poklon Merđanić Idriz ef. iz Odžaka kod Bugojna.

6015. R-5056

Zbirka (مجموع), 4

L. 19; 21,5 x 14 (16,5 x 8,3); 25 redaka. *Nasḫ*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje.

Povez kartonski, novijeg datuma.

1. L. 1-13a

رساله، حمزه أفندي

RISĀLA-I ḤAMZA EFENDĪ

Isto kao br. 5899,4.

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: مزارعهده فسادون صاقنمنك بياننده خاتمه كسب خبيث اولنلري بياننده در.

Završetak (l. 12a):

Na listu 12b-13a bilješke iz arapskog jezika i fiqha.

2. L. 13b-25b

شرح كتاب ألفاظ الكفر

ŠARḤ KITĀB ALFĀẒ AL-KUFR

Komentar djelu ألفاظ الكفر koje je napisao Muḥammad b. Ismā'īl b. Muḥammad poznat kao Badr ar-Rašīd, umro 768/1366. godine. Ovaj komentar je napisao 'Alī b. Sulṭān Muḥammad al-Qārī, umro 1014/1606. godine.

Ahlwardt II, 2139; Ḥ. Ḥ. II, 1396.

Početak (l. 13b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة والسّلام...إعلم انه الشّيخ العلامة المعروف ببدر الرّشيد من ائمّة الحنفية رحمه الله تعالى جمع أكثر كلمات الكفرية بالاشارات الايمانية فيها أنا أبيّن رموزها وأعيّن كنوزها.

Završetak (l. 25b):

آخره: ولا حول ولا قوّة إلاّ بالله العليّ العظيم وهذا ما قصدناه تتمة ما اردناه ونسأل الله العافية...فانهّ النّاصر والمولى والحمد لله أوّلاً وآخراً والصّلوة والسّلام على نبيّه باطنًا وظاهراً آمين يا ربّ العالمين ويرحم الله عبداً قال آمين.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 26a-30a

هذا شرح الأسماء الحسنى

HĀẒĀ ŠARḤ ASMA' AL. ḤUSNĀ

Komentar Božijih lijepih imena. Na perzijskom jeziku, od nama nepoznatog pisca. Na l. 26a naslov krupnim crvenim slovima: هذا شرح اسماء الحسنى.

4. L. 31-33a

(ملّت ابراهيم عليه السّلام خصوصنده رساله بديعه)

(MILLAT IBRĀHĪM 'ALAYH AS-SALĀM ḪUṢŪṢINDA RISĀLA BADĪ'A)

Risala o vjeri Božijeg poslanika Ibrahima i njegovom odnosu prema islamu. Napisao, na turskom jeziku, Yaḥyā-efendī Minqārī zāde, umro 1088/1677. godine.

Dobrača I, 512; II, 1827,2; Fajić III, 2536,2.

Početak (l. 31b):

أوّله: الحمد لله على ملّة الإسلام محمّد عليه الصّلوة والسّلام اما بعد بو عبد الفقير منقاري زاده ... ملّة إبراهيم عليه السّلام خصوصنده دائر اولان سوال جوابنده.

Završetak (l. 33a):

آخره: ملّت محمّد اولوب اصلنده ملت إبراهيم اولان اوزرنه (....) اولدوم وبوقصدكركدر والله تعالى أعلم بو مقدار مقنعدر تفصيل مشبع مراد ايدنه رساله مطوله مراجعت ايلسدر.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

6016. R-4855

تبيين المرام في شرح رساله، حمزه أفندي

TABYĪN AL-MARĀM FĪ ŠARḤ RISĀLA-I ḤAMZA EFENDĪ

Naslov na donjem presjeku listova شرح رساله، حمزه أفندي

Komentar na raspravu o trgovini, kupoprodaji, kamati i pitanjima u vezi s tim, poznatu pod nazivom رساله، حمزه أفندي (v. br. 5644/3). Osnovno djelo na turskom jeziku napisao je Ḥamza-efendī Derendelī oko 1089/1678. godine, a ovaj komentar, također na turskom jeziku, aš-Šayḫ Muṣṭafā b. as-Sayyid 'Abdullāh Ṭarīqatǧī, Emīr-efendī, umro 1143/1730. godine. Ovaj komentar napisao je 1129/1717. godine.

Popara IX, 5752; Dobrača II, 1601-1610; Bratislava, 404, str. 292; O. M. I, 349.

Početak (l. 1b):

أوّله: حمد وثنا اولسون اللّهه عالملري يوقدن وار ايدوب هرنسنه، ممكن اولان كمالنه ارشدردي خصوصًا نوع انسانه بلمدكي...بوندن صكره أبو الفتح سلطان محمّد جامعنده درس عامّ طريقتجي أمير ديمكله معروف بو فقير شيخ مصطفى ايدر حمزه أفندي مرحومك بيع وشرا رسالنده (!) شرح وترجمه يه محتاج اولان محلّنى بيان ايله اوزرينه شرح اولمق اوزره...

Završetak (l. 190a):

آخره: وبالجمله كندو كرمنه لائق لطفلرينه ونعمتلرينه اولا شدر وبجمله سنك اجلّ وعلاسي اولان...تمام رتمدن اويله رجا ايدمكه نيجه مؤمنلر انتفا ايدوب دعاده أوّله اتمامى بيك يوز يكرمى طقوز سنه سنك آيلونده (!) ورجب شريف آينك بشنجي كوني مبارك اثنين كوننده واقع اولمشدر شرحمز دخي مؤمنلره مبارك أوّله، آمين تمّت تمام.

L. 190; 20,5 x 14,5 (14 x 8,5); 14 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan tupim perom, nevještom rukom. Mastilo crno, slabog kvaliteta, razljeveno, posebno na prve svije stranice. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Mnogi listovi prosuti, sa kustodama. Na l. 1b unvan, nedovršen. Tekst na prve dvije stranice obrubljen sa dvije široke linije zlatnožute boje. Na ostalim listovima tekst uokviren sa debljom, crvenom linijom.

Povez kožni, sa preklopom.

Prepisao 'Umar b. Muṣṭafā, Ljubinac, u medresi At Mejdan, početkom ševvala 1181/1767. godine.

الحقير الفقير كاتب هذا الكتاب الحظير لوبنلي عمر بن مصطفى وقد وقع الفراغ من كتبه هذا الكتاب في أوائل شوال يوم تسع من يوم دوشنبه بعد الظّهر قبل العصر في مدرسي آت ميدان من سنة احدى وثمانين ومائة وألف بعد الهجرة من له العزّ والشّرف

6017. R-7770

الفوائد العليّة من مسائل الشّريعة الجليّة

AL-FAWĀ'ID AL-'ALLIYYA MIN MASĀ'IL AŠ-ŠARĪ'A AL-ĞALIYYA

Djelo iz područja fikha, u obliku fetvi, na turskom jeziku. Napisao Muḥammad b. 'Alī aṭ-Niṭārī al-Qayṣarī, um. 1112/1700. godine.

Ovaj pisac je u stvari sakupio i proširio tumačenja svoga oca kako je to navedeno u uvodu djela.

Dobrača II, 1613; Kaḥḥala VII, 226; A. M. I, 764; Ḍayl II, 208; Ğayhan II, 775.

Početak (1b):

أوّله: الحمد لله العليّ العلاّم كثير الفضل والأنعام الّذى أحكم بنيان مصالح الأنام...وبعد فهذه فرائد فوائد ماعين رأت مثلها...وسمّيتها بالفوائد العليّة...

Završetak: (l. 132a):

آخره: و قد بقي في مجموعته اسكنه الله تعالى فى اعلى جنانه مسائل منقولة عربية و فوائد معقولة شريفية بحيث لا يسمع هذه الجريدة لا براوها وفقناالله تعالى على ترتيبها بوجه اجمل و تهذيبها باسلوب الاكمل انه جواد كريم وهو حسبى ونعم المعين.

Na l. 1a naslov: هذا كتاب فوائد العلية

L. 132; 21,5 x 16 (16 x 8,5): 19 redaka. *Ta'līq*, krupniji, pisan vještom rukom. Mastilo crno, na mjestima, u dodiru sa vlagom, razljeveno. Naslovi poglavlja i riječi مسئلة i جواب pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst na prve dvije stranice uokviren sa debljom linijom zlatnožute boje, ojačanom sa po jednom tanjom linijom crvene i crne boje. Na početku teksta unvan izrađen u zlatnožutoj boji. Tekst na ostalim listovima uokviren sa tankom crvenom linijom. Listovi zahvaćeni vlagom, prosuti, sa originalnom folijacijom i kustodama. Na zaštitnim listovima 2-3 na početku, sadržaj djela.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i na preklopu. Oštećen na hrbatu.

Prepisao, u Bursi, Ṣāliḥ b. Mūsā b. Ḥiḍr, u prvoj dekadi muharrema 1136/1723. godine.

Vlasnik al-Ḥāǧǧ Aḥmad, valija Burse (bilješka i pečat na zaštitnom listu 1a) zatim Rašīd zāde Muḥammad b. Sulaymān, god. 1230/1814 (bilješka i pečat na l. 1a).

Na l. 132b-134 bilješke iz fikha.

Rukopis otkupljen od Mešić Suvada iz sela Lepenice kod Tešnja.

6018 R-8297

الفوائد العليّة من مسائل الشّريعة الجليّة

AL-FAWĀ'ID AL-'ALLIYYA MIN MASĀ'IL AŠ-ŠARĪ'A AL-ĞALIYYA

Isto kao br. 6017.

L. 99; 21,5 x 15,5 (17 x 9); 21 edak. *Ta'līq*, sitniji. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Neki listovi oštećeni, pa naknadno nevješto popravljani. Sa kustodama.

Povez kožni, mehak, očuvan. Korice obrubljene sa dvije utisnute linije i rozetom na sredini. Na zaštitnom listu 1-2 na početku sadržaj djela.

Prepisao Muḥammad b. Ḫalīl Memiš, dok je bio naib kadije u Silistri u selu Kuydžuk u nahiji Dobrudža, 24. džumadel-ahira 1156/1743. godine.

أتممت هذا الكتاب في وقت نيابتي ... بقرية قيوجق بناحية دوبريجه في يوم الإثنين وهو اربع وعشرين من شهر جمادي الآخر لسنة ستة وخمسين ومائة وألف من له العز والشرف عليه افضل الصّلوة والسّلام ألف ألف من الفقير محمّد بن خليل ممش النائب بناحية دوبريجه

6019. R-4697

الفوائد العليّة من مسائل الشّريعة الجليّة

AL-FAWĀ'ID AL-'ALLIYYA MIN MASĀ'IL AŠ-ŠARĪ'A AL-ĞALIYYA

Isto kao br. 6017.

L. 166; 22 x 14; (15 x 6,5); 19 redaka. Nasḫ, lijep i čitak. Mastilo crno, a riječi مسئلة i الجواب pisane mastilom crvene boje. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom.

Papir tanak, glat, svjetložute boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Tekst uokviren tankom crvenom linijom. Na l. 1b lijep unvan. Tekst na prve dvije stranice obrubljen sa jednom širokom i jednom užom linijom zlatnožute boje. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, čvrst, sa preklopom. Sa vanjske strane korice obložene ebro papirom.

Djelo se završava kolofonom gdje se navodi da je rukopis prepisao Muḥammad Sa'īd b. 'Abdulkarīm al-Qurawī, 1196/1781. godine.

وقع الإتمام عن يد أضعف العباد محمّد سعيد بن عبد الكريم القروى غفر الله ذنوبهم فى أواخر ربيع الأولى لسنة ستّ وتسعين ومائة وألف.

Na zaštitnim listovima 4a-5b na početku sadržaj djela.

Vlasnik Muḥammad efendī Sulaymān efendī zāde (bilješka i pečat na zaštitnom listu 3a) i 'Abdulkarīm Deftedar zāde (bilješka i pečat na istom listu).

Na prvom zaštitnom listu bilješka o rođenju djece Mustafe Pirkića (پيرقيك) Muhameda, Vasfije i Alije, godine 1315/1897, 1316/1898 i 1318/1900.

Na zaštitnom listu, na kraju djela, bilješka Muhameda Balića iz sela Lokve kod Tarčina.

L. 7; 19 x 15 (12 x 7); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno i crveno. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Na l. 1a naslov هذا كتاب جواهر الإسلام.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6024. R-8333

جواهر الإسلام
ĞAWĀHIR AL-ISLĀM

Isto kao br. 5988,2.

Početak ovdje (l. 4a):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلاة والسّلام علي خير خلقه محمّد وآله أجمعين. نلكل كه مسلمان اولان كشيه واجبدر.

Završetak ovdje (l. 23b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: مسئله صاحب ترتيبك (...) نمازلري قضايه قالسه حتلقنده ايمان يله قضا ايله صحيح در.

L. 23; 15 x 10,5; bez margina; 14 redaka. Ta'līq, krupniji, nečitak, pisan nevještom rukom sa dosta grešaka. Papir žut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evopskog porijekla. Listovi su zahvaćeni vlagom i oštećeni.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 14a fragment nekog ilmihala na arapskom jeziku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: أمّا الاربعة ألّتي منها فريضة الإستنجا، من الجنابة والحيض والنّفاس والنّجاسة

Završetak (l. 4a):

ناقص في آخره. آخر الموجود: فصل ثم إعلم أنّ المنتجي بحاج عند الدّخول والخروج من الحلم.

6025. R-8278

جواهر الإسلام
ĞAWĀHIR AL-ISLĀM

Isto kao br. 5988,2.

Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: بيصره مزيد بارادته متكلم بكلماته متكون بتكوينه

Završetak (l. 86b):

آخره: ويو بش شرط بلمك كرك عاقل بالغه اولدقدن صكره اشلمك فرضدر.

L. 86; 13 x 10 (10 x 6); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir bijel, tamnobijel i svjetložut, različitih debljina, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Nedostaju neki listovi, dok su neki pogrešno uvezani i ispreturani.

Bez poveza.

Vlasnik Muhamed Bejtić (l. 66b).

6026. R-7380

Zbirka (مجموع), *2*

L. 25; 21,5 x 15 (17,5 x 9,5); 13 redaka. Nasḫ, krupan, mjestimično vokaliziran. Mastilo crno. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski, sa vanjske strane obložen ukrasnim papirom.

1\. L. 1b-15

جواهر الإسلام
ĞAWĀHIR AL-ISLĀM

Isto kao br. 5988,2.

Ovdje je završetak različit. Završetak ovdje (l. 13b):

آخره: بازيجيلرك پيري ادريس ويعقوب وحضرت عثمان در امامارك محمّد .م مؤذنلرك بلال حبشي در تمت تمام.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 13b-15a dova na turskom jeziku.

2\. L. 15b-23

مولد - وسيلة النّجاة
MAWLID WASĪLA AN-NAĞĀT

Mevlud, spjev o rođenju Muhammeda a. s. Na turskom jeziku spjevao Bursalī Sulaymān Čalabī, umro 825/1421-22. godine.

Flügel, III, 1698, str. 137-139. ; Pertsch, 363, str. 363. ;Karatay, II, 2263-2266; Nametak IV, 2760.

Ovaj spjev ima prozni uvod koji počinje :

نيت ايلمد مولود اوقمغه (!) يا ربّ العالمين.

Početak mevluda (l. 15b):

أوّله: الله ادين ذكرايده لم أوّلاً واجب اولدر جمله اشده هر قولاً

Završetak (l. 23b):

آخره: امتندن راضي اولسون أوّل معين رحمة لله عليهم أجمعين

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 24-25 dova na turskom jeziku.

6027. R-2815

Zbirka (مجموع), 2

L. 25; 17,5 x 12 (14,5 x 8); 9 redaka. *Nash*, krupan, vokaliziran, sa velikim proredom. Mastilo crno. Naslovi i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen na prvoj korici.

1. L. 1b-7a

جواهر الإسلام

ĞAWĀHIR AL-ISLĀM

Isto kao br. 5988,2.

Prepisao nepoznati prepisivač 1262/1845. godine.

Listovi 8-12 prazni.

2. L. 13-25b

تجويد قره باش

TAĞWĪD-I QARABĀŠ

Isto kao br. 6013,2.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6028. R-6658

نفيسه أخرويهٔ في ترجمة الصّلوات مسعوديّة

NAFĪSA UḪRAWIYYA FĪ TARĞAMA AṢ-ṢALAWĀT MAS'ŪDIYYA

Prijevod djela صلاة مسعودية. Osnovno djelo napisao aš-Šayḫ Ḍiyāu'ddīn Abū Maḥmūd Muḥammad b. Amīnuddīn 'Abdul'azīz b. Muḥammad aš-Šīrāzī. Radi se o 50 hadisa koji govore o vrijednosti namaza a koje je autor sakupio 770/1368. godine. Naš primjerak je pevod ovoga djela na turski jezik. Preveo Darwīš Muḥammad b. Ibrāhīm al-Gülšanī al-Adirnawī, Kāmī, umro 1136/1724. godine.

Wiesbaden XIII,4, 42-43; Ḍayl II, 673, Ḥ. Ḫ. II, 1081.

Početak (l. 1 b):

أوّله: الحمد لله الّذي أعزّ الفقه والفقهاء وأذلّ الجهل والجهلاء... أمّا بعد شرف إنسان في الدّارين ونيل درجات الكمال في الكونين بعد تزكية الباطن بالعقائد الإسلاميّة.

Završetak (l. 122b):

آخره: مسئله حضرت حضرك وحضرت يوسف عليه السّلامك قرنداشلرينك نبوتنده اختلاف اولنمشدر حاوي القدسي صاحبي جمله سنك نبوّتني تصحيح ايتمشدر والله أعلم تمّ الكتاب.

L. 122; 21,5 x 14,5 (14,5 x 7,5); 19 redaka. Ta'līk, lijep. Mastilo crno. Poglavlja i riječ مسئله pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom crvenom linijom. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Povez kartonski, presvučen impregriranim platnom crne boje, novijeg datuma.

Prepisao Ḥāfiẓ al-Ḥāğğ Ismā'īl. . . 1178/1764. godine.

Za Biblioteku poklonio Islamovski Emin.

6029. R-8434

اللي درت فرض

ELLI DÖRT FARḌ

Kratka risala na turskom jeziku o glavnim islamskim dužnostima, 54 farza, od nama nepoznatog autora. Pod ovim nazivom na turskom jeziku ima više risala. To su, obično, prevodi i prerade slične risale sa arapskog jezika poznate pod nazivom خمسون فريضة (v. Dobrača II, 899/1). Djelo je nastalo prije 1197/1782. godine, jer je te godine završen komentar na ovo djelo (vidi ovdje br. 6221).

Popara IX, 5785,1; Dobrača II, 1626/1; Karatay I, 431/IV i II, 2912/VI.

Ovaj primjerak je kompletan i u formi koja se najčešće sreće u izvorima.

Početak (l. 1b):

أوله: حَقْ سُبْحَانَه وَتَعَالى حَضْرَتْلَرِينُكْ جَلَّ جَلَالُهْ فَرْضْ اتدوكي شَيْلَرْدُرْ كي بَيَانْ اوْلُنُورْ اكَرْ اَرْ
اَكَرْ عَوْرَتْ اوْلُسُونْ بُونْلَرِي بِلْمَكْ وَاكُرْتَمَكْ فَرْضْ عَيْنْدُرْ اَنْلَرْ اللّي دورتْدُرْ اَوَّلا اِيمَنْكْ شَرْطْ التدُرْ
اَوَّلْكِي اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ...

Završetak (l. 33b):

آخرَ: اوچكَرَه نداايله اسْميله يَا فُلَانَ بن فُلَانَ اوچُنْجِي نِدَادَه دِيَه اذْكُر الْعَهْدَ...رَبِّي اللّٰهُ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ تَمَّتْ تمام.

L. 33; 18 x 12 (14,5 x 8); 8 redaka. *Nash*, krupan, vokaliziran, sa velikim proredom. Mastilo crno. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Bez poveza.

Na l. 1b crvenim mastilom napisan naslov djela:

هذا فصل اللّي دورت فرضي بيان ايدر.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon Spahić Zihanije iz Odbora IZ-e Kakanj.

6030. R-8435

اللي درت فرض

ELLI DÖRT FARḌ

Isto kao br. 6028.

L: 14; 16,5 x 11,5 (12,5 x 7,5); 11 redaka. *Nasẖ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon Spahić Zihanije iz Odbora IZ-e Kakanj.

6031. R-7284

Zbirka* (مجموع), *2

L. 11; 20 x 13,5 (16 x 7,5); 15 redaka. *Nasẖ*, sitan, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom,

evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Listovi zahvaćeni vlagom i na mjestima oštećeni.

Bez poveza.

1. L. 1-7

اللي درت فرض

ELLI DÖRT FARḌ

Isto kao br. 6028.

Završetak ovdje (l. 7b):

آخره: اكر صورسلر عملده احلاص ندر... عبادتي الله تعاليه تقرب ايچون اتمك كمسه دن
شيء اميزيله اتمكدر. تم تمام بعون الله الملك الوهاب.

Prepisao Munlā Aḥmad Džāpo (جابو), 1175/1761. godine.

2. L. 8-11

خدا ربّم

ḪODĀ RABBUM

Isto kao br. 5914,2.

Prepisao isti prepisivač, Munlā Aḥmad Džapo, 1174/1760. godine.

6032. R-4505

Zbirka* (مجموع), *2

L. 15; 18,5 x 12,5 (14 x 8); 13 redaka. *Nasẖ*, krupan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, neotporno na dodir sa vlagom. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Papir bijel, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez kartonski, obložen platnom zelene boje.

1. L. 1b-3b

اللي درت فرض

ELLI DÖRT FARḌ

Isto kao br. 6028.

Početak ovdje (l. 1b):

أوّله: بركوي واسطواني محمّد أفندي لرينك تقريري بسم الله الرّحمن الرّحيم حسن بصري وشيخ عبد الرّحمن المصري مختصر ايدرلركه بواللي دورت فرضي بلمك واوكرنمك هركسه لازمدر.

Završetak ovdje (l. 3b):

آخره: اوچنجي طواف وزيارت ايلمك ودخي زكوتك فرضي بردر يعني نيّت ايدوب مالندن زكوتني ويرمكدر.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 3b-15

نمازلق

NAMĀZLIK

Kratak priručnik o islamskoj molitvi (namazu) na turskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Dobrača II, 1561/2; Popara IX, 5648,4.

Početak (l. 3b):

أوله: صَبَاحْ نَمَازِي دُرْت رِكْعَتْدُرْ أَوَلْ إِيكِي رِكْعَتْ سُنَّتْ آنْدَنْ إِيكِي رِكْعَتْ فَرْض قِله، اويْله نَمَازِي اوْنْ رِكْعَتْدُرْ أَوَلْ دُرْت رِكْعَتْ سُنَّتْ آنْدَنْ دُرْت رِكْعَتْ فَرْض آنْدَنْ إِيكِي رِكْعَتْ صوك سُنَّتِ قِله...

Završetak (l. 15b):

آخره: اللّهم ربنا تقبل منا كما تقبلت من ابراهيم خليلك واسماعيل ذبيحك ومحمّد نبيك صلّي الله تعالى عليه وسلّم.

Na l. 3b naslov crvenim mastilom:

اوقات صلوة الخمس معه ادعية سائره

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od Ćamila Mujagića 25. 11. 1960. godine.

6033. R-6918

Zbirka (مجموع), *3*

L. 35; 15 x 11 (12 x 6); 11 redaka. *Nash*, krupan. Mastilo crno, kvalitetno, pisano tupim perom. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

1. L. 1-4

اللي درت فرض

ELLI DÖRT FARḌ

Isto kao br. 6028.

2. L. 5 -11

خدا ربّم

ḪODĀ RABBUM

Isto kao br. 5914,2.

3. L. 11b-35

علم حال بوسنوي

ʿILM-I ḤĀL BUSNAWĪ

Priručnik iz islamske vjeronauke (Ilmihal) na bosanskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 8208,5.

Početak (l. 11b):

ناقص ني أوله أول الموجود: يَسِلْ مُسْلِمْ يَنَامْ الحَمْدُ لِلّهِ تَعَالى. إِسْلاَم يَه مُوىْ صِفَتْ شْتُو يَه مُسْلِمْ مُسْلِمَيَه اوني چوتِقْ شْتُونُو سِواتاجْ أُودْ بُوغَه دُونِيُو.

Završetak ovdje (l. 35b):

آخره: امَا أُصْرِيَت دَا نَاسْ بُوغْ دراغي أود جَهَنَّمَه زَاقْلُونِي سُوُوِيمْ رَحْمَتُمْ. آمين...اَللّهُمَّ بَارِكْ لِي فِي المَوْتِ وَ فِيمَا بَعْدَالمَوْتِ. صَبَاحْ وَ أَخْشَام وَقْتِنْدَه عدد ٥٢.

Cijelu zbirku prepisao isti, nepoznati prepisivač.

6034. R-8341

Zbirka (مجموع), *2*

L. 8; 17 x 12; (12,5 x 9); 12 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno

na dodir sa vlagom. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski, oštećen na posljednjoj korici.

1. L. 1-3b

اللي درت فرض
ELLI DÖRT FARḌ

Isto kao br. 6028.

Završetak ovdje (l. 3b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: زكاتك فَرْض بردرْ نِسَابَه مَالِم ايسَه نيّتْ ايلَمَكْبيلْ كتُقْتَه تَمَامْ ايله زكَات (!) ويرمَكْدر.

Na l. 1a naslov crvenim mastilom:

هذا اللي دورت فرضك بيان ايدر.

2. L. 5 -11

خدا ربّم
HODĀ RABBUM

Isto kao br. 5914,2.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a dova na arapskom jeziku.

Na kraju 5 praznih lista. Na posljednjem zaštitnom listu nečitak pečat vlasnika.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6035. R-8338

Zbirka (مجموع), *2*

L. 44; 16,5 x 11 (11 x 6); 9 redaka. *Nasẖ*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, sa preklopom. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

1. L. 1-20b

اللي درت فرض
ELLI DÖRT FARḌ

Isto kao br. 6028.

Završetak ovdje (l. 20b):

آخره :دين... ايمان... اسلام.. ملت... شريعَتْ... جُمْلَه سي بِحَسَبِ الذّات شَيء واحِددر بِحَسَبِ الاعْتِبَار مُغَايِردر بويلَجَه ايناندم ايمان كتُوردُم.

Na l. 1a naslov اللي دورت فرض:

2. L. 21 -44

خدا ربّم
ḤODĀ RABBUM

Isto kao br. 5914,2.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Muḥammad Fišek (فشك), i Ḥasan.

Poklon od Mušić Fehme iz Bijeljine.

6036. R-6221

شرح اللي درت فرض
ŠARḤ ALLĪ DORT FARḌ

Komentar djela اللي درت فرض. Napisao ʿAbdullāh b. ʿAbdulʿazīz al-Bālīkesirī ar-Rūmī, aṣ-Ṣilāḥī, umro 1197/1782. godine. Na turskom jeziku.

A. M. I, 485.

Djelo je štampano u Istanbulu 1302/1884. godine.

Naš primjerak je nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: دخي قسمت تحقيقًا لله تعالى دونيا دولتيني... الفريضة الثانية.

Završetak ovdje (l. 17b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: الفريضة الخامسة عشر . . . وقال رجل للحسن يا أبا سعيد أينام إبليس فتبسم قال لو نام لوجدنا راحة يعني بر كمسه حسن حضرتلرنه...

L. 17; 16,5 x 13 (15 x 10,5); 12 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, pisano tupim perom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6037. R- 8537

حقيق الحقائق في شرح رساله، علم حال للبركوي

ḤAQĪQ AL-ḤAQĀ'IQ FĪ ŠARḤ RISALE-I 'ILM-I ḤAL LI AL-BIRĠIWĪ

Komentar Birgivijeva 'Ilmiḥāla na turskom jeziku. Napisao Muṣṭafā b. Muḥammad al-Güzelḥiṣārī an-Naqšibandī al-Ḥanafī, Ḫulūṣī, umro 1215/1800. godine.

Popara IX, 5767; Kaḥḥāla XII, 283-284; Fajić III, 2492; Ismā'īl-paša, Ḏayl I, 411; A. M. II, 454

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد للّه ربّ العالمين يا إلهى حمداً وشكراً لك أنت وفّقنا لأهم المسائل ويا هادي صلاةً وسلامًا علي نبيّك الّذي بعث الثّقلين... اي طالب صادق بلكل كه عالم محقّق وفاضل مدقّق شيخ تقيّ الدّين بركوي محمّد أفندي نيك وصيتنامه سي ضرورات دينيّة.

Završetak (l. 160b):

آخره: الحمد للّه على الختام والصّلوة والسّلام على محمّد خير الانام وعلى آله...اللّهم اغفر لمؤلف اعني محمّد بن پير علي وشارحه اعني مصطفى بن محمّد الحنفي.

L. 160; 22,5 x 15,5 (15 x 9); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Prva laga otkinuta od knjige.

Povez kožni, očuvan. Rozete, floralnih motiva, utisnute na sredini korica. Korice sa unutrašnje strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao nepoznati prepisivač, 1221/1806. godine.

Na l. 1a namjerno brisana bilješka o vlasniku rukopisa.

6038. R-8621

Zbirka (مجموع), 2

L. 193; 19,5 x 14 (15,5 x 8); 19 redaka. *Ta'līq*, sitan, veoma lijep. Mastilo crno. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

1. L. 1a-138b

حقيق الحقائق في شرح رساله، علم حال للبركوي

ḤAQĪQ AL-ḤAQĀ'IQ FĪ ŠARḤ RISALE-I 'ILM-I ḤAL LI AL-BIRĠIWĪ

Isto kao br. 6037.

Nepotpun na početku. Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: اولنمش اولورلر زيرا خبرك خالقي الحق اللّه در دليل نستعذ باللّه واللّه خالق كلّ شيء.

Na l. 138b-140 bilješke iz fikha.

2. 151b-193b

مجمع الجواهر

MAĠMA' AL-ĠAWĀHIR

Kratak priručnik na turskom jeziku (ilmi-hal) o islamskom vjerovanju ('aqā'id) i osnovnim vjerskim dužnostima ('ibādāt). Napisao Ḥasan b. Naṣūḥ ad-Dumnawī (Duvnjak) al-Bosnawī koji je živio i pisao u XVII stoljeću. Djelo je napisano u vidu pitanja i odgovora (eger sorsalar - ğevāb ver kī) po uzoru na druga slična djela poznata pod nazivom Ğawāhir al-islām.

Popara IX, 5384,7; Dobrača II, 1557; Šabanović, str. 210-211; Ždralović I, str. 199; al-Ğawhar, str. 60; Književni rad, 32

Početak (151b):

أوّله: الحمد لوليّه، والصّلوة على نبيّه محمّد وآله وصحبه أجمعين. وبعد، بو عبد ضعيف محتاج إلى ربّه الغني حسن بن نصوح الدّمنوي – غفر اللّه له ولوالديه وأحسن إليهما وإليه – ايدربركون بعض اخوان ايله كتب مشهوره دن عقائد، متعلق ودخي عبادته متعلق عربي مسائل مذاكره ايدركن بواثنا، مذاكرده اخواندن بريسي لطفيله ايدوب ايندكه اكر بومسائلي لسان تركي اوزره...

Završetak ovdje (l. 193b):

آخره: اكر صور سلركه بر كمسه بر شيندن اوتوري قربان اتمك نذر ايلسه زول قرباندن اهل وعياليله جائز ميدر جواب ويركه بركمسه قربان اتمكه نذر ايلسه اول قرباني الله رضا سيچون ذبح ايدوب جمله اتني اولشدرمك كركدر اندن اهل وعيالنه يدرمك جائز دكلدر الله أعلم بالصّواب.

Cijelu zbirku prepisao Sulaymān b. Muḥammad Waqf Bālālī (iz Gornjg Vakufa), početkom ševvala 1210/1795. godine (l. 193b):

قد وقع الفراغ بعون الله الملك عن تحرير هذه الشّرح والرّسالة علي يد سليمان بن محمّد الوقف بالالي مولداً والحنفي مذهباً والماتريدي إعتقاداً وذلك في ماه بشوال من سنة بعد تسع و الماتين و ألف من هجرة.

6039. R-6145

در يكتا
DUR YEKTA

Priručnik (ilmi-hal) o islamskom vjerovanu i osnovnim islamskim dužnostima. Napisao Muḥammad As'ad ef. b. 'Abdullāh Imāmi zāde al-Qonawī al-Ḥanafī, kadiasker, umro 1267/1850. godine. Na turskom jeziku.

Dobrača II, 1616; Ḍayl I, 455; OM I, 244.

Početak (l. 4b):

أوّله: الحمد لله الّذى جعلنا من المسلمين والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد خاتم الأنبياء والمرسلين...معلوم أولَه كه عاقل بالغ اولوب مسلم اولادتدن اولان كمسه كلمتين شهادتني تلفظ ايدر.

Završetak (l. 83b):

آخره: امدي جناب رسالته اقتدا ايدوب....والله مستعان وعليه التّكلان سبحان ربك ربّ **العزّة عما يصفون وسلام علي المرسلين والحمد لله ربّ العالمين**. الّفه الفقير.... محمّد أسعد.

L. 83; 16,5 x 12,5 (11 x 6,5); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijepo složen. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Prepisao Ibrāhīm, krajem safera 1243/1827. godine.

6040. R-6626

Zbirka (مجموع), 2

L. 160; 19 x 14 (16 x 9); 13-17 redaka. *Nasḫ*, čitak. Mastilo crno. Mnoge riječi nadvučene crvenom linijom. Papir svjetložut, srednje debljine, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, na početku ih dvadesetak oštećeno.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama na koricama i preklopu.

1. L. 1-101

مختصر در مكنون
MUḪTAṢAR DUR MAKNŪN

Skraćena prerada djela در مكنون Osnovno djelo je napisao Aḥmad b. al-Kātib Bīğān Yaziğīoğlu, umro 870/1465. godine. Ovu skraćenu preradu, po svemu sudeći, sačinio je Muḥammad efendī Nuruddīn Niksārī, čija nam je biografija nepoznata. Naslov prema rukopisu (l. 100 b): بيت تمام اولدي بحمد الله مختصر در مكنون .

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: مصري كورده مكه بو بابده مختصر تركي رساله نادر مراد اندهكه لسان تركي اوزره بر رساله يزم اندن مسائل ايمان واسلام بياننده.

Završetak (l. 101a):

آخره: بو كتابي مصري علماسي (...) ايدوب يزميشلردر بو تركي دنلمز بلكه ترجمه قرآن على لسان قومه ديوب امضا اتشلردر محمّد أفندي نكساري اصله نور الدّين وفرغه في المصر.

Prepis iz 1104/1692. godine.

قد فرغ الفراغ من النّسخة الشّريفة في وقت الضّحى في يوم الإثنين من شهر صفر اليوم العشرين لأربع ومائة وألف.

2. L. 102 b-160a

مسائل أهل السّنّة والجماعة
MASĀ'IL AHL AS-SUNNA WA AL-ĞAMĀ'A

Djelo iz fikha, na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Djelo je pisano u formi pitanja i objašnjenja (مسئلة - موعظة).

Naslov prema rukopisu (l. 102b):هذا مسائل اهل السّنّة والجماعة.

Početak (l. 102 b):

أوله: قُلْ هُوَ اللهُ أحَدٌ يَعْنِي ايَتْ يَا مُحَمَّدْ أولْ الله بَنْ اكا طَبَارِين برع دُرْ شَرِيكِي و يَارْدِمْجِي وَ وَزِيرِي يُوقْدُرْ.

Završetak (l. 160 a):

آخره: زَيْدْ قَاضِينِكْ مُرَاسَلَه سِنَه اِطاعَطْ اِتْمِيه نه لازِمِ أولُور كَنْدْ كَافِر عَوْرَتِي بَائِنْ طَلاقْ بُوشْ أولُورْ أبُو السُّعُودْ

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Rukopis je pronašao Emin Islamovski kod Avda Polića iz Gornjeg Vakufa i poklonio Biblioteci.

6041. R-8284

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Početak ovdje (l. a):

أوله: نيَتَ ايلدُمْ أبْدَستْ آلْمَغَه نَمَاز قِلْمَقيچون الله تَعَالي يَاقِينَ آلْمَغيچون ان شاء الله تَعَالي

Završetak (l. 19b):

آخره: اكر صورسلر اسلام ندرسن ايت اشهد ان محمّد عبده ورسوله دمكدر ايمانك باشي ندر.

L. 19: 16,5 x 11 (12 x 7,5); 9 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Bez poveza.

Prepisao nepoznati prepisivač, 1142/1729. godine.

Na l. 1a naslov هذا كتاب نمازلق شريفه.

Iz Odbora IZ-e Mrkonjić Grad.

6042. R-8622

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Ovdje je završetak različit.

Završetak ovdje (l. 25b):

آخره: انجق امَامه اويان جَمَاعَتَ قُرآن أعُوذُ دحي بسمله اوقومز والله أعلم بالصّواب.

L. 25; 16,5 x 12 (12 x 7,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijep, vokaliziran. Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni.

Prepisao Muḥammad b. Ḥusayn Hodžić. 1255/1839. godine.

كتبه الفقير الحقير محمّد بن حسين حوجيك، سنة ١٢٥٥.

Vlasnici Ibrahim Hajrić i Jonuz Šoljić.

6043. R-4934

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

L. 20; 16,5 x 11,5 (13 x 8); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6044. R-8328

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله.أوّل الموجود: ركوعده ورمقدر سهو سجده ودمقدر... قعده اخيره در يعني صكره كه

Završetak ovdje (l. 21b):

ناقص في آخره آخر الموجود: وسجده لري وتحياته سائري نمازلرده كي ايده بيرام نمازين تمام اولور.

L. 21; 20 x 15 (13 x 9,5); 11 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mjestima razljeveno. Papir žut, tanji, glat, sa vodenim

znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Listovi oštećeni od vlage. Na nekim mjestima tekst nečitak.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6045. R-8670

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Manjkav na kraju. Završetak ovdje (l. 13b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: قنوت دُعَاسي بلمَيان رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الآخرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ. بوني بلميان اللَّهُمَّ اغْفِرْلِي ديه بوني داخى بلمزسه اوج...

L. 13; 21 x 17 (15 x 8); 15 redaka. *Nasḫ*, vokaliziran, veoma lijep. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama, prosuti i ispreturani. Tekst uokviren sa debljom linijom plave boje. Na l. 1b unvan izrađen u plavoj i crvenoj boji.

Povez kartonski, izlomljen, odvojen od listova knjige.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6046. R-8673

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Manjkav na početku. Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: أُوتُورَمَقْدُر دُرْدُنْجِي جَهْرِيله أُوقُمَقْدُر اِمَام ايسه أوقُنَان.

L. 16; 24,5 x 17 (15,5 x 9); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom, vokaliziran. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6047. R-8321

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله أول الموجود: انزل على من بركاتك ونجني من عذاب النار ديه اوندن قولاغينه صوويره بويله اوقيه اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ ...

Završetak (l. 36b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: اذان نيت بويله... اجابت اولدركه مؤذين هر نه ديرسه عقبنجه بله الّا حَيَّ عَلَى الصَّلوة...

L. 36; 17 x 12 (12,5 x 9,5); 10 redaka. *Nasḫ*, krupan, nečitak. Mastilo crno, istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Veoma lošeg kvaliteta, u dodiru sa vlagom na mnogim mjestima razljeveno i nečitko. Papir žut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni. Prvi list otkinut.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od Elkaz Hidajeta iz Gračanice kod Bugojna.

6048. R- 8279

Zbirka* (مجموع), *4

L. 27; 16 x 11 (13,5 x 8); 10 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom sa dosta grešaka. Papir svjetložut, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Djelo pod rednim brojem 2. sa različitim osobinama što je i navedeno.

1. L. 1-4b

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Početak ovdje (l. 1b):

أوله: نَمَازِي خُشُوعُ ايله أَيْلَمَه اسكي بيان ايدر امدي نمازي خشوع وخضوع اوزرينه ايلمك اولدركه.

Završetak ovdje (l. 4b):

آخره: هر كشنك حضور لرني بر برينه اولشدرلر تمام بر حضور حقّاً بريسند جميعسك نمازي (..) اولور تمت تمام.

Prepis završen 1174/1760. godine.

2. L. 6-14

خدا ربّم

HODĀ RABBUM

Isto kao br. 5914,2.

Dimenzije teksta 9,5 x 6,5; 6 redaka. *Nash*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Papir tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Tekst je uokviren sa debljom linijom crvene boje.

Listovi uvezani obratno u odnosu na ostali dio rukopisa.

3. L. 14b-30b

بيان مناجات رسول الله

BAYĀN-I MUNĀĞĀT-I RASŪLULLĀH

Kratka rasprava na turskom jeziku o molitvi Božijeg poslanika, od nama nepoznatog autora.

Fajić III, 2581/7; Popara IX, 5658,15.

Početak (l. 14b):

أوّله: يوزمي دركاهه دوتدم ياغني برور دكار دردومه درمان ايرشدر ياغني برور دكار

Završetak (l. 30):

آخره: نماز صوررمسين قراجه اوغلان ايدر ايسم شمدي كلور نقسان ويتره واجدر بيك سكسان تمّت تمام.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 30b-37

دعاء سرخ باد

DU'Ā' SURH BĀD

Dova na arapskom jeziku pod perzijskim naslovom دعاء سرخ باد protiv crvenog vjetra. Dova je slabe vjerodostojnosti i u njoj ima raznih grešaka.

Dobrača II, 1561/1; Ahlwardt III, 3649/37;Popara, 5657,6.

Nepotpuna na kraju.

Početak (l. 36a):

أوّله: أيّها الأكبران الأسودان أعوذ بالله مّا قضى الله ربّي وربّكما وخالقي وخالقكما وحافظي وحافظكما من جميع العين والأمراض والعافات والعاهات والعلل والجنون والجذام وبحقّ هذه الأسماء العظام الجامعة...

Završetak ovdje (l. 37b):

آخره: اكر بو انساني اديله ديه سين قيوب كتمزسين اون ايكي قاضي نك كناهي سني طوتسو بو ذكر.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6049. R-7680

Zbirka (مجموع), *3*

L. 43; 16 x 11,5 (12 x 7); 9 redaka. *Nash*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, oštećen na hrbatu. Pojedini listovi prosuti.

1. L. 1a -8a

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Početak ovdje (l. 1a):

أوّله: ولجميع المؤمنين والمؤمنات ...اَللّٰه أكْبَرْ ديه أمّا نابالغ قزچوغازلره بويله اوقويه لر.

Završetak ovdje (l. 8a):

آخره: آندن صكره دين اخواندن بعض نسنه بيان لر اولنور.

2. L. 9a-28b

شرائط الإسلام

ŠARĀ'IṬ AL-ISLĀM

Kratak Ilmihal na turskom jeziku o imanskim i islamskim šartima, od nama nepoznatog autora.

Fajić III, 2577/2; Popara IX, 5792,2.

Početak (l. 9a):

أوله: الحمد لله رب العالمين... أما بعد، هر مؤمنه لازمدر كه ايمان و إسلام نه ايد كين بلمك كرك دينده صور دقلري...

Završetak (28b):

آخره: جيم جبرائيل ميم محمد... دين اسلام غيرتنه بش وقت نماز ثوابنه سلطان غازي محمود خنك أيام دولتنه عشقيله ديه لوم الله الله الله الله هو هو هو.

3. 28 b-43b

جواهر الإسلام

ĞAWĀHIR AL-ISLĀM

Isto kao br. 5988,2.

Završetak ovdje (l. 43b):

آخره: بكرمي دردنجي حق سبحانه وتعالى اندن هر بر مرض كسه بر درلو ازحمت چكميسه والله أعلم.

Cijelu zbirku prepisao Monlā Muḥammad b. Muḥammad Čalabī Sāmī zāde, 1167/1753. godine.

كاتب الحروف منلا محمد بن محمد چلبي (!) سامي زاده .

Poklon Muhameda Čaršimamovića iz Zenice.

6050. R-8626

Zbirka(مجموع), 2

L. 35; 15,5 x 11 (12 x 6); 11-15 redaka. *Nasta'līq*, krupan. Kod prvog djela čitljiv. Mastilo crno, nekvalitetno. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, izlizan, djelimično oštećen na hrbatu.

1. L. 1-16a

نمازلق

NAMĀZLIK

Isto kao br. 6031,2.

Početak ovdje (l. 1b):

أوله: صباح نمازي درت ركعتدر أول إيكي ركعت سنت آندن إيكي ركعت فرض قله، اويله نمازي اون ركعتدر أول درت ركعت سنت آندن درت ركعت فرض آندن إيكي ركعت صوك سنتين قله...

Završetak ovdje (l. 16a):

آخره: نرجو رحمتك و نخشى عذابك إن عذابك الجد بالكفار ملحق، رب اغفر و ارحم وأنت أرحم الراحمين.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 16b-28a

(حديث أربعين)

(ḤADĪṮ ARBAʻĪN)

Četrdeset hadisa od nepoznatog sabirača, sa komentarima na turskom jeziku. Tekst je pisan tintom veoma lošeg kvaliteta, tako da je teško čitljiv, pisan nevještom rukom, sa dosta grešaka. Naslov prema rukopisu.

Početak (l. 16b):

أوله: هذا كتاب حديث أربعين ... الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على نبيه وحبيبه أفضل المخلوقين...

Završetak (l. 28a):

آخره: الحديث الأربعون قال ع م ترك الصلوة شرك خفي وترك السلام خيانة.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6051. R-8414

Zbirka (مجموع), 3

L. 100; 14,5 x 10,5 (11 x 8); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, na mjestima u dodiru sa vlagom, razljeveno. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, na mjestima oštećeni, sa kustodama.

Povez kartonski, nedostaje zadnja korica.

1. L. 1b-45a

رساله شيخ علي أفندي

RISĀLA-I ŠAYḪ ʻALĪ EFENDĪ

Priručnik iz islamske vjeronauke, na turskom jeziku. Napisao aš-Šayḫ ʻAlī, čija nam je biografija nepoznat.

Naslov na l. 1b:

شيخ علي عصمه الله تعالى دينه وابدسته ونماز واستغفار متعلق تاليف ايلديكي رسالدر.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على خير البريّة محمّد وآله وصحبه أجمعين أمّا بعد بو حقير بر تقصير شيخ علي غفر الله ولوالديه...اوشقلرايچون بر مختصر رساله لسان تركي ايله جمع وتاليف ايلدم.

Završetak (l. 45a):

آخره: يا ربّ اكر بندن كفر وعصيان صادر اولديسه توبه اتدم دين واسلام كيردم...وپيغمبرلرن مرادي اوزره ايناندم حقدر أَشْهَدُ أَنْ لاَ اله الله وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَ رَسُولُه.

Na listovima 46-47 hatma dova.

2. L. 48b-62a

رسالة في فضيلة الصّدقة وأحكامها

RISĀLA FĪ FAḌĪLA AṢ-ṢADAQA WA AḤKĀMUHĀ

Djelo o vrijednosti i značaju milostinje i pomaganja siromašnih (ṣakaqa) od naprijed spomenutog aš-Šayḫ ʻAlīya. Ni ovo djelo nismo pronašli u nam dostupnim izvorima. Naslov smo dali prema tekstu u uvodu rukopisa.

Početak (l. 48b):

أوّله: الحمد لله أوّلا وآخرا والصّلوة... والسّلام على من تمّت محاسنه باطنًا وظاهرًا بعد فهذا هو جمع من الآيات والأخبار وأقوال الفقهاء في ضيلة القدقة وأحكامها.

Završetak (l. 62a):

آخره: اللّهمّ اجعلنا من عبادك المتقين الّذين لبسوا لباس التّقوى...وفضلك وكرمك يا ارحم الرّاحمين.

Oba djela prepisao nepoznati prepisivač 21. šaʻbana 1182/1768. godine.

3. L. 62b-96b

تجويد قرآن

TAĞWĪD-I QURʼĀN

Kratak udžbenik iz tedžvida na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Dobrača I, 144/2, str. 113; Fajić III, 2541/4; Popara IX, 5658,7.

Početak (l. 62b):

أوّله: الحمد لله الّذي أمرنا إلى قراءة القرآن بالتّجويد...صكره معلوم أوله كه تجويد قرآن تعلم اره وعورته فرضدر...

Završetak (l. 96b):

آخره: بيان تكبير والضّحى اذن اشاغي سوره اخرنده تكبير كتورمك سنّتدر وسوره اخرني تكبيره اولشدرمق جائزدر إلاّ أبتري وصنديي وحسديي اولشدر صنه اوليدر.

Prepisao isti prepisivač, kao i prethodna djela, 18. muharrema 1183/1769. godine.

Na l. 97-100 prigodne dove za razne prilike.

6052. R-5118

Zbirka (مجموع), *2*

L. 70; 19 x 12,5 (13,5 x 7); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje.

Povez polukožni, oštećen na hrbatu.

1. L. 1-46b

رساله شيخ علي أفندي

RISĀLA ŠAYḪ ʻALĪ EFENDĪ

Isto kao br. 6051,1.

2. L. 47b-70b

علم حال لسراج الدّين

'ILM-I ḤĀL LI SIRĀĞUDDĪN

Isto kao br. 5607,1.

Nepotpun na kraju. Završetak ovdje (l. 70b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: سُبْحَانَ مَنْ يُسَمَّى سُبْحَانَ الْعَلِيِّ الاعْلى...سُبْحَانَ ذِي الْعِزَّةِ والْعَظَمَةِ والْهَيْبَةِ وَ الْقُدْرَةِ والْكِبْرِيَاءِ والْجَمَالِ...

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Za Biblioteku poklonio Poričanin iz Sarajeva, 1977. godine.

6053. R-6602

Zbirka (مجموع), *2*

27; 19 x 11,5. Dimenzije teksta i ostali podaci različiti.

Povez kožni, oštećen.

1. L. 1-12

كتاب شَرْطِ مَحْمَدْ اَفَنْدِي

KITĀB ŠARṬI MAḤMAD EFENDĪ

Ilmihal na turskom jeziku od nama nepoznatog autora. Naslov prema rukopisu (l. 1b).

Nepotpun na kraju.

Početak (l. 1b):

أوله: اِيمَانِكْ شَرْطِ اَلْتِيدُرْ اَوْلكِيسِي آمَنْتُ بِاللهِ مَعْنَاسِي بِنْ اَللّٰهْ تَعَالِيكَكْ بِرْ لُكْنه وَارلِيغِين اِنَانْدِمْ.

Završetak (l. 11b):

آخره: اَللّٰهُ عَظِيمِ الشَّأن دَنْ بِزَه خَبَرْ وِيرَدُوكْنَه دِيرلَرْ اكَرْ صُورِسَلَرْ ف.

Dimenzije teksta 15 x 8,5; *Nasḫ*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno i crveno. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa dvije linije crvene boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 13-27

علم حال بوسنوي

'ILM-I ḤĀL BUSNAWĪ

Isto kao br. 6032,3.

Naslov u rukopisu: هذا كتاب بركلي.

Dimenzije teksta 12,5 x 8,5; 10 redaka. *Nasḫ*, mastilo crno, slabog kvaliteta. Papir žućkast, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Prepis iz 1222/1807. godine.

Iz biblioteke Taiba ef. Saračevića.

6054. R-8625

علم حال

'ILM-I ḤĀL

Isto kao br. 5989,3.

Naslov na početku هذا كتاب علم حال.

L. 23; 17 x 12 (12,5 x 8); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, lijep. Mastilo crno, na mjestima razljeveno. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski.

Prepisao nepoznati prepisivač, 1248/1832. godine.

6055. R-8315

علم حال

'ILM-I ḤĀL

Isto kao br. 5989,3.

Naslov na početku crvenim mastilom: هذا رسالة علم حال

Kratka početnica islamske vjeronauke na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

L. 4; 19 x 13 (15 x 7); 20 redaka. *Nasḫ*, sitan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, mnoge riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi prosuti, sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6056. R-8287

(علم حال لمجهول)

('ILM-I ḤĀL LI MAĠHŪL)

Kratak priručnik iz islamske vjeronauke na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 5799.

Nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله.أول الموجود :اولان كشيه لازمدر كنديتك ايمانن والإسلام ودين وملتن ومذهبين بلمك فرضدر.

Završetak (l. 60a):

آخره: هذا دعا عهد نامه، بودر: اللّهمّ ربّ السّموات والأرض عالم الغيب والشّهادة إنّي أعهد إليك في هذه الحياة الدّنيا...فإنّك إن تكلني إلى نفسي تقرّبني من الشّرّ وتباعدني من الخير إنّي لا أثق إلاّ برحمتك فاجعل لي عندك عهداً توفّينيه يوم القيامة إنّك لا تخلف الميعاد. تمّت تمام.

L. 67; 14 x 9,5 (10 x 7,5); 7 redaka. *Nasẖ*, krupan, pisan nevještom rukom, sa dosta grešaka. Mastilo sivo, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Mnoge riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje.

Bez poveza.

Prepisao Muṣṭafā b. 'Alī, 1250/1834. godine.

Na l. 61-67 bilješke iz fikha i historije islama.

Iz Odbora IZ-e Bosanska Gradiška.

6057. R-5921

علم حال

'ILM-I ḤĀL

Djelo o islamskoj vjeronauci ('Ilmiḥāl) na turskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Popara IX, 5796,1.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لموجد الأشياء أجمعين، والصّلوة على حبيبه خاتم النّبيّين، وعلى أصحابه المهديّين وعلى صلحاء أمّته المؤمنين، اللّهمّ اجعلهم من الصّالحين المخلصين، أمّا الإيمان (ف) الإيمان في

اللّغة التّصديق إيمان لغتده... اذعان في حكم المخبر وقبوله... وأمّا الإيمان في الشّرع هو التّصديق بما جاء به النّبيّ... أمّا شرعده ايمان پيغمبر حضرتلري الله تعالى جانبندن...

Završetak (l. 16 b):

آخره: ايكن الله أكبر ديوب صلوات دعاسن اوقيه بلمين صلوات كتور بعد الله أكبر ديوب جنازه دعاسن اوقيه ميّت ايچون وكندي نفسي ايچون وجميع مؤمنلر ايچون خير دعا ايله ... اللّهمّ اجعله لنا فرطًا واجعله لنا ذخراً واجعله لنا شافعًا ومشفّعًا برحمتك يا أرحم الرّاحمين...

L. 16; 19 x 13,5 (14 x 7); 18 redaka. *Nasta'līq*, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslov i poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Na l. 1a naslov crvenim mastilom رساله ايمان واسلام.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6058. R-8326

علم حال لمجهول

'ILM-I ḤĀL LI MAĠHŪL

Kratak priručnik iz islamske vjeronauke (Ilmihal) na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله.أول الموجو: المتطهرين واجعلني من عبادك الصالحين...نويت الوضوء.

Završetak ovdje (l. 16b):

ناقص في آخره. آخر الموجود :بسم الله الرّحمن الرّحيم اللّهم سلّمنا وسلّم ديننا... انك علي كل شيئ قدير والحمد لله رب العالمين.

L. 16; 20 x 15 (14 x 7); 13 redaka. *Nasẖ*, krupan, pisan nevještim rukopisom. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir žut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa crvenom linijom. Listovi zahvaćeni vlagom i znatno oštećeni, prosuti i ispremetani.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Gračanica.

6059. R-6553

علم حال لمجهول
'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Ilmihal od nepoznatog autora, na turskom jeziku. Prva dva lista su na bosanskom jeziku.

Na l. 1b naslov: هذا كـتـاب نمازلوق بو دركـه. Međutim pored namaza ovdje su obrađene i druge teme koje se uobičajeno obrađuju u ilmihalu.

Početak (l. 1b):

أوله: آمَنْتُ بِاللهِ وَ مَلائِكَتِهِ...يا بوغا ويرووه قاقو غا ربرووآ دا يه بُغ بَدَن.

Završetak (l. 38):

آخره: بسم الله الرّحمن الرّحيم وانّ لكُمْ في الأنعَام لعِبْرَةً.... باب قچن حيـواناتك....آيه الكرسي ١١ عدد اوقيه وانا اعطينا ١١ عدد...ان الله لا يصلح عمل المفسدين. ١١ عدد.

L. 38; 16 x 10,5 (10 x 7); 10 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, početak dova pisan mastilom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od Ismaila Selimovića iz Zvornika.

6060. R-4797

Zbirka (مجموع), *2*

L. 81; 21 x 17 (16 x 10); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo sivo, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Rukopis slab, sa puno grešaka. Papir žućkast, deblji, sa vodem znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

1. L. 1a-45b

علم حال لمجهول
'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Kratak priručnik iz islamske vjeronauke (Ilmihal) na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 1a):

أوله: الحَمْدُ لله رَبِّ العَالَمِينَ وَ الصَّلوةُ وَ السَّلامُ عَلي جَمِيعِ الانْبِيا. وَ المُرْسَلِينَ... بو كتابده يازيلان مسئله لر چوق جواهر اسلامده يوق در.

Završetak (l. 45b):

آخره: وَ وَسْوسه سنه اوغزلر ايمانسزدر ايمان سز اتمكه چالشور العياذ بالله تعالى اللّهم اختمنا بالايمان بحرمة نبيناً آخر زمان آمين قديم الاحسان.

2. L. 46-81

تفسير من سورة القدر إلى النّاس
TAFSĪR MIN SŪRA AL-QADAR ILĀ AN-NĀS

Tefsir 17 posljednjih sura Kur'ana, na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 46b):

أوله: بسم الله الرّحمن الرّحيم انّا انزلْنَاه فِي لَيْلَةِ القَدر يعني تحقيق بز (.....) قرآن جمله يونتدن لوح محفوظدن دنيا كوكنه قدر كيجسينده يعني حكم كيجسنده.

Završetak (l. 81a):

آخره: اول جبرائل ددكه اول معوذتين سورسدر كه اول قلعدر اكا كرنلر دوكلي بلا كردن شرلردن آمين اولورلر حق تعالنك فضلي واحساني برلر.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

6061. R-6253

Zbirka (مجموع), *2*

L. 12; 25 x 19 (19 x 13); 14 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, na mjestima u dodiru sa vlagom, razljeveno. Mnoge riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Listovi prosuti. Bez poveza.

1. L. 1a-10

علم حال لمجهول
'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Ilmihal od nepoznatog autora. Nepotpun na početku.

6059. R-6553

علم حال لمجهول

'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Ilmihal od nepoznatog autora, na turskom jeziku. Prva dva lista su na bosanskom jeziku.

Na l. 1b naslov: هذا كـتـاب نمازلوق بو دركـه. Međutim pored namaza ovdje su obrađene i druge teme koje se uobičajeno obrađuju u ilmihalu.

Početak (l. 1b):

أوله: آمَنْتُ بِاللّهِ وَ مَلائِكَتِهِ...يا بوغا ويرووَه قاقُو غا رِيرُوواَ دا يه بُغ يَدَن.

Završetak (l. 38):

آخره: بسم اللّه الرّحمن الرّحيم وانّ لكُمْ في الأنْعَام لعِبْرَةً... باب قچن حيواناتك....آيه الكرسي ١١ عدد اوقيه وانا اعطينا ١١ عدد...ان اللّه لا يصلح عمل المفسدين. ١١ عدد.

L. 38; 16 x 10,5 (10 x 7); 10 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, početak dova pisan mastilom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od Ismaila Selimovića iz Zvornika.

6060. R-4797

Zbirka (مجموع), *2*

L. 81; 21 x 17 (16 x 10); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo sivo, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Rukopis slab, sa puno grešaka. Papir žućkast, deblji, sa vodem znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

1. L. 1a-45b

علم حال لمجهول

'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Kratak priručnik iz islamske vjeronauke (Ilmihal) na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 1a):

أوله: الْحَمْدُ لِلّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الصَّلوةُ وَ السَّلامُ عَلي جَمِيعِ الانْبِيا. وَ الْمُرْسَلِين... بو كتابده يازيلان مسئله لر چوق جواهر اسلامده يوق در.

Završetak (l. 45b):

آخره: وَ وَسْوسه سنه اويمزلر ايمانسزدر ايمان سز اتمكه چالشور العياذ باللّه تعالى اللّهم اختمنا بالايمان بحرمة نبيّنا آخر زمان آمين قديم الاحسان.

2. L. 46-81

تفسير من سورة القدر إلى النّاس

TAFSĪR MIN SŪRA AL-QADAR ILĀ AN-NĀS

Tefsir 17 posljednjih sura Kur'ana, na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 46b):

أوله: بسم اللّه الرّحمن الرّحيم انّا انزلْنَاه في لَيْلَةِ الْقَدر يعني تحقيق بز (.....) قرآن جمله يوتندن لوح محفوظدن دنيا كوكنه قدر كيجسينده يعني حكم كيجسنده.

Završetak (l. 81a):

آخره: اول جبرائل ددكه اول معوذتين سورسدر كه اول قلعدر اكا كرنلر دوكلي بلا كردن شرلردن آمين اولورلر حق تعالنك فضلي واحساني برلر.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

6061. R-6253

Zbirka (مجموع), *2*

L. 12; 25 x 19 (19 x 13); 14 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, na mjestima u dodiru sa vlagom, razljeveno. Mnoge riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Listovi prosuti. Bez poveza.

1. L. 1a-10

علم حال لمجهول

'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Ilmihal od nepoznatog autora. Nepotpun na početku.

Početak ovdje (l. la):

أوله: وَلَدِ زِنَادُرْ قَچنْكِمْ بِرَ كُوجُكْ قِزِي آرَه دقرويرسلر صكره عاقل وبالغ اولدوغي وقت صفت ايمانك واسلامك بلمسه ارندن بائن طلاق اولور.

Završetak (l. 10a):

آخره: بارك دعاسي... وقت شريف مبارك لغيجون الله رضايجون الفاتحه.

2. L. 10b-12

كتاب اوتوز ايكو فرض بيان
KITĀB OTUZ ĪKĪ FARḌ BAYĀN

Kratka risala o 32 islamska šarta, na turskom jeziku, od nepoznatog autora.

Početak (l. 10b):

أوله: اسْلاَمُكْ شَرْطي قَچْدُر بَشْدُرْ نَدُر اوّلاَ كَلِمَهِ شَهَادَةْ.

Završetak (l. 12a):

آخره: اوچنجي ضَرْب قوللري ايچُوندر فرض.

Oba djela prepisao isti, nepoznati, prepisivač.

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

6062. R-6688

Zbirka (مجموع), *2*

L. 106; 14,5 (16,5 x 9,5); 17 redaka. *Nasḫ*, mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, naknadno, nevješto popravljan na hrbatu, odvojen od knjige.

1. L. 1-22

علم حال لمجهول
'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Ilmihal od nepoznatog autora, na turskom jeziku. Kao što se vidi iz rečenice na samom kraju radi se o prevodu ilmihala na turski jezik gdje su objašnjeni gusul, abdest, namaz i lijepa svojstva. Nedostaje početak.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: عَبْدُكَ وَ رَسُولُكَ اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ... فَصِلْ فِي صِفَةِ الغُسْلِ.

Završetak (l. 22a):

آخره: غسلك وَ آبدست وغازلرك شروط وصفتلري اجمالا بيانلري مشتمل ترجم نك اخردركه.

2. L. 23b-106

فوائد الأمالي وفرائد اللآلي
FAWĀ'ID AL-AMĀLĪ WA FARĀ'ID AL-LA'ĀLĪ

Isto kao br. 5947,2.

Naslov na l. 23b:

هذا كتاب أوسطواني محمّد أفندي رحمه الله عليه.

Završetak ovdje (106 b):

آخره: مسئلة بر عورتك اري اولسه...بر ايكي قاچ كوندنصكره بر اولادي داخي اولسه ارادت.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa, mada se po rukopisu vidi da je oba djela prepisao isti prepisivač.

6063. R-8671

علم حال - مختصر حلويّات
'ILM-I ḤĀL - MUḪTAṢAR ḤULWIYYĀT

Isto kao br. 5980,2.

Na l. 1b naslov crvenim slovima: هذا كتاب سراج الدّين إمام أعظم.

Završetak ovdje različit (l. 27b):

آخره: وَ مَلَكْلَرْ بِلمَزْ ددي جَنَّتِكْ مِفْتَاحِ نَدُر ددي مِفْتَاح جَنَّتْ لاَ الَهَ الاَّ اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ جَوَابْ ويردي تمت.

L. 27; 14,5 x 11 (10 x 6); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Posljednji list pogrešno okrenut prilikom uvezivanja.

Povez polukožni, oštećen crvotočinom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6064. R-8322

Zbirka (مجموع), *3*

L. 38; 17 x 11,5 (12 x 6,5); 14 redaka. *Nash*, krupniji, ispisanog rukopisa. Mastilo crno, kvalitetno. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni.

Bez poveza.

1. 1b-12a

علم حال - مختصر حلويّات

'ILM-I ḤĀL - MUḪTAṢAR ḤULWIYYĀT

Isto kao br. 5980,2.

Završetak ovdje (l. 12a):

آخره: أللّهم اجعل نفسى مطمئنّة تؤمن بلقائك وتقنع بعطائك وترضى بقضائك .

Na l. 13 dova koja se uči jutrom i večerom od Muḥammada Birgiwīye.

ربّم الله تعالى بيغمبرم محمّد مصطفى... دينم دين إسلام.

2. 14a-35b

علم حال لمجهول

'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Ilmihal na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 14a):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلاة والسّلام... بوندنصكره معلوم أوله كه اي طالب آخرت اولان إخوان مؤمنين كون طوغيسندن كون بطيسنه.

Završetak (l. 35b):

آخره: التّنجي طپراق رنكي قان رنكي نه ايله بيلنور بياض پنبه ايله بيلنور تمّت.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. 36a-38b

اللي درت فرض

ELLI DÖRT FARḌ

Isto kao ovdje br. 6028.

Početak ovdje (l. 36a):

أوّله: روايت اولنور حسن بصريدن رحمة الله عليه هر كيم اردن وعورتدن كيجه ده وكوندزده بو اللي درت فرضي اوكرنمزلر سه عاصيلرندندر.

Završetak ovdje (l. 38b):

آخره: اللي دردنجي من ترك اتمك يعني ويردوكي صدقه تي يوزينه وباشنه قاقميه اللي درت فرض تمام اولدي.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6065. R-7167

Zbirka (مجموع), *3*

L. 62; 16 x 12,5. Dimenzije teksta i ostali podaci različiti. Listovi prosuti, odvojeni od poveza.

Povez kartonski.

1. L. 1b-24a

علم حال - مختصر حلويّات

'ILM-I ḤĀL - MUḪTAṢAR ḤULWIYYĀT

Isto kao br. 5980,2.

Završetak ovdje različit (l. 24a):

آخره: اَهْلِ سُنّتْ وَ الجَمَاعتْدَنْ اوْلاَنْ اَهْلِ حَقّه مُشْتَبِه دكُلدُرْ وَ مَنْ يُضْلِلِ اللّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ وَ اللّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إلى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ...بو حقير وجمله طالب حق اولان اخوان دينه موجبيله عمل اوزره احتمام ميسر أوله آمين.

Dimenzije teksta 10,5 x 6; 9 redaka. *Nasẖ*, pisan vrlo vještom rukom. Mastilo crno. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje.

Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa. Prepis iz 1204/1789. godine.

2. L. 24b-29b

(تفسير آية الكرسي وبعض السّور من جزء العم)

(TAFSĪR ĀYA AL-KURSĪ WA BA'Ḍ SUWAR MIN ĞUZ AL-AMM)

Komentar ajeta iz sure Bekare, te posljednjih nekoliko sura iz Amme džuza, na turskom jeziku, od nepoznatog autora. Nepotpuno na kraju.

Početak (l. 24b):

أوّله: هذا تفسير آية الكرسيّ أعُوذُ بن صغنورم الْتِجا ايدرم.

Završetak ovdje (l. 29b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: والعصر بن قسم ايدرم عصرك ربّسنه انّ الإنْسَانَ تحقيق إنسان لفي خسر.

Dimenzije teksta 10,5 x 5,7; 9 redaka. *Nash*, krupan. Mastilo crno, riječi koje se komentarišu nadvučene crvenom linijom. Tekst uokviren debljom linijom crvene boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 30a-33b

(تجويد)

(TAĞWĪD)

Kratak tedžvid od nepoznatog pisca, na turskom jeziku. Nedostaje početak.

Početak ovdje (l. 30):

ناقص في آخره. آخر الموجود: لام تعريف برينه اوغرسه اظهار قمرية اولور مثال وَالعَصْرِ.

Završetak (l. 33b):

آخره: وقف حالنده ها، كرد اوقنمز ها، هوز اوقنور وها، اوزرينه وقف اولنور تمت تمام.

Prepis iz 1204/1789. godine.

4. L. 34b-47b

باب شروط الصّلوة (وهى ثمانية)

BĀB ŠURŪṬ AṢ-ṢALĀ (WA HIYA ṮAMĀNIYA)

Isto kao br. 5819,2.

Završetak ovdje (l. 47b):

آخره الموجود: باب واجب الغسل: وهى على نوعين على النّوع الأوّل حقيقىّ كإنزال المنى على وجه الدّفق والشّهوة بين الرّجل والمرأة في حالة النّوم واليقظة والنّوع الثّاني ... كأن يستيقظ فوجد شيئًا من منىّ او مذىّ يحكم عليه الغسل إحتياطًا وهو عند أبي حنيفة رحمة الله عليه . باب غسل السّنون وهي اربعة... تمت تمام.

Prepisao isti, nepoznati prepisivač, kao i prethodno djelo, iste 1204/1789. godine.

5. L. 48a-62b

علم حال لمجهول

'ILM-I ḤĀL LI MAĞHŪL

Ilmihal od nepoznatog autora, na turskom jeziku. Kao što se vidi iz rečenice na samom kraju, radi se o prevodu ilmihala na turski jezik gdje su objašnjeni gusul, abdest, namaz i lijepa svojsta. Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 48a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: وكتبه ورسله... نمازين فرضلر اون ايكيدر.

Završetak ovdje (l. 62b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: ان برنجسي تعديل ... مقدر وسائرلر دطمانيه ترك.

Mastilo crno, rukopis veoma slab sa dosta grešaka u prepisu.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Za Biblioteku poklonio Emin Islamovski iz Struge.

6066. R-5988

(عقيقه نك تعريفي)

('AQĪQANIN TA'RĪFĪ)

Kratka risala o običajima prilikom rođenja djeteta. Risala je izvod iz fikhskih djela koje je na turski jezik preveo 'Uṯmān b. Mūsā Askišahirī, čija nam je biografija nepoznata.

Risala se sastoji od uvoda, tri poglavlja (Sunneti prilikom rođenja djeteta, objašnjenje klanja kurbana tom prilikom, klanje kurbana umrlom) i završetka. Risala je prevedena na zamolbu sultana Muhammed Hana.

U nama dostupnim izvorima nismo pronašli risalu sa sličnim naslovom ili tematikom.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله جعل الإنسان سالما وجعل العقيقة له فدالاً والصلوة والسلام على هدى وعلى آله وصحبه المهتدي بوندن صكره معلوم اولكه سلطان محمد خان...

Završetak (l. 6a):

آخره: جمعه نمازي ترك اولندقده اويله نمازي ادا اولنديغي كبي كذا في درر واصول الفقه الله أعلم بحقيقة الحال اللهم قني واقية كواقية الوليد بحرمة سيدنا المصطفى صلى الله عليه وسلم.

L. 6; 22 x 14,5 (17 x 9); 19 redaka. *Nash*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa širokom linijom zlatnožute boje koja je sa vanjske strane ojačana sa dvije tanke linije. Na l. 1b unvan sa floralnim motivima zlatnožute boje.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6067. R-8335

رساله بي نماز

RISĀLA-I BĪ-NAMĀZ

Fragment pobožne pjesme na turskom jeziku od nama nepoznatog autora. U njoj se govori o patnjama koje čekaju onoga ko ne obavlja molitvu (namaz).

Zürich I, 438; Boškov I, 57; Trako-Gazić 498; Popara IX,.5657, 7.

Početak ovdje (l. a):

ناقص في أوله. أول الموجود: زنهار نماز قيل غل نماز اكنجي كلدر ايله قيل چلب

Završetak ovdje (l. 14a):

آخره : قاتلر ياشيله طولاركوزي حق سومز بي نماز واي نه ظالمدر بي نماز.

L. 14; 16 x 11 (12 x 7); 13 redaka. *Nasta'līq*, krupan, pisan nevještom rukom, teško čitljiv. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Na marginama prvog i zadnjeg lista komentari.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6068. R-8675

Zbirka (مجموع), *4*

L: 108; 16 x 11,5 (12,5 x 6); 13 redaka. *Nash*, krupan, pisan nevještom rukom. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Papir bijel, debeo, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Prva i posljednja dva lista otkinuti od knjige.

Bez poveza.

1. L. 1b-8b

كتاب شريعت اوينه كرپ اولنمك

KITĀB-I ŠARĪ'AT EVINE KERP EVLENMEK

Isto kao br. 5901,3.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 9b-49b

المصباح

AL-MIṢBĀḤ

Gramatičko djelo, u stvari, sažetak Abū Bakr 'Abdulqāhir b. 'Abdurraḥmān al-Ğurğānījevih djela iz sintakse arapskog jezika *al-'Awāmil al-mi'a i al-Ğumal fī 'awāmil al-i'rāb* u kojemu se uglavnom obrađuju agensi u arapskoj gramatici. Na arapskom jeziku napisao Burhānuddīn Abū al-Fatḥ Nāṣir b. 'Abdussayyid b. 'Alī al-Muṭarrizī, um. 610/1213. godine.

Na l. b crvenim mastilom krupnim slovima napisan naslov: هذا كتاب المصباح.

Jahić VI, 3698,2; Ḥ. Ḫ. II, 1708; Ahlwardt VI, 6530; Brockelman G II, 293; S II, 514; aẓ-Ẓāhiriyya, 468; Köprülü III, 590,2.

Početak (l. 9b):

أوله: أما بعد حمد الله ذى الإنعام جاعل النحو في الكلام كالملح فى الطعام والصلوة على نبية محمد... فإن الولد الأعز لا زال كإسمه مسعوداً وإلى أهل الخير مودوداً لما إستظهر مختصر الإقناع وكشف بحفظه عنه فضلة القناع وأحاط بمفرداته حفظا وأتقن ما فيه من النحو معنى ولفظا أردت أن ألقطه من كلام الإمام ... أبي بكر عبد القاهر بن عبد الرحمن الجرجاني ...

Završetak (l. 49b):

آخره: فقلت زيد باضمار فعله والإضمار بدون ذلك لا يجوز وقريب من هذه الإضمار على شريطة التَفسير لأن الدّال عليه لفظ أيضًا إلا أنه يعقبه وفي الأول ما سبق من الكلام.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 50-59b i 82-85 jezička analiza nekog teksta, na arapskom jeziku, u formi bilješki.

3. L. 60b-81b

أيّها الولد

AYYUHĀ AL-WALAD

Isto kao br. 5872,4.

Prepisao Ḥasan b. ʻAlī Ḥawāğa Ġrādāčačalī, nastanjen u Beogradu u medresi Qızlar Aġā, 1214/1799. godine (bilješka na l. 81b):

كتب الحروف حسن بن علي خواجه غراداچچه لى ساكن بلغراد قزلر اغا مدرسه سنده في سنة ١٢١٤.

4. L. 86b-108

شرح الأمثلة المختلفة

ŠARḤ AL-AMṮILA AL-MUḪTALIFA

Komentar na turskom jeziku djela *al-Amṯila al-muḫtalifa* o paradigmatskim oblicima riječi u arapskoj gramatici. Napisao Waliyyuddīn b. Ḫalīl al-Kāfī, čija nam biografija nije poznata.

Jahić VIII, 5076.

Početak (l. 86b):

أوّله: الحمد لله الملك السّتار الكريم العزيز الغفّار الّذي بيده الملك وهو الواحد القهّار والصّلوة والسّلام على سيدنا الأنبياء ... وبعد فيقول المفتقر إلى رحمة الله الغنيّ وليّ الدّين بن خليل الكافي قد سألني بعض أذكياء طلاّب أن أجمع له شرحًا على الأمثلة المختلفة ينطق بلسان التّركية ويشتمل على القواعد الجزئيّة وشرحت على الأمثلة المختلفة شرحًا على الإجمال ... أعلم هر مصنفك دأبندندر كه كتابك أوّلندن يدي شيء ذكر اتمك...

Završetak (l. 108b):

آخره: الجواب امر حاضرك معناسي وجوديدر نهي حاضرك معناسي عدميدر وجود عدم اوزرينه مقدّمدرنك ايچون تقديم اولندي. تمت تمام.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Uvakufio Ṣāliḥ efendī.

6069. R-6016

كتاب المغني

KITĀB AL-MUĠNĪ

Priručnik (ʻIlmi-ḥāl) o islamskom vjerovanju i namazu na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora. Naslov na početku هذا كتاب المغني.

Popara IX, 5771.

Nepotpuno na početku. Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله أوّل الموجود: وَبُو كِتَابِي أُوچ بَابْ أُوزَرِينَه مَبْنِي قِلدُمْ طالب وراغبلَرَه ضَبْط آسَان أولسون... باب الأوّل أُوتُوزْ أُوچ فَرْض بَيَانندر.

Završetak (l. 52a):

آخره: يا امام آيت اخرى يه انتقالدن صكره فتح ايدرسه فاتحك نمازي فاسد اولور مصحفدن اوقمق طعام يمك صو ايچمك معنى بوزلجق لين قرآن يكلش اوقمق سلام الق قصد كه سلام ويرمك امّا آخر تحيّات صانوب سهوله سلام ويرسه فاسد اولماز سجده، سهو لازم اولور.

L. 52; 22,5 x 15 (15,5 x 8); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran, lijepo složen. Mastilo crno, kvalitetno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Ismāʻīl beg i Muḥammad Muṣṭafā (pečat na l. 52a).

6070. R-6172

رسالة من الهجرة

RISĀLA MIN AL-HIĞRA

Kraća risala o hidžretu (iseljenju iz vjerskih razloga), na turskom jeziku, od nepoznatog autora. Naime, iseljavanje muslimana iz Bosne i Hercegovine se kao pokret pojavilo poslije okupacije Bosne i Hercegovine od strane Austrougarske monarhije. Mnogi muslimani su smatrali da im je vjerska dužnost iseliti se iz nemuslimanske zemlje. Tada su nastali i radovi na ovu temu. (Vidi Dobrača II, 1496. i 1618).

Ovo je jedna od risala na tu temu u kojoj se podržava i čak podstiče iseljevanje muslimana u krajeve koji su tada ostali pod osmanskom vlašću. Mislimo da je i ovu risalu napisao naš čovjek, s obzirom da se u njoj spominju Sarajevo, Begova džamija itd, mada to nismo uspjeli sa sigurnošću utvrditi na osnovu teksta i dostupnih izvora.

Naslov prema rukopisu (l. 1b): رسالة من الهجرة.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي قال في كتابه **ومن يخرج من بيته مهاجرا إلى الله ورسوله**...والصّلوة والسّلام على رسولنا محمّد وآله وصحبه وسلّم وبعد اي دين غيرتنده اولان قرداشلر واهل عيالني محافظ سنده بولنان يولداشلر هجرت خصوصنده ايتلردن ...بو دركه هجرته قدرتي اولان كمسه لره دار الحرب بلده سنده ديار مسلمينه هجرت ايتمك واجب اولديغنه شك وشبه يوقدر.

Završtek (l. 12a):

آخره: زيرا ابراهيم عليه السّلام عرفه دن شامه هجرت ايلدكده همان زراعتله مشغول اولمشدر وغايت غني اولوب خانه داتلرك يي اولمشد تحت الرّسالة في مدينة المنورة.

L. 12; 15,5 x 13 (13 x 8); 15 redaka. *Nash*, sitan, ispisan vještom rukom. Mastilo crno. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6071. R-6269

(كتاب صلاة بياننده)

(KITĀB ṢALĀT BAYĀNINDA)

Kraće djelo o namazu na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora. Djelo je rađeno u formi ilmihala.

Početak (l. 1a):

أوله: بو كتاب بياننده در صلاة (...) دعايه ديرلر بشريعتده يعني اصطلاح شرعده اولى تحريم وآخرى تسليم اولان افعال معلومه واركانه مخصوصيه ديرلر.

Završetak (l. 30 b):

آخره: استنجى بحثي...واكر اوج حجرله انقا حاصل اولمز استنجا حاصل اولنجه.

L. 30; 20 x 15, bez margina, 20 redaka. *Ta'līq*, pisan vještom rukom. Mastilo crno, na mjestima sivo. Tekst pisan u svesku sa širokim linijama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Adem Fehim (bilješka na l. 30b).

Naslov smo dali prema početku rukopisa: بو كتاب صلاة بياننده در.

Iz Elći Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

6072. R-7785

(كتاب في الفقه)

(KITĀB FĪ AL-FIQH)

Djelo iz oblasti islamskog prava (fikha) na turskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أول الموجود: وَارْدِرْ اللّٰهُ تَعَالى بِزْنِي بِرْخِدْمَةَ قُومْشِدِرْ.

Završetak ovdje (l. 104a):

ناقص في آخره. آخر الموجود:فان كلمزسه ابدست اله نمازين قيله اوج كونه دك بويله ايليد غسل...

L. 104; 14,5 x 10,5 (11 x 5,5); 11 redaka. *Nash*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni. Fali prva stranica poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Kupljen od Mešić Suvada iz Lepenice kod Tešnja.

6073. R-8332

(رسالة في الصّلاة)

(RISĀLĀ FĪ AṢ-ṢALĀT)

Fragment nekog djela o namazu, od nama nepoznatog autora.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله أوّل الموجود: لغسل المنّة والغسل لأجل الإحتجام والغسل بعد الجماع إنَ أراد تكرار والغسل بعد افاقة المجنون.

Završetak ovdje (l. 12b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: مكروهات للّباس أحد واربعون الأوّل الثّوب...والثّوب المنقوش بصورة الحيوان.

L: 12; 15,5 x 11 (11 x 8); 9 redaka. *Nasẖ*, krupan, čitak. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama, odvojeni.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

BOSANSKI

6074. R-8676

Zbirka (مجموع), 5

L. 57; 16,5 x 11,5 (12,5 x 8); 10-12 redaka. *Nasta'līq*, krupniji, vokaliziran, sa većim proredom. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi na krajevima zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Povez kožni, očuvan.

1. L. 1b-21b

علم حال الحاجّ عبد الوهّاب
'ILMI ḤĀL AL-ḤĀĞĞ 'ABDULWAHHĀB

Kratak priručnik iz islamske vjeronauke za početnike, napisan na bosanskom jeziku arapskim pismom. Napisao 'Abdulwahhāb b. 'Abdulwahhāb Žepčewī, Ilhāmī, rođen u Žepču 1187/1773., a pogubljen u Travniku 1237/1821. godine. U priručniku su, prvo, obrađena 54 farza ili šarta koje svaki vjernik mora znati, vjerovati i izvršavati, a potom date upute i savjeti šta valja, a šta ne valja čintii.

Popara IX, 5805; Hadžijamaković, Ilhamija - život i djelo, str. 33

Početak (l. 1a):

أوّله: الحَمْدُ لله رَبِّ العَالمِينَ وَالصَّلوةُ وَالسَّلامُ عَلى مُحَمَّد وَآله وَصَحْبِه أجْمَعِينَ. وَبَعْدَهُ تي زَنَاىْ بُوغُيَه جَلّ شَانُهُ رَقُوا مُشْقُو ازْتَسْقُو دَا بُودُو مُؤْمِني، پَار قُو نَه بُودَه أُوسْتَاكَه وِيقُو أو جَهَنَّمْ سقُومْ بِلاَيُو امْرِي نَاىْ ضَعِيفْنِيَه تَرْقُو نَه وَالاَ بَدَسَنَاتْ اى چَتِيرِي فَرْضَه زَنَاتْ ا نَا أُووَ وِرُوقُو نَاىْ لاَشْنِيَه نَا يَامَاتِي دِرْزَاتِي مَثَلاً قُولِقُو يَه مُؤمِنْ سِقِيَه عَلاَمَاتَا...

Završetak (l. 21b):

آخره: ايُوشْ تي زَنَاىْ أُووُغَا زِيچَانِنَا عَبْدُالوَهَّابَه تري صِفَتَه رَحْمَتُوم مُحْتَاج دِرْغُو كُنَاهْكَار يَه اتْقُو أُوزْوُجِى آفووى عِلْمِ حَال نِهُووُيْ يَه دُووِى مُحْتَاج تمت.

2. L. 23b-28b

خدا ربّم
ḤODĀ RABBUM

Isto kao br. 5914,2.

Završetak ovdje (l. 28b):

آخره: دَلِيله اقْرَارْ قَلْبِيله تَصْدِيقْ ايْلَدِي ضَعْفِي   سَنُكْ حِفْظُ وَ امَانِنْدَه امَانَتْ أُولَهْ يَا الله.

3. L. 30a-37a

بدء الأمالي

BAD' AL-AMĀLĪ

Isto kao br. 6014,2.

Na l. 37b-39a komentar tekstu kaside na turskom jeziku u formi bilješke.

4. L. 39a-52b

علم حال بوسنوي

'ILM-I ḤĀL BUSNAWĪ

Isto kao br. 6032,3.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5. L. 53b-57a

بيان مناجات رسول الله

BAYĀN-I MUNĀĞĀT RASŪLULLĀH

Isto kao br. 6048,3.

Završetak ovdje (l. 57a):

آخره: اول قيامت اسّي سندن سن خلاص ايت جمله مزي مصطفى يه سن بغشله يا غني پروردگار.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6075. R-7591

شروط الإسلام

ŠURŪṬ AL-ISLĀM

Priručnik iz islamske vjeronauke (Ilmihal) na bosanskom jeziku. Napisao al-Ḥāğğ Muḥammad efendī Ramić, poznat pod nadimkom Topal-hodža, živio krajem 19 stoljeća. Ovaj popularni udžbenik je kasnije štampan u Sarajevu u "Islamskoj dioničkoj štampariji" i doživio je

nekoliko izdanja. Biblioteka posjeduje izdanja ovoga ilmihala iz 1331/1921. (O-8217) i 1334/1915. godine (II-351).

Početak(l. 1b):

أوله: اي مؤمن نقو چنى ربتى بسلي طورقينا بسام حقا شكر الحمد لله.

Završetak (l. 15a):

آخره: اونو نيه كرامت نت يه دويار وچ يه اونو استدراج اي حله كار اوواقو پيشه او مناهيج اسلام كتاب.

L. 15; 19 x 12 (15 x 8); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan i čitak. Mastilo crno. Papir od sveske sa širokim linijama. Tekst uokviren sa jednom debljom i jednom tanjom linijom crne boje. Listovi sa kustodama. Bez poveza.

Prepisao Muḥammad Enverī Kadić, u ponedjeljak 5. safera 1326/1908. godine كتبه محمّد قاضيك.

6076. R-7263

شروط الإسلام

ŠURŪṬ AL-ISLĀM

Isto kao br. 6075.

Početak ovdje (l. 1a):

أوله: أوجوابيله دوشه. يا ربّي تي سي ناش بوغ جلّ شانُهُ أودوندار سام طورقيني.

L. 14; 19,5 x 12 (15,5 x 8); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, papir od sveske sa širokim linijama. Tekst uokviren sa tanjom linijom crne boje. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kartonski, oštećen.

Prepisao Muḥammad Enverī Kadić, 3. rebiul-evvela 1324/1906. godine كتبه محمّد قاضيك.

Rukopis otkupljen od Munire Brkanije.

6077. R-8289

شروط الإسلام

ŠURŪṬ AL-ISLĀM

Isto kao br. 6075.

Str. 30; 19,5 x 12 (15,5 x 8); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, papir od sveske sa kockama. Tekst uokviren sa jednom debljom i tanjom linijom crne boje. Listovi sa kustodama i originalnom numeracijom.

Bez poveza.

Prepisao Muḥammad Enverī Kadić, nečitak datum i godina prepisa.

Iz biblioteke Muhameda ef. Tufe.

6078. R-8665

شروط الإسلام

ŠURŪṬ AL-ISLĀM

Isto kao br. 6075.

Manjkav na kraju.

Završetak ovdje (l. 20b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: أُو قُوغَا انسانا أووي شَرْطِي نيمَادنُو أوني اِنْسَانْ نيَهْ اولْيَا بيتْ دُوبَار آقُوچه اسپُود نَبَا سَالَيَاْتَاتِي اى يو وودى حوداتى اونو نيه كَرَامَتْ نتْيَه دوبَار.

L. 20: 20,5 x 12 (17 x 10,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Papir bijel, tanak, sa širokim linijama.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6079. R-8432

Zbirka (مجموع), *5*

L. 69; 20 x 14,5 (16 x 10); 15 redaka. *Ta'līq*, krupan, čitak. Mastilo crno. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, oštećen na prvoj korici.

1. L. 1-8

شروط الإسلام

ŠURŪṬ AL-ISLĀM

Nepotpun na kraju.

Isto kao br. 6075.

Završetak ovdje (l. 8a):

ناقص في آخره. آخرالموجود: دَدَرْ فَرْضه نيَّتْ أُوچِينِي نَوَيْتُ اَنْ أُصَلِّي صَلَوتَ فَرْضِ الْعَصْرِ أَدَاءً في هذا الوقت...آ قُولِيقُوْ بَه فَرْضًا تري فَرْضًا.

2. L. 10-11b

(كتاب في الحديث)

(KITĀB FĪL-ḤADĪṮ)

Petnaest hadisa Božijeg poslanika na arapskom jeziku, od nepoznatog sakupljača.

Početak (l. 10b):

أوله: قال النبيّ عليه السلام اربعة جواهر في بني آدم يزيلها اربعة اشياء.

Završetak (l. 11b):

آخره: قال النبيّ من مات طالباً العلم قبل حصول المقصود بعث الله ملكان يعلّمان في قبره إلى يوم القيامة.

3. L. 11b-18

(كتاب في الفقه)

(KITĀB FĪ AL-FIQH)

Pitanja i odgovori iz šerijatskog prava (fiqha) neselektivno poredani na arapskom i turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 11b):

أوله: مسئله إن الله تعالى عالم الغيب والسّرائر فما الحكمة تسليط الكرام الكاتبين جوابها

Završetak (l. 18b):

آخره: إذا سمعتم صاع الدّيك فاسئلوا الله من فضله فانها رات ملكا وإذا سمعتم منها الحمير فتعوذوا بالله من الشّيطان فإنها رأت شيطانًا.

4. L. 20-33b

شرح على رسالة في آداب البحث

ŠARḤ 'ALĀ RISĀLA FĪ ĀDĀB AL-BAḤṮ

Kratak komentar na risalu o pravilima disputacije. Osnovno djelo napisao Muṣṭafā b. Yūsuf b. Murād al-Mostārī, Šayḫ Yūyō, um. 1119/1707. god.

Popara VII, 4228,6; Šabanović, str. 406; Anali GHB XI-XII, 1985., str. 47; O. M. I, str. 30-31; Bratislava, str. 269; Fajić V, 3533,4.

Ovaj komentar na arapskom jeziku napisao Ḥasan b. Ḥasan b. Aḥmad Spāhō zāde, 1333/1915. godine. Koliko nam je poznato, ovo je jedini do sada poznat primjerak ovoga djela. Djelo nije dovršeno.

Šabanović, str. 608; Handžić, Književni rad, str. 26.

Početak (l. 1b):

الحمد لله الذي أنبت شريعة الفرا ، بدلائل القرآن وتهدي به المناقضين من أهل الطّغيان...
وبعد فيقول الفقير إلى رحمة ربّه الغنى الحسن بن الحسن بن أحمد البوسنوي سراي المعوف
بسپاهي زاده أكرمهما الله تعالي بالفلاح والسّعادة لما كانت الرّسالة الادابية المنوية إلى الإمام
الهمام والعلامة الفهام الشّيخ مصطفى بن يوسف بن مراد المستاري عليه رحمته الباري حاويته
لمسائل الاداب كما لا يخفي على أولي الألباب.

Završetak ovdje (l. 33b):

ناقص في آخره .آخر الموجود: الملزوم بدون اللازم وغيرها من المحالات وذلك لانه الأمور
الموجودة.

Osnovni tekst nadvučen linijom crne boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Listovi 34-50 prazni.

5. L. 50b-53a

كتاب مفهوم على الإظهار
KITĀB MAFHŪM 'ALĀ AL-IẒHĀR

Kratak komentar nekoliko pojmova iz poznatog djela إظهار الأسرار (vidi Jahić VI, 189), na turskom jeziku, od nepoznatog prevodioca.

Početak ovdje (l. 50b):

أوّله: ما وجب علينا اذا ايلمكد نصكه ايمدي امور مستحزر في الذهن اشدّ احتياجيله
قواعد نحو اوزرينه اعرابك اجراسني معرفتني بليم ديه...

Završetak (l. 53a):

آخره: طقوزنجي انتها ، غايت ايجونه اولياجي حتى در دخي اوننجسي تقليل ايجون اولينجي بردر.

Na l. 53b-55 i 67b-68a bilješke i stihovi iz nekog djela na turskom jeziku.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

U posjed rukopisa došao Bukvica Ismail b. Aḥmad u Mehremića medresi, 1305/1887. godine.

قد استملكه الفقير الحقير المذنب في مدرسة مهرمي زاده بوقويچه زاده اسماعيل بن الحاجّ
أحمد بك في سنة ١٣٠٧.

6080. R-7429

زبدة الايمان
ZUBDA AL-AYMĀN

Djelo iz fikha, o zakletvi. Napisao Sayfullāh Proho, umro 1352/1932. godine. Ovo djelo ne nalazimo u izvorima. Jedino ga spominje Muharem Omerdić u tekstu "Autobiografija" Sejfulah ef. Prohe, *Islamska misao*, VIII/1986, br. 86, str. 16-17. Na zadnjoj korici naslov: زبدة الايمان، ويه مينيما (وزاقله تواما).

Početak (l. 1b):

أوّله: پره دغزوور مسلمان قوبيم غود سه چينوم زانيما (ماقار سامي غووور بيبژ) ويرا غا
زادوژويه دا ناژچي ويرسقا پيتانيا .

Završetak (str. 82):

آخره: حوالا سوه موقوچه م الله وجل شانه قوبي مي بي نا پوموچي... سا سوويوم نه
وغرانيچه نوم مبلوشچو تاقو سواقوم قو مه نه خير دووم (دُعاوم) سپومه نه آمين يا ارحم
الرّاحمين. سبحان ربّك ربّ العزة عماّ يصفون وسلام على المرسلين والحمد للّه ربّ العالمين.

L. 41; 19,5 x 16,5 (17 x 13); 18 redaka. *Nasḫ*, krupan, pisan grafitnom olovkom. Rukopis pisan u svesci širokih linija. Listovi označeni po stranicama. Djelo je završeno 1345/1927. godine.

Prepisao Osman Redžović 23. ša'bāna, 1351/21. 12. 1927. godine, a kasnije za autografom usporedio Husein beg Redžović:

قد استنسخ في يوم الاربعاء من شعبان المعظم سنة ١٣٥١(١٩٣٢) عثمان بن محمّد
رجويك. قوبلت بالاصل ١٤ مايس سنة ١٩٣٤ ميلادية رأجويك (!) حسين بك مقابله شد.

Poklon sinova Salih ef. Šemića iz Visokog.

6081. R-4701

علم حال بوسنوي
'ILM-I ḤĀL BUSNAWĪ

Isto kao br. 6032,3.

L. 13; 22,5 x 16,5 (16,5 x 8,6); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran, veoma lijep. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6082. R-8428

علم حال بوسنوي
'ILM-I ḤĀL BUSNAWĪ

Isto kao br. 6032,3.

Završetak ovdje (l. 19a):

آخره: نيمَا نكه نقدْ عذابه نستَاتي نتْ ايمْ إمَا أومْريتي دا نَاسْ بُوغْ دِراغي أودْ جهَنّمَه زاقْلوني سِوويمَه رَحْمتُمْ آمين.

L. 19; 16 x 11 (11 x 7); 9 redaka. *Nasḫ*, krupan, vokaliziran. Mastilo crno. Papir tamnobijel, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Na. l. 1b naslov هذا بيان ايمان واسلام.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6083. R-8290

علم حال بوسنوي
'ILM-I ḤĀL BUSNAWĪ

Isto kao br. 6032,3.

Završetak ovdje (l. 14a):

آخره: امَا اومْريَتي دا نَاس بوغْ داراغي اود جَهَنّمه زاقْلوني سويِمْ رَحْمتُمْ رادْ سوچوه حُرمَتَه.
آمين يا معين.

L. 14; 20,5 x 13,5 (13,5 x 8,5); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, veoma čitak, vokaliziran. Mastilo crno, kvalitetno. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz biblioteke Muhamed ef. Tufe.

6084. R-4589

مسائل فقهيّه
MASĀ'IL FIQHIYYA

Kratak ilmihal na bosanskom jeziku, od nama nepoznatog autora. Naslov prema rukopisu.

Početak (l. 1a):

أوّله: اجنجي صنف شاكردانته يازديره رق ازبرلتديريلور بسم الله الرّحمن الرّحيم وودا ايز باتسوروقو بَدْنُو يَه طاهر اي مطهّر يعني چيسته اي نُومْنَه مورَه آبْدَستْ اى غُسُلْ.

Završetak (l. 16b):

آخره: آ داغه چُوتْله تُوغه بيرامه قضَا أوجيني مَقَار درُوغا غُودينَا اى نا بَيْرَام نَتْرَبَامُو تَكْبيرَه دُونُوسيت. سبحان ربّك ربّ العزّة عمّا يصفون وسلام على المرسلين والحمد لله ربّ العالمين.

L. 16; 28,5 x 21,5 (23 x 13); 21 redak. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi po krajevima zahvaćeni vlagom i crvotočinom.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Za biblioteku poklonio Mehmed ef. Mehanović imam iz sela Gornji Agići (Bosanski Novi), 24. 03. 1976. godine.

ŠERIJATSKO-PRAVNA RJEŠENJA
(AL-FATĀWĀ)

ARAPSKI

6085. R-5399

خـزائن الفتاوى

ḤAZĀ'IN AL-FATĀWĀ

Priručnik s područja fikha koji je služio kao podloga za izdavanje fetvi. Napisao Aḥmad b. Muḥammad b. Abū Bakr al-Ḥanafī, um. 522/1128. godine. Na arapskom jeziku. Na prvom zaštitnom listu naslov: كتاب خزائن الفتاوى.

Dobrača II, 1637,1; GAL I, 373; S. I, 639; Ḥ. Ḫ. I, 703. az-Ẓahiriyya I, 295.

Početak (l. 1b):

أوله: أحمد الله حمداً بعدد ما أظهر من معدن الإنسان يواقيت ودررا وأنبت فى منبت الإحسان... و بعد فإنّ العبد الضّعيف أحمد بن محمّد أبي بكر خصّه الله (...) برحمته يقول لمّا فرغت من تسويد مجمع الفتاوى.

Završetak (l. 199a):

آخره: وقد ضمنته سحراً حلالاً وقد نظمته سمط الكفاية ولا أدرى لسانًا قد يبدى لأدنى حسنة أقصى النّهاية

L. 199; 19,5 x 13,5 (14 x 8,5); 18 redaka. *Ta'līq*, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir tanak, glat, svjetložute boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni sa utisnutim rozetama geometrijskih motiva na sredini korica i preklopu. Prijeklop sa unutrašnjen strane obložen ebro papirom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa mada je rukopis nastao prije 1153/1740, godine, (bilješka na unutrašnjoj strani zadnje korice.

Na zaštitnim listovima 1-7 fetve i sadržaj djela.

Vlasnici 'Omar b. 'Alī efendī al-Ḥāǧǧ Ḥasan zāde, Muḥammad Šākir i Ḥilmī al-Ḥāǧǧ Naẓīr efendī al-Qāḍī, an-Nawābāḍī (pečat na l. 1a).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6086. R-7950

خـزائن الفتاوى

ḤAZĀ'IN AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6085.

Ovdje je završetak drugačiji.

Završetak ovdje (l. 248b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: ولو قال أنا بري، من الإسلام يكفر ولو قال سوكندتوهمان است تيزخوهمان يكفر تمّت الكتاب بعون الله الملك الوهّاب.

L. 248; 20,5 x 16 (15,5 x 10,5); 17 redaka. Nasḫ, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir debljik, glat, svjetložute boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi imaju kustode.

Povez kožni sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i preklopu.

Prepisao Muḥammad b. Muṣṭafā Podgrādī, (پودغـــرادى) u posljednjoj dekadi safera 981/1572. godine.

(وقع الفراغ من تحريرها فى أواخر شهر صفر المظفّر، إحدى وثمانين وتسعمائة عن يد محمّد بن مصطفى البودغرادى).

Na zaštitnim listovima 1-3 sadržaj djela.

Uvakufio al-Ḥāğğ Maḥmad-paša Kukavica. Pečat sa godinom 1166/1752.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6087. R-6715

كتاب الخلاصة (او) كتاب خلاصة الفتاوى

KITĀB AL-ḪULĀṢA (aw) KITĀB ḪULĀṢA AL-FATĀWĀ

Prvi svezak djela s područja fikha koje je dugo vremena služilo kao priručnik za izdavanje fetvi. Napisao Ṭāhir b. Aḥmad b. 'Abdurrašīd al-Buḫārī, um. 542/1147. godine. Djelo je skraćena prerada dvaju djela: خزانة الواقعات i كتاب النّصاب od istog pisca.

Dobrača II, 1638-1645; Ḥ. Ḫ. I, 718; aẓ-Ẓahiriyya I, 306-8; GAL I, 374; S. I, 641; Ğaylān II, 811-812.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله خالق الأرواح والأجسام وجاعل النّور والظلام ... قال الشّيخ الإمام... طاهر بن أحمد بن عبد الرّشيد البخارى نوّر الله تربته وأعلى فى الجنّان رتبته...

Završetak ovdje (l. 392a):

آخره: الفصل السّادس عشر فى الخطر ولإباحة...وإن كان االطّريق واسعًا جبل فيه كبريت فحمل منه وباع وحمل من حجره وباع أو فيه أشجار... والمكان الّذى أخذه ليس بملكه لأحد لا بأس به المسائل فى الفتاوى.

L. 392, 26 x 18 (18,5 x 11): 21 redak. *Nasta'līq*, mastilo crno, naslovi pojedinih poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Tekst uokviren sa dvije linije crvene boje. Na l. 1b besmele uokvirena u lijep unvan. Naslovi poglavlja izdvojeni od teksta i podebljani. Na marginama pojedinih listova komentari.

Povez kožni, sa preklopom, znatno oštećen na zadnjoj strani i hrbatu. Sa unutrašnje strane obložen ukrasnim papirom.

Djelo prepisao Muṣṭafā b. Aḥmad, početkom zul-hidžeta 862/1457. godine što se vidi iz bilješke na kraju kolofona (l. 392):

تمّ الجزء الأوّل من خلاصة الفتاوى بعون الله الواحد الوهّاب فى العشر الأوّل من شهر ذى الحجّة شرفه الله فى سنة اثنى وستين وثمانمائة ... على يد العبد الفقير الحقير المذنب الكبير مصطفى بن احمد.

Rukopis došao u vlasništvo Muḥammada b. Ḥasana al-Mağnisīja 12. muharrema 1095/ 1684. godine.

6088. R-7951

كتاب الخلاصة (أو) كتاب خلاصة الفتاوى

KITĀB AL-ḪULĀṢA (aw) KITĀB ḪULĀṢA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6087.

Završetak ovdje (l. 261a):

آخره: الفصل السّابع فى خيار الرّؤية وخيار الشّرط وفيه الخيار بسبب الإستحقاق والتّعيين أمّا خيار الشّرط قال فى الجامع الكبير فى باب البيع الفاسد.

L. 261; 26 x 18 (18 x 11); 23 retka. *Nasḫ*, mastilo crno, istaknute riječi i naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir svjetložute boje, deblji, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama na sredini korica i preklopu. Pojedini listovi zahvaćeni vlagom. Prva stranica otkinuta i zagubljena.

Rukopis kolacionirao Ibn Faḍlī aṭ-Ṭiyarawī, 6. džumadel-ahira, 1077/1666. godine. Ovo mu je, kako kaže, peti primjerak koji je pregledao.

Na zaštitnim listovima 1-3 sadržaj djela.

Vlasnik Abdulkerim.

Vakuf Ḥağ Ṣāliḥ efendi.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6089. R-7952

كتاب الخلاصة (أو) كتاب خلاصة الفتاوى (الجلد الثانى)

KITĀB AL-ḤULĀṢA (aw) KITĀB ḤULĀṢA AL-FATĀWĀ (Drugi svez.)

Isto kao br. 6087. Drugi svezak ovoga djela.

Početak (l. 1b):

أوّله: كتاب البيوع هذا الكتاب مشتمل على ستّة عشر فصلا الأوّل فى السّلم...

Završetak (l. 362b):

آخره: فإن قالت طلبت الشّفع واخترت نفسى أو على القلب يجوز الأوّل منهما ... لأنّه يمكنها أن تقول طلبتهما السّمع والخيار.

L.362; 23 x 15 (18,2 x 8,7); *Nasḫ*, sitan, lijep. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir bijel, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje. Na početku djela unvan. Prve dvije stranice obrubljene sa po dvije široke linije zlatnožute boje. Na marginama pojedinih listova komentari.

Povez kožni, sa preklopom. Sa vanjske strane povez obložen ebro papirom. Djelo se završava kolofonom gdje je naveden prepisivač:

'Alī b. Muḥammad b. 'Alī al-Qāḍī as-Sarāyī, zvani Ćesri-zāde, 6. rebiul-evvela 1179/1765. godine.

هذا المجلد الثّانى من كتاب الخلاصة عن يد الفقير الحقير علي بن محمّد بن علي القاضى السّرائي المدعوّ بكسرى زاده ربّ يسّر مراده فى اليوم السّادس من شهر ربيع الأوّل سنة تسع وسبعين ومائة وألف.

Vlasnici: 'Umar Fahmī b. Ṣādiq, bilješka i pečat, i Aḥmad b. Muṣṭafā.

6090. R-7902

فتاوى قاضيخان (الجلد الأول)

FATĀWĀ QĀḌĪḤĀN (Prvi svezak)

Djelo s područja fikha, na arapskom jeziku, koje je dugo vremena služilo kao priručnik muftijama i kadijama. Napisao Fahruddīn Ḥasan b. Manṣūr al-Ūzǧānī al-Farǧānī Qāḍīḥān, um. 592/1195. godine.

Dobrača II, 1646-1662; az-Ẓahiriyya II, 35; GAL I, 376; S I, 644; Ḥ. H. II, 1227.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص فى أوّله. أوّل الموجود: وافترش بزراعته..... فصل فيما يوجب الغسل أسباب الغسل ثلثة الجنابة والحيض والنفاس.

Završetak (l. 232a):

آخره: اذا كان الطلاق واحدا فان كان طلقها ثنتين ثبت النسب إلى سنتين من وقت الطلاق والله أعلم.

L. 232; 26 x 18,5 (20 x 13); 27 redaka. Nasḫ, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Na marginama pojedinih listova komentari. Papir debeo, gladt, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, sa utisnutom ukrasnom rozetom na sredini zadnje korice. Prva korica otkinuta od knjige.

Prepisano u subotu, 23. rebiul-ahira 795/1392. godine (bilješta na l. 232a):

تمّ الجزء الأوّل من فتاوي قاضيخان بعون الله و حسن توفيقه في يوم السّبت ٢٣ من ربيع الآخر سنة ٧٩٥.

Na l. 232a bilješka da je knjigu pročitao uz dovu njenom vlasniku, Aḥmad b. Muḥammad Qutbuddīn al-Ḥasanī al-Ḥanafī an-Naǧārī, 896/1490. godine.

6091. R-7903

فتاوى قاضيخان (الجلد الثّانى)

FATĀWĀ QĀḌĪḤĀN

Isto kao br. 6090.

Drugi svezak djela (فتاوى قاضيخان الجلد الثّانى). Ovdje početak od poglavlja كتاب الدّعوى.

Početak ovdje (l. 1b):

أوّله: كتاب الدّعوى والبيّنات وإنه مشتمل على أبواب كلّ باب مشتمل على فصول .

Završetak (l. 386b):

آخره: ... وقال أبو القاسم لا يجوز وقفه وإن أذن له القاضى فهما أفتيا بصحّة الحجر على الحرّ البالغ كما هو مذهب أبي يوسف و محمّد والله أعلم بالصّواب و إليه المرجع والمآب. وهذا آخر الكتاب.

L. 386; 26 x 17,5; (18 x 11); 26 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, porozno na vlagu. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Na marginama pojedinih listova komentari. Papir deblji, hrapav, tamnožute boje bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, novijeg datuma.

Djelo prepisano u srijedu, krajem zul-kadeta 948/1541. godine.

Na l. 1a sadržaj djela. Na zaštitnim listovima 387-9 bilješke iz područja fikha i historije islama.

6092. R-7904

(فتاوى قاضيخان (الجلد الثّانى)

(FATĀWĀ QĀḌĪḪAN-Drugi svezak)

Drugi svezak djela فتاوى قاضيخان.

Isto kao br. 6091.

Početak ovdje (l. 1b):

أوله : كتاب العتاق أسباب العتاق كثيرة منها الإعتاق ومنها دعوي النّسب ومنها الاستيلاد (الإستيلاء)

L. 299; 26 x 18; (20 x 13); 27 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Na marginama pojedinih listova komentari. Papir deblji, hrapav, svjetložute boje, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Od poveza je ostao samo kožni hrbat. Pojedini listovi prosuti.

Prepisao al-Ḥāǧǧ b. Sa'dī b. Yūsuf, u petak, u prvoj dekadi mjeseca džumadel-evvela, 952/1542. godine (l. 299a):

و قد وقع الفراغ من فتاوي المسمّى بقاضخان تغمده الله تعالى بالغفران وأسكنه في فردوس الجنان ... في سنة إثنتين وخمسين وتسعماية ...على يد أفقر العباد سعدي بن يوسف.

Vakuf Muhammeda Miralema-paše, valije u Bosni, godina 1196/1781.

Iz Odbora IZ-e Travnika (zaštitni list 1a):

وقفه حسبة لله تعالى محمد ميرعلم پشا سنة ١١٩٦.

6093. R-6734

الفتاوى الظّاهريّة

AL-FATĀWĀ AẒ-ẒĀHIRIYYA

Napisao Ẓahīruddīn Abū Bakr Muḥammad b. Aḥmad al-Qāḍī, um. 619/1222. godine.

Ḥ Ḫ II, 1226; aẓ-Ẓahiriyya II, 31.

Drugi tom ovoga djela. Naslov djela je naveden na hrbatu.

Početak (l. 1b):

أوله: كتاب السّير هذا الكتاب مشتمل على سبعة فصول الأول فى التّحريض على الجهاد وبيان صفة الجهاد وكيفيّة.

Završetak: (l. 368b):

آخره: ولو عقد البايع يسقط نصف الثّمن وقد ذكر فى الأساس أجرنى داره فاستجارتها وهو موجر ولا تقلْ مواجر فإنه خطاء قبيح وكذلك لا يقال آجر فأعرفه....تمّت.

L: 368; 19 x 15 (14,5 x 11); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan i čitak. Mastilo sivo. Papir deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, prednja stranica uokvirena sa tri linije koje su utisnute u povez. Prva korica otkinuta i zagubljena.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a namjerno brisana bilješka vlasnika.

6094. R-8086

Zbirka (مجموع), *2*

L. 201; 18 x 12,5 (12 x 7); 9 redaka. Nasḫ, krupan i čitak. Mastilo crno sa dosta riječi i znakova interpukcije koji su pisani crvenim mastilom. Papir deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kartonski, sa platnenim hrbatom. Odvojen od knjige.

1. L. 1-34.

فتاوى بن تيميّة

FATĀWĀ IBN TAYMIYYA

Fragment iz opsežnog djela مجموعة فتاوية koje je napisao Aḥmad b. 'Abdulḥalīm b. 'Abdussalām b. 'Abullah b. Taymiyya, um. 728/1328. godine na arapskom jeziku.

Kaḥḥāla I, 261-262; Ahlwardt, IV, 4818; G II, 101.

Početak (l. 1a):

أوله: سئل الشّيخ تقى الدّين أحمد بن تيميّة رحمه الله عن أحاديث عن النّبىّ صلى الله عليه وسلّم يرويها القصاص وغيرهم

Završetak (l. 33a):

آخره: فضربه رجل بسهم فأنتبه والحمد لله وحده صلى الله على سيّدنا محمّد وآله وصحبه وسلّم تسليمًا كثيراً.

2. L. 34-201.

(كتاب فى الأخلاق)

(KITĀB FĪ AL-AḪLĀQ)

Djelo iz područja etike. U uvodu se spominje pisac ovoga djela pod imenom Ṭarṭūsī ili Ṭartūšī, poznat još kao Mahdawī. U nama dostupnim izvorima nalazimo više pisaca sa ovim nadimkom ali ni kod jednog nismo pronašli djelo sa ovim početkom ili sadržajem. Nepotpuno na kraju. Na arapskom jeziku.

Početak l. 34b):

أوله: قال الشّيخ الإمام العلامة الطّرطوسى المعروف بالمهدوى رحمه الله إعلم أنّ من أراده الحقّ لخدمته أطاعه ومن أراده لحضرته أطلعه على آياته.

Završetak (l. 201b):

آخره: فارحم بعفوك غربتى يا سيّدى واغفر لعبد سَيّء الأعمال.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6095. R-7949

الجامع الوجيز (أو) الفتاوى البزّازيّة

AL-ĞĀMI' AL-WAĞĪZ (AW) AL-FATĀWĀ AL-BAZZĀZIYYA

Zbirka odabranih rješenja i propisa (aḥkām), na arapskom jeziku, koju je napisao Ḥāfiẓuddīn Muḥammad b. Muḥammad b. Šihāb al-Kardarī al-Ḥanafī, b. Bazzāzī, um. 827/1424. godine.

Dobrača II, 1681; Ahlwardt IV, 4823; GAL II, 225; Ḥ. Ḫ. I, 242.

Početak (l. 1b).

أوله: الحمد لمن دعا إلى دار السّلام بحمد عليه أفضل الصّلوة والسّلام شارع أحكام الإسلام ناهج نهج الحلال والحرام وبعد فهذا مختصر في بيان تعريفات الأحكام على وجه الإتقان والأحكام جمعه العبد محمد بن محمد الكردري ... كتاب الطّهارة تسعة الفصول الأوّل فى الآلة نوع فى الجاري

Završetak: (l. 457b):

آخره: نوع فى تصرّف المريض... وإن صمت بعارض فهو كالمريض المعتقل لسانه كذا فى المحبوبى.تمّ بعون الله تعالى والله تعالى أعلم بالصّواب وإليه المرجع والمآب والحمد لله على الإتمام والصّلوة على النّبيّ محمّد خير الأنام. وعلى آله وآصحابه الكرام والعلماء الصّالحين إلى يوم القيامة.

Cjelovito djelo od dva dijela koja su ovdje posebno paginirana.

Dio prvi: L. 1-188; Drugi dio L. 1-187; 27 x 18; 21 x 13; 27 redaka. *Nasta'līq*, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje, te istaknute riječi nadvučene crvenom linijom.

Papir svjetložute boje, deblji, hrapav, stariji, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, čvrst, sa utisnutim rozetama na sredini korica. Sa unutrašnje strane korice obložene ebro papirom.

Prvi svezak se završava kolofonom gdje se navodi ime prepisivača: 'Alī b. Ḥusayn b. Ibrahīm b. Ḥaṭib, 863/1458. godine (l. 188b). Isti prepisivač je prepisao i drugi svezak (l. 187a).

Na zaštitnim listovima 1-2a na početku sadržaj prvog dijela, a između dva toma na zaštitnim listovima sadržaj drugog toma.

Vlasnici. Muṣṭafā 'Uṯmān, kadija u Peći (ايپك), te Maḥmad-paša Kukavica koji je uvakufio ovaj rukopis (bilješka i pečat na više mjesta).

IZ Odbora IZ-e Travnik.

6096. R-6445

الجامع الوجيز (أو) الفتاوى البزّازيّة

AL-ĞĀMI' AL-WAĞĪZ (AW) AL-FATĀWĀ AL-BAZZĀZIYYA

Isto kao br. 6095.

L. 457; 26 x 17 (19 x 12); 29 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crne boje. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Na marginama pojedinih listova komentari. Papir svjetložute boje, tanak, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, čvrst, sa utisnutim rozetama na sredini korica i preklopa. Sa unutrašnje strane korice obložene ebro papirom.

Prepisao Yūsuf b. Muḥammad, imam u Istanbulu, u mahali Hazine Darbaša Firfiraga, u podne, u četvrtak, mjeseca džumadel-evvela 912/1506. godine.

Na zaštitnim listovima 2-3 sadržaj djela.

Vlasnik Abū Faḍl Maḥmūd Qara Čelebī zāde, te Šayḫ Muḥammad, muftija u Travniku (l. 1a sa pečatom).

6097. R-8471

الجامع الوجيز (أو) الفتاوى البزّازيّة

AL-ĞĀMI' AL-WAĞĪZ (AW) AL-FATĀWĀ AL-BAZZĀZIYYA

Isto kao br. 6095.

L. 405; 26 x 17,5 (20,5 x 12,5); 29 redaka. *Ta'līq*, sitan, lijep. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima komentara teksta. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožni, nije originalan, dobro očuvan.

Prepisao nepoznati prepisivač sredinom muharrema 934/1527. godine.

6098. R-6440

الجامع الوجيز (أو) الفتاوى البزّازيّة (المجلد الأول)

AL-ĞĀMI' AL-WAĞĪZ (AW) AL-FATĀWĀ AL-BAZZĀZIYYA

(Prvi svezak).

Isto kao br. 6095.

Svezak se završava sa poglavljem كتاب ادب قاضى

Završetak ovdje (l. 282b):

آخره: والمفتى سبب للحكم فكيف يؤاخذ السّبب مع المباشرة فانقطع وكان له إن يقول القاضى فى زماننا يلجأ إلى الحكم بعد الفتوى لأنه لو ترك يلام(...) لأنه غير عالم حتى يقضى بعلمه والله أعلم. كتاب الشّهادات

L. 282; 28 x 19 (20 x 11,5); 25 redaka. Ta'līq, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Na marginama pojedinih listova komentari. Papir svjetložute boje, deblji, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, čvrst, sa utisnutim rozetama na sredini korica i preklopa.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima 4b-5b sadržaj djela.

Na zaštitnom listu 1a naslov djela i procjena vrijednosti 1500.

Takođe na istom listu ime vjerovatno vlasnika Maglajlić al-Ḥaǧǧ Muḥammad aġa.

Na l. 282b bilješka o vlasniku: 'Abdullah Bosnawī, pečat i godina 1172/1758.

6099. R-8012

Zbirka (مجموع), *3*

L. 104; 21,5 x 16,5 (15,5 x 9,5); dimenzije teksta različite od djela do djela. *Nasta'līq*, mastilo crno, na mjestima razljeveno u dodiru sa vlagom. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez kožni, izlomljen i oštećen na prvoj korici.

1. L. 1-37

فتاوى سراج الدّين قارئ الهداية (أو) الفتاوى السّراجيّة

FATĀWĀ SIRĀĞUDDĪN QĀRIŪ AL-HIDĀYA (AW) AL-FATĀWĀ AS-SIRĀĞIYYA

Zbirka fetvi koje je izdao Sirāğuddīn Abū Ḥafṣ 'Omar b. 'Alī b. Fāris al-Qaṭṭānī al-Kinānī, um. 829/1426. godine.

Dobrača II, 1686-1688; az-Ẓahiriyya II, 26; GAL II, 81; S II, 91;

Početak(l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة والسّلام على أشرف النّبيّين ... أمّا بعد فهذه سؤالات سألها بعض الحكّام لشيخنا الإمام...... الشّيخ الحافظ سراج الدّين قارئ الهداية

Završetak (l. 37b):

آخره: لا يلزم زوج أجرة ما سكن ورضاها بذلك إذن له قال فى الفتاوى البزّازيّة قال طلقك الله أو أعتقك الله يقع قال فى المنتقى شا الله طلاقك أو شئت طلاقك لا يقع بلا نيّة والله سبحانه وتعالى أعلم بالصّواب وإليه المرجع والمآب .

Dimenzije teksta 15,5 x 7,5; 19 redaka. Prepisao nepoznati prepisivač 15. zul-kadeta 1141/1728. godine.

Na listovima 38-51 bilješke i nesređene fetve iz raznih oblasti.

2. L. 52-70b

مرآة العوالم

MIR'ĀT AL-'AWĀLIM

Sažetak djela na turskom jeziku koje govori o početku stvaranja svijeta na osnovu legendi i neutemeljenih saznanja o tome. Napisao Muṣṭafā b. Aḥmad b. 'Abdulmawlā al-Ġālībōlī ar-Rūmī poznat kao Alī efendī, um. 1008/1599. godine.

Ḥ. Ḫ. II, 1649; O. M. III, 93; Flügel II, 94; Karataj t, 519; A. M. II, 438.

Početak (l. 52b):

أوّله: سپاس بسيار اول صانع كردكار وخالق پروكادر.

Završetak (l. 70b):

آخره: حساب ايدركى بونلرك عدد ايام سنويه سى اوجيوز اللى دورت كون وسكز ساعت وسكز يوز يتمش التى دقيقه دركى ... زيج وتقويمه متعلك كتاب المنتخب فى اقوال العرب والعجم فضولنده بويله بيان اولنشدر.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

3. L. 71b-93b

معروضات أبي السّعود في الفتاوى

MA'RŪḌĀT ABŪ AS-SU'ŪD FĪ AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 5893, 3.

Ovdje je različit završetak djela.

Završetak ovdje (l. 93b):

آخره: أصل وقف حصوصنده زيد وعمرو تسامعله ايله شهادت ايله لر مقبول اولورمى اولور امام متصرف اولان بر سبب ملك مشروعه متمسكا تصرف ايدرسه اول شهادت ايله وقف حكم اولماز. (!)

Dimenzije teksta 15,5 x 9,5.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listovima 94-104 razne bilješke, fetve i kraći sadržaj iz nekog djela iz historije islama.

6100. R-8013

Zbirka (مجموع), *5*

L. 112; 20 x 15; dimenzije teksta različite od djela do djela. *Nasta'līq*, mastilo crno, na mjestima razljeveno u dodiru sa vlagom. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari i bilješke. Povez kožni, čvrst.

1. L-1-33

فتاوى سراج الدّين قارئ الهداية (أو) الفتاوى السّراجيّة

FATĀWĀ SIRĀĞUDDĪN QĀRIŪ AL-HIDĀYA (AW) AL-FATĀWĀ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6099.

Dimenzije teksta 15,5 x 7. *Nasḫ*, pisan u formi مسئله - الجواب i ove riječi napisane crvenim mastilom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 33-70

(كتاب) الرسائل الزّينية في مذهب الحنفيّة

(KITĀB) AR-RASĀ'IL AZ-ZAYNIYYA FĪ MADHAB AL-ḤANAFIYYA

Zbirka rasprava koje je napisao Zaynuddīn b. Ibrāhīm b. Nuğaym al-Miṣrī, um. 970/1563. godine. Naš primjerak sadrži 10 takvih rasprava dok drugi primjerci bilježe i do 41 raspravu. To su, u stvari, odgovori na probleme koje je vrijeme nosilo sa sobom, odnosno odgovori na pitanja koja je pisac dobijao od ljudi koji su mu se obraćali.

Dobrača II, 1260,2/4. ; Ahlvardt IV, 4831; Kaḥḥāla IV, 192; az-Ẓāhiriyya I, 177.

١) الرّسالة في الأفعال الّتى تفعل فى الصّلاة على قواعد المذاهب الأربعة

٢) الرّسالة فى التحفة المرضيّة فى الأراضى المصريّة

٣) الرّسالة فيما ضبطه أهل النّقل فى خبر الفصل أو رسالة فى الطّاغوت

٤) الرّسالة فى الرّشوة واقسامها للقاضى وغيره

٥) الرّسالة فى الكنائس المصريّة

٦) الرّسالة فى إقامة القاضى من التّعزير على المفسد من غير توقف على مدع.

٧) مسألة دخول اولاد البنات تحت لفظ الولد أو الأولاد ابن كمال پاشا

٨) الرّسالة فى بيان ما يسقط من الحقوق بالإيقاط وما لا يسقط

٩) الرّسالة خير الباقى فى جواز الوضوء من الفساقي

١٠) القول المنفى فى الرّد على المفترى.

١١) المسألة الخاصّة فى الوكالة العامّة

Djelo je prepisano 1062/1651. godine iz originala, bez imena i mjesta prepisa.

L. 71-75 razne bilješke iz područja fikha. Listovi 76-81 prazni.

3. L. 82b-83b:

المسائل الإستعارة فى الفقه

MASĀ'IL AL-ISTI'ĀRA FĪ AL-FIQH

Kraća risala iz fikha, od nepoznatog pisca. Naslov prema rukopisu (l. 82b).

Početak (l. 82b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين. مسئلة إستعارة الألفاظ بعضها لبعض وبيان الفروع.

Završetak (83b):

آخره: ومنها إستعارة الهبة للعفو حتّى كانت هبة القصّاص ممن عليه عفواً.

Dimenzije teksta 15,5 x 9. Nema podataka o prepisivaču, mjestu ni godini prepisa.

4. L. 83b-86:

مسائل الفقهيّة من الكتب المعتبرة

MASĀ'IL AL-FIQHIYYA MIN AL-KUTUB AL-MU'TABARA

Ovakav naslov nalazimo u samom rukopisu. Od nepoznatog autora.

Početak (l. 83b):

أوله: حجر المنع وهو ثمانية أنواع حجر الصبي.

Završetak (l. 85b):

آخره: قال أبو يوسف لو إدّعى اللّقيط إثنان يثبّت منهما وقال أبو حنيفة يثبّت من خمسة إذا إدّعوه وقال بأكثر من خمسة إذا إدّعوه قال الإستجاب ولم أر توجيه هذه الأقوال.

Na listovima 85-112 nesređene bilješke i izvodi iz raznih djela kao npr. objašnjenja termina u logici, upute za upotrebu zapisa i hamajlija, mišljenja raznih pravnika po nekim šeriatskim pitanjima. Pisano drugim rukopisom, bez margina.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6101. R- 6381

جامع الفتاوى

ĞĀMI' AL-FATĀWĀ

Zbirka fetvi u vidu priručnika na arapskom jeziku. Napisao Krk Emre al-Ḥumaydī al-Ḥanafī, um. oko 880/1475. godine.

Dobrača II, 1689-1692; G II, 226; Kaḥḥāla VIII, 130; Ḥ Ḫ I, 565; A. M I, 835; Kairo I, 413; Ahlwardt IV, 265; az-Ẓahiriyya I, 246.

Početak (l. 1a):

أوله: الحمد لله على ما أنعم من علم الشّرائع والأحكام ... أمّا بعد فإنى لما رأيت الهمم

Završetak (l. 168a):

آخره: إنّ الوكالة لا يبقى بعد اليوم وقبل يبقى لأن ذكر اليوم للتّعجيل لا للتّوقيت إلاّ إذا أدّل الدّليل عليه والله أعلم بالصّواب.

L. 168; 20,5 x 14 (16 x 7,5); 23 retka. *Nasta'līq*, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst na prve dvije stranice uokviren sa debljom linijom crvene boje. Na početku ostavljen prostor za unvan koji nije urađen.

Povez kožni, sa preklopom. Preklop sa vanjske strane obložen ukrasnim papirom. Na zaštitnim listovina 1-2a na početku sadržaj djela.

Prepis iz 999/1590. godine. Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa.

Vlasnik 'Alī efendī, (l. 51a)

Iz biblioteke Besima Korkuta.

6102. R-8174

جامع الفتاوى

ĞĀMI' AL-FATĀWĀ

Isto kao br. R-6101.

L. 110; (23 x 16,5 (18 x 9,5); 23 retka. *Ta'līq*, sitniji, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožni, sa preklopom i utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica.

Na zaštitnim listovima 1-2 na početku sadržaj djela

Pojedini listovi zahvaćeni vlagom.

Prepis iz 1171/1757. godine.

Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa.

Iz biblioteke Handov Muharem ef. iz Banja Luke.

6103. R-8085

فتاوى مؤيد زاده

FATĀWĀ MU'AYYAD ZĀDE

Zbirka pitanja s područja fikha (al-masā'il) koja je služila kao izvor za davanje fetvi. Sabrao po raznim fikhskim djelima 'Abdurraḥmān b. 'Alī al-Almāsiyawī, Mu'ayyid-zāde, um. 922/1516. godine.

Dobrača II, 1694; az-Ẓahiriyya II, Kairo I, 450, OM I, 355, GAL II, 227; Kaḥḥāla V, 155; Köprülü I, 691; Čayhān II; 773.

Početak (l. 1b):

أوله: المسائل المتعلقة بالطهارة - الحوض إذا كان مدورا فوقعت فيه النجاسة يعتبر فيه ثمانية واربعون ذراعا.

Završetak (l. 157a):

آخره: فهو على أربعة أوجه أيضا على ما بينا فى الفضة شرح الطحاوى.تم الكتاب بعون الله الملك الوهاب.

L. 157; 25 x 18 (18 x 11); 23 retka. *Ta'līq*, krupniji, čitak. Mastilo crno, lošeg kvaliteta, porozno na vlagu. Naslovi poglavlja i izvori pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, tanji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na marginama puno komentara. Tekst uokviren sa dvije deblje linije plave boje.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korice i preklopa. Listovi prosuti u lage, korice odvojene od knjige. Na zaštitnim listovima 1-3 na početku rukopisa popis literature na osnovu koje je sastavljena ova zbirka i sadržaj djela.

Namjerno brisani podaci o prepisivaču. Jedino se čita godina 953/1546.

Vlasnik Ṣāliḥ Nūrī, kadija u Mostaru (bilješka i pečat na l. 157a).

6104. R-4401

فتاوى مؤيد زاده

FATĀWĀ MU'AYYAD ZĀDE

Isto kao br. 6103.

Ovaj primjerak posjeduje dodatak o nasljednom pravu koji ne nalazimo u prethodnom djelu a koji se završava (l. 243b):

آخره: اتارخان فى الرآنض......من خدم عالما سبعة أيام فقد خدم الله تعالى سبعة آلاف...
وأعطاه الله كل يوم ثواب شهيد.

L. 243; 20 x 15 (15 x 10); 17 redaka. Nasḫ sa elementima *Ta'līqa*, sitan, veoma lijep. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Papir žućkast, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Pojedini listovi prosuti. Povez kožni, čvrst.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa. Rukopis je prepisan prije 1111/1699. godine kada je došao u vlasništvo al-Ḥāğğ Ḥusayn b. Ḥāğ Muẓafara (l. 1a).

Poklon Ibrahim-bega Halilbašića.

6105. R- 8156

فتاوى مؤيد زاده

FATĀWĀ MU'AYYAD ZĀDE

Isto kao br. 6103.

Rukopis manjkav na početku.

Početak ovdje (l. 7a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: الصّلوة ما لم يسبح ثلاثًا إذا صلّى الإمام أربع ركعات وقعد على رأس الرّابعة وقام إلى الخامسة.

Završetak ovdje (l. 144a):

آخره: وكذا إشترى الوصيّ شيئًا لليتيم لا يجوز شراءه بغبن فاحش والكلّ فى الخانية.

L. 144; 21 x 17 (15 x 7,2); 21 redak. *Ta'līq*, krupniji, mastilo crno, lošijeg kvaliteta, porozno na vlagu, na pojedinim mjestima razljeveno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Tekst uokviren tankom linijom crvene boje. Na marginama komentari teksta. Papir žućkast, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na pojedinim mjestima zahvaćen vlagom.

Povez polukožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica, odvojen od rukopisa. Pojedine lage prosute. Na početku nedostaje 6 lista.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Sakiba Spahića iz Stranjana kod Zenice.

6106. R-6418

Zbirka (مجموع), *2*

L. 350; 24 x 16,5. Dimenzije teksta, broj redaka i vrsta pisma različiti, u zavisnosti od jednog do drugog djela. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani krupnijim slovima i crvenim mastilom. Papir tanak, glat, bijele, tamnobijele i bijeložute boje, sa vodenim znakovima, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Na marginama pojedinih listova komentari pisani mastilom crvene boje. Na početku 10 listova neispisanih.

Povez kožni, stariji, dobro očuvan.

1. L. 1-231a

فتاوى مؤيّد زاده

FATĀWĀ MU'AYYAD ZĀDE

Isto kao br. 6103.

Dimenzije teksta 18 x 9,5; 20 redaka. *Ta'līq*, lijep i čitak.

Prepisano u drugoj dekadi muharrema 1258/1842. godine.

2. L. 239b-350

النّتف في الفتاوى

AN-NUTAF FĪ AL-FATĀWĀ

Naslov na listu 239b: نتف الفتاوي.

Djelo o hanefijskom fikhu, poznato joši kao:

النّتف الحسان على مذهب أبي حنيفه النّعمان - النّتف الحسان فى الفتاوى - النّتف الحسان - نتف الفتاوى

Kod nas je ovaj naslov mada se u nekim drugim izvorima spominje pod drugim naslovima. Napisao, najvjerovatnije, Abū al-Ḥasan (al-Ḥusayn) 'Alī b. Ḥusayn b. Muḥammad as-Suġdī, um. 461/1068. godine.

Popara IX, 5371; Kahhāla VII, 79 i VIII 98; Ḥ. Ḫ. II, 1925; Şeşen (an-Nādira), 893, str. 479; A. M. I, 691; GAL G II, 198 i S II, 270; Dobrača II, 968-971; Kairo I, 468

Početak (l. 239b):

أوّله: الحمد للّه ربّ العالمين، والعاقبة للمتّقين، ولا عدوان إلاّ على الظّالمين...كتاب المياه: إعلم أرشدك اللّه أنّ الماء على وجهين: مطلق ومقيّد، أمّا المطلق فعلى سبعة أوجه أحدها ما ينزل من السّماء، والثّاني ما يخرج من الأرض، والثّالث الرّاكد ...

Završetak (l. 350b):

آخره: كتاب السّبق: وهو يدور على ثلاث مسائل مسئلتان جائزتان ومسئلة فاسدة...وأمّا الفاسدة إذا قال رجل لرجل: إن سبقتني فلك كذا وإن سبقتك فعليك كذا، فهذه لا تجوز لأنّها تشبه القمار، وعن محمّد بن الحسين انّه قال: لا سبق إلاّ في خفّ أو حافر أو نصل وكان يجيز السّبق على الأقدام.

Dimenzije teksta 18 x 10; 27 redaka. *Nash*, sitan, pisan vještom rukom, čitak.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnici: Abū 'Abdullāh Qāsim b. Ḥasan i Isma'īl b. Muṣṭafā iz Edirne (l. 239a).

6107. R-6618

Zbirka (مجموع), *2*

L. 192; 20 x 13 (14,5 x 7); Nasḫ, sitan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tanak, glat, tamnobijele i

bijeložute boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Na marginama pojedinih listova komentari. Tekst uokviren sa dvije tanke linije crvene boje.

Povez kožni sa utisnutim rozetama geometrijskih oblika na sredini korca.

Sa unutrašnje strane obložen ebro papirom sa ukrasnim cvjetićima smeđe i crne boje. Na arapskom jeziku.

1. L. 1-189b

فتاوى مؤيّد زاده
FATĀWĀ MU'AYYAD ZĀDE

Isto kao br. 6103.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 189b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: أبوه والأب بعد العتق ينسب بالولاء إلى معتق فكذلك ولد.

Prepisao Yūsuf b. 'Uṯmān u mjesecu redžebu 986/1578. godine.

2. L. 189b-192

الرّسالة (الخسرويّة) فى الولاء
AR-RISĀLA (AL-ḪUSRAWIYYA) FĪ AL-WILĀ'

Rasprava o pravnim posljedicama oslobađanja roba i o srodstvu sa robovima. Napisao Muḥammad b. Farāmurz b. 'Alī Munla Ḫusraw, um. 885/1480. godine.

Dobrača, 1284; A. M. II, 211; Gal, S. II, 317.

Početak (l. 189b):

أوّله: الحمد لله الّذى أحكم أحكم الشّرع المتين وعظم قدر من فقه في الدّين. أمّا بعد فإن للوك هذه المملكة خلد الله أيام دولة خلفهم.

Završetak (l. 192b):

آخره: وقد إتّفق عن نظمها فى سلك التّحرير وتصويرها على أحسن التّصوير بالطف التّقدير.

Prepisao Yūsuf b. 'Uṯmān u mjesecu redžebu 986/1578. godine.

Na kraju tri lista prazna.

Iz gradske džamije u Tuzli.

6108. R-6379

الفوائد المنتخبة من الفتاوى التّاتارخانيّة
AL-FAWĀ'ID AL-MUNTAḪABA MIN AL-FATĀWĀ AT-TĀTĀRḪĀNIYYA

Izvod iz opsežnog djela الفتاوى التاتارخانية. Sabrao, na arapskom jeziku, Ibrāhīm b. Muḥammad b. Ibrāhīm al-Ḥalabī, um. 956/1549. godine. Na prvom zaštitnom listu naslov: منتخب فتاوى تاتارخانية لإبراهيم حلبي رحمه الله

Köprülü I, 693, G II, 432, S II, 643; Ḥ. Ḫ. I, 268.

Početak (l. 1a):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين. وصلوته وسلامه على سيّدنا محمّد خير خلقه وعلى آله وصحبه الطّيّبين الطّاهرين وبعد فهذه فوائد إنتخبتها من الفتاوى التّاتارخانيّة مما هو غريب أو كثير الوقوع.

Završetak (l. 262b):

آخره: فوقع الشّكّ فى الوارث فيوضع فى بيت المال كل منهما فى نصف قيمته لمولى الأمة ثمّ يحكم.

L. 262; 19,5 x 13 (13,5 x 6,5); 22 retka. Nasḫ, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst obrubljen sa crvenom linijom.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama geometrijskih oblika na sredini korica. Korice sa unutrašnje strane obložene ebro papirom.

Prepisao 'Alī b. Muṣṭafā u posljednjoj dekadi džumadel-ahira 1107/1696. godine.

Na zaštitnim listovima 1-2 na početku naslov djela منتحب فتاوى تاتارخانيّة i nedovršen sadržaj djela. Na l. 1a bilješka o rođenju sultana Selima sina Mustafe. Na početku namjerno brisana bilješka i pečat vlasnika.

Iz kolekcije Besima Korkuta.

6109. R-6439

فتاوى صنع الله أفندى
FATĀWĀ ṢUN'ULLAH EFENDĪ

Ovaj naslov se nalazi na hrbatu kodeksa. U nama dostupnim izvorima se spominje autor sa nadimkom Ṣun'ullah efendī čije je puno ime

Muṣṭafā b. Ǧa'far al-'Imādī Šayḫ Islām ar-Rūmī, um. 1022/1613. godine. Međutim u popisu njegovih djela se ne spominje da je pisao fetve.

S obzirom da je u tri navrata bio šejhul-islam i muftija držimo da bi on mogao biti autor ove zbirke. Djelo je na arapskom jeziku.

Ǧaylān II; 803; Kaḥḥāla, XII, 245; Hadiyya al'Arifīn, II, 439. QA IV, 2968.

Početak (l. 1b):

أوّله: طهارة وينبغى أن يكون بين بئر البالوغة وبين الما، مقدار ما لايصل النّجاسة إلى بئر الما، وقدر فى الكتاب الخمسة أزرع أو سبعة وذلك غير لازم.

Završetak (298b):

آخره: فإن مستحقّ القلع كالمقلوع حقيقة ولأنّ الّذى باع نصيبه من العمارة ليس له فيها حقّ يحشر منه الزام المشترى ببيع الأرض أنفع الوسائل والحمد لله على الإتمام والصّلوة والسّلام على سيّد الأنام.

L. 298; 28 x 18 (20 x 10); 27 redaka. *Nasḫ*, krupniji, veoma lijep. Mastilo crno, komentari na marginama pisani mastilom crvene boje. Papir svjetložute boje, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, veoma lijep, obrubljen sa tri linije zlatnožute boje.

Na prvoj strani veoma lijep unvan. Tekst uokviren sa debelom linijom zlatnožute boje koja je ojačana sa dvije tanke linije crne boje. Na zaštitnim listovima 2b-3a sadržaj djela.

Vlasnik Muḥammad b. Sulaymān.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6110. R-6083

جامع الفتاوى

ǦĀMI' AL-FATĀWĀ

Zbirka fetvi koju je napisao i sakupio izvjesni Muṣṭafā b. Bisṭām al-Wānī iz Erzeruma iz Turske poslije 1068/1657. godine. Naime u uvodu se spominje ova godina mada nejasno s obzirom da je prva strana puno oštećena te nije moguće pročitati razgovijetnu misao.

Izvori koji navode ovoga pisca ne spominju ovo djelo.

A. M. II, 299; Kaḥḥāla IX, 102, G II, 439; S II, 652.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذى جعلنا من أمّة سيّد المرسلين...... والدّين المتين وهدانا الشّرائع و البدائع والصّراط المستقيم... فيقول .... محمّد بن بسطام الوانى مولداً والأرزنى ....

Završetak (l. 170b):

آخره: لوصىّ الميّت أن يبيع التّركة لقضاء الدّين وتنفيذ الوصيّة. من قاضحان عليه الرّحمان فى كتاب الوصايا.

L. 170; 32,5 x 19 (23 x 10); 27 redaka. *Ta'līq*, čitak. Mastilo crno, samo istaknute riječi pisane mastilom crvene boje ili pak nadvučene crvenom linijom. Papir deblji, svjetložute boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez platneni, novijeg datuma. Prilikom uvezivanja zadržane stare korice koje su naknadno nalijepljene. Na sredini korica i na preklopu ukrasne rozete.

Kodeks se završava kolofonom sa podacima o prepisivaču i godini prepisa: Muṣṭafā poznat kao Babūḥaǧī zāde ! (بابوحجى) u Erzerumu 1153/1734. godine.

Kao vlasnici rukopisa navode se Maḥmūd Qāḍī zāde (Mahmutkadić) Ṣāliḥ Ṣidqī mostarski kadija, (zaštitni list 1a) te Muṣṭafā b. as-Sayyid Fayḍullāh i Munīr b. Ḥāmid godine 1350/1931. godine (l. 1a).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6111. R-7055

الفتاوى الخيريّة لنفع البريّة

AL-FATĀWĀ AL-ḪAYRIYYA LI NAF'I AL-BARIYYA

Zbirka fetvi, na arapskom jeziku, koju je napisao Ḫayruddīn b. Aḥmad b. Nūruddīn 'Alī b. Zaynuddīn al-Ayyūbī al-'Alīmī al-Fārūqī um. 1081/1670. godine.

Djelo je do poglavlja o mehru sakupio njegov sin Muḥyuddīn b. Ḫayruddīn ar-Rumalī um. 1071/1660. a dovršio sakupljanje Ibrāhīm b. Sulaymān b. Muḥammad al-Ḥanafī al-Ǧīnīnī um. 1108/1696. godine.

aẓ-Ẓahiriyya, II, 19; G II, 314.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذى وفق من أراد به الخير للتّفقه فى الدّين... وبعد فيقول العبد الفقير إبراهيم بن سليمان بن محمّد بن عبد العزيز

Završetak (l. 314a):

آخره: فيجمع لها أربعة قراريط وخمس قيراط ولكلّ بنت أربعة قراريط وخمس قراط والله أعلم.

L. 314; 31 x 20 (20 x 10); 29 redaka. Mastilo crno, naslovi poglavlja i riječi مسئل i جواب pisane mastilom crvene boje. *Nasta'līq*, sitniji, lijep i

čitak. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje.

Povez polukožni, bez prve korice. Zadnja korica odvojena od knjige.

Djelo se završava kolofonom gdje je naveden prepisivač i godina prepisa: Muṣṭafā al-Qāḍī b. al-Ḥāǧǧ 'Abdurrazzāq b. al-Ḥāǧǧ as-Safar, 1168/1754. godine (l. 314a). Na zaštitnom listu na kraju rukopisa tri fetve na turskom jeziku.

6112. R-6397

صرّة الفتاوى
ṢURRA AL-FATĀWĀ

Zbirka fetvi, na arapskom jeziku, koju je napisao Ṣādiq Muḥammad b. 'Alī aṣ-Ṣāqizī, um. 1099/1687. godine.

Dobrača II, 1719; GAL II, 436; S. II, 648; Ḥ Ḫ II, 1078; aẓ-Ẓahiriyya, I, 478.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي جعل الفقها، خيار العباد كما قال رسوله الشّفيع يوم التّناد من يرد اللّه به خيراً يفقّهه في الدّين ... قال العبد الفقير ... صادق محمد بن علي الساقزي

Završetak (l. 223b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: فكذا هذ لا سيّما عند أكثر المشاريخ أنّ حكم بيع الوفا، حكم الدّهن إن إدّعى أحدهما بيع الوفا، وأمّا أن يعتبر دهن كما قال.

L. 223; 21 x 15 (15 x 7,5); 19 redaka, *Nasta'līq*, sitan. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir bijel, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom. Zadnji list oštećen.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Ḥāǧ 'Umar Āġanić (اغانك).

Iz kolekcije Besima Korkuta.

6113. R-5276

صرّة الفتاوى
ṢURRA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6112.

Nedostaje uvodni dio na početku djela.

Početak ovdje (l. 1b)

ناقص فى أوّله أوّل الموجود: كتاب الطّهارة قال اللّه تعالى يا **أيّها الّذين آمنوا إذا قمتم إلى الصّلوة**...

Završetak (l. 315a):

آخره: وعن الإمام أنّ القرآن غير مخلوق ولوأنكر آية من القرآن أو سخر بآيته منه كفر. الكلّ من جامع الفتاوى فى كتاب الفاظ الكفر **الحمد للّه الّذي هدانا لهذا وما كنّا لنهتدي لو لا ان هدانا اللّه** والصّلوة و السّلام على نبيّه محمّد وعلي آله وصحبه أجمعين.

L. 315; 20 x 15 (14,5 x 7,3); 25 redaka, *Nasḫ*, sitan. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje, papir tamnožut, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica, oštećen na rubovima korica. Na prvom zaštitnom listu sadržaj djela.

Djelo se završava kolofonom sa bilješkom da je sakupljanje fetvi završeno 1059/1649. godine. Na zadnjem zaštitnom listu je bilješka o prepisivaču, takođe u kolofonu.

Muḥammad b. Ḥišamuddīn iz mjesta Kilid-i Baḥr (كليد بحر) u Turskoj (Čanakkale) 1091/1680. godine.

Vlasnik Muṣṭafā poznat kao Medić ? (معروف بعسل زاده), bilješka na l. 1a.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6114. R-6464

الفتاوى العالمكيريّة ـ الهنديّة(الجلد الأول)
AL-FATĀWĀ AL-'ĀLAMĠĪRIYYA - AL-HINDIYYA
(Prvi svezak)

Velika zbirka fetvi u tri sveska u obliku velikog fikhskog kodeksa na arapskom jeziku. Izradila specijalna komisija istaknutih učenjaka Indije, pod vodstvom aš-Šayḫ Niẓamuddīna.

Dobrača, II, 1722; aẓ-Ẓāhiriyya II, 49-50; GAL II, 417; S. II, 604; Kairo I, 448; Ahlwardt IV, 271.

Početak (l. 1b):

أوّله: بسم سبحانه الحمد للّه المنفرد بوضع الشّرائع والأحكام ...الحمد للّه ربّ العالمين والصّلاة والسّلام على سيّد المرسلين وعلى آله وأصحابه أجمعين... كتاب الطّهارة وفيه سبعة أبواب الباب الأول في الوضوء...

Završetak (l. 394b):

آخره: باب ثالث عشر فى الأوقاف............... ولا يجزيهم عن زكاتهم فيجب أن يامره الفقير أولاً بذلك لأنه إذا أمر وكيلا يقبضه وبالتّصرف.

L. 394; 31 x 21 (24 x 14); 39 redaka. *Nash*, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir tanak, glat, bijele boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa dvije tanke crvene, ojačan debljom crnom linijom. Tekst na prve dvije stranice obrubljen jednom širokom linijom zlatnožute boje i dvije tanke linije crne boje. Na početku djela unvan u obliku potkupole u plavoj, zlatnožutoj i crvenoj boji.

Povez kožni, čvrst sa ukrasnim rozetama floralnih motiva na sredini zadnje korice. Prva korica nedostaje. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a bilješka vlasnika Ḥasan Farā'idī-zāde.

6115. R-6465

الفتاوى العالمكيريّة ـ الهنديّة(الجلد الثّانى)

AL-FATĀWĀ AL-'ĀLAMĠĪRIYYA - AL-HINDIYYA
(Drugi svezak)

Drugi svezak ovoga djela. Počinje sa poglavljem كتاب البيوع a završava sa poglavljem كتاب الهبه

Početak (l. 1b):

أوّله: كتاب البيوع وفيه عشرون بابًا الباب الأوّل فى تعريف البيع وركنه وشرطه وحكمه.

Završetak (l. 430b):

آخره: إذا سأل سائل لوجه الله تعالى أن لا يعطى كذا فى تاتارخانية والله تعالى أعلم بالصّواب وإليه المرجع والماب.

L. 430; 31 x 21 (24 x 14); 39 redaka. *Nash*, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir tanak, glat, bijele boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa dvije tanke crvene i jednom debljom crnom linijom. Tekst na prve dvije stranice obrubljen jednom širokom linijom zlatnožute boje i dvije tanke linije crne boje. Na početku djela unvan u obliku potkupole u plavoj, zlatnožutoj i crvenoj boji.

Povez kožni, čvrst sa ukrasnim rozetama floralnih motiva na sredini korica. Prijeklop obložen sa unutrašnje strane ebro papirom i otkinut od korice. Na arapskom jeziku.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6116. R-6456

الفتاوى العالمكيريّة ـ الهنديّة(الجلد الثّالث)

AL-FATĀWĀ AL-'ĀLAMĠĪRIYYA - AL-HINDIYYA
(Treći svezak)

Treći svezak ovoga djela. Nepotpun na početku. Fali 7 lista po folijaciji koja izgleda originalnom.

Počinje sa poglavljem كتاب المكاتب a završava sa poglavljem كتاب الفرائض

Početak (l. 1a):

أوّله: أجره من غيره أن الغير أجره من المؤاجر....الباب الثّامن فى إنعقاد الإجارة....كتاب المكاتب وفيه تسعة أبواب الباب الأوّل فى تفسير الكتابة.

Završetak (l. 463a):

آخره: فللجدّة السّدس وللأخت النّصف والباقى ردّ عليها، وسقط الجدّ الفاسد بالإجماع. كذا في الإختيار شرح المختار. قد تمّ بعون الله تعالى.

L. 363; 32,5 x 22,5 (23,5 x 14); 39 redaka. *Nash*, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir tanak, glat, bijele boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa dvije tanke crvene i jednom debljom crnom linijom. Listovi sa kustodama i folijacijom.

Povez platneni, novijeg datuma, restauriran, sa nalijepljenim originalnim koricama i originalnim preklopom koji je sa unutrašnje strane obložen ukrasnim papirom. Na sredini originalnih korica i preklopu utisnute rozete.

Djelo se završava kolofonom gdje je navedeno da ga je prepisao Sālim b. Aḥmad b. Sirāǧ b. Sirāǧuddīn as-Safaṭī 10. ša'bāna 1129/1717. godine. تمّ على يد أفقر العباد إلى ربّه.... سالم بن أحمد بن سراج بن سراج الدّين السّفطى.... فى يوم الإثنين المبارك فى عاشر شهر شعبان من شهور سنة تسعة وعشرين ومائة وألف من الهجرة النّبويّة.

6117. R-7088

درّة الفتاوى

DURRA AL-FATĀWĀ

Zbirka fetvi, odnosno šerijatskih rješenja koja su kasnije muftijama služila za izdavanje fetvi. Po raznim fikhskim djelima sabrao Aḥmad b.

Muḥammad al-Mostārī, um. 1190/1776. godine. Koliko je nama poznato, ovo je, do sada jedini primjerak ovoga djela.

Dobrača II, 966, 1774; Šabanović, Književnost muslimana BiH na orijentalnim jezicima, str. 481-483; Fajić Zejnil, Ahmed b. Muhamed el-Mostari i njegovo djelo, Takvim, 1995, str. 141-145.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد خاتم النّبيّين وآله وأصحابه أجمعين. كتاب الطّهارة وتسميّة الله تعالى فى إبتداء الوضوء سنة لقول النّبيّ عليه السّلام

Završetak (l. 261b):

آخره: هذه المواضع على خلاف فعند أبى يوسف ينفرد وعندهما لا ينفرد وسواءٌ أوصى إليهما أو على التّعاقب وهو الأصحّ هذا فى جامع الصّغير من خلاصة فى الفصل السّادس فى جنس آخر من كتاب الوصايا. الحمد لله الذي شرّفني وأسعدني بجمع هذا الكتاب الخطير وأعانني وساعدني لإتمامه وأنا (ال) عبد الفير إلى ربّه الملك القدير أحمد بن محمّد الموستاري

L. 261; 9,5 x 14,5 (15 x 7,5); 21 redak. *Nasta'līq*, sitan. Mastilo crno, istaknute riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Djelo je nastalo 1157/1744. godine (bilješka na l. 261b).

Prepisao Muḥammad b. Ḥusayn Lubuškalī (Ljubušak).

نمّقه الحقير محمّد بن حسين لبوسقلى.

Na zaštitnom listu 2-3 na početku rukopisa sadržaj djela.

Vlasnik Muṣṭafā b. Muḥammad b. Ḥalīl Mučī zāde (Mukić-مونجه زاده)

6118. R-8292

Zbirka (مجموع), *3*

L. 141; 20,5 x 15 (14,5 x 8); 23 retka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, kvalitetno. Papir bijel i tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima puno komentara teksta. Listovi prosuti, sa kustodama.

Povez kožni, znatno oštećen na hrbatu i preklopu.

1. L. 1-118

دفينة السّعداء لمن إبتلى في الحكم والإفتاء

DAFĪNA AS-SU'ADĀ' LIMAN IBTALĀ FĪ AL-ḤUKM WA AL-IFTĀ'

Obimno djelo iz fikha na arapskom jeziku. Napisao al-Ḥāǧǧ Aḥmad, muftija, čija nam je biografija nepoznata.

az-Ẓahiriyya I, str. 342-343.

Djelo je nastalo dok je autor bio muftija i sadrži fetve muftija koje je on sabrao i rasporedio u poglavlja.

Početak (l. 1b):

أوله:الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وآله أجمعين. وبعد فيقول الفقير الحقير السيّد الحاجّ أحمد لمّا وفّقني الله في إبتداء سنّ الشّيخوخة المأموريّة في خدمة الفتوي ببلدة كلي كنت مشتغلا بتتبع المعتبرات في الواقعات من الفتوي وجمعت ما كان واقعاً في الفتاوي من المسائل وسمّيته بدفينة السّعداء لمن إبتلى في الحكم والإفتاء.

Završetak (l. 118b):

آخره: قال الإمام أبو سعيد المتولّي وغيره إذا نادى إنسان إنساناً من خلف سترٍ أوحائط فقال السّلام عليك يا فلان...قلت وهذا وإن كان رواية عن مجهول فقد قدّمنا أحاديث الفضائل يسامح فيها عند أهل العلم كلّها. من تلخيص ازكار(اذكار) النبوي رحمه الله عليه.

Prepisao Abū Bakr muderris u medresi Aḥmad Čauš u gradu Alaṣoniya (u blizini Jenišehira u Turskoj) između 1198-1199/1783-1784. godine.

2. L. 119-139

ترجيح البيّنات

TARĞĪḤ AL-BAYYINĀT

Rasprava o sudskom postupku i uvažavanju jačeg dokaza u slučajevima kada se pojavi više suprotnih dokaza. Napisao na arapskom jeziku 'Abdurraḥmān b. Ayyūb b. Sulaymān aṣ-Ṣārūḥānī ar-Rūmī, poznatiji pod nadimkom Ḥiṣālī, umro 1087/1676. godine.

Popara IX, 5418,2; Kaḥḥāla V, 127; az-Ẓāhiriyya I, 201-202; A. M. I, 550; Ḍayl I, 281: O. M. I, 295-296; Dobrača II, 1480,1; GAL S II, 948; Şeşen, 271, str. 187; al-Ğibūrī I, 1246, str. 396; ar-Riyāḍ, str. 3.

Početak (l. 119a):

أوله: الحمد لله عظيم البرهان وعميم الإحسان، والصّلوة على محمّد حبيب الرّحمن، وبعد، فإنّ أفقر عباد الله...عبد الرّحمن بن سليمان الشّهير بخصالي...قد اختصر هذه الرّسالة بحسب الإمكان من الكتب المعتبرة للبيان بيّنة لها الرّجحان عند تعارض البرهان، وإليه المستعان وعليه التّكلان. كتاب النّكاح: بيّنة التّاريخ الأسبق أولى إذا برهن الرّجلان على نكاح إمرأة...

Rasprava o sudskom postupku i uvažavanju jačeg dokaza u slučajevima kada se pojavi više suprotnih dokaza. Napisao na arapskom jeziku 'Abdurraḥmān b. Ayyūb b. Sulaymān aṣ-Ṣārūḥānī ar-Rūmī, poznatiji pod nadimkom Ḥiṣālī, umro 1087/1676. godine.

Završetak ovdje (l. 139b):

آخره: كتاب المأذون: بيّنة المقرّ له على العبد والصّبيّ فعلا بعد الإذن أولى من بيّنتهما على أنّهما فعلا قبل الإذن وجيز.

Na l. 119a sadržaj djela. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Prepisao muftija Ṣāliḥ b. Aḥmad 1196/1781. godine.

3. L. 140-141

ترجيح البيّنات

TARĞĪḤ AL-BAYYINĀT

Kratka rasprava o postupku šerijatskih sudova u slučaju oprečnih dokaza, koje je napisao Muṣṭafā efendī Brūsawī, kako se to vidi iz samog naslova: بروسوي افنديك قرنداشي فضيلتلو مصطفى افنديك ترجيح بيناتيدر.

Početak (l. 140a):

أوله: فصل في البيع بيّنة البيع بالغبر أولى من بيّنة البيع بمثل القيمة.

Završetak (l. 141a):

آخره: فصل في المتفرّقات ... بيّنة الصّحة أولى من بيّنة المرض وإن كان الدّعوي حطّة فبيّنة ذي اليد أولى.

Na l. 1a pečat gdje se čita ime vlasnika Ferhad, godina 1248/1832.

Iz biblioteke Muhameda ef. Tufe.

6119. R-5566

(فتاوى)

(FATĀWĀ)

Zbirka fetvi od nepoznatog sakupljača, na arapskom jeziku. Djelo je podijeljeno na poglavlja, ali ni jedno poglavlje nije dovršeno.

Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 10b):

ناقص في أوله. أول الموجود: كتاب الطّهارة سئل عن رجل جامع إمرأته دون الفرج فدخل عن (...) في فرج المرأة يجب عليها الغسل أم لا أجاب لا غسل عليها.

Završetak ovdje (l. 201b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: كتاب الأشربة وإن لم يأخذها أي الأوراق حتّى مضى اليوم فسد البيع ولكلّ منهما فسخة قبل القبض وبعد ما دام المبيع في يد المشتري. كتاب الأضحيّة.

L. 212; 21 x 14 (16,5 x 9); 32 retka. *Nasta'līq*, krupniji. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Ispod svake fetve izvor iz kojeg je preuzeta.

U potpisu nekih fetvi navode se imena Muṣṭafe i Muḥammada muftijā u Solunu (l. 188).

Povez platneni, novijeg datuma sa očuvanim dijelom originalnih korica.

Na listovima 1-9 i 206-212, bilješke iz fikha (redosljed Božijih poslanikā, hadisi, mi'rāğ Božijeg poslanika te pitanja i odgovori na njih iz oblasti ibadeta, susret Ibrahima a. s. sa vatrom itd). Na l. 9-10 a sadržaj djela. Na l. 2a naslov مجموعة مسائل الفقهية.

Vlasnik kadija as-Sayyid 'Abdullāh u mjestu Pagos (ostrvo u Grčkoj) i Aḥmad Nağīb Sardār zāde (!) (v. pečat i bilješku na l. 2a).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

TURSKI

6120. R-8364

Zbirka (مجموع), *5*

L. 102; 19,5 x 14 (13,5 x 7,5); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom, ili nadvučene crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Po krajevima zahvaćen vlagom. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, djelimično oštećen na hrbatu.

1. L. 1b-67b

فتاوى كمال پاشا زاده
FATĀWĀ KAMĀL PAŠA-ZĀDE

Zbirka fetvi koju je napisao Aḥmad b. Sulaymān Kamāl-paša zade, um. 940/1533. god. Ovdje je samo dio te zbirke koji se odnosi na namaz što se vidi iz uvoda koji je ujedno i početak ove zbirke.

Popara IX, 5674,2; Dobrača, II 1725,1; Petrich 155. Karatay t II, 2991/VII

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين ... وبعده عزيز يارانلر ايچون أئمه حنفيدن بر قاچ مسئله جمع ايلدك كه عزيز يارانلر مطالعه ايتدكده بو فقير وحقير دعا ايله يادايده لر باذن الله تعالى بو مسئله بيانده نيوررلر.

Završetak (l. 67b):

آخره: الجواب عمرو قصاصندن باديتدن بسنه لازم كلمز قال علماءنا رحمهم الله في رجل سقى رجلاً سمّاً فشرب ومات من ذلك فان السّاقي لا يضمن ديته كذا في تاتارحاني والله أعلم بالصّواب واليه المرجع والمآب تمّت هذا كتاب المسئلة من تأليف حضرت مولانا كمال پاشا زاده رحمه الله.

Djelo se završava kolofonom gdje je navedeno ime prepisivača i godina prepisa: Sulaymān b. ʻUṯmān, 4. džumadel-evvela 1167/1753.

قد وقع الفراغ من هذه المسائل الشّريفية بين أهل السّنة المرغوبة عن يد الضّعيف سليمان بن عثمان في شهر جمادي الاولنيك في يوم الرّابع في وقت الضّحى في سنة سبع وستّين ومائة وألف.

2. L. 67b-70a

تجويد لمجهول
TAĞWĪD LI MAĞHŪL

Kratak udžbenik iz tedžvida na turskom jeziku, od nama nepoznatog autora.

Početak ovdje (l. 67b):

أوله: سَكْتَه نُكْ تَعْرِيفِي نَذْرْ السَّكْتَةُ قَطْعُ الصَّوْتِ انًا لاَ زَمَانًا وقِيلَ السَّكْتَةُ للرِّعَايَةِ عَلَى الجَارَتَيْنِ.

Završetak (l. 70a):

آخره: إدْغَامْ بِلاَ غُنَّة إدْغَام كَامِلدِرْ نَاقِصْدِرِ كَامِلدِر نِيچِن كَالِلدِر ذَاتِي وصِفَاتِي بَاقِي قَلمَدَغِيچُن.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 70b-78b

(الموعظة)

(AL-MAW'IẒA)

Propovijedi (maw'iẓa) o Posljednjem danu na osnovu kazivanja kur'anskog poglavlja al-Wāqi'a, na turskom jeziku, od nepoznatog pisca.

Nepotpuno na kraju.

Početak (l. 70b):

أوله: خَبَرْده كَلمِشْدِر كيم عَبْدُ اللّه بنِ مَسْعُودْ رَضِيَ اللّه عَنْهُ خَسْتَه أولمُشْدي عُثْمَان رَضِيَ اللّه عَنْهُ صُورْدِي آيتدي.

Završetak ovdje (l. 78b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: وحور عين...وكوكسلردن بوغزلرينه دكين عنبردندر بوغزلردن...

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 79b-87a

حكايت عبد المجيد

ḤIKĀYAT 'ABD AL-MAĞID

Predaje nekog 'Abdulmağida u formi njegovog razgovora sa Ğabra'ilom, na turskom jeziku, od nepoznatog pisca. Naslov prema rukopisu(l. 79b): حكا عبد المجد.

Početak (l. 79b):

أوله: بلكل كه اشبو كتابده نيل مبارك ارماغي قصة سي روايت اولنوركه.

Završetak (l. 87a):

آخره: ابو قاسم ايله بو بولوشدم مجموعا قصة حكايت ايلدوم اندن كيدوپ نجربللر سيره مشغول اولوپ اخر مصر كلدوم متمكين اولدوم بغايت اللّه تعالى تمت تمام.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

5. L. 90b-102a

معجزات محمّد

MU'ĞIZĀT MUḤAMMAD

Natprirodni događaji (mu'ğiza) posljednjeg Božijeg poslanika Muḥammad a. s., na turskom jeziku, od nepoznatog autora. Naslov prema rukopisu, هذا كتاب معجزات محمد.

Početak (l. 90b):

أوله: حق تعالى هنوز يري كوكي عرشي كوري لوح قلم اون سكزينك عالمي براتمش ايدي.

Završetak (l. 102a):

آخره: فضل بنم فضلمدر نه كم ديلريم ايدهرم بنم ايشمدر كمسنك نسنه سي يوقدر تمت تمام.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6121. R-6448

فتاوى أبو السّعود

FATĀWĀ ĀBŪ AS-SU'ŪD

Zbirka fetvi koju je napisao Šayḫ al-Islām Abū as-Su'ūd Aḥmad b. Muḥyuddīn Muḥammad b. Muṣṭafā al-Askalībī al-'Imādī, um. 982/1574. godine. Fetve Ebu Su'uda su mnogo korištene te je zbog toga i sastavljeno mnogo zbirki. Ovo je jedna od njih. Ne nalazimo ime sastavljača zbirke. Na turskom jeziku.

Dobrača II, 1637,2, A. M. II, 253-254; OM I, 225-226.

Početak (l. 1b)

أوله: كتاب الطّهارة..... زيد عرب جنابتله عمقى يكرمى درت زراع وعرض التي زراع اولان صوقيوسنه دوشب

Završetak: (246b-247a)

آخره: ترجيح وتقديم بيور مشلردر وحضرت على كرم اللّه وجهه خلافتنده خوارج قتالى داخى بويله اولمشتر بو طائفنك شر وفسادلرى داخى اعظمديرم بوزنده فسيدلرينى دفع ايچون مجابده ايلمك داخى احسدر

L. 247; 29 x 17 (20 x 9); 23 retka. *Ta'līq*, krupniji, lijep. Mastilo crno. Riječi مسئله i جواب pisane crvenim mastilom. Papir deblji, tamnobijele i žućkaste boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama fetve i izvori pisani kasnije sa mastilom poroznim na vlagu, tako da se na više mjesta razlilo. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, čvrst, sa preklopom i utisnutim ukrasnim rozetama na koricama. Oštećen na preklopu i zadnjoj korici. Naknadno nevješto popravljan.

Prepisao Muḥammad b. Dāwūd, u nedjelju, poslije jacije namaza, 9. rebiul-ahira 1028/1619. godine. (v. bilješku na l. 247a)

وقد وقع الفراغ من هذه النّسخة الشّريفة المباركة ليلة الأحد بعد العشاء الأخيرة تاسعة اللّيالى من ربيع الآخر سنة ثمانى وعشرين بعد الألف ... على يد أضعف عباد الله تعالى محمّد بن داود ....

Vlasnik Muḥammad Amīn Čāuš-zāde, kadija u gradu Giva (mjesto kod Izmita u Turskoj) 23. muharrema 1159/1746. godine. Na zaštitnim listovina 1b-5a sadržaj djela. Na l. 215a pečat gdje se čita: Muṣṭafā b. 'Abdullāh i al-Hāǧǧ Muṣṭafā.

6122. R-7866

فتاوى أبو السّعود

FATĀWĀ ĀBŪ AS-SU'ŪD

Isto kao br. 6121.

Nedostaju početak i kraj.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله . أوّل الموجود: :باب الهبة . قرابت محرم هبه ده رجوعه مانع اولورمى.

Završetak ovdje (l. 353b)

ناقص فى اخره. اخر الموجود:اسكى جزئ اولب اول مقدار طورماغله اول مقدارا كسلمك مقدارلر اولور.

L. 353; 30 x 20 (20 x 12,5); 18 redaka. *Ta'līq*, krupniji. Mastilo crno. Riječi مسئله i جواب pisane crvenim mastilom. Papir deblji, tamnobijele boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama fetve i izvori pisani kasnije sa mastilom poroznim na vlagu, tako da se na više mjesta razlilo. Listovi sa kustodama. Na turskom jeziku.

Povez polukožni. Oštećen na hrbatu i zadnjoj korici.

Nema imena prepisivača ni godine prepisa.

Vlasnik Murat Aganagić iz Konjica (l. 1a):

صاحب و مالك مورت اغانغيك قصبة بلغردچق.

6123. R-6692

Zbirka (مجموعة), 3

L. 205; 20 x 14,5. Dimenzije teksta, broj redaka, mastilo i vrsta pisma različiti od jednog do drugog djela. Papir srednje debljine, glat, žućkaste boje, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kartonski, obložen ebro papirom, sa kožnim hrbatom. Listovi sa kustodama.

1. L. 1b-153

فتاوى أبو السّعود

FATĀWĀ ĀBŪ AS-SU'ŪD

Isto kao br. 6121.

Različit početak i kraj.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله.أوّل الموجود: :زيد زوج عورتلى اولوبده ...! واروب غيرى لره وارمش شرعا زيده نه لازم اولور

Završetak ovdje (l. 156):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: خديجة اج بك ايله طقسان طقوز بيك طقوزيدى سهم رشيده التمش سكز بيك بشيوز ايكرمى التى سهم ....

Dimenzije teksta 18 x 12. Riqa sa elementima ta'līqa. Mastilo crno, rukopis vješt. Riječ مسئله pisana mastilom crvene boje. Listovi zahvaćeni vlagom.

2. L. 158b-182a

ترجمة قصيدة بدء الأمالي بالتّركيّة

TARĞAMA QAṢĪDA BAD' AL-AMĀLĪ BI'T-TURKIYYA

Prijevod na turski jezik i kratak komentar kaside *Bad' al-amālī*. Na turski preveo Aḥmad b. Muṣṭafā La'ālī, umro poslije 973/1565. god. Izvori navode godinu smrti 971/1563. U našem primjerku je navedena godina završetka djela 973/1565 (v. citirani završetak ovdje).

Dobrača, I, 727,4; Ḥ Ḫ, II,1333; Nametak IV, 2793-2795; Karatay TY II, 2144-2146, Rieu, S. 615.

Početak (l. 158b) :

أوله: الحمد لله ربّ العالمين كما أمر والصّلوة علي رسوله محمّد سيّد البشر وعلي آله ....

Završetak (182a):

آخره: ... تمّت ترجمة الرّسالة المنظومة المشهورة يقول العبد الموسومة بامالى ترجمها الفقير إلى الله تعالى سيّد أحمد بن مصطفى الشّهير بلآلى فى اواخر شهر ربيع الاخر من شهور سنة ثلثة وسبعين وتسع مائة .

Prepisao Ṣāliḥ b. Ḥusayn u kasabi Vareš 1223/1808. godine (l. 182a).

كاتب الرّسالة صالح بن حسين عن قصبه وارش.

3. L: 183b-205

فتاوى كمال پاشا زاده
FATĀWĀ KAMĀL PAŠA-ZĀDE

Isto kao br. 6120,1.

Početak ovdje (l. 183b):

أوله: مفتي الزمان كمال پاشا زاده نك فتواسى صورتلريدر صلوة متعلّق اولان مسئله لرى بيان ايدر.

Završetak (205b):

آخره: سائر قريه خلقى ايله (...) برابراتكالف عرفيه المغه شرعا قادر اولور مى. الجواب اولماز .

Dimenzije teksta16,5 x 10; 15 redaka. Naṣḫ, deblji. Mastilo crno, porozno na vlagu.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

6124. R-5525

Zbirka (مجموع), 2

L. 64; 15,5 x 10,5 (10,5 x 6); 13 redaka. *Ta'līq*, sitniji, lijepo složen. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Prva dva lista oštećena.

Povez polukožni, izlomljen. Korice sa vanjske strane presvučene ukrasnim papirom.

1. L. 1b-38a

معروضات أبو السّعود في الفتاوى
MA'RŪḌĀT ABŪ AS-SU'ŪD FĪ AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 5893,3.

Na l. 1a pogrešan naslov crvenim slovima قانون نامه.

Završetak ovdje (l. 38a):

آخره: مسئله اوقافي سلاطين دن اجاره مؤجّله ايله اراضي ومنازل ودكاكين تفرف ايدنلر بري برلرينه فراغه ايتدكلرنده ياخود باباسي واناسي... الجواب اولمشدر.

Prepisao Munlā 'Uṯmān b. Aḥmad, iz sela Ilanawī al-Ğadīd, kadiluk Ruščuk (Bugarska), 23. džumadul-evvela 1131/1718. godine.

تمّت الكتاب بعون الله الملك الوهّاب ...كتبه الفقير المحتاج إلى رحمة ربّه المغنيّ منلا عثمان بن أحمد السّاكن في قرية ايلانوي الجديد تابع القضاء روشجق تحريراً لسنة إحدي وثلثون ومائة وألف في شهر جمادي الأولى في يوم ٢٣.

2. L. 38b-64a

كتاب الأخبار في الحديث
KITĀB AL-AḪBĀR FĪ AL-AḤĀDĪṮ

Djelo iz hadisa, na arapskom jeziku, od nama nepoznatog autora. Na l. 38a naslov crvenim mastilom: هذا كتاب الاخبار في الاحاديث .

Početak (l. 38a):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والعاقبة للمتّقين والصّلوة والسّلام على خير خلقه محمّد وآله وصحبه أجمعين. أمّا بعد أعلم أنّ إسم هذا الكتاب كتاب الأخبار وبناءه على أربعين بابًا وفي كلّ باب عشر أحاديث. الباب الاوّل في فضيلة العلم.

Završetak (l. 64a):

آخره: الباب الأربعون في فضيلة الصّبر... الأحاديث روي عن عليّ بن أبي طالب رضي الله عنه أنّه قال دخلنا ذات يوم علي النبيّ أنا وفاطمة فوجدناه يبكي بكاءً شديداً... ورايت إمراءة رأسها كرأس الخنزير.

Prepisao isti prepisivač kao i prethodno djelo.

Na l. 64b stih na turskom jeziku.

6125. R-8173

فتاوى قول بش مفتي

FATĀWĀ QAWL BAŠ-MUFTĪ

Zbirka fetvi poznata pod nazivom fetve petorice muftija. To su: Abū Su'ūd(umro 982/1574), Kemāl-paša zāde (umro 940/1533), Šayḫ Muḥammad-efendī b. Ilyās Čiwī zāde (umro 954/1547), Sa'dī Čelebi-efendi (umro 945/1538) i 'Alī Čalabī efendī al-Ğamālī (umro 931/1525). Sakupio u jednu zbirku al-Mawlā Wālī efendī b. Yūsuf (umro 1078/1667. godine). Na turskom jeziku.

Dobrača II, 1728; Kairo, t, 70

Početak (l. 1a):

أوّله: وفقنا لمنهاج هدايتك يا وليّ العصمة والتوفيق واهد نا إلى مسالك عنايتك ...

Završetak (l. 329):

آخره: مثلا دورت عمرو ايكي هندي اوج.....مقصوده دكلدر ديبو بيورب قلم ناسخدن سهوصادر اولمشدر سكسان دورت سهم إمام محمّد تحريجي اوزره خشايه بر سهم زياده وبريليور.

L. 329; 30 x 21 (25 x 15), 31 redak. *Nasḫ*, krupniji, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi pisane mastilom crvene boje ili nadvučene crvenom linijom. Papir tanak, glat, svjetložute boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama komentari teksta i nazivi poglavlja. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Rukopis prosut, nedostaje posljednja korica. Prva korica kožna, sa utisnutom rozetom na sredini.

Na zaštitnim listovima 1-7 na početku sadržaj djela. Posljedni list takođe odvojen i oštećen bez folijacije tako da nismo sigurni da li prije njega fale neki listovi, pošto je mjesto kustode oštećeno.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 329 bilješka da je rukopis pregledao Ahmed Muftić iz Foče 1088/1677. godine, što znači da je rukopis prepisan prije ove godine (bilješka na l. 329a):

بلغ مقابلة وتصحيحًا بقدر الوسع والطّاقة علي يد الفقير إليه سبحانه أحمد المشتهر بمفتي زاده وفقه الله تعالي سبل الطاعة والعبادة الفوجوي نائبا بفوجه المحميّة حميت من النّحوسة والبليّة في اليوم السّادس والعشرين من ذي الحجّة... لسنة ثمان وثمانين وألف.

Iz Odbora IZ-e Jajce.

6126. R-7391

مجموعهء فتاوى

MAĞMU'A-I FATĀWĀ

Zbirka fetvi, na turskom jeziku, sastavljena od fetvi više autora: Šayḫ al-Islām Abū as-Su'ūd Aḥmad b. Muḥammad al-'Imādī, um. 982/1574. Aḥmad b. Kamāl-paša, Sun'ullāh i drugi. Šerijatska rješenja gore navedenih autora u jednu zbirku je sastavio 'Abdulgaffār b. Ramaḍān, čija nam je biografija nepoznata.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Početak (l. 1b):

حمد وسپاش وثناى بقياس بصانع شهود عالم ...... بو مجامع فتواىْ جامعه ومشكلات معارف مقاخردن كتب معتبره لردر.

Završetak (l. 295b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: إذا عبد الرّجل خمسين سنة ثمّ جاء النّيروز وأهدى إلى بعض المشركين بيضة بريده تعظيم اليوم فقد كفر الله وأحبط عمله من قاضحان فى كتاب السّير فى فصل ما يكون كفراً من المسلم وما لا يكون.

L. 295: 20,5 x 13 (17,3 x 7); 23 retka. *Ta'līq*, čitak. Mastilo crno. Riječi مسئله i جواب pisane crvenim mastilom. Papir tanji, glat, bijele boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tankom linijom žute boje. Na m,arginama fetve i izvori. Listovi sa kustodama.

Povez kožni sa ukrasnim rozetama na koricama i preklopu. Oštećen na preklopu i hrbatu. Prva korica otkinuta od knjige.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a bilješka vlasnika Ṣāliḥ Waṣfī.

6127. R-4636

فتاوى الأسكوبي

FATĀWĀ AL-USKŪBĪ

Zbirka fetvi na turskom jeziku. Sabrao Pīr Muḥammad b. 'Abdullāh al-Uskūbī, umro oko 1030/1620. godine. Pisac je rodom iz Istanbula a bio je muftija u Skoplju i Solunu. Neki katalozi navod eda je umro 1020/1611. godine (Ğayhān II, 805-806.).

Dobrača II, 1729; az-Ẓahiriyya II, 188-189; Ḍayl II, 155, Kairo t, 70; Es'ad efendī, 65; M. Ṭureyyā, SO IV, 142., Kıbrıs, 31; Ğayhān II, 805-806.

Početak (l. 1b):

أوّله: كتاب الطّهارة (مسئلة) آبد ستي اولان كمسنه حدث واقع اولديغي اولماديغي شبه ايلسه آبدست المق لازم اولور مي.

Završetak (270b):

آخره: اذا كان قادراً على البناء هكذا ذكر في عصب فتاوى سمرقندي بأن قال الصّدر الشّهيد المختار أنّه ليس لهم ذلك لأن المرء لا يجبر على بناء ملكه في العمادية.

L. 270; 19 x 13,5 (15,5 x 8); 21 redak. *Ta'līq* sa primjesama *Nasha*. Mastilo sive boje, porozno na dodir sa vlagom, na više mjesta razljeveno. Naslovi poglavlja, te riječi مسئله i جواب pisane crvenim mastilom. Na marginama pojedinih listova komentari. Papir bijele boje, oštećen od razljevenog mastila, tanji, glat, sa vodenim zvakom, evropskog porijekla. Pojedini listovi oštećeni i zahvaćeni vlagom. Povez kožni, oštećen na hrbatu i zadnjoj korici. Na zaštitnim listovima 1a-2b na početku, sadržaj djela.

Prepisao Fayḏullāh b. Ḥusayn Istanbūlī, u prvoj dekadi rebiul-evvela 1138/1725. godine.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

6128. R-5102

فتاوى الأسكوبي
FATĀWĀ AL-USKŪBĪ

Isto kao br. 6127.

U ovom primjerku početak različit.

Početak (l. 1)b:

أوّله: طبرق ابريق ايله ديمور ابريقدن وضوء تنغيسى اوليدر الجواب طبراقدن اولمق آدابندندر.

L. 267; 20 x 15 (15,5 x 8,5); 23 retka. *Nasta'līq*, sitan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Izvori za fetve pisani na arapskom jeziku i nadvučeni crvenom linijom. Papir svjetložute boje, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Tekst uokviren crvenom linijom.

Povez kožni, sa preklopom i utisnutim rozetama na sredini korica. Pojedine lage prosute.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

Na zaštitnom listu 1-2, 266b-267a fetve. Na l. 4-5 sadržaj djela.

Poklon od muftije Abdulatifa Đulbije iz Nove Varoši, godina 1939.

6129. R-5261

فتاوى الأسكوبي
FATĀWĀ AL-USKŪBĪ

Isto kao br. 6127.

Primjerak je manjkav na kraju.

Završetak ovdje (l. 276a):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: الجواب بو خصوصنده .... سنه طقز يوز سكسن سكز محرمى غره سنده وبرلكه امور اولمشدر بحسب المراتب مقدّم اولانده مرادنه ايدوب اجمال اوزره .

L. 276; 20,5 x 15 (14,5 x 7); 21 redak. *Ta'līq* sa primjesama *Nasha*. Mastilo sive boje. Naslovi poglavlja, te riječi مسئله i جواب pisani crvenim mastilom. Na marginama pojedinih listova komentari. Papir tamnožute boje, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama i folijacijom.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen na hrbatu.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima (1-3a) sadržaj djela, te fetve i razni hadisi.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6130. R-6417

واقعات آقكرماني
WĀQI'ĀT ĀQKARMĀNĪ

Napisao 'Alī b. 'Abdullāh aq-Qarmānī, um. 1028/1616. godine. Naslov djela je naveden na početku rukopisa. Izvori za ovaj naslov navode da ga je napisao naprijed navedeni autor. Međutim prema bilješki na kraju rukopisa moglo bi se razumiti da je pisac ovoga djela 'Alī b. Yūsuf (l. 216a), koga ne nalazimo u izvorima.

Početak našeg primjerka ne podudara se sa primjercima u drugim izvorima koje se spominju pod naslovom واقعات آقكرمانى i فتاوى آقكرمانى

A. M. I, 754, Dayl, II, 155, Kaḥḥāla VII, 131: Ćaylān II, 781; Karatay t, 303.

Početak (l. 1b):

أوّله: اللّهمّ أعصمنى عن الزّيغ والذّلل واحفظنى عن الخطأ والخلل كتاب الطّهارة مسئلة ابدستك واجباتى قاچدر.

Završetak (l. 216):

آخره: هند فوت اولوب بر اغلى عمرو ايله زوجى زيدى ترك ايدوب بعد اغلى عمرو دخى فوت اولوب باباسى واريكن هندك بعض اقربسى متوفى اولان ...... الجواب اغلى عمرو لاولدى ولداتى اولمايجون جمله تركسى باباسى تمت الواقعات للآقكرمانى للمولى الفاضل التحرير على بن يوسف المفتى بالمدينة المذبورة.

L. 216; 25 x 8 (19,5 x 11,5); 29 redaka. *Nash*, mastilo crno, naslovi poglavlja i riječi مسئله i جواب pisani mastilom crvene boje. Papir tamnožute boje, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginasma listova komentari fetvi i izvori.

Povez kožni. Na zaštitnim listovima 1-2 na početku rukopisa naslov, popis izvora i sadržaj djela.

Prepisao Ḥasan b. aš-Šayḫ Muḥammad Bag Pazarī (Bagpazar, mjesto u Anadoliji), 25. ša'bana 1042. /1632. godine.

قد وقع إتمام هذه النّسخة المباركة من يد العبد الفقير إليه سبحانه حسن بن الشّيخ محمّد البكبازارى من نسخة من كتبها من نسخة المفتى بمدينة آقكرمانى... فى يوم الخامس والعشرون من شهر شعبان المعظّم لسنة إثنتين وأربعين وألف.

Na zaštitnim listovima 1-2 na kraju hadisi i bilješke iz fikha.

Vlasnik Muṣṭafā, muftija iz Dervente posudio ovaj rukopis od svog drugog zamjenika Aḥmada Čadorği (!) zāde, 20. ša'bana 1286 /1869. godine.

6131. R-8481

واقعات آقكرمانى
WĀQI'ĀT ĀQKARMĀNĪ

Isto kao br. 6130.

Kod ovog primjerka postoji uvod koji ne navode nama dostupni izvori.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله الّذي ما سئل إلاّ وأجاب. وما دعي إلاّ إستجاب والصّلوة والسّلام على فاتحة كتاب النّبويّة... كتاب الطّهارة مسئلة ابدستك واجباتى قاچدر.

Završetak ovdje (l. 424a):

آخره: بو صورتده ركيه داخي فوت اولوب اناسي هندي ... الجواب التي سهمك بري هندي ايكيسي برابر زمينه ايله زمانه يه باقي عمرو وبريلور. كتبه الفقير علي المفتي بآقكرماني عفى عنه .

L. 424; 24,5 x 13,5 (19 x 8,5); 23 retka. *Nasḫ*, mastilo crno, naslovi poglavlja i riječi مسئله i جواب pisani mastilom crvene boje. Papir tamnobijele boje, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu, sa vanjske strane korice obložene ebro papirom. Na zaštitnom listu 1b biografija pisca. Na l. 1a sadržaj djela. Na hrbatu naslov فتاوي آقكرماني.

Prepisao nepoznati prepisivač u Ḫayrābōlū (Turska), 1079/1668. godine.

Rukopis otkupljen od Muidović Nedžada iz Sarajeva.

6132. R-6400

Zbirka(جموع)*, 5*

L. 339; 21 x 14 (14,5 x 8,3); 19 redaka. Nasḫ, mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir bijel, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Na l. 1b veoma lijep unvan sa kombinacijom plave, crvene i zlatnožute boje. Tekst na prve dvije stranice oukviren sa dvije linije zlatne boje. Tačke na kraju rečenica na ovim stranicama takođe istaknute, zadebljane i ukrađene sa plavom i zlatnožutom bojom. Povez polukožni, sa preklopom. Korice sa obje strane obložene ukrasnim papirom. Na marginama pojedinih listova komentari djela.

1. L: 1b-292a

فتاوى رضا (أو) فتاوى السيّد محمّد رضا الرّومي
FATĀWĀ RIḌĀ (AW) FATĀWĀ AS-SAYYID MUḤAMMAD RIḌĀ AR-RŪMĪ

Zbirka fetvi što ju je sabrao As-Sayyid Muḥammad Riḍā ar-Rūmī, umro 1039/1629. godine.

Dobrača II, 1772; OM II,63; A. M. II, 330; Köprülü II, 196; Karatay 304; Kairo t, 70; Ğayhān II, 801-802.

Izvori navode različite godine smrti autora pod ovim imenom. Opredijelili smo se za godinu koju navodi Kairo, pošto se druga godina smrti 1169. ne može odnositi na ovog autora jer je primjerak koji mi posjedujemo prepisan 1068/1657. godine. Takođe, Dobrača za drugi primjerak ovog djela (R-1835; str. 806.) navodi da je bio u vlasništvu već 1131/1718, znači 38 godina prije piščeve smrti. Mišljenja smo da se

ovdje radi o dva različita autora. Izvori (OM II, 63; *A. M.* II, 380) kod autora koji je umro 1169. godine ne navode ovu zbirku fetvi. Ona se navodi samo uz ime Muḥammad Riḍā koji je umro 1039/1629. godine, što smatramo ispravnim.

Početak (l. 1b):

أوّله: حمد بي حد جناب خلاّقه شكر بي عد كريم ورزاقه...وبعد بو فقير وحقير مأذون بالإفتاء السّيّد محمد رضا...المسائل المتعلّقة بالطّهارة.

Završetak (l. 292a):

آخره: مسئله بر قصبه اهالسندن زيد قديمدن اول قصبه نك مرعاسنده شوقردر...الجواب اولماز تمّ تمام.

Djelo se završava kolofonom gdje je naveden prepisivač i godina prepisa: as-Sayyid Muḥammad Riḍā ar-Rūmī, bivši kadija u mjestu Qazanluk(قزانلق) a kasnije kadija u mjestu Dubnice (دوبنجه) (Bugarska) 15. safera, 1068/1657. godine.

تمّ بعون الله الملك العلاّم ... فى اليوم الخامس عشر من صفر الخير سنة ثمان وستين وألف على يد العبد الفقير السّيّد محمّد رضا.

Iz ove bilješke bi se moglo razumjeti da je rukopis autograf. Vjerovatno je prepisan iz autografa pa je prepisivač naveo kompletnu bilješku, što, inače, nije rijedak slučaj.

Na zaštitnim listovima 1-3 sadržaj djela i bilješka da je završen 21. ramadana 1175/1762. godine.

2. L. 293-305b

الفرائد في حلّ المسائل والقواعد

AL-FARĀ'IḌ FĪ ḤALL AL-MASĀ'IL WA AL-QAWĀ'ID

Isto kao br. 5893,1.

Ovdje naslov: هذه المسائل نقلت من الكتاب المسمّى بالفرائد شرح الكنز لمولانا بالي زاده.

3. L. 306b-310

جواهر الفرائض

ĞAWĀHIR AL-FARĀ'IḌ

Kratka rasprava o diobi nasljedstva na arapskom jeziku. Jedni izvori (*v. ar-Riyāḍ VI, str. 262; Ahlwardt IV, 4755; Dobrača I, 572/5 i II,* 1828/2) navode da je autor rasprave nepoznat, a drugi je pripisuju Sulaymān b. Kamāl-paši, Šamsuddīn ar-Rūmīju, poznatijem pod nadimkom Ibn Kamāl-paši, umro 940/1533.

Köprülü II, 76/12; al-Ğibūrī II, 2429, str. 10; GAL G II, 450/43 i S II, 670/43; Zürich I, 125, str. 92). Dobrača I, 357; II, 1846,2; Kıbrıs, 350, str. 220.

Početak (l. 306b):

أوّله: كتاب جواهر الفرائض: إعلم أنّه إذا مات الإنسان أوّل ما يبدأ من التّركة تكفينه وتجهيزه وما يحتاج إليه من ذلك ثمّ تقضي ديونه إن كان ثمّ تنفيذ وصاياه...

Završetak (l. 310b):

آخره: رجل مات وترك زوجة واما فلزوجة الرّبع وللام الثلث والباقى للعصبة

4. L. 314-333

ترجيح البيانات للخصالي

TARĞĪḤ AL-BAYĀNĀT LI'L-ḤIṢĀLĪ

Isto kao br. 6118,2.

Ovo djelo je potpunije te mu je i završetak različit:

Završetak ovdje (l. 333b):

آخره: كتاب المأذون بيّنة المقرله على أن العبد والصّبيّ فعلا بعد الأذن أولى من بيّنتهما على أنّهما فعلا قبل الأذن وجيز.

5. L. 334b-339.

كتاب الشّهاب فى الفرائض

KITĀB AŠ-ŠIHĀB FĪ AL-FARĀ'IḌ

Kratka rasprava o diobi nasljedstva poznata još i pod nazivima فرائض شهاب الدّين i جواهر الفرائض Napisao Šihābuddīn Abū Ḥāmid Muḥammad b. Maḥmūd b. 'Alī b. Abū Ṭālib, umro poslije 987/1579. godine.

Popara IX, 5368,2; Dobrača II, 922/3, 1855/1 i 1877/1; Ḥ. Ḫ. II, str. 1250; GAL S II, 973/16; Köprülü II, 76/13 i III, 3/2; Berekāt, 87, str. 162.

Početak (l. 334b):

الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام... قال القاضي الإمام شهاب الدّين أبو حامد محمّد بن محمود بن علي بن أبي طالب قدّس الله روحه ونوّر ضريحه: إنّي عملت في الفرائض أصلاً مختصراً يهدي حفظه وفهمه إلى بيان نصيب كلّ وارث من إرثه...

Završetak (l. 339a):

فصل: مولى الموالات يرث ممّن والاه وعاقله على أن يتوارثا ويرث أحدهما دون الآخر . . .وهو مقدم على موصى له بما زاده على الثلث وهو مقدم على بيت المال وآخر لبيت المال.

Prepis iz 1174/1760. godine. Nema imena prepisivača ni mjesta prepisa.

Vlasnik Muṣṭafā b. Muḥammad.

6133. R-8475

فتاوى يحيى چلبي

FATĀWĀ YAḤYĀ ČELEBĪ

Zbirka fetvi, na turskom jeziku, koju je napisao Šayḫ al-Islām Yaḥyā b. Zakariyā b. Bayrām, um. 1053/1643. godine. Zbirku je sabrao i po poglavljima sredio autorov učenik Muḥammad b. al-Ḥalīm al-Brūsī.

Dobrača, II 1740; az-Ẓahiriyya II, 56; Kıbrıs 24; GAL, S II, 953; Karatay, 288; Ceylān II, 806; Tūyatok IV, 2962.

Na početku fali jedna laga od 10 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: مسئله زيد سباهينك تيماري داخلنده عمروك متصرّف اولديغي...كتاب الصّوم.

Završetak (l. 439b):

آخره: مسئله زيد وفات ايتدكده اولاد ذكري اولمامغله متصرف اولدغي تارلالري مستحقّ طاپو ايله ...الجواب اولور.

L. 439: 26 x 15 (16 x 6,5); 27 redaka. *Ta'līq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno. Riječi مسئله جواب pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa originalnom folijacijom.

Povez kožni, dužinom hrbata i preklopa naknadno popravljan sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i preklopa.

Prema bilješci na kraju djela (l. 439b) djelo je autograf, nastao posljednje godine piščeva života, 1053/1663. godine:

تمّت الأوراق بقدر الخلاّق. اللّهمّ اغفر العبد المذنب الفراق... قد وقع الفراغ من تحرير هذه النّسخته من فتاوى يحيي أفدي في اليوم السّادس عشر في شهر ذي الحجّة الشّريفة من يد مؤلّف سنة ١٠٥٣.

Uvakufio Muṣṭafā mutesellim u Banjaluci, a za nazira vakufa odredio muftiju banjalučkog Muṣṭafu, a poslije njegove smrti muftiju koji bude u Banjaluci. Bilješka na zaštitnom listu 1a. datirana sa 19. saferom 1262/1845. godine. Na zaštitnom listu 1b. sadržaj djela.

6134. R-6422

فتاوى يحيى چلبي

FATĀWĀ YAḤYĀ ČELEBĪ

Isto kao br. 6133.

Ovaj primjerak je kompletan.

Početak (l. 1b):

أوّله: ولا حول ولا قوّة إلاّ بالله العلى العظيم. الحمد لله الّذ ي فضّل العلماء. وجعلهم ورثة الأنبياء. ... أمّا بعد بوعبد فقير كثير التّقصير محمّد بن عبد الحليم البروسي ... مرحوم شيخ مشايخ الإسلام يحيى ...

Završetak(l. 496 b):

آخره: مسئله زيد وفات ايتدكده اولاد ذكري اولمامغله متصرف اولدغي تارلالري مستحقّ طاپو ايله ...الجواب اولور.

L. 496: 25,5 x 14,5 (19 x 8); 29 redaka. *Ta'līq*, lijep. Mastilo crno. Riječi مسئله i جواب pisane crvenim mastilom. Na početku (l. 1b) veoma lijep unvan potkupolnog oblika sa kombinacijom plave i zlatnožute boje. Papir tanak, tamnobijele boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, veoma lijep, sa preklopom i utisnutim ukrasnim rozetama na krajevima i sredini korica i preklopa. Korice sa unutrašnje strane obložene ebro papirom i odvojene od rukopisa. Dvije lage prosute. Listovi zahvaćeni vlagom.

Prepisao polovinom redžeba, 1099/1687. godine Ībrāhīm b. 'Alī nastanjen u Carevoj mahali u Tatarbazaru (Bugarska) (l. 496a).

Na zaštitnom listu 1a bilješke iz područja fikha. Na zaštitnim listovima 2-3 sadržaj djela.

Vlasnik Isma'īl, glavni pisar u Tatarbazaru (mjesto u Bugarskoj kod grada Plovdiva).

6135. R-8288

فتاوى يحيى چلبي

FATĀWĀ YAḤYĀ ČELEBĪ

Isto kao br. 6133.

Ovdje završetak različit.

Završetak ovdje (l. 88 b):

آخره: مسئله زيد زوجه مدخول هباسي هندي مرض موتنده (...) تطليق ايدوب مهرني ايكي كوندنه صكر عدت ايچينده فوت ...

L. 88: 19 x 14 (14 x 6,5); 17 redaka. *Nasta'līq*, sitan, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, oštećen na hrbatu. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Ḥāfiẓ Ismā'īl efendī zāde Šerīf.

Iz Odbora IZ-e Livno.

6136. R-6593

(فتاوى بهائي أفندي)

(FATĀWĀ BAHĀ'Ī EFENDĪ)

Zbirka fetvi što ih je kao šejhul-islam izdao Muḥammad b. 'Abdul'azīz b. Sa'duddīn ar-Rūmī, al-Ḥanafī, Bahā'ī, umro 1064/1653. godine. Na turskom jeziku. Na l. 1b pogrešan naslov crvenim mastilom:. هذا قانون نامه Naime njegove fetve pored, Ebu Su'ūda, su služile za izdavanje qanūn nāmā, te je, vjerovatno zbog toga ovdje ovakav naslov.

Wiesbaden, 351; A. M. II, 286; Dobrača II, 1901.

Početka (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على رسوله وخاتم النّبيّين وعلى آله وصحبه أجمعين. وبعد صاحب كتاب معين المفتي أسكوبي شيخ الإسلام بن محمّد أفندي بن حسن... مسئله زيد وقف ايلديكي باغچه نك اراسنده بر مقرار برنني كاه كاه زراعت ايدرايكن.

Završetak (l. 52b):

آخره: صورة مزبورة قاضي هندك بلوغنده نصكره اون سنه... الجواب اولماز كتبه عبد الله المفتي تمّت.

L. 52; 15,5 x 11 (13 x 7,5); 25 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, oštećen na prvoj korici.

Prepisao Faydullah Fa'iq b. Murād, 8. safera, 1243/1827. godine.

Na zaštitnim listovima 1-11 na kraju rukopisa, fetve.

6137. R-6441

فتاوى يحيى أفندي منقاري زاده (أو) فتاوى عطائيّة

FATĀWĀ YAḤYĀ EFENDĪ MINQĀRĪ ZĀDE (AW) FATĀWĀ 'AṬĀ'IYYA

Zbirka fetvi na turskom jeziku što ih je izdao Šayḫ al-Islām Yaḥyā efendī Minqārī-zāde um. 1088/1677. godine. Zbirku je sabrao autorov učenik 'Aṭā'ullāh Muḥammad kako je navedeno u uvodu djela (l. 1b).

Wiesbaden XIII,4, 80; Dobrača, II, 1742, Rieu, 16; Salnama, 501. Mawlānā III, 903; Tūyatok IV, 2961; Kıbrıs, 27; Ğaylān II, 783.

Početak (l. 1b):

أوله: حمد وسپاس وشكر بي قياس خداى لا يزاله كه إختراع كرده إنسان وشرائع نهاده عالم عالميان ونظام داده جهان وجهانياندر ... اما بعد بو فقير عطاء الله محمّد الحقير نيجه سال فرخنده فال.

Završetak (l. 351a):

آخره: مسيلة حد قديم نه در. الجواب بر امردر كه أولني بيلور اولميه ما لا يحفظ الاقران من المحيط البرهان من كتاب ما يمنع عنه الإنسان وما لا يمنع.

L. 351: 28 x 16 (22 x 9); 29 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno. Riječi مسئله جواب pisane crvenim mastilom. Papir tanak, tamnobijele boje sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova fetve i izvori na kojima se temelji fetva. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, veoma lijep, sa utisnutim ukrasnim rozetama na sredini korica. Korice obrubljene širokom linijom zlatnožute boje.

Prepisao as-Sayyid 'Abdurraḥmān bivši kadija u mjestu Bičin (!) godine 1125/1713. godine (l. 351a):

قد وقع الفراغ من تمنيق هذه النّسخة الجليلة المنقولة عن النّسخة المنقحة بخطّ المص عنده آخر القرار على يد الضّعيف السّيد عبد الحمان القاضى ببچين ! سابقا سنه خمس وعشرين ومائة وألف...

Na l. 352b stihovi na arapskom jeziku.

Vlasnik kadija 'Umar b. Aḥmad b. Sulaymān (pečat i bilješka na prvom zaštitnom listu).

Iz biblioteke Besima ef. Korkuta.

6138. R-6981

فتاوى يحيى أفندي منقاري زاده (أو) فتاوى عطائيّة

FATĀWĀ YAḤYĀ EFENDĪ MINQĀRĪ ZĀDE (AW) FATĀWĀ 'AṬĀ'IYYA

Isto kao br. 6137.

U ovom primjerku nedostaje uvodni dio, tako da je početak različit.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص في أوله: أوّل الموجود: مسئلة مقابرون يكرمى زراع بعيد مكانده واقع قيونك ....

Završetak (l. 451a-b):

آخره: زيد سباهى اولديغى قريه نك مزارعى وأراضى اوزرلرينه خارج قريه أهاليسنك قيون وطوارلرين كزورمكه قادر اولورمى الجواب اولور.

L. 451; 27 x 16 (19,5 x 9,5); 25 redaka. *Ta'līq*. Mastilo crno. Riječ مسئله pisana crvenim mastilom a riječ جواب nadvučena crvenom linijom. Tekst obrubljen crvenom linijom. Na početku djela nedovršen unvan. Na marginama pojedinih listova komentari. Mnogi odsječeni prilikom uveza.

Povez kožni, čvrst, sa utisnutom ukrasnom rozetom na sredini korica. Oštećena zadnja korica.

Djelo se završava kolofonom sa podacima da je rukopis prepisao: Aḥmad b. Ḫalīl u medresi Tawfīq Ğa'far Čalabī 11. ramazana 1105/1694. godine (l. 451b):

يقول الفقير أحمد بن خليل قد وقع إتمام تحرير هذه الفتاوى بعون الله الملك الوهّاب حجرة مدرسة توفيق جعفرى چلبى فى يوم أحد عشر رمضان المعظّم وم پرشمبه بين الصّلوتين سنة خمس ومائة وألف.

Na zaštitnom listu 2 sadržaj djela. Na l. 3 fetve.

Na l. 451b bilješka iz područja vakufa.

Vlasnik Mustafa b. al-Ḥāğğ Muḥammad.

6139. R-8443

فتاوى يحيى أفندي منقاري زاده (أو) فتاوى عطائيّة

FATĀWĀ YAḤYĀ EFENDĪ MINQĀRĪ ZĀDE (AW) FATĀWĀ 'AṬĀ'IYYA

Isto kao br. 6137.

L. 247; 28,5 x 20 (22,5 x 9); 40 redaka. Ta'līk, veoma sitan, pisan vještom rukom, lijepo složen. Mastilo crno, naslovi poglavlja te riječi مسئله i جواب pisane crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama listova ima komentara. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom, znatno oštećen od crvotočine i vlage.

Prepisao Isḥāq b Muṣṭafā Yağo-zāde (Jedžozade), 1194/1780. godine.

حرّر الفقير إسحاق بن مصطفى ياجو زاده غفر الله له ولوالديه وأحسن إليهما وإليه.

Na l. la naslov: مجموعه فتاوى يحيى أفندي . Na zaštitnom listu 1-3 na početku djela fetve na turskom jeziku, a na listovima 4-5 sadržaj ovoga djela.

Otkupljeno iz zaostavštine Muhameda Hadžijahića.

6140. R-7825

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

L. 237; 24,5 X 16,5 (19 X 8); 31 redak. *Ta'līq*, sitan i vrlo lijep. Mastilo crno, poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji, glat sa vodenim znakom. Na marginama komentari i izvori na kojima se tekst temelji. Tekst obrubljen sa širokom linijom zlatnožute boje ojačanom još jednom tankom linijom crne boje. Margine obrubljene tankom linijom crvene boje. Na početku (l. 1b) veoma lijep unvan. Na zaštitnim listovima (l. 1b-7a) sadržaj djela. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, tvrd, sa utisnutim ukrasnim rozetama na sredini korica koje su obrubljene sa jednom širokom i dvije tanke linije zlatnožute boje. Oštećen na hrbatu. Zadnja korica odvojena od knjige.

Djelo se završava kolofonom gdje se navodi da je djelo prepisao 'Abdulgafūr b. as-Sayyid 'Alī Ḥāfiẓ aš-Šayḫ poznat kao al-Qurā' al-Ġalibōlī 11. redžeba 1151/1738. godine (l 237b):

الحمد لله الّذي أشرف بتحرير هذه النّسخة الشّريفة عبده الفقير الحقير المحتاج إلى رحمة ربّه القدير السّيد عبد الغفور السّيد علي حافظ الشّيخ القرا الكليبولي... في اليوم الحادي عشر من شهر رجب الشّريف لسنة أحدي وخمسين ومابة وألف.

Vlasnik 'Abduraḥīm Muftī-zāde (Muftić). Na l. 1a pečat vlasnika.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6141. R-7767

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

Na početku djela fale tri fetve u odnosu na primjerke sa potpunim početkom.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله. أوله الموجود: يارہ سي اولوب معذور اولان زيد يارہ سني اجوب

Završetak ovdje (l. 279b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: باشچه يى طاپوايله اخره ويريرم ديمكه قادر اولرمى الجواب اولماز

L. 280. 28,5 x 15 (20 x 8); 29 redaka. *Ta'līq*, krupniji. Mastilo crno, porozno na vlagu, poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst obrubljen tankom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, tvrd, sa utisnutim ukrasnim rozetama i preklopom, sa unutrašnje strane obložen ebro papirom. Prvih nekoliko listova znatno oštećeni. Povez oštećen na hrbatu.

Prepisao Aḥmad b. Aḥmad al-'Alāī, 8. zul- hidždžeta 1115/1704. godine.

Na zaštitnim listovima 1-10 na početku rukopisa sadržaj djela i fetve na turskom jeziku.

Vlasnik Sulaymān zvani Ḥasan efendī zāde (Hasanefendić) (zaštitni list 1a):

تملكه الفقير سليمان المدعوّ حسن أفندي زاده غفر له.

Otkupljen od Mešić Suvada iz Lepenice kod Tešnja.

6142. R-4839

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

Postoji više verzija ovih fetvi što je, vjerovatno, posljedica široke upotrebe. Ovo je jedna od rjeđih verzija.

Ovaj primjerak je nepotpun na početku. Fali desetak listova.

Početak (l. 1b):

أوله: اولان قرنداشي تزويج اتيمك جائز اولور مي الجواب اولور باب الولي والكفو زيد صغيره قزي هندي قاضي (....) عمره تزويج ايله عقد مزبور صحيح اولور مي الجواب اولور.

Završetak (l. 362):

آخره: زيد هندك طاپو ايله متصرّف اولديغي تارلالري اوزرينه اولان ....زيد تضمينه قادره اولورمي الجواب صاحب أرض تضمين ايدر.

L. 362; 21,5 x 16 (16,5 x 7,5); 23 retka. *Nasḥ*, krupniji, lijepo složen. Mastilo crno, riječi مسئله i الجواب pisane crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tankom crvenom linijom. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom, tako da se mastilo razlilo i tekst se teško čita.

Povez kožni, sa preklopom.

Prepisao muderris 'Umar, 1166/1752. godine (bilješka na l. 362a).

Na dva zaštitna lista na početku rukopisa sadržaj djela.

Poklon porodice Serdarević iz Zenice.

6143. R-6996

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

L. 311; 24 x 15,5 (18 x 7); 37 redaka. *Ta'līq*, veoma sitan i lijep. Mastilo crno, poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom. Na marginama komentari i izvori na kojima se tekst temelji. Tekst na prve dvije stranice obrubljen sa

dvije široke linije zlatnožute boje. Na početku veoma lijep unvan. Na zaštitnim listovima (l. 4b-9a) sadržaj djela. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, tvrd, sa preklopom koji je sa unutrašnje strane obložen ebro papirom.

Djelo se završava kolofonom gdje se navodi da ga je prepisao Muḥammad b. Ḥusain u ponedjeljak, 17. rebiul-ahira 1196/1782. godine u Mostaru.

(قد وقع الفراغ .... يوم الإثنين السّابع عشر من ربيع الآخر سنة ستّ وتسعين ومائه وألف من هجرة ... فى بلدة موستار ... على يد أحقر العباد محمّد بن حسين)

Na zaštitnim listovima 1-9 sadržaj djela.

Vlasnik Muhamed efendi Kišī zade (Ćišić) (كشي زاده).

6144. R-7818

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

L. 173; 31 x 17 (22,5 x 10,5); 25 redaka. *Ta'līq*, lijepo složen, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja te riječi مسئله i جواب pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi na mjestima zahvaćeni vlagom i crvotočinom, sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez polukožni, izlizan, značajno oštećen na hrbatu i zadnjoj korici.

Prepisao Muṣṭafa b. Sulaymān, iz Maglaja, (Ždralović II, br. 1632, str. 251.) 1201/1786. godine (bilješka na l. 173a):

قد وقع هذا الكتاب علي يد الضّعيف مصطفى بن الحاجّ سليمان، سنة إحدى ومائتين وألف.

Na zaštitnim listovima 1-5 na početku, sadržaj djela.

Poklon od Soroš media centra iz Sarajeva.

6145. R-7603

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

I ovdje je različit početak i kraj djela.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله. أوّل الموجود: ياره سي اولوب معذور اولان زيد ياره سني اجوب ...

Završetak ovdje (l. 182a):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: باشچه ىٔ طاپوايله اخر، ويريرم ديمكه قادر اولرمى الجواب اولماز

L 208; 27,5 x 10 (22 x 7); 35 redaka. *Ta'līq*, sitniji. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez tvrd, kožni, oštećen.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Sudeći po rukopisu prepisivač bi mogao biti Esad efendija (vidi bilješku na l. 1a iz 1120/1708. godine).

Na l. 1-7a i 182b-208 fetve iz raznih oblasti od raznih autora: Halila muftije, Mustafe, muftije iz Mostara, Ahmeda, muftije u Sarajevu, Hadži Muhameda, kadije i muftije takođe u Sarajevu, Abdullah efendije Čaršimamovića iz Zenice, Alije, muftije u Pruscu, Esad efendije i drugih. Na l. 7b-10 sadržaj djela.

Poklon od Muhameda Čaršimamovića iz Sarajeva, porijeklom iz Zenice.

6146. R-6934

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

L. 292; 29 x 15,5 (22,5 x 8,5) 27 redaka. *Ta'līq*, krupniji, Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji sa vodenim znakom. Tekst na prve dvije stranice obrubljen širokom linijom zlatnožute boje a na ostalim stranicama tankom crvenom linijom. Otkinut dio lista 1b na mjestu gdje je bio unvan. Na marginama pojedinih listova komentari ili izvori oštećeni prilikom uvezivanja. Na zaštitnim listovima (l. 1b-5a) sadržaj djela. Listovi sa kustodama.

Povez tvrd, kartonski, presvučen platnom.

Djelo se završava kolofonom gdje je naveden prepisivač: Muḥammad b. Aḥmad efendī.

Vlasnik Maḥmūd, ovlašten da izdaje fetve (كتبه الفقير محمود المأذون بالفتاء.)

U posjed rukopisa došao Salih Hromo zade. Na istom listu namjerno brisana imena i pečati vlasnikā.

Ime vakifa odrezano prilikom koričenja. Čita se . . . Sulejman efendi b. Ibrahim.

Poklon Omerdić Abdullah-bega iz Bijeljine.

6147. R-4464

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

L. 335; 30 x 14 (15 x 7); 25 redaka. *Nasḫ* sa mješavinom ta'līqa, krupniji. Mastilo crno. Naslovi poglavljā pisani mastilom crvene boje. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom. Papir žućkast, tanji sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama komentari i izvori na kojima se tekst temelji. Tekst na prve dvije stranice obrubljen širokom linijom zlatnožute boje. Na početku ukrasni unvan, nedovršen. Na zaštitnim listovima (1b-5a) sadržaj djela. Listovi sa kustodama.

Povez tvrd, kožni sa utisnutim rozetama na sredini korica.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listu 335. kraći izvod iz neke od više kratkih rasprava (ترجيح البيّنات) o postupku šerijatskih sudova u slučaju oprečnih dokaza, od nepoznatog autora.

Iz biblioteke Ulema-medžlisa.

6148. R-7826

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

L. 327; 26 x 14 (18 x 8); 27 redaka. Ta'līq, krupniji. Mastilo crno, lošeg kvaliteta, na mjestima razljeveno od vlage. Poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji, glat sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama komentari i izvori na kojima se tekst temelji. Tekst uokviren tankom crvenom linijom. Na zaštitnim listovima (l. 1b-5a) sadržaj djela. Listovi sa kustodama.

Povez tvrd, kožni sa utisnutim ukrasnim rozetama. Oštećen, zahvaćen vlagom, otkinutog preklopa.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Muḥammad Šawkat b. Muḥammad Fadil b. Aḥmad b. Nuḥ b. Muḥammad b. Mustārī zvani Qurt, muderris u Travniku.

Poklon Ahmeda Kurta, sina vlasnika iz Tuzle 1965. godine. Pečat i godina 1965.

6149. R-6084

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

L. 224; 31 x 19 (25 x 9,5); 35 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, riječi مسئله الجواب pisane mastilom crvene boje. Papir tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren debljom linijom crvene boje. Na l. 1b veoma lijep unvan. Na marginama većine listova komentari teksta, ili izvori na kojima se tekst temelji.

Povez kožni, sa preklopom, djelimočno oštećen dužinom hrbata.

Na zaštitnim listovina 1-4 na početku rukopisa sadržaj djela i fetve na turskom jeziku. Listovi 1-8 na kraju kodeksa takođe sadrže fetve na razne teme.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na prvom zaštitnom listu naslov pisan mastilom plave boje فتاوي صاحب المنح.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6150. R-6703

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

Nepotpun na početku i na kraju.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوّله أوّل الموجود: صلاة جمعة فرضيال دبوخسه ... ياره سي اولوب معذور اولان زيد ياره سني اجوب ...

Završetak ovdje (l. 50a):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: كتاب الحدود... زيد عمروك زوجسي هندى اضلال ايدوب هندى واثوابين احريره كثروب بعده عمرو.

L. 50; 21 x 15,5 (17 x 7,5); 27 redaka. *Ta'līq*, sitniji, Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir bijel, deblji, istočnog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez tvrd, kožni oštećen vlagom, sa ukrasnim motivima.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6151. R-6031

فتاوى علي أفندي الچتالجوي
FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

Završetak ovdje (l. 218b):

آخره الموجود: كتاب الوصايا.... بر قاج كمسه لر قايغه بنوپ...ورثسى بكرسى ديتنى زيد وعمرودن المغه قادر اولرلرمى الجواب اولورلر.

L. 218; 24,5 x 6,5 (21,5 x 8,5); 25 redaka. *Ta'līq*, sitniji, Mastilo crno, porozno na dodir sa vlagom, poglavlja pisana mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom.

Povez tvrd, kartonski, sa kožnim hrbatom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima 1-2 na početku rukopisa sadržaj djela.

Iz biblioteke Ulema medžlisa.

6152. R-8175

فتاوى علي أفندي الچتالجوي
FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

Nepotun na kraju. Završetak ovdje (l. 191b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: زيد فوت اولوب....المشكلات ايسه ورثه..... تضمينه قادر اولورمى اولور فيما.

L. 191: 27 x 17 (19,5 x 9): 25 redaka. *Ta'līq*. Mastilo crno, porozno na dodir sa vlagom, razljeveno na više mjesta tako da je tekst teško čitljiv. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, tanji, zahvaćen vlagom, sa vodenim znakom, evropskog porijeka. Listovi sa kustodama i naknadno urađenom folijacijom. Od vlage slijepljeni. Tekst uokviren sa linijom crvene boje.

Rukopis bez korica. Prvi list znatno oštećen. Na početku pogrešan naslov صورة الفتاوى.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6153. R-5651

فتاوى علي أفندي الچتالجوي
FATĀWĀ 'ALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله. أوّل الموجود: ياره سي اولوب معذور اولان زيد ياره سني اجوب ...

Završetak ovdje (l. 365b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: باشچه نڭ طاپوايله اخر، ويريرم ديمكه قادر اولرمى الجواب اولماز

L. 365: 27 x 19 (16 x 7) 25 redaka. *Ta'līq*, sitniji, Mastilo crno, poglavlja pisana mastilom crvene boje. Papir bijel, tanji sa vodenim znakom. Na zaštitnim listovima (l. 1b-4a) sadržaj djela. Listovi sa kustodama.

Povez tvrd, kartonski, sa kožnim hrbatom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na kraju bilješka da djelo sadrži 4260 fetvi (l. 365b).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6154. R-4500

Zbirka(مجموع), *2*

L. 229; 31 x 19 (22 x 9,5); 31 redak. *Ta'līq*, krupan i čitak. Mastilo crno sa dosta riječi koje su pisane crvenim mastilom ili nadvučene

crvenom linijom. Papir tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama se djelimično nalaze komentari teksta.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i na preklopu. Djelimično oštećen dužinom preklopa.

1. L. 1-220.

فتاوى علي أفندي الچتالجوي

FATĀWĀ ʻALĪ EFENDĪ AL-ČATĀLĞAWĪ

Isto kao br. 5893,2.

Prepisao Ḥasan b. Ḥusayn 28. safera, 1125/1713. godine.

2. L. 222-231

قانون نامه أراضي

QĀNŪN NĀMA ARĀḎĪ

Novi carski zakon o zemljišnom posjedu.

Ciril, 470.

Početak (l. 222):

أوله: متوفانك محلول اولان پر انجق اوغلى نه ويريلوب متوفى ذمتك يرى مسلم اوغلنه إنتقال اتمز.

Završetak (l. 226b):

آخره: بيت المال خصوصنده صورة قانون نامه ذكر اولنور...ياخود مالي امانت قيوب كيدنه كشنيك مال دكلدر.

Zakon o nasljednom pravu sa sličnim početkom nalazimo u drugom rukopisu, mada ne potpuno identičan. Na drugim mjestima ne nalazimo sličan naslov.

Dobrača II, 1691, 2.

Na l. 226 b. stihovi iz djela ترجيع البيّنات. Tu je još kraći fragment iz djela kanun-nama sultan Sulejmana: قانون نامه سلطان سليمان خان عليه الرّحمن.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Za Biblioteku poklonio šerijatski sudija iz Sarajeva Ćamil Mujagić 25. XI-1961. godine.

Na zaštitnim listovima 1-9 na početku rukopisa razne bilješke iz fikha i sadržaj djela.

Vlasnik Šakir efendi.

6155. R-8453.

فتاوى عبد الرّحيم منتشي- زاده

FATĀWĀ ʻABDURRAḤĪM MANTAŠĪ ZĀDE

Zbirka fetvi koji je na turskom jeziku napisao Šayḫ al-Islām ʻAbdurraḥīm efendī Muntašī-zāde, umro 1128/1716. godine.

Dobrača II, 1759; OM II, 27; A. M. I, 564; Köprülü III, 122

Početak (l. 1b):

أوله: زيد مؤمن برامر ذي باله شروع ايتد كده نه ايله بداء ايتمك كركدر.

Završetak (l. 413a):

آخره: مسئلة بر مسجد شريفك قربنده اولان مقابر مسلمينه ن بعضينك د ور ايام ايله مقبره طاشلري بيقلوپ بينتك التمش يتمش .... حالا حاكم الشّرع زيده ابنيه سني هدم مكه قادر اولورمى الجواب اولور. تمّت تمام.

L. 413; 28,5 x 19 (31 x 9,5); 41 redak. *Taʻlīq*, veoma sitan i lijep. Mastilo crno, pojedine riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima 1-10 na početku rukopisa veoma detaljan sadržaj djela. Ova laga odvojena od knjige.

U trećem redu s početka djela crvenim mastilom piše da fetva pripada šejhul-islamu Jahja efendiji Minkārī zāde, (vidi ovdje br. 6137.) što bi se moglo protumačiti da je cijela zbirka njegova. Međutim, kako je to i Dobrača ustanovio (Katalog II, str. 797), samo prve dvije fetve su uzete iz ove zbirke a ostalo djelo pripada ʻAbdurraḥmanu efendiji Muntešī zāde.

6156. R-6443

بهجة الفتاوى

BAHĞA AL-FATĀWĀ

Zbirka fetvi koju je napisao istanbulski muftija Šayḫ al-Islām Abū al-Faḍl ʻAbdullāh b. Muḥammad el-Yenišeherī, umro 1156/1743. godine. Ove fetve je spomenuti muftija izdao tokom svoje dugogodišnje prakse. U jednu zbirku ih je sabrao njegov učenik Muḥammad Fiqhī al-ʻAynī, umro 1147/1734. godine (*A. M.* II, 322).

Dobrača, II, 1763; Kaḥḥala 6/145, 11/131; aẓ-Ẓahiriyya I, 112; Ḍayl I, 202. Kairo, I, 62; A. M. I, 482, Karatay 299; Čayhān II, 748.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي أحكم أحكام الشّرع على أحسن التّرتيب والنّظام وجعل علماء الشّريعة خلفاء رسوله فى بيان الحلال والحرام... وبعد فيقول الفقير... مولانا أبوالفضل عبد الله أفندي اليكيشهري فقد بذل جهده في الإفتاء... وصار جامع من خطه المبارك من الفتاوى كتابًا عظيمًا الفوائد... أردت أن أرتب هذا الكتاب المستطاب... فلمّا صار ذلك كتابًا مرتبًا... سمّيته ببهجة الفتاوى.

Završetak: (l. 228a):

آخره: زيدك عمرو سپاهنيك تماري طپراغنده بر قچ قطعه تارلاسي اولغله... اذا ايتمكله زراعت ايتمدكلريني آخره تفويضدن عمروي منعه قادر اولورمي الجواب اولماز.

L. 228: 29 x 16: (21 x 7,5): 33 retka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno. Početak poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Na početku lijep ukrasni unvan. Tekst obrubljen sa širokom linijom zlatnožute boje ojačanom sa dvije tanke crve linije.

Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, naknadno popravljan na hrbatu. Rozete floralnih motiva utisnute na sredini korica. Korice sa unutrašnje strane obložene ebro papirom. Na marginama djela izvori na kojima se temelje fetve.

Prepisao Muṣṭafā b. Maḥmūd, 10. zul-hidždžeta 1149/1736. godine (l. 228b):

حرّره الفقير مصطفي بن الحاجّ محمود في ١٠ ذي الحجّة سنة ١١٤٩.

Na zaštitnim listovima (Ib-6a) sadržaj djela.

Vlasnik Musā zāde Muḥammad Abdullāh (Musić) (l. 1a):

من كتب أفقر الورى موسى زاده محمّد عبد الله غفر لهما.

Iz biblioteke Besima ef. Korkuta.

6157. R-4597

بهجة الفتاوى

BAHĞA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6156.

L. 273; 28 x 15,5; (19 x 7); 29 redaka. *Ta'līq*. Mastilo crno. Početak poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Na početku unvan u obliku kupole. Tekst obrubljen sa tankom linijom crvene boje.

Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez kožni, sa utisnutim ukrasnim rozetama. Na krajevima oštećen zubima glodara.

Djelo se završava kolofonom sa podacima da je rukopis prepisao Hāğğ Maḥmad b. Šayḫ Muḥammad b. Aḥmad, 1159/1746 (l. 273b):

تمّ هذا الكتاب الموسوم ببهجة الفتاوى بعون الله عزّ اسمه و تعالى على يد العبد الضّعيف المذنب المحتاج إلى رحمة ربّه الكريم الغنيّ الفتّاح الحاجّ محمّد بن الشّيخ محمّد بن أحمد غفر الله لهم لسنة تسعة و خمسين و مائة و ألف من الهجرة.

Na zaštitnim listovima (lb-5a) sadržaj djela.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

6158. R-4466

بهجة الفتاوى

BAHĞA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6156.

L. 286; 23 x 15 (17 x 7); 27 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane mastilom crvene boje ili nadvučene crvenom linijom.

Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst na prve dvije stranice obrubljen duplom linijom zlatnožute boje. Na marginama djela izvori na kojima se temelje fetve.

Kožni hrbat bez zaštitnih korica. Rukopis je na krajevima zahvaćen vlagom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na prvom zaštitnom listu tabela sa brojevima, i pečat banjalučkog muftijstva (l. 1a).

Pred dušu oca Bešlagić Hadži Hasana efendije, a za potrebe Biblioteke Muftijstva u Banja Luci uvakufio njegov sin Salim-aga 1334/1915.

اشبو كتاب بنالوقه مفتي دائره سي كتبخانه سنه لأجل المطالعة قوتلمق اوزره مذكوردايره كتبخانه سنه مرحوم بشلاغيچ حاجي حسن أفندي روحيچون مخدومي محمّد سالم آغا طرفندن وقف و اهدا ايه يلمشدر.

Pečat Muftije Banjalučkog okružja i datum 24. zul-kadeta 1334/1915. godine.

Iz biblioteke Ulema medžlisa.

6159. R-6118

بهجة الفتاوى

BAHĞA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6156.

L. 372; 21,5 x 15,5(17 x 8,5); 23 retka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom ili pisane mastilom crvene boje.

Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama djela izvori na kojima se temelje fetve.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama na sredini korica. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnim listovima (1b-6a) sadržaj djela.

Na l. 1a dvije fetve iz nasljednog prava, u potpisu Osman, muftija u Banjoj Luci: كتبه عثمان المفتي بمدينة بنالوقه.

6160. R-7060

بهجة الفتاوى

BAHĞA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6156.

L. 253; 29 x 16 (21 x 8,5); 27 redaka. *Nash*, sitniji. Mastilo crno. Naslovi poglavljā i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje.

Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Prvi listovi prosuti. Sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom, oštećen. Na koricama utisnute ukrasne rozete sa floralnim motivima.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a bilješka vlasnika: Ramiz sin Rašida Dobrače rođen u Čelebi Pazaru (Rogatica) imam i muallim u selu Gornji Rahić, god. 13681948. Na l. 1b-6a sadržaj djela pisan rukom prepisivača i kasnije dopunjen drugim rukopisom.

Poklon Ramiza Dobrače.

6161. R-7824

بهجة الفتاوى

BAHĞA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6156.

L. 298; 24,5 X 17; (17 X 7,5); 25 redaka. Nasẖ. Mastilo crno. Početak poglavlja i istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Tekst obrubljen tankom crvenom linijom. Na marginama listova 1-50 izvori na kojima se temelje fetve.

Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, sa preklopom i ukrasnom rozetom, obložen impregriranim platnom zelene boje. Unutrašnja strana korica i prvi zaštitni list obloženi ebro papirom. Listovi sa kustodama.

Na l. 1 bilješke iz fikha te bilješka vlasnika: Hafiz Salih Redžai kadija u Novom Pazaru, 1255/1839. godine.

Na zaštitnim listovima (l. 1b-7a) sadržaj djela.

6162. R-6389

الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Zbirka fetvi, na turskom jeziku, koju je napisao Aḥmad b. Muḥammad al-Mostārī, um. 1190/1776. godine.

Dobrača II, 1774,1; M. Handžić, al-Ğauhar al-asnā, 37; Književni rad, 11-12., az-Ẓahiriyya II, 7.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والعاقبة للمتّقين والصّلاة والسّلام ... أعنا يا معين في كلّ وقت وحين كتاب الطّهارة زيدك صوقيوسنه قوزى دوشب

Završetak (l. 211b):

آخره: زيدك أرض مبري اوزرنه ... صاحب أرض أوّل دكرنى اوجاغنى اثرينا موجود ايكن آخره تفويضه قادر اولورمي الجواب اولماز رسمى اولور تمّ تمام.

L. 211; 20 x 14,5 (17 x 9); 24 retka. *Nasta'līq*, lijepo složen, čitak. Mastilo crno, lošijeg kvaliteta. Pojedine riječi pisane mastilom crvene boje. Papir tanak, glat, svjetložute boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Djelo je kao i većina drugih ove tematike pisano po sistemu pitanje-odgovor (مسئلة الجواب). Listovi sa kustodama.

Povez kožni, oštećen na prvoj korici.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa mada je prepis stariji od 1180/1766. godine (bilješka o pisanju sadržaja na zaštitnom listu 12a.)

Na zaštitnim listovima 11b-12a sadržaj djela pisan drugim mastilom.

Na zaštitnim listovima 1-10 razni hadisi, stihovi i fetve.

Iz kolekcije Besima Korkuta.

6163. R-4470

الفتاوى الأحمديّة المستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

Ovdje je raspored poglavlja nešto različit od prethodnog primjerka, tako da su poglavlja o objašnjenju kanuna ovdje stavljena na početak knjige, a u drugim primjercima su obično na samom kraju.

L. 298; 20,5 x 16 (16 x 8,5); 19 redaka. *Ta'līq*, krupniji. Mastilo crno, istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama fetve i izvori iz kojih su citirane. Povez kožni, sa preklopom. Na zaštitnim listovima 1-3a na početku rukopisa sadržaj djela.

Prepisao Muṣṭafā b. ʿUṭmān iz Gračanice u nedjelju, 12. rağaba, 1201/1786. godine (l. 297b):

تمّت هذاالكتاب...مصطفى بن عثمان ساكن بقصبه غراچانچه...تاريخ سنه إحدى ومأتين وألف ماه رجب المرجّب اون ايكنجى كونده يوم بازار.

Vlasnik Muṣṭafā Gračaničevi i Munlā Muḥammad Topčagić, koji je kupio rukopis 1291/1874. godine za 18 groša.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6164. R-8176

الفتاوى الأحمديّة المستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

L. 234; 21,5 x 15 (15,5 x 7,5); 21 redak. Nasḫ, sitniji, lijep. Mastilo crno, istaknute riječi pisane mastilom crvene boje ili pak nadvučene crvenom linijom.

Papir žut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Tekst uokviren sa linijom crvene boje. Prve dvije stranice obrubljene sa dvije široke linije zlatnožute boje.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i na preklopu. Korice sa unutrašnje strane obložene ebro papirom. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Prepisao Sulaymān, imam i hatib u džamiji Muhamed bega u Gornjem Vakufu 1227/1812. godine (bilješka na l. 234b):

تمّ من يد الضّعيف سليمان الإمام والخطيب بجامع محمّد بكى فى وقف بالا .

Na zaštitnim listovima 1-2 na početku sadržaj djela i pogrešan naslov: الجوابات الفقهيّة او الفتاوى.

Na listu 235a ilahija الصّبح بدا i imena vlasnika: Muṣṭafā b. Sulaymān paša zāde; Ṣāliḥ b. Wasīm, kadija iz Prusca; Ṣāliḥ b. ʿAbdullah, Yūsuf b. Ismāʿīl efendī, kadija u nahiji Glamoč.

صاحب مصطفى بن سليمان باشا زاده، ثم نقل إلى صالح وسيم وهو القاضي بأقحصار، قد وقع الفراغ على يد (ال) عبد الفقير صالح بن عبد الله غفر لهما، ثمّ نقل وابتاعه الفقير يوسف بن إسماعيل أفندي وهو القاضي بناحية غلاموچ.

6165. R-7920

الفتاوى الأحمديّة المستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

L. 233; 23,5 x 15,5 (18,8 x 8,1); *Ta'līq*, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja i riječi الجواب i مسئلة pisane mastilom crvene boje. Pojedine riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir tanji, svjetložute boje, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tankom crvenom linijom. Na l. 1b unvan a prve dvije stranice obrubljene sa širokom linijom zlatnožute boje, ojačane tankom crvenom linijom.

Povez kožni, sa preklopom i utisnutim rozetama na sredini korica. Oštećen na hrbatu. Korice sa unutrašnje strane obložene ebro papirom.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

Na zaštitnim listovima 1a i 2a kraće dove iz Kur'ana. Na listovima 5-7 sadržaj djela.

Vlasnik Čokadžić Muṣṭafā ʻĀbid b. Aḥmad b. Mīr Muṣṭafā 1240/1824. godine.

Bilješka na l. 1a:

Ovu zbirku fetvi posudio Aḥmad Čokaǧī zāde (Čokadžić), zamjenik muftije u Derventi, muftiji u istoimenom gradu Muṣṭafā efendjiī:

إستعار هذه الفتاوى من هذ الضّعيف مصطفى أفندى المفتى بقضاء دربند وأنا المعير الفقير چوقجى زاده أحمد النائب بقضاء مزبور قد وقع سنه ١٢٨٦.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6166. R-4580

الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

L. 257; 21 x 15,5 (16,5 x 8); 21 redak. Mastilo crno, samo naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Nasta'līq, čitak. Papir svjetložute boje, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožni, oštećen na zadnjoj korici i hrbatu. Zaštitni listovi na početku 1-6 prosuti, a sadrže sadržaj djela i razne bilješke iz područja historije islama i zapisa.

Na marginama prvih 70 lista fetve mostarskih muftija. Uz fetvu je navedeno ime muftije koji je izdao. Tako se spominju imena muftija: Aḥmad, Muḥammad, Muṣṭafa, Ḥasan, ʻAlī i drugi.

Nema podataka o pepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

6167. R-4577

الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

Nepotpuno na početku i kraju. Ovaj primjerak počinje sa poglavljem كتاب الحجّ.

Početak (l. 1b):

ناقص فى أوله. أوّل الموجود: كتاب الحجّ رجل إذا أراد أن يحجّ فمنعه أبوه....

Završetak (l. 131b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: باب المرعى والرّعى ... زيد وعمرو اشتراك اوزرنه تارلالره متصرّفلرايكن اول.....اول تارلالرده زيديك حصه سنى بكر آلمغه قادر اولور مى الجواب اولور.

L. 131; 21 x 15 (16 x 6); 25 redaka. *Nasḫ*, lijep i čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari teksta. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, korice sa vanjske strane obložene ebro papirom. Na zaštitnim listovima 1-6 na početku sadržaj djela.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

6168. R-8112

الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

L. 299; 23,5 x 14 (16,5 x 7,5); 21 redak. *Ta'līq*, mastilo crno, porozno na dodir sa vlagom. Nazivi poglavlja i istaknue riječi pisani mastilom crvene boje. Papir tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje.

Povez kožni, oštećen dužinom hrbata. Listovi sa kustodama.

Prepisao Muḥammad Saʻīd Kurawī zāde ! قروى زاده (l. 299b).

Na zaštitnim listovima 1, 4-6 na početku djela i 1-4 na kraju, fetve iz raznih oblasti, dopisivane kasnije. Na l. 2-3 sadržaj djela. Pojedini listovi i lage odvojeni od knjige.

Iz zaostavštine al-Ḥāǧǧ Muḥammada efendje.

6169. R-4482

الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

Rukopis nepotpun na kraju.

Završetak ovdje (l. 238b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: كتاب الفرائض.. زيد فوت اولوب زوجسى هندى ..... وخالد

ونذيره أصابت ايدر يد بشر سهم زينب ورقية .

L. 238; 20 x 15 (17 x 8); 18 redaka. *Nasta'līq*, čitak. Mastilo crno, a naslovi poglavlja i riječi الجواب i مسئلة pisane mastilom crvene boje. Papir tanji, svjetložute boje, gladt, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova komentari teksta.

Povez kožni, mekan. Pojedine lage odvojene od poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a naslov djela, ime pisca i sadržaj djela.

Iz biblioteke Ulema medžlisa.

6170. R-7611

الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

Početak i kraj isti kao kod primjerka br. 4482.

L. 156; 22 x 14,5 (15 x 7); 21 redak. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, veoma porozno na vlagu, na pojedinim mjestima znatno razljeveno po papiru. riječ الجواب pisana mastilom crvene boje. Papir žućkast, tanak, glat. Na marginama listova komentari i fetve.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama geometrijskih motiva, na sredini i krajevima korica.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na hrbatu naslov فتاوى أحمديّة .

6171. R-7731

Zbirka (مجموع), 2

L. 237; 23 x 15; dimenzije teksta, broj redaka i vrsta pisma različiti, u zavisnosti od jednog do drugog djela. Mastilo crno. Papir deblji, hrapav, tamnobijele i bijeložute boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, prosut. Zadnja korica oštećena.

1. L. 1-210

الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة

AL-FATĀWĀ AL-AḤMADIYYA AL-MOSTĀRIYYA

Isto kao br. 6162.

Djelo je nepotpuno na početku. Fali 20 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص فى أوله. أوّل الموجود: الجواب اولماز. قوليله رضاسى لازمدر اذا استأذن من الثّيب

فلا بدّ من رضاء بالقول.

Dimenzije teksta 17,5 x 8,5; 21 redak. *Nasḫ*, krupniji.

Prepisao Muṣṭafā Tamīm zāde, 1206/1791. godine.

2. L. 211-237

شرح العروض الأندلوسى أوتحفة الخليل فى علم الجليل

ŠARḤ AL-'ARŪḌ AL-ANDALŪSĪ AW TUḤFA AL-ḪALĪL FĪ 'ILM AL-ĞALĪL

Prvi naslov je naveden u samom rukopisu dok je drugi uzet iz izvora. Osnovno djelo 'Arūḍ al-Andalūsī je napisao Muḥammad Abū Ğayš al-Andalūsī, um. 626/1229. g. Ovaj komentar na arapskom jeziku napisao je Ḫalīl b. Muḥammad ar-Rūmī al-Ḥanafī poznat kao Ṣolaq zāde (صولاق زاده).

Kaḥḥāla 4/119; Kaḥḥāla 9/176; Ḥ. Ḫ. II, 1135; A. M. I, 354.

Početak (l. 211b):

أوّله: الحمد لله الّذى نوّر بالعقل الوافر حشو ضروب الإنسان وأوضع صدوره ضروب المعارف.

Završetak (l. 237a):

آخره: وأمّا عند الخليل فلها بحر واحد وهو المتقارب وفى هذا المقام وقع الإتمام.

Dimenzije teksta 16 x 8; 19 redaka. *Nasḫ*, čitak.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa. Na zaštitnim listovima 1-2 na kraju djela fetve i zapisi.

6172. R-7921

Zbirka (مجموع), 2

L. 250; 23,5 x 15; (16 x 7); 26 redaka. *Ta'līq*, sitniji. Mastilo crno. Papir tanak, bijele boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski, sa preklopom, obložen sa vanjske strane ebro papirom.

1. L. 1-20

نتيجة الفتاوى

NATĪĞA AL-FATĀWĀ

Zbirka fetvi na turskom jeziku koju je sabrao i sredio Aḥmad efendī, fetva-emin, koji je živio krajem XII/XVIII i početkom XIII/XIX stoljeća. Sabirač u uvodu kaže da je preko četrdeset godina služio kao fetva emin i da je radio u doba sultana Selim hana III (1788-1807) i šejhul-islama Mehmeda Arifa Durri zade (umro 1225/1810). Naš primjerak je manjkav na kraju.

Dobrača II, 1784; Kairo, t, 78

Početak (l. 1b):

أوله : حمدنا محمودبي نهايه أول أشباه ونظائردن منزه هادي طريق هدايه... نتيجة الفتوى...كتاب الطهارة عشراً فى عشر اولان كبير حمام قيوسنه....

Završetak ovdje (l. 20b):

كتاب الطلاق.... زيد هندى باينا تطليق ايدوب بعده ينه رضاسله هندى تزوج ايتدكدن صكره زيد هندينه باينا تطليق ايلسه زيد هندى بلا تزوج قادر اولورمى الجواب اولور.

Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Na marginama komentari i izvori na kojima se temelje predmetne fetve.

Na l. 1b nedovršen unvan crne i crvene boje.

2. L-21-250

بهجة الفتاوى

BAHĞA AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 6156.

Nedostaje završetak.

Završetak ovdje (l. 250b):

ناقص في أوله. أول الموجود: زياده صو جريان ايدوب حرقننه ضرر بينى اولسه عمر وزيد ضررنى دفع ايتدرمكه قادر اولورمى اولور

Cijelu zbirku prepisao isti, nepoznati prepisivač.

Iz zaostavštine hafiza Asima ef. Sirće.

6173. R-7827

جامع الإجارتين

ĞAMI'U AL-IĞARATAYN

Zbirka fetvi koju je napisao Maḥmad 'Ārif Maḥmad Emīn ar-Rūmi al-Ḥanafī, um. 1275/1858. godine.

Wiesbaden, XIII,4; Ḍayl I, 349. Štampano u Istanbulu, 1252/1836. godine.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وآله وصحبه أجمعين..... وبعد معلوم أوله كه اوقافده واقع اولان إجارات صحيحه نك مقتضاى

Završetak (254a):

آخره: زراعت اولنر خاص يردن يتمش سكسان دونم وسط الحال يردن يوز اوتز دنم ادنى يرنده يوز اللى دونم بر چفتلك اعتبار اولنر.

L. 254; 21 x 13 (15,5 X 8,5); 17 redaka. *Ta'līq*, sitniji, veoma lijep. Mastilo crno, pojedine riječi nadvučene crvenom linijom i pisane mastilom crvene boje. Riječ الجـــــــارات pisana mastilom crvene boje i nadvučena zlatnožutom linijom. Veoma lijep unvan na početku. (l. 1b). Papir, žut, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren debelom linijom zlatnožute boje i ojačan tankom linijom crvene boje. Kustode. Na kraju 6 lista prazni.

Povez tvrd, kožni, na posljednjoj stranici utisnuta rozeta. Sa unutrašnje strane korice obložene ebro papirom. Povez oštećen.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik as-Sayyid Muḥammad an-Nağīb poznat kao Findiq zāde (l. 1a).

(تشرّف باستصحابه العبد الفقير إليه تعالى السّيّد محمّد نجيب المدعوّ بفندق زاده).

Pečat vlasnika sa godinom (1220/ 1844). i Vakufskog povjerenstva Bosne i Hercegovine iz 1883. godine.

6174. R-7922

مجموعهء فتاوى

MAĞMU'A-I FATĀWĀ

Zbirka fetvi na turskom jeziku koju je sastavio neki Aḥmad b. Muṣṭafā Bilālī, čija nam je biografija nepoznata.

U nama dostupnim izvorima nismo pronašli ovog autora.

Nepotpuno na kraju.

Početak(3b):

أوّله: الحمد لله الّذى بيده الخير والجود.... وبعد بو بنده ضعيف ونحيف محتاج إلى رحمة الله المتعالي سيّد أحمد بن مصطفى الشّهير ببلالى

Pisac dalje u uvodu govori da je sakupio ove fetve od učenjaka S'ad b. 'Īsā b. Amīr Ḥān um. 940/1533. god., Muḥammad efendī b. Ilyās Čivō-zāde um. 954/1547. te 'Abdulqādir efendī, 948/1541. god. te nekog Ibrāhīm-paše. Dobrača spominje sličnu zbirku koju je sastavio Wālī efendi b. Yūsuf. Držimo da se ovdje ne radi o istoj zbirci. (Dobrača II, 1728).

Od ove četvorice sam sakupio i napisao jednu risalu od 4 poglavlja:

١) باب أوّلى: عباداته متعلّق اولان بياننده

٢) باب ثانى: معاملاته ودعاوى يه وحدوده متعلّق متعلق اولان مسائل ذكرايلدم.

٣) باب ثالث: نكاحه وطلاقه متعلق متعلّق اولان مسائل ذكرايلدم.

٤) باب رابعى: ميراثه متعلّق اولان مسائل بياننده قلدم.

Završetak ovdje (l. 130b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: الباب الرّابع..... زيد غيبتده اولوب حياتى ومماتى معلوم اولماسه زيدك قزى وزوجه سى زينب فوت اولسه بربيل زمان چكدكدن صكره مزبور زيدك درت بيل مقدارى هندك وزينبك.

L. 130; 20,5 x 15,5 (15 x 8,5); 15 redaka. Nasḥ, čitak. Mastilo crno, riječi مسئله i الجواب te naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir deblji, hrapav, svjetložute boje, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Tekst obrubljen tankom crvenom linijom. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, odvojen od knjige.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa, mada je rukopis nastao prije 1056/1646. godine. (bilješka na zaštitnom listu 1a)

Na zaštitnom listu 1. a naslov مجموعه فتاوى.

Vlasnici: Rāšid - zāde, sāyyid Muḥammad Muḥsin, Imam Ḥasan Čelebī, godina 1056/1646, Darvīš b. Muḥammad b. Muṣṭafā Yeni Pazarī, (Novi Pazar) godina 1330/1911 (bilješka na zaštitnom listu 1. a).

6175. R-7384

مجموعهء فتاوى

MĀĞMU'A-I FATĀWĀ

Isto kao br. 6174.

Nedostaje početak.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص فى أوّله. أوّله الموجود: جائز اولمازمى. بونلرك طريقندر.

Završetak: (l. 166a):

آخره: زوجى وبدلور اچ باقى قلوب اول اوچ دخى كرو عمرو ودلور.

L. 166; 21 x 15 (15 x 10); 13 redaka. *Nash*, krupniji. Mastilo crno. Naslovi poglavlja, istaknute riječi i tačke na kraju rečenica pisane mastilom crvene boje. Papir deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, oštećen. Nedostaje prva korica.

Prepisao nepoznati prepisivač, u tvrđavi Šikloš u drugoj dekadi ša'bana 965/1561-2. godine.

Na zaštitnom listu 1 na kraju rukopisa fetve pisane kasnije drugim rukopisom.

6176. R-5632

مجموعهء فتاوى

MĀĞMU'A-I FATĀWĀ

Isto kao br. 6174.

Ovo je fragment zbirke.

Početak ovdje: (l. 1a):

أوّله: جهنّم زبانيدر أنه لازم كلوب الجواب تعزير تبليغ وتجديد ايمان ونكاح لازم اولور. أحمد بن كمال پاشا.

Završetak (l. 26a):

آخره: مسئله زيد عمرو شريعته دعوت ايتدكره...الجواب ايمان ونكاح لازم اولور. أحمد بن كمال پاشا.

L. 28; 21,5 x 15,5 (14,5 x 9,5); 15 redaka. *Nasta'līq*, lijepo složen, pisan vještom rukom. Mastilo crno. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza. Naknadno stavljen u kartonske korice koje su odvojene od rukopisa. Na l. 26-28 dove za svaki namaz posebno na arapskom i turskom jeziku. Dove naknadno zabilježio Muṣṭafā Darwīš.

Iz biblioteke Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6177. R-5968

(الفتاوى)

(AL-FATĀWĀ)

Zbirka fetvi na turskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 1a):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين....كتاب الطّهارة صاحب عذر اولان زيد مبتلا....

Završetak (l. 192a):

بر اقچه أدنى يردن بش دونمه بر اقچه چفت رسمى يره حكم ايدب اليدره سن ديو فرمان عالي صادرشد.

L. 192; 21,5 x 17 (18,5 x 10); 23 retka. *Ta'līq*, sitniji, mastilo crno, samo istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Pojedine riječi nadvučene crvenom linijom. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez polukožni.

Prepis dovršen 1292 /1875. godine.

Na zaštitnim listovima 1-2 na početku sadržaj djela.

Na l. 1a bilješka i pečat sa imenom as-sa'īd Ḥāfiẓ Muḥammad, muftija u Baljaluci i bilješka o vlasniku: Ibrāhīm efendī iz Ključa, godina 1307/1889.

Iz biblioteke Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6178. R-6233

فتاوى معروضه

FATĀWĀ MA'RŪDA

Zbirka fetvi koje su označene od broja 13 -39, od nepoznatog sastavljača, na turskom jeziku. Djelo je fragment neke veće zbirke fetvi. Zbirka nepoptuna na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص فى أوّله. أوّله الموجود: ما بين بيتى ومنبري أو ما بين قبرى ومنبرى روضة من رياض الجنّة.

Završetak ovdje (l. 30b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: إن ابن عمر رضى الله عنهما راى الشّيطان يدخل فى جوفه كما روى السّهروردى قال . . .

L. 30; 19,5 x 13 (15 x 6,5). Mastilo crne boje, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. *Nasḫ*, krupniji, čitak i veoma lijep. Papir žućkast, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uodviren sa debljom linijom zlatnožute boje koja se ojačana sa unutrašnje strane jednom a sa vanjske sa dvije tanke linije crne boje. Listovi sa kustodama.

Bez poveza. Zahvaćen vlagom.

Nema podata o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6179. R-6519

Zbirka (مجموع), *3*

L. 54; 21 x 14 (15 x 7,3); 23 retka. *Nasḫ*, sitan. Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Papir tamnožute boje, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez kožni, mekan.

1. L. 1-11a

(فتاوى لمجهول)

(FATĀWĀ AL-MAĞHŪL)

Zbirka fetvi, očito fragment iz nekog opširnijeg djela na turskom jeziku. Sakupljač nepoznat. Ispod svake fetve navod odakle je preuzeta.

Početak (l. 1a):

أوله: فوض مزرعة بالبيع بالوفا ، إلى عمرو باذن صاحب الأرض ثم مات.

Završetak (l. 11b):

آخره: زيد بر تارلا آشور...وضابط ظلما الدكلرين مزبورلر اوزرلرينه رجوعه قادر اولورمى الجواب اولور والله أعلم.

2. L-11a-17b.

ترجيح البيّنات

TARĞĪḤ AL-BAYYINĀT

Isto kao br. 6118, 2.

Završetak ovdje (l. 17b):

آخره الموجود: كتاب البيع.. بيّنة البايع على كون الثّمن ... رابحا اولى من بيّنة المشترى على كونه كاسرا ترجيح بيّنات فى البيع.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

Na listovima 18-19 fetve iz raznih djela.

3. L-19b-54

قانون نامه جديد يرلر خصوصى

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD YARLAR ḤUṢŪṢĪ

Zbornik zakona na turskom jeziku. U nama dostupnim izvorima ne nalazimo zakonik sa sličnim početkom ili završetkom.

Početak (l. 19b):

أوله: سپاهى وخاص قريه لرى طپراغنده زراعت اولنور يرلره أرض ميرى دينلر بر كمسه زراعت اولنور.

Završetak (l. 54a):

آخره: وظيفلرى داخى اباً عن جدّ سلفلرى اعتبارا تركلرى اوسلوبى قبول ايدوب انك اوزرينه (!) اولشلردر عشر مالكنه ديركلرى يوقدر والله أعلم.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Ḥusayn b. Aḥmad al-Mostārī.

6180. R-6449

(الفتاوى)

(AL-FATĀWĀ)

Fetve, na turskom jeziku, od nepoznatog autora. U uvodu se spominje da je izvjesni Muṣṭafā kadija u mjestu Serez (mjesto u Grčkoj) prečistio fetve, odnosno kadijske zabilješke, izvjesnog 'Aṭā'ullaha, sredivši ih u jednu logičku cjelinu.

Početak (l. 1a):

أوّله : الحمد لله الذي أحسن وهدى وسلام على عباده الّذين اصطفى أمّا بعد فيقول العبد الفقير إلى الله الغنى مصطفى لمّا طالعت الفتاوى الّتى جمعها عطاء الله المرحوم والمبرور...

Završetak ovdje (l. 248a):

آخر الموجود: فى بيت المال..... بر وقفك طپرغى بعض كمسه لر متولى ..... الجواب اولور وجقار دقلرن طاشك اول محلده اولنسه قيمتى تضمين ايدر.

L. 249; 29 x 11 (19 x 8); 27 redaka. *Ta'līq*, mastilo crno, samo istaknute riječi pisane mastilom crvene boje ili nadvučene tankom linijom crvene boje.

Papir svjetložute boje, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Na marginama izvori na kojima se temelje predmetne fetve. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, obrubljen sa dvije linije zlatnožute boje. Prva korica i laga od trideset listova na početku djela odvojena od knjige i prosuta.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6181. R-7051

(فتاوى)

(FATĀWĀ)

Zbirka fetvi na turskom jeziku od nepoznatog pisca.

Nepostaje početak. Fali 20 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

أوله: ايتدكلرمخصوللرندن عشر ... فى المتفرّقات باغ باقجه اسباب وقوان رسمى اون ايكى ايه تقسيم اولندقده ابتداء سنه.... تقدير اولنور.

Završetak (l. 514b):

آخره: كتاب الحيطان...فى المتفرّقات... بر مسجد شريفك قربنه اولان مقابر مسلمنيك بعضنيك مرورى ايام ايله مقبره لماتلرى بيقلوب ...... التمش يتمش سنه مرور .... صكره زيد اول خراب مقابرك اوزرينه بنا احراس ايله حاكم الشّرع زيده اول ابنه سنى ..... قادر اولور مى الجواب اولور.

L. 514; 30 x 18 (22,5 x 8,5); 37 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno, riječi جواب i مسئله pisane mastilom crvene boje. Papir tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tanjom linijom crvene boje. Listovi sa kustodana i folijacijom.

Povez kožni obložen sa unutrašnjen strane ebro papirom i sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korice. Nedostaje prednja korica. Vlasnik Muhamed Šefket Kurt, muftija u Tuzli. Za Biblioteku poklonili njegovi nasljednici 1965. godine.

ISLAMSKO NASLJEDNO PRAVO (AL-FARĀ'IḌ)

ARAPSKI

6182. R-4828

Zbirka (مجموع), *2*

L. 154; 25 x 17,5 (18,5 x 12,5); 23 retka. *Nasḫ*, krupan, teže čitak zbog nedostatka znakova interpukcije na mnogim mjestima. Mastilo crno. Papir svjetložut, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Pojedini listovi zahvaćeni vlagom i prosuti.

Povez polukožni, sa preklopom.

1. L. 1-116

التّهذيب فى الفرائض

AT-ATAHḎĪB FĪ AL-FARĀ'IḌ

Djelo iz nasljednog prava. Napisao Maḥfūẓ b. Aḥmad b. Ḥasan b. Aḥmad al-Kalūḏānī, umro 510/1116. godine.

Ḥ Ḫ II, 2031; Kaḥḥala VIII, 188; Ā M II, 6; Ḏayl I, 341.

Početak (l. 1b):

أوّله: ربّ يسّر برحمتك الحمد لله المتوحّد بقدمه وسبقه، الدائم الباقى بعد فناء خلقه وصلوته على رسوله محمّد....قال الشّيخ الإمام السّيد ناصح الإسلام أبو الخطاب محفوظ بن أحمد بن حسن الكلوذانى...سألتمونى حرّسكم الله تعالى بتهذيب مختصر فى علم المواريث.

Završetak (l. 116a):

آخره: وإنّما كأنّه وصّي له بشيئ ثمّ رجع فى بعضه ويترك البعض والله أعلم.... فاعمل ممّا ورد من مسائل الوصايا ففيه كفاية إن شاء الله تعالى وهو حسبى ونعم الوكيل. تمّ الكتاب بحمد الله ومنه وكرمه ولطفه وصلى الله على سيّدنا محمّد رسوله.

2. L. 117b-154

أحكام الخنثى

AḤKĀM AL-ḪUNṮĀ

Djelo iz fikha koje je napisao aš-Šayḫ Abū Ḥasan 'Alī b. Muslim ad-Dimiškī, um. 533/1138. godine.

Ḥ Ḫ I, 18.

Početak (l. 117b):

أوّله: قال الشّيخ الإمام العالم أبو حسن على بن مسلم بن أحمد بن الفتح السّلمى رحمه الله الحمد لله على ما البسنا(!) من عاقبته وأسبغ علينا من نعمته وعرفنا من أحكام شريعته وهدانا بمحمّد رسوله وجعلنا من شيعته.

Završetak (l. 154b):

آخره: ومنهم من قال الصّحيح ما ذكره الرّبع لأنّ مطلق الأسامى يحمل على العرف واطلاق اسم (!) فى العرف لا مطلق على الخنثى والله أعلم

Cijelu zbirku prepisao Aḥmad b. Aḥmad b. 'Alī al-'Umarī, 708/1308. godine (l. 154b):

تم الكتاب بحمد الله تعالى وعونه فى التّاسع والعشرين من جمادي الاولى سنة ثمان وسبعمائة على يد الفقير إلى الله تعالى أحمد بن أحمد بن على العمرى عفي الله عنهم أجمعين.

Vlasnici: Muḥammad b. Aḥmad b. Kazbar god. 1071/1660., zatim došao u vlasništvo 'Abdulkarīm b. Muḥammad b. 'Uṯmān ar-Raḥībānī, god. 1143/1730., zatim Aḥmad b. 'Alī ar-Raḥībānī al-Ḥalabī, god. 1149. /1736. i Muḥammad b. Aḥmad.

Na l. 1a naslov prvog djela كتاب التّهذيب فى الفرائض.

6183. R-8231

Zbirka (مجموع), *8*

L. 136; 20,4 x 14; dimenzije teksta i pismo različiti kod svakog djela. Povez polukožni, sa preklopom.

1. L. 1b-7a

بغية الباحث أو الفرائض الرّحبيّة
BUĠYA AL-BĀḤIṮ AW AL-FARĀ'Ḍ AR-RAḤBIYYA

Kraća risala iz nasljednog prava na arapskom jeziku koju je napisao Muḥammad b. 'Alī b. Muḥammad b. Ḥusayn ar-Raḥbī, umro 579/1183. godine.

Ahlwardt IV, 4691, Ḥ Ḫ II, 1246; Kaḥḥala XI, 47.

Početak (l. 1a):

أوله: قال الشّيخ الإمام العَالمُ العامل أبو عبد الله محمّد بن محمّد الرّحبى رحمة ربّه
أوّل ما نستفتح المقالا بذكر حمد ربّنا تعالى

Završetak (l. 7a):

آخره: محمّد خير الأنام العاقب وآله الغرّ ذوى المناقب
وصحبه الأفاضلِ الأخيارِ الصّفوة الأمَاثلِ الأبْرارْ.

Dimenzije teksta 15 x 9; 15 redaka. *Nasḫ*, lijep. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 7b-11a

(الرّسالة فى الفرائض)
(AR-RISĀLA FĪ AL-FARĀ'IḌ)

Kraća risala iz nasljednog prava, od nepoznatog autora. Susrećemo više risala sličnog početka i sadržaja pa nije jasno da li je ovo samo uvod nekom većem djelu ili pak djelo za sebe.

Početak (l. 7b):

أوله: يبدأ أولاً من تركة الميّت بالتّجهيز والتّكفين ثمّ قضاء الدّين ثمّ تنفيذ الوصايا من ثلث الباقى ثمّ قسمة التّركة بين ورثة الّذين ثبت ارثهم بالكتاب والسّنّة.

Završetak (l. 11a):

آخره: فصل مولا الموالات يرث ممّن والاه...ان يتوارثا ويرث أحدهما دون الآخر فهو على ما شرطا ولا يرث مع أقارب الميّت فالمال كلّه لبيت المال. تمّت الكتاب.

Dimenzije teksta 15 x 9; 15 redaka.

Prepisao Ibrāhīm b. Sayyid, bez godine i mjesta prepisa.

3. L. 11b-18b

رسوخ اللّسان فى حروف القرآن
RUSŪḪ AL-LISĀN FĪ ḤURŪF AL-QUR'ĀN

Kasida "Elfijja" o pismu i čitanju Kur'ana koju je napisao neko od anadolskih hatiba i poklonio sultanu Sulejmanu (1520-1566).

Kasida se sastoji od 1043 stiha. Nastala je 959/1551. godine. Poslije je prozno prevedena na turski jezik.

Ḥ Ḫ I, 902.

Početak (l. 11b):

أوله: الحمد لله الملك المعين الّذى نزّل القُرآنَ بلسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبينٍ على الرّسُولِ النّبيّ الأميّ الأمين...وَبَعْدُ فإنّى قد كُنت حَرّرْتُ فى فنّ التّجويد والقرآءة وعلم الرّوايةِ والتّلاوة.

Završetak (l. 18b):

آخره: عَدَدُ أبْيَاتِ النّظْمِ ونَظْمُ الخَطيبِ أحسَبِ عَلى مِائَةٍ أرْبَعِينَ وَ زِدْ مَعهَا ثَلثَةَ الولاَ والحمد لله ربّ العالمين والصّلوةُ والسّلام على رَسُوله الاولين وَالآخرين.

Dimenzije teksta 14 x 9; 15 redaka. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 19b-24b

المقدّمة الجزريّة بالتّرجمة التّركيّة

AL-MUQADDIMA AL-ĞAZARIYYA BIT-TARĞAMA AT-TURKIYYA

Kasida u pohvalu tedžvida koju je napisao Muḥammad b. Muḥammad al-Ğazarī aš-Šāfi'ī, umro 833/1429. godine. Ovaj prevod je prepjevan za razliku od nekih drugih koji su prevedeni u proznoj formi. Ovdje nije naveden prevodilac.

Dobrača I, 62, 108; Karatay I, 2994, IV.

Početak (l. 19b):

أوله: هذا المقدّمة الجزريّة رحمه الله

ربّ سامع عفونى اوموجى ايدر أوّل همام   شافعيك مذهبيندن جزرى اوغلى إمام

Završetak (l. 24b):

آخره: أصحابنه أزواجنه أتباعنه   هم مسبّع هم معشرهم بولي اخباينه(!)

يا الهى أصل كيبى بو بنده مرغوب قيل   طالبنه سودروب هم كوزلرنه حوب قيل

بر بقمده بيلنور إعداد أبياتى بونك   قاچدرر انلر اكر كلورسه كوكلوله سنك.

5. L. 25b-28a

قطعة من مختصر القدوري

QIṬ'A MIN MUḪTAṢAR AL-QUDŪRĪ

Isto kao br. 5822.

Kod nas je samo posljednje poglavlje ovog djela koje govori o nasljednom pravu.

Početak (l. 25b):

أوله: كتاب الفرايض فى آخر القدورى المجمع على توريثهم من الذكور عشرة.

Završetak (l. 28a):

آخره: ومن كان له شي، من المسئلة الثّانية فهو مضروب في ترك الميّت الثّاني وإذا صحّت مسئلة المناسخة وأردت معرفة ما يصيب كلّ واحد من حساب قسمت ما صحّت منه المسئلة على ثمانية وأربعين فما خرج أخذت له من سهام كلّ وارث حبّة.

Dimenzije teksta 15 x 8; 17 redaka. *Nasḫ*, mastilo crno. Između redaka i na marginama ima puno komentara teksta.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listu 31a definicija nauke o učenju Kur'ana iz djela مدينة العلوم.

6. L. 31b-102b

الوسيلة إلى كشف العقيلة

AL-WAṢĪLA ILĀ KAŠF AL'AQĪLA

Komentar djelu عقيلة اتراب القصائد فى اسنى المقاصد koje je napisao Ebū Muḥammad Qāsim b. Fīra aš-Šāṭibī, umro 590/1193. godine. Ovaj komentar na arapskom jeziku napisao 'Ilmuddīn 'Alī b. Muḥammad b. 'Abduṣṣamad as-Saḫāwī, umro 643/1245. godine.

Ḥ Ḫ II, 1159; A M I, 709; Ahlwardt I, 495,

Početak (l. 31b):

أوله: قال الشّيخ الامام العالم العامل...علم الدّين ابو الحسن على بن محمّد السّخاوى الشّافعى...الحمد لله الذى بدا المنّ وأعادها وأسبغ النّعم وأفادها والهم النّفوس غيّها ورشادها ومد الاحسان وعلّم القرآن.

Završetak (l. 102b):

آخره: وهذا كثير فى الشّعر والحمد لله على التّمام ولرسول أفضل الأنام وقع الفراغ من تنميق عقيلة الاتراب بعون الله الملك العزيز الوهّاب على يد العبد الضّعيف ... إبراهيم بن السّيد عفى الله عنهما فى شهر جماد الأولى سنة خمس وعشرين وألف.

Dimenzije teksta 15 x 9,5; *Ta'līq*, sitan. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom.

Prepisao Ibrāhīm b. as-Sayyid, džumadel-evvela, 1025/1616. godine.

7. L. 103b-109b

شرح القصيدة عمدة المفيد وعدّة المجيد فى معرفة لفظ التّجويد

ŠARḤ AL-QAṢĪDA 'UMDA AL-MUFĪD WA 'UDDA AL-MAĞĪD FĪ MA'RIFA LAFẒ AT-TAĞWĪD

Komentar kaside عمدة المفيد وعدة المجيد فى معرفة لفظ التّجويد od 'Ilmuddīn 'Alī b. Muḥammad b. 'Abduṣṣamad as-Saḫāwī, umro 643/1245. godine.

Napisao Šamsuddīn Aḥmad b. Maḥmūd al-Adīb al-Ḥakīm al-Maqqarī 715/1315.

Ḥ Ḫ II; 1171-2; Ahlvardt I, 497; Brock. S I, 761.

Početak (l. 103b):

أوّله: هذه القصيدة للشّيخ الإمام العالم الفاضل المقرَى الأديب... أبو الحسن على بن محمّد السّخاوي وسماها بعمدة المفيد وعدة المجيد فى معرفة لفظ التّجويد مع شرحها الّذى شرحها صدر الكامل المتفين المجوّد شمس الدّين أحمد بن محمود الأديب الحكيم المقرى رحمه الله الحمد لله الّذى أنزل القرآن العظيم والذكر الحكيم.

Završetak (l. 109b):

آخره: وَاعلَم بانك جَاير فى ظلمها إن قِستَهَا بقصيدة الخاقانِ ستوُن بيتاً عُدُّها مع أربعِ نظم السّخاوىّ العظيم الشّأن هو أبو مزاحم موسى بن عبد الله بن يحيى بن خاقانى الخانى رحمة الله عليه كان عالمًا متقيًا فى فنّ مشهوراً في عصره مجوداً وله قصيدة رائية فى علم التّجويد.

Dimenzije teksta 15,5 x 9,5; 21 redak. *Ta'līq*, mastilo crno. Osnovni tekst kaside nadvučen linijom crvene boje.

Prepis iz 1025/1616. godine.

8. L. 110b-136b

تيسير صغير
TAYSĪR ṢAĠĪR

Skraćena prerada djela التيسير فى القرآت السّبع na arapskom jeziku od nama nepoznatog autora. Osnovno djelo o učenju Kur'ana napisao je Abū 'Amr 'Uṯmān b. Sa'īd b. Uṯmān ad-Dānī, al-Muqrī, umro 444/1053. godine.

Dobrača I, 54-55; Ahlwardt I, 581.

Početak (l. 110b):

أوّله: سورة فاتحة قرأ عاصم الكسای مالك يوم الدّين بالألف والباقون بغير ألف.

Završetak (l. 136b):

آخره: سورة الإخلاص...وإذا وقف ابدل الهمزة واواً مفتوحة إتّباعًا للخطّ والقياس إن تلقى حركتها على الفا والباقون بضمّ الفاء مع الهمزة.

Dimenzije teksta 15,5 x 9,5; 21 redak. *Ta'līq*. Mastilo crno. Nazivi sura pisani mastilom crvene boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1a i 136b. bilješka i pečat vlasnika:

al-Ḥāǧǧ Ibrāhīm-paša, muḥāfiẓ Bosne

وقف هذه النّسخة لله تعالى وأنا الحقير الحاجّ إبراهيم پاشا محافظ بوسنة.

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

6184. R-4503

الفرائض السّراجيّة
AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Djelo iz područja nasljednog prava na arapskom jeziku. Napisao Sirāğuddīn Muḥammad b. Muḥammad b. 'Abdurrašīd as-Saǧāwandī, um. oko 600-1203 ili 700-1300. godine.

Dobrača II, 1795-1817; Kaḥḥāla XI, 233; GAL S I, 650/1; Ahlwardt IV, 4701-4707; Berekāt, 133, str. 215; Paris II, 859. Köprülü, 3/712, str. 350, Ḥ Ḫ 1247. Karatay a II, 4235; Bratislava, 81.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله حمد الشّاكرين والصّلوة والسّلام على خير البريّة محمّد وآله الطّيبين الطّاهرين قال رسول الله صلى الله عليه وسلّم تعلّموا الفرائض وعلّموها النّاس فإنّها نصف العلم.

Završetak (l. 52a):

آخره:... وقال ابن مسعود رضى الله عنهما يرث بعضهم من بعض إلاّ مّا ورث واحد منهم من مال صاحبه.

L. 67; 21,4 x 15,5 (9 x 7,5): *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno. Između redaka originalnog teksta dosta komentara kao i po marginama djela. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žut, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez platneni, sa preklopom, novijeg datuma.

Prepisano 828/1424-25. godine. Nema imena prepisivača ni mjesta prepisa.

تمّت هذ الكتاب فى تاريخ سنة ثمان وعشرين وثمانمائة.

Na prvom zaštitnom listu loza neke porodice.

Poklon iz zaostavštine Ćamila Mujagića 25. XI 1961. godine.

6185. R-8251

الفرائض السّراجيّة
AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Nedostaje početak. Početak ovdje (l. 2a):

أوّل الموجود: الكفاية بلا اسراف ولا تعتير وقضاء الدّيون وتنفيذ ووصايا.

L. 53; 18,5 x 13 (12 x 4,79; 9 redaka na stranici. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Na prvih 10 lista ima puno komentara na marginama. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje.

Povez kožni, sa preklopom.

Prepisano u srijedu, 20. ša'bana 986/1578. godine u kadiluku Burdur (mjesto kod Konje u Turskoj).

Na zadnjem zaštitnom listu stihovi na perzijskom jeziku.

Bivši vlasnik Munib Durmić.

6186. R-6628

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 38; 20,2 x 14,5 (6,4 x 13,4); Nasḫ, krupan, čitak. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir bijel, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez polukožni, oštećen na zadnjoj korici i naknadno popravljan na hrbatu.

Tekst uokviren tanjom linijom crvene boje.

Na prvom listu naslov : فرائض متن سراجيّة

Prepisao 'Abdulbāqī b. Muḥammad ar-Rūmī, 1049/1639. godine.

Na zaštitnim listovima 2a na početku i 1-5 na kraju djela prigodne dove te bilješka o smrti supruge vlasnika iz 1100/1591. godine

Poklon od Emina Islamovskog iz Struge.

6187. R-7729

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 36; 23 x 18 (20 x 14,5); Nasḫ, krupan, čitak. Mastilo crno. Između redaka originalnog teksta dosta komentara kao i po marginama djela. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, mekan, oštećen na zadnjoj korici. Listovi zahvaćeni vlagom.

Prepisao Ibrāhīm b. Maḥmūd iz kasabe Blagaj, 1193/1779. godine.

كتبه الفقير إلى رحمة ربّه القدير إبراهيم بن محمود عن قصبة بلغاى سنة ١١٩٣.

Na listu 36 bilješka iz nasljednog prava na turskom jeziku. Tri zaštitna lista na kraju djela prazna. Na listu 1a namjerno brisana bilješka vlasnika.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6188. R-7346

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 38; 19 x 12 (13 x 7,5); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, na prve dvije stranice dio teksta nadvučen linijom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, glat, bez vodenim znakom, istočnog porijekla.

Povez polukožni, korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepis iz 1260/1844. godine.

Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa. Na l. 1a nečitak pečat. Na kraju 4 prazna lista.

6189. R-7713

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 43; 17,5 x 11,5 (14 x 6,5); *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom ljubičaste boje. Tekst uokviren debljom linijom ljubičaste boje.

Povez polukožni.

Prepisano 1271/1854. godine. Nema imena prepisivača ni mjesta prepisa.

Na l. 1a bilješka o mevludu na turskom jeziku prenešena od Maḥmūda Darwīša, muftije u Travniku. Na prvom i tri zaštitna lista na kraju djela hadisi i bilješke iz fikha.

6190. R-8252

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Djelo je nepotpuno na početku. Sadrži samo 4 posljednja poglavlja.

Početak ovdje (l. 1a):

أوّل الموجود: فالثّلثان لقرابة الأب والثّلث لقرابة الأمّ ثمّ ما أصاب كلّ فريق يقسم بينهم كما لو اتّخذت قرابتهم فصل في الصّنف الثّالث.

L. 3; 18 x 12 (12 x 6); 15 redaka. *Nasḫ*, krupan i lijep. Mastilo crno, slabog kvaliteta. Na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Tekst uokviren sa linijom crvene boje.

Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Prepisao Ṯābit b. 'Alī, 1277/1860. godine.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6191. R-4808

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 45; 19,5 x 12,5 (11,5 x 6); Nasḫ, krupan, čitak. Mastilo crno. Između redaka originalnog teksta dosta komentara kao i po marginama djela. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez kožni, sa preklopom, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane. Na l. 46-48 bilješke iz nasljednog prava. Izvod iz djela *Aḥwāl al-arba'īn.*

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

Poklon Salihage H. Šehića iz Zvornika.

6192. R-7660

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 41; 20 x 13 (15,5 x 12,8). *Ta'līq*, sitniji, čitak. Mastilo crno. Na marginama djela komentari za osnovni tekst. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez kožni, mekan. Tekst obrubljen sa tanjom linijom crvene boje, kao i tekst na marginama djela. Listovi zahvaćeni vlagom i na mjestima oštećeni.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

Na zaštitnim listovima 2a-5b na početku bilješke iz obligacionog prava.

Vlasnik Muḥammad Ḏākir imam u Zenici (l. 1a), Muhammad Sa'īd Muẓafar, i Ṣāliḥ efendī.

Poklon od Muhameda Čaršimamovića.

6193. R-5187

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 52; 20,5 x 14 (11x6), Nasḫ, krupan, čitak. Mastilo crno, između redaka originalnog teksta dosta komentara kao i po marginama djela. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez kožni, oštećen na prednjoj korici i hrbatu. Većina listova oštećeni.

Nema imena prepisivača, godine ni mjesta prepisa.

Vlasnik Maḥmūd efendī (l. 1a).

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

6194. R-4760

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 47; 17,5 x 14 11,5 x 8); 8 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim razmakom između redaka. Mastilo crno, pojedini komentari na marginama pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i preklopu. Na marginama ima puno komentara osnovnog teksta uglavnom iz djela *Ḍaw as-Sirāǧ* i *al-Farā'iḍ aš-Šarifiyya.*

Na prvom zaštitnom listu bilješka o vrstama sna, te dva hadisa. Drugi zaštitni list prazan. Na kraju rukopisa dva prazna zaštitna lista.

Na l. 47b bilješka o brojčanoj vrijednosti slova (ebdžed).

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6195. R-8250

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 51: 21,5 x 13,5 (13 x 5,5); 9 redaka. *Nasḫ*, izrazito krupan i lijep. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Pisan sistemom jedan redak krupnija a slijedeći sitnija slova. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom. Na marginama i između redaka ima dosta komentara.

Povez kožni, oštećen na hrbatu. Na zaštitnim listovima 1-3a na početku djela definicija i druge bilješke iz nasljednog prava.

Na listovima 52-53 novi zakon iz obligacionih odnosa قانون جديد عثماني.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6196. R-5476

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

L. 56: 17,5 x 13 (9 x 6,5); 7 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, lijep, sa preklopom.

Na marginama i između redaka ima puno komentara.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listu 56b bilješka nepotpisanog vlasnika o bratimljenju sa Čizmedži hadži Mustafom i godina 1246/1830-31.

Iste godine je vlasnik prema drugoj bilješci na unutrašnjoj strani preklopa počeo studirati šerijatsko nasljedno pravo pred profesorom hadži Hasanom koji je radi školovanja otputovao u Istanbul 1207. i ostao na školovanju 16 godina.

Ime vlasnika namjerno brisano.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6197. R-7111

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 31b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: فصل فى الخنثى....فصار له ثلثة أرباب سهم لأنّ مجموع الأنصباء سهمان وربع سهم لأنّه يعتبر السّهام.

L. 31: 20,5 x 14,5 (15 x 6,5); 11 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, oštećen na hrbatu.

Nema podataka o prepisivaču, godini, ni mjestu prepisa.

Na l. 1a dova u stihu. Na unutrašnjim stranama korica bilješke iz nasljednog prava na turskom jeziku.

Poklon Zufer ef. Beślića iz Goražda.

6198. R-5242

Zbirka (مجموع), 3

L. 57: 16 x 13. Dimenzije teksta i pismo različiti od djela do djela.

Papir žućkast, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Povez kožni, tvrd sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i na preklopu. Oštećen na hrbatu i odvojen od knjige.

1. L. 1a-49b

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Dimenzije teksta 11 x 7; 5-7 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim razmakom predviđenim za komentare. Mastilo crno, a naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Listovi sa kustodama. Na marginama ima komentara na osnovno djelo. Na l. 35a tablica o naslijeđivanju uokvirena crvenom linijom.

Prepisao Ḫamza b. 'Alī b. ? b. Sandal, u utorak u zadnjoj dekadi mjeseca muharrema, 924/1518. godine (l. 49b):

كاتبه حمزة بن على بن ......بن سندل غفر الله ولوالديه وأحسن إليهما وإليه يوم الثلثا . بعد الزّوال فى أواخر محرّم الحرام من شهور سنة أربعة وعشرين وتسعمائة .

Na listu 50a putnička dova h. Alije i jedan hadis.

2. L. 50b-53b

(رسالة فى الحساب)

(RISĀLA F'I AL-ḤISĀB)

Djelo iz matematike od nepoznatog autora.

Početak (l. 50b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة على نبيّه محمّد وآله الطّيّبين الطّاهرين باب فى الحساب أعلم أنّ الحساب على أربعة منازل.

Završetak (l. 53a):

آخره: ثمّ تجمع ذلك فيكون مائة وستّة وخمسين وعلى هذا القياس أبداً.

Djelo se sastoji od 11 poglavlja.

Dimenzije teksta 12 x 8,5; 13 redaka. *Nasta'līq*, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Prepisano u zadnjoj dekadi rebiul-evvela 924/1518. godine.

3. L. 53b-57b

جواهر الفرائض

ĞAWĀHIR AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6132,3.

Dimenzije teksta 11,5 x 8; 13 redaka, *ta'līq*, mastilo sivo, porozno na vlagu.

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

6199. R-5446

Zbirka (مجموع), *2*

L. 68; 18 x 11,5 (11 x 6,5); 7-13 redaka. *Nasḫ*, krupan, veoma lijep i čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, korice sa unutrašnje strane obložene ebro papirom. Rozete floralnih motiva utisnute na sredini korica. Oštećen na hrbatu. Nekoliko laga odvojeno od knjige.

1. L. 1a-51b

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

2. L. 52b-66a

(مسائل فى الفرائض بالتّركى)

(MASĀ'IL FĪ AL-FARĀ'IḌ BI AT-TURKĪ)

Kraća rasprava iz nasljednog prava od nama nepoznatog autora.

Početak (l. 52b):

أوّله: الحمد لله وحده والصّلوة والسّلام على من لا نبى بعده وعلى آله وآصحابه الّذين اوقواعهده وبعد طلب، علم شريفدن اولوب متن فرائضك اولنده مسطور اولان حديث نبوى صلى الله عليه وسلّم مضمون شريفى اوزره.

Završetak (l. 66a):

آخره: وعند أبى يوسف رحمه الله أصل المسئلة من عشرة يقسم كلّ المال بين فروع بنى الأعيان المذكورين مثل للذكر حظّ الأنثيين اعشاراً باعتبار الإبدان هذه الصّورة من التّقسيم....

حصّة الأخت	حصّة الأخت	حصّة الأخت	حصّة الأخت
ابن	بنت	ابن	بنت
٦٤٠٠	٣٢٠٠	٣٤٠٠	٣٢٠٠ يكون ٣٢٠٠٠.

Cijelu zbirku prepisao Ibrahīm b. Aydan nastanjen u Ḫayrabolu u Turskoj u medresi Rustem-paše, u petak, džumadel-evvela 1063/1653. godine.

Na l. 66b-68b stihovi, bilješka iz nasljednog prava, o rođenju djece i dova za sabah namaz.

Vlasnik Defterdār zāde Şun'ullāh efendī.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6200. R-6492

Zbirka (مجموع), *2*

L. 30; 19 x 12,5, dimenzije teksta različite. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Povez polukožni, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane korica. Tekst na prvih 9 lista uokviren tankom linijom crvene boje.

1. L. 1b-20b

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Dimenzije teksta 15 x 6,5. *Nasḫ*. Na marginama komentari osnovnog teksta.

Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa.

2. L 21b-29a

(رسالة فى الفرائض)

(RISĀLA FĪ AL-FARĀ'IḌ)

Risala na arapskom jeziku iz nasljednog prava od nama nepoznatog autora.

Fajić III, 2075,3; Berekāt, 76/142.

Početak (l. 21a):

الحمد لله ربّ العالمين ... قال النّبى عليه السّلام تعلّموا الفرائض وعلّموها فانّها نصف العلم ...

Završetak (l. 29a):

فان لم يكن ولد وارث أو كان كلّهم ولد وأخوات فللذكر مثل حظ الأنثيين

Dimenzije teksta 13 x 6; *nasta'līq*.

Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa. Cijela zbirka prepisana 1166/1752. godine.

Iz Odbora IZ-e Stolac.

6201. R-4491

Zbirka (مجموع), *2*

L. 143; 17,5 x 11,5. Dimenzije teksta i pismo različiti od djela do djela. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, tvrd, sa preklopom. Sa unutrašnje strane korice i preklop obloženi ebro papirom.

1. L. 1a-32b

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Dimenzije teksta 12 x 6; 11 redaka. Mastilo sivo, a naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listovima 33-36 bilješke iz tefsira i nasljednog prava na turskom jeziku.

2. L. 37b-143a

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARIFIYYA

Djelo s područja nasljednog prava. Osnovno djelo je napisao Sirāğuddīn Muḥammad b. Muḥammad b. 'Abdurrašīd as-Sağāwandī, um. u VII/VIII stoljeću. Naš primjerak je komentar na ovo djelo. Napisao 'Alī b. Muḥammad b. 'Alī al-Ğurğānī, as-Sayyid aš-Šarīf um. 816/1413. godine na arapskom jeziku.

Dobrača, II, 1800,2; Ahlwardt IV, 4706; Berekāt, 63; Ḥ Ḫ II, 1248; Ḏayl I, 650; Köprülü I, 695; Şeşen, 345, str. 217;Paris II, 861,1.

Početak (l. 1b):

أوله:الحمد لله رب العالمين ... قال المولى الشيخ الإمام سراج الملة والدّ ين محمّد بن عبد الرّشيد السّجاوندى.... بعد ما يتمن بالبسملة الحمد لله ربّ العالمين....هكذا رواية الفقها ، فالفرائض جمع من فريضة ، هى ما قدر من السّهام فى الميراث.

Završetak (136a):

آخره:... كلّ منهما نصفه وهو خمسة عشر والباقي للمولى لأنّ كلا منهما لا يرث من صاحبه ما ورث منه فقد إجتمع لأمّ كلّ منهما عشرون ولبنته ستّون ولمولاه عشرة.

Dimenzije teksta 13 x 7; 17 redaka. *Ta'līq*, pisan mastilom crne boje, slabog kvaliteta, koje se na mjestima razlilo u dodiru sa vlagom.

Tekst na posljednja dva lista uokviren tanjom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci o prepisivaču i godini prepisa: Ḥusayn b. Muṣṭafā, u ponedjeljak, zul-hidždžeta 1194/1780. godine (l. 143a):

قد تمّ الكتاب المستطاب بعون الله الملك الوهاب على يد أفقر العباد ان لم يعف الله يوم التّناد حسين بن مصطفى الرّاجى إلى عفي الله القدير فعفى الله عنه وغفر له ولوالديه وأحسن إليهما وإليه ولمن نظر فى رقمه وأصلح سهوقلمه ولجميع المومنين والمومنات وصلّى الله على نبيّه محمّد وآله أجمعين قد وقع الفراغ ليلة يوم الإثنين من ذى الحجّة المشرّفة لسنة أربع وتسعين ومائة وألف.

Na dva posljednja zaštitna lista bilješke o kupovini zemlje:

Blizu mjesta Rakita, 13 redžeba 1232/20. maja 1817. godine. Omer Šušnjar sin Behrema kupio od Muhameda Zajka zemlju koju mu je ovaj uredno isplatio za 1080 groša. Svjedoci: Muhamed-aga Azapagić, Muhamed-beg i Muhamed-aga Pašić.

Iz biblioteke Ulema medžlisa.

6202. R-8249

Zbirka (مجموع), *2*

L. 71; 20,5 x 12 (14,5 x 6); 7 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Svaki drugi list za 1 cm manji od prethodnog, u različitoj boji (obično plavoj ili roze) koji sadrže komentare osnovnog teksta. Osnovni tekst obrubljen sa širokom linijom zlatnožute boje ojačanom sa vanjske i unutrašnje stane sa tankim crnim linijama. Na marginama i između redaka puno komentara. Tekst na marginama, takođe, obrubljen sa dvije linije.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i na preklopu.

1. L. 1-66a

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Prepisao Ṣāliḥ b. 'Alī b. al-Ḥāğğ Ḥusayn 1272/1855. godine.

2. L. 66b-71b

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Tabele iz nasljednog prava sa tekstualnim objašnjenjem. Napisao Ṣāliḥ efendi, čija nam je biografija nepoznata. Djelimično na turskom, a djelimično na arapskom jeziku.

Isto kao br. 6025.

Ovdje je naveden samo uvodni dio od ovoga djela sa malim dijelom tabela.

Prepisao Ṣāliḥ b. 'Alī b. al-Ḥāğğ Ḥusayn 1273/1856. godine.

Poklon Filipović Tahsina i Šefike iz Sarajeva.

6203. R-4414

Zbirka (مجموع), *4*

L. 43; 19 x 11. Dimenzije teksta, pismo i broj redaka različiti kod svakog djela. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tankom crvenom linijom.

Povez kožni, mehak, sa unutrašnje strane obložen ukrasnim ebro papirom.

1. L. 1a-21b

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Dimenazije teksta 13 x 5,5; 13 redaka. *Nasta'līq*, mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 21b-28b

مسائل تشبيب البنات

MASĀ'IL TAŠBĪB AL-BANĀT

Kraća risala iz nasljednog prava na arapskom jeziku od nama nepoznatog autora. Naslov prema rukopisu. Ovdje su obrađena 4 pitanja iz nasljednog prava.

Početak (l. 21b):

أوله: الفريق الأوّل الفريق الثّانى الفريق الثّالث

ابن ابن ابن.....

هذه مسائل تشبيب البنات

العليا من الفريق الأوّل لا يوازيها أحد. والوسطى من الفريق الأوّل توازيها العليا من الفريق الثّالث.

Završetak (l. 28b):

آخره: فلكلّ منهما اثنان وسهام العصبات اثنان ورؤوسهم ثمانية ونسبة الإثنين إلى الثّمانية نسبة ربع الرّأس ويعطى لكلّ فرد منهم ربع المضروب من المبلغ المضروب أربعة وربعها واحد فلكلّ فرد منهم واحد.

Dimenazije teksta 13 x 5,5; 13 redaka. *Nasta'līq*, mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 29a-39

مختصر الفرائض

MUHTAṢAR AL-FARĀ'IḌ

Djelo iz nasljednog prava na arapskom jeziku od nama nepoznatog autora. Naslov prema rukopisu.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Početak (l. 29a):

أوله: الباب الأوّل فى الإبن والزّوج والزّوجة

٤ ١٢ ١٢

ابن زوج ابن زوج ام ابن زوج جـــدة

٣ ١ ٧ ٣ ٢ ٧ ٣ ٢

Završetak (l. 39b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود:

بنتين بنت ابن أمّ بنتين بنت ابن جدّة بنتين بنتى ابن

٤ لا شيء، لا شيء، ٤ لا شيء، كلّ لا شيء.

Na listu 40a-42a bilješke iz nasljednog prava.

4. L. 42b-43b

قرق حال فرائض

QIRK ḤĀL FARĀ'IḌ

Četrdeset pitanja iz nasljednog prava. Ovo je kraća risala iz nasljednog prava od, nama nepoznatog autora, na turskom jeziku. Naslov prema rukopisu. Susrećemo više ovakvih risala sa sličnim početkom.

Popara VII, 4392,11; Dobrača II, 1788,3; Fajić III, 2160,4; Fajić V, 3320,8 Boškov, 62; Berekāt, 143, str. 248.; Ĉayhān, 287; Köprülü II, 341/3; Bratislava, 406;

Početak ovdje (l. 42b):

أوله:تركه ميته درت حق متعلق اولور تجهيز وتكفين قضاء الدّين تنفيذ وصايا قسمت الورثة.

Završetak (l. 43b):

آخره:كانت وارثة ترث مع الجدّ لأنّها كانت قربى أومحجوبة تمّ بعون الله تعالى وتوفيقه.

Dimenzije teksta 16 x 9,5; 19 redaka. *Nasẖ*, lijepo pisan. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane mastilom crvene boje ili nadvučene crvenom linijom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na posljednjem zaštitnom listu duža bilješka na osmanskom jeziku.

Na početku rukopisa 4 lista prazna. Na petom zaštitnom listu i l. 1a bilješke iz nasljednog prava.

Za Biblioteku poklonio Ibrahim-beg Halilbašić.

6204. R-8011

ضوء السّراج

ḌAW' AS-SIRĀĞ

Komentar na djelo الفرائض السّراجيّة na arapskom jeziku koje je napisao Aš-Šayẖ Šamsuddīn Muḥammad b. Abū Bakr al-Buḥārī al-Kalābāḏī al-Farḍī, rođen 644/1246, um. 700/1300. godine.

Dobrača II, 1818,3; Ḥ Ḫ II, 1249, Kaḥḥāla XII, 155-156, A. M. II, 406.

Nedostaje 10 lista na početku.

Početak ovdje (l. 11a):

ناقص فى أوله. أوّل الموجود: وللبنات الثّلثان وذلك ثمانية لا تستقيم عليهنّ

Završetak (l. 132b):

آخره: ولا للأنثى باعتبار أنّها بنت الإبن وقس على ما وصفت لك جميع مسائل المجوس والله أعلم.

L. 132: 18 x 14 (12 x 8), 15 redaka. *Nasḫ*, krupan, čitak. Maslito crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir deblji, žut, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Povez kartonski, presvučen platnom, novijeg datuma.

Prepisao Idrīs b. 'Abdullāh b. 'Abdulḫāliq 703/1303. godine.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6205. R-7013

المنهاج - شرح فرائض السّجاوندي

AL-MINHĀĞ - ŠARḤ FARĀ'ID AS-SAĞĀWANDĪ

Komentar djelu *as-Sirāğiyya*. Napisao Šihābuddīn Aḥmad b. Maḥmūd as-Siwāsī, umro 803/1400. godine. Na arapskom jeziku.

Dobrača II, 1795,3; Ḥ. Ḫ. II, 1250; Ahlwardt IV,4704; Kaḥḥala II, 172; Paris II, 861,3; Ğaylān I, 438.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذى أبرز بالفرائض رياض الشّرع وأظهر بها قوانين الأصل والفرع... أمّا بعد فلمّا كان خير ما يصرّف الإنسان إليه عين وسعه.

Završetak (l. 98a):

آخره: والباقى للمولى بالعصوبة لأن كلّ واحد منهما لا يرث من صاحبه ولا صاحبه منه فاجتمع لأم كلّ منهما عشرون ديناراً ولبنته ستّون ولمولاه عشرة دنانير والله أعلم. وقد وقع من شرح الفرائض للشّيخ الفاضل الكامل الكامل فريد دهره ووحيد عصره شهاب الدّين المتوطّن فى بلدة اياتلوغ حرّسها الله من الآفات أحسن الله عواقبه وعواقبنا بفضله.

L. 98; 18 x 13,5 (11 x 8,5); 13 redaka. *Nasḫ*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno, istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Osnovni tekst označen sa slovom م ili قوله a komentar slovom ح na kraju keksta. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, sa preklopom. Sa vanjske strane korcice obložene ukrasnim papirom.

Prepisao Muḥammad Isrā'il, bez podataka o godini i mjestu prepisa.

Na zaštitnom listu na kraju rukopisa dvije fetve iz nasljednog prava. Jedna od njih muftije Kemāl-paše.

Vlasnik Aḥmad efendī (bilješka na l. 1a i nečitak pečat).

Iz Kantamirine biblioteke.

6206. R-8320

المنهاج - شرح فرائض السّجاوندي

AL-MINHĀĞ - ŠARḤ FARĀ'ID AS-SAĞĀWANDĪ

Isto kao br. 6205.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 10b):

ناقص في آخره. آخر الموجود: ولو ترك بنته الصّلبية فللزّوجة الثّمن ولأولاد الأخ السّقوط وللجدّ والتّعصيب وبنتي الإبن السّدس ولبنته الصّلبية النّصف.

L. 10; 18,5 x 14 (14 x 10,5); 17 redaka. *Nasta'līq*, sitan, teško čitljiv. Papir žut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom i prvi oštećen.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Duvno.

6207. R-5441

Zbirka (مجموع), *2*

L. 67: 18,5 x 14,5). Dimenzije teksta, broj redaka i vrsta papira različiti kod svakog djela. Povez polukožni, tvrd, sa utiznutim rozetama na sredini korica.

1. L. 1b-60b

المنهاج - شرح فرائض السّجاوندي

AL-MINHĀĞ - ŠARḤ FARĀ'ID AS-SAĞĀWANDĪ

Isto kao br. 6205.

Ovdje se donekle razlikuje završetak. Naime, na završetak iz prethodnog djela dodato je slijedeće:

آخره: ...فيكون للام من كلّ الثّلثين أربعون وللبنت مائة وعشرون وللمولى عشرون تمّ الكتاب.

Dimenzije teksta 14,5 x 11, 17 redaka. *Nasb*, sitniji. Mastilo crno, osnovni tekst označen riječima قـولـه koje su pisane mastilom crvene boje. Također, istaknute riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama. Na marginama ima komentara.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 62a-67b

(أرجوزة فى الفرائض
او
المسائل المتشابهة من مسائل الفرائض)

(URĞŪZA FĪ AL-FARĀ'IḌ
AW
AL-MASĀ'IL AL-MUTAŠĀBIHA MIN MASĀ'IL AL-FARĀ'IḌ)

Spjev na arapskom jeziku o nekim specifičnim pitanjima s područja nasljednog prava. Sastavio Yaḥyā b. Abū Bakr al-Ḥanafī, čija nam je biografija nepoznata. Ovo je izvod iz tog spjeva.

Dobrača II, 1795,2; GAL, S. I, 292.

Početak ovdje (l. 62a):

أوّل الموجود: وإن يكن مع البنات إبن عمّ فالثّلثان للبنات يختتم
وجاز ابن عمّ منها ما بقى أعنى به عشر آلاف فقى

Završetak ovdje (l. 67b):

آخره الموجود: جواب
قل مرأة تزوّج ابن ابنها ابنة ابن ابنها لحبّها

Dimenzije teksta 12,5 x 9, 16 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno.

Nema podataka o prepisivaču, godini, ni mjestu prepisa.

Stihovi su u obliku pitanja i odgovora سـؤال وجـواب koji se nalaze između svakog stiha.

Na listu 61 nekoliko hadisa te ime vjerovatno vlasnikā: عبد الرّحمن خليفده i سنان خليفده.

Na posljednjem, zaštitnom, listu, raspored sati nastave u nekoj medresi pisan grafitnom olovkom.

Na prvoj korici napisan naslov na turskom jeziku علم الفرائضدن شهاب الدّين

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6208. R-8157

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Manjkavo na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص فى أوله. أوّل الموجود: وهو للرّجل ثوبان جديدين كانا او غسلين وللمراة ثلثة اثواب

L. 75; 19,5 x 14 (12 x 8,2); 17 redaka. *Ta'līq*, sitan, čitak. Mastilo crno, boljeg kvaliteta. Istaknute riječi osnovnog teksta nadvučene linijom crvene boje. Bez poveza, listovi prosuti.

Tekst uokviren debljom linijom zlatnožute boje. Na marginama komentari i bilješke.

Prepisao Timūr b. Wālī b. Ḫalīl 10. zul-kadeta, 936/1530. godine.

Za Biblioteku poklonio Sakib Spahić iz Pojska kod Zenice.

6209. R-8248

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6202,2.

Djelo je nepotpuno na početku. Fali 9 lista.

Početak ovdje (l. 1a):

أوّله: القتل أعنى حرمان الميراث والكفارة وأمّا وجوب الدّية على العاقلة.

L. 121; 17,5 x 13,5 (11,6 x 6); 15 redaka. *Nasta'līq*, krupan i čitak. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Osnovni tekst *Sirağiyye* nadvučen crvenom ili crnom linijom. Tekst uokviren crnom linijom. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, sa preklopom. Nedostaje prednja korica.

Na kraju 7 zaštitih listova sa bilješkama iz nasljednog prava.

Prepisao Aḥmad b. Aḥmad al-Aqṣarāyī, sredinom zul-kadeta 973/1566. godine.

Poklon porodice Vareniković iz Travnika.

6210. R-4402

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 83; 20,5 x 16 (12 x 8); 17 redaka. *Ta'līq*, mastilo crno, osnovni tekst nadvučen linijom crvene boje. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren linijom crvene boje. Listovi sa kustodama. Na prvih dvadesetak lista komentari na marginama.

Povez kožni, sa preklopom, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane, djelimično oštećen na hrbatu.

Djelo je prepisano u ramazanu 975/1568. godine.

Na zaštitnom listu 1b-2b na početku rukopisa objašnjenje iz nasljednog prava بيان تقاسيم. Na l. 1a bilješke iz fikha.

Na zaštitnim listovima 1-3 na kraju rukopisa bilješke iz nasljednog prava, odnosno veća bilješka iz djela شرح المختار te jedno poglavlje iz osnova nasljednog prava فصل فى أصول الفرائض iz djela كتاب أصول الفرائض (vidi br. 6223,3).

Rukopis je za Biblioteku poklonio Ibrahim-beg Halilbašić.

6211. R-6354

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 138; 18,5 x 13,5 (12,5 x 6); 17 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno, osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir svjetložut, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tankom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

Na zaštitnom listu 1-2 na početku sadržaj djela i nečitak pečat.

Prepisao Sulaymān b. Yaḥyā u Edirni, u prvoj dekadi muharrema 986/1578. godine.

Na l. 138b bilješke iz nasljednog prava.

Vlasnik Muḥammad Darwīš efendī iz Travnika.

Iz kolekcije Besima ef. Korkuta.

6212. R-5348

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 117; 19,5 x 12 (12,5 x 5,5); 19 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno. Tekst osnovnog djela nadvučen linijom crvene boje. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom.

Povez kožni. Nedostaje prednja korica.

Prepisao Muḥammad as-Sarāyī za vrijeme kadijske službe u gradu Duldže u Egiptu, 27. ramazana 1008/ 1601. godine.

قد وقع الفراغ من هذه النّسخة المباركة على يد العبد الضّعيف محمّد السّراى حين كان قاضيا يبلدة دلجه بولاية مصر فى سابع وعشرين من رمضان سنة ١٠٠٨.

Na prvom zaštitnom listu bilješke iz nasljednog prava i namjerno brisana bilješka vlasnika sa nečitkim pečatom.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6213. R-8623

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Na l. 1b naslov crvenim mastilom: هذا كتاب شرح الفرائض .

L. 106; 14 x 9 (11 x 4,5); 19 redaka. *Ta'līq*, sitan, pisan oštrim perom, veoma lijep. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Komentarisani tekst nadvučen crvenom linijom. Papir žućkast, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tankom linijom crvene boje.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica. Prijeklop otkinut i zagubljen.

Prepis završen krajem ša'bana, 1060/1650. godine.

R-6908

6214.

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 144; (22 x 15 (12,5 x 6,5); 15 redaka. *Ta'līq*, veoma lijepo složen. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi na pojedinim mjestima zahvaćeni vlagom. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Istaknute riječi nadvučene crvenom linijom.

Povez kožni, sa vanjske strane obložen ukrasnim papirom, djelimično oštećen na hrbatu.

Prepisao Murād Ḥāṣil b. Islām b. Murād Qāḍī b. Aḥmad b. Rağab dede b. Murād paša 1181/1767. godine.

Na zaštitnim listovima 3b-4a na početku sadržaj djela i pečat prepisivača.

Poklon Memagić Muharema.

R-4696

6215.

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 112; 21 x 14,5 (15 x 8); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan i čitak. Mastilo crno. Osnovni tekst pisan mastilom crvene boje. Papir tamnobijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni. Na marginama ima dosta bilježaka. Listovi sa kustodama.

Djelo se završava kolofonom gdje se navodi da je rukopis prepisao 'Alī b. Muṣṭafā Čīlī zāde, u četvrtak, mjeseca zul-kadeta 1185/1772. godine. (l. 112b):

وقد فرغت من تحرير هذه النّسخ الشّريفة فى يوم الأربعاء فى شهر ذى القعدة بين الظهر والعصر فى يد(ال)عبد الضّعيف المذنب المحتاج على بن مصطفى چيلى ذاده سنة خمس وثمانين ومائة وألف من هجرة.

Vlasnik Faḍl b. al-Ḥāğğ Aḥmad al-Mostārī, muderris u Travniku, i ḥāfiẓ Muḥammad.

Na zaštitnim listovima na početku rukopisa kratka biografija pisca djela, te bilješke iz fikha na arapskom jeziku.

Na kraju tri prazna lista.

Iz biblioteke Muhameda Šefket ef. Kurta iz Tuzle. Za Biblioteku poklonio sin Alija, 1965. godine.

R-6490

6216.

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 108; 21,7 x 13,5 (17,3 x 7,7); 21 redak. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na vlagu. Na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir tamnožut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa linijom crvene boje. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, novijeg datuma.

Prepisao 'Alī b. Aḥmad, 1199/1784-5. godine.

R-5401

6217.

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 127; 19 x 13 (14 x 7,8); 11 redaka. *Ta'līq*, lijep i razgovjetan. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Osnovni tekst nadvučen linijom crvene boje. Papir bijel, tanji, glat, s vodenim znakom, evropskog porijekla. Pojedini listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni.

Tekst uokviren sa linijom crvene boje. Listovi sa kustodama. Povez platneni, novijeg datuma.

Prepisao 'Alī b. al-Ḥāğğ Muḥammad učenik Murād efendije, 1210/1795. godine.

Vlasnik Muḥammad efendi (v. bilješka l. 1a).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6218. R-6915

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 136; 19,5 x 14 (13,5 x 8,5); 13 redaka. *Nasḫ*, lijep, mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir žut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

Prepisao 'Uṯmān b. Muṣṭafā, bez godine prepisa.

Poklon Memagić Muharema.

6219. R-8227

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

L. 137; 19 x 14 (15 x 6,5); 15 redaka. *Nasta'līq*, sitniji. Mastilo crno, naslovi poglavlja i osnovni tekst pisani mastilom crvene boje ili pak nadvučeni crvenom liniom. Papir svjetložute boje, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima komentara. Listovi sa kustodama.

Povez kožni, sa preklopom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnom listu na početku rukopisa naslov هذا كتاب سيد شريف شرح الفرائض te bilješke iz područja nasljednog prava.

Vlasnici: Muṣṭafā b. 'Abdulbāqī (bilješka i pečat l. 1a) i Fehmī 'Umar b. Ṣādiq as-Sarāyī (bilješka na zaštitnom listu na početku rukopisa).

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6220 R-6515

Zbirka (مجموع), 2

L. 165; 20,5 x 14,5, dimenzije teksta, i pismo različiti. Papir svjetložut, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski sa nevješto urađenim platnenim hrbatom.

1. L. 1-88a

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Dimenzije teksta 16 x 8,5; 19 redaka. *Nasta'līq*, krupniji. Mastilo crno. Na marginama ima dosta komentara. Listovi sa kustodama.

Na l. 88a-90b bilješke iz fikha na arapskom jeziku.

Vlasnik Rağab b. Ismā'īl Kapetanović i Ṣāliḥ Zupčević (l. 90b).

2. L. 91b-165

المقدّمة الغزنويّة

AL-MUQADDIMA AL-ĠAZNAWIYYA

Isto kao br. 5834.

Dimenzije teksta 13,5 x 8; 15 redaka. *Nasḫ*, čitak. Tekst je na prvih 10 listā uokviren linijom crvene boje.

Cijelu zbirku prepisao Bilāl b. Ḫalīl. Nema godine ni mjesta prepisa.

6221. R-5258

Zbirka (مجموع), 2

L. 46; 20,5 x 13 (13 x 5,8); 21 redak. *Ta'līq*, sitan. Papir svjetložut, srednje debljine, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst

uokviren tanjom linijom crvene boje. Na marginama ima puno komentara koji su, također, obrubljeni tankom crvenom linijom. Na sredini nedostaje 8 lista. Tekst na prve dvije stranice teško čitljiv zbog razljevenog mastila i vlage.

Povez kožni, sa preklopom i utisnutim rozetama geometrijskih motiva na sredini korica i preklopa. Oštećen na hrbatu i preklopu. Unutarnja strana korica obložena ebro papirom.

1. L. 1-45b

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Na kraju fali 10 listova.

Završetak ovdje (l. 45b):

ناقص فى آخره آخر الموجود: فصل فى الخنثى....كما اذاتركت زوجا وأما وأختا لأمّ وخنثى لأب فالمسئلة من ستّة وتصح منها اذا جعلت الخنثى ذكرا فللزّوج نصفها وهو ثلثة وللأمّ سدسها وهو واحد.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnom listu 1b na početku sadržaj djela.

2. L. 46a

قاعدة فى تصحيح مسائل الرّدّ

QĀ'IDA FĪ TAṢḤĪḤ MASĀ'IL AR-RADD

Kratka risala ili izvod iz opsežnijeg djela iz nasljednom prava od nepoznatog autora.

U drugom primjerku (v. R-6223,4) l. 84b spominje se autor Ḥusayn al-'Āmādī (لمولانا حسين العمادى)

U nama dosputnim katalozima nismo pronašli ovog autora.

Početak (l. 46a):

أوّله: هذه قاعدة فى تصحيح مسائل الرّدّ الرّدّ فى اللّغة معروف وفى إصطلاحهم المسئلة .

Završetak (l. 46b):

آخره: وللإخوة إثنان وأربعون إضربها فى إثنين تبلغ أربعة وثمانين ملل واحدة إثنا عشر وقس عليه ساير الأمثلة والله أعلم بالصّواب .

Na l. 46b bilješka na turskom jeziku iz nasljednog prava مفهوم نسبة الاعداد.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6222. R-6931

Zbirka (مجموع), *2*

L. 65; 21 x 16 (14 x 8); 17 redaka.

Povez kožni sa utisnutim rozetama na preklopu.

1. L. 1-61

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Dimenzije teksta 14 x 8; *ta'līq*, mastilo crno,osnovni tekst nadvučen linijom crvene boje. Papir žućkast, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla.

Prepisano početkom ša'bana 968/1560 godine. Vlasnik Sulaymān.

2. L. 62-65

قطعة من الفرائض

QIṬ'A MIN AL-FARĀ'IḌ

Izvod iz nekog nama nepoznatog djela gdje su navedena samo poglavlja koja govore o nasljednom pravu na turskom jeziku.

Dimenzije teksta 15 x 7, 19 redaka. *Ta'līq*. Papir tanak, svjetložute boje, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Prepisano 1118/1706. godine.

Poklon od Abdulah-bega Omerčića iz Gračanice.

6223. R-5178

Zbirka (مجموع), *4*

L. 89; 19,5 x 14,5(16,5 x 9); 23 retka. *Nasḫ*. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na vlagu. Papir tamnožut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, naknadno popravljan na hrbatu, odvojen od knjige. Listovi prosuti. Na marginama dosta komenatra. Listovi sa kustodama.

1. L. 1-71a

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Prepisao Ḥasan b. Muḥammad 1047/1637. godine.

Na listu 73a-74a duža bilješka o načinu podjele imovine u raznim situacijama.

2. L. 74b-82b

ضوء السّراج

ḌAW' AS-SIRĀĞ

Isto kao br. 6204.

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 84b):

ناقص فى أوّله أوّل الموجود: فصل فى لواحق المتاب فمنها مسائل الفار رجل طلّق إمرأته ثلاثة فى مرض موته وواحدة باينة ثمّ مات وهى فى العدّة.

Dimenzije teksta 14, 5 x 9, 19 redaka. *Nasḫ*, sitniji.

Prepisao Aḥmad b. Muḥammad iz Podgorice, trenutno nastanjen u Nikšiću (Onogošta) 1155/1742.

3. L. 83a-83b

رسالة في ضبط أصول الفرائض

RISĀLA FĪ ḌABṬ UṢŪL AL-FARĀ'IḌ

Kratka rasprava o izvorima islamskog nasljednog prava, od nama nepoznatog autora. U raspravi se navodi ukupno 15 izvora i to: 7 iz Kur'ana, 5 iz Poslanikove tradicije i 3 iz konsenzusa mišljenja islamskih učenjaka (al-iğmā').

Ar-Riyāḍ VI, str. 271, Popara IX, 5672,16.

Početak (l. 83a):

أوّله: أصول الفرائض خمسة عشر أصلاً، سبعة منها في كتاب الله وخمسة منها في سنّة رسول الله صلّى الله عليه وسلّم وثلاثة منها بأجماع الأمّة...فأمّا الّتي في كتاب الله فأوّلها ميراث الأولاد وهو قوله تعالى: **يوصيكم الله في أولادكم للذكر مثل حظّ الأنثيين وإن كنّ نساءً فوق إثنتين فلهنّ ثلثا ما ترك وإن كانت واحدةً فلها النّصف..**.

Završetak (l. 83b):

آخره: ونكاح وولاء. فالرّحم القرابة النّاسبون ونكاح لأحد الزّوجين وولاء. للسيّد من عبد المعق بالسّبب والله أعلم بالصّواب .

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 83b-84a

قاعدة فى تصحيح مسائل الرّدّ

QĀ'IDA FĪ TAṢḤĪḤ MASĀ'IL AR-RADD

Isto kao br. 6221,2.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listovima l. 84b-88b duža bilješka iz nasljednog prava, na turskom jeziku, gdje su navedena dva primjera naslijeđivanja.

Na listu 89a naslov باب معرفة الفروض ومستحق برها الفروض المقدر فى كتاب الله تعالى što je, u stvari, naslov poglavlja iz djela شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة.

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrese iz Travnika.

6224. R- 8224

Zbirka (مجموع), *3*

L. 141; 21,5 x 15 (15 x 6,5); 15 redaka. *Nasta'līq*, krupan. Mastilo crno, naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani mastilom crvene boje. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, sa preklopom, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane korica. Tekst na prvih 45 listova uokviren tanjom linijom crvene boje. Na marginama ispisani komentari i bilješke.

1. L. 1-124a

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Prepisao Ḥasan b. Muṣṭafā al-Barzanğawī, mjeseca rebiul-ahira 1106/1694. godine u mjestu Vidin (Bugarska).

2. L-124a-126a

فرائض الإجماليّة

FARĀ'IḌ AL-IĞMĀLIYYA

Djelo iz područja nasljednog prava od nama nepoznatog autora na arapskom jeziku. Naslov prema rukopisu.

Početak (l. 124a):

أوّله: يتعلّق بتركة الميّت حقوق أربعة مرتبة أوّلا التّجهيز والتّكنيف وثانيًا قضاء دينه وثالثًا وصاياه ورابعًا تقسيم بين الورثة وهى على ثلاثة أقسام.

Završetak (l. 126a):

آخره: وهى فى أحاب الفرائض ولجدّة الفاسد ما يدخل فى نسبتها إلى الميّت جدّة فاسد كأم أب أم الميّت وهذه من ذوى الأرحام وللجدّة الصّحيحة حالتان ذكر فى الفرائض تمّت الفرائض الإجمالية المرغوبة المطلوبة.

Slična djela spominju Dobrača (v- II, br. 1788/3 i Fajić (v. III, 2160,4; Šešen 124, str. 58.), mada ni jedno djelo u potpunosti ne odgovara našem primjerku.

Na listovima 126b-128b stihovi iz nasljednog prava, vjerovatno izvod iz nekog opsežnijeg djela. (vidi Dobrača II, 1814,2).

Početak ovdje (l. 126b):

أوله: بعد تجهيزه بلا تقتير　　قل قضاء دين اقيوپ تأخير
چقاروپ ثلثدن ميتى　　وارثه ايله صكتر قسمتنى

Završetak (l. 128b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود:
آنه برعم وهم دخى عمات　　دخى أخوال وهم دخى خالات
ذكر اولوب جمله ذوى الارحام　　شكر حقه كتاب اولور تمام

Na listovima 128b-131a bilješke iz nasljednog prava.

3. L. 131b-135a

عمل الرّدّ والقسمة والضّرب والتّقسيم

'AMAL AR-RAD WA AL-QISMA WA AḌ-ḌARB WA AT-TAQSĪM

Kraća risala iz nasljednog prava na turskom jeziku od nepoznatog autora. Naslov djela naveden prema rukopisu.

Početak (l. 131b):

أوله: بر كســـه فوت اولوپ فريق أوكدن بر اوغلى قزين ترك ايلدى لا يوازيها أحد وسطاى فريق اولده اوغلنك.

Završetak (l. 135a):

آخره: ما فوقنن تصحيح اولنانلر تصحيح اول حكمت اولور ... هذا إلى غير النهاية.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 135a-141 bilješka iz nasljednog prava o kategorijama nasljednika na arapskom jeziku أصحاب فرائض إثنى عشر نفراً, te pravila po kolima se vrši dioba zaostavštine.

Vlasnik Muṣṭafā Fahim al-Bosnawī.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

6225. R-6507

Zbirka (مجموع), *3*

L. 176; 21 x 14; (15 x 6,5), 19 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno, lošijeg kvaliteta, razljeveno tako da je teško čitati tekst. Papir svjetložut, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na prve dvije stranice tekst uokviren sa dvije široke linije zlatnožute boje. Tekst na marginama također uokviren sa širokom linijom a na ostalim listovima tankom crvenom linijom. Povez kožni, sa preklopom, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane korica. Oštećen na preklopu.

1. L. 1-86b

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 86b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: فصل فى الغرقى والحرقى.... وكانت القبيلة يموت بأسرها فورث الأحياء من الأموات ولم اورث الأموات بعضهم عن بعض هكذا نقل عن عليّ.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listovima 88-89 nečitko ispisane bilješke iz nasljednog prava na turskom jeziku.

2. L. 89b-142b

شرح عقائد النّسفى للتّفتازانى

ŠARḤ 'AQA'ID AN-NASAFĪ LI AT-TAFTĀZĀNĪ

Komentar djelu عقائد النسفى koji je napisao Mas'ūd b. 'Omar at-Taftazānī, umro 791/1389. (vidi ovdje br. 5838,6).

Dobrača I, 407; Ḥ Ḫ II, 1145.

Početak (l. 89b):

أوّله: الحمد للّه المتوحّد بجلال ذاته وكمال صفاته المتقدّس فى نعوت الجبروت.

Završetak (l. 142b):

آخره: فالتّرقّى والعلوّ إنّما هو فى أمر التّجرّد وإظهار الآثار القويّة لا فى مطلق الشّرف والكمال فلا دلالة على أفضليّة الملائكة.

Prepisano u podne 26. ševvala 1175/1762. godine. Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa. Početne dvije stranice obrubljene širokim linijama zlatnožute boje ojačane sa tanjom crnom nilijom.

3. L. 147b-176

شرح عوامل المائة

ŠARḤ AL-'AVĀMIL AL-MI'A

Gramatička analiza djela iz gramatike. Osnovi tekst napisao 'Abdulqāhir al-Ğurğānī, umro 471/1611. godine. Ovaj komentar napisao 'Abdulqādir ar-Rūmī Tūrūğī, um. (?).

Jahić VI, 3701; Fajić III, 2091,5, Ahlwardt VI, 6480; Dobrača II, 1321,2.

Početak (l. 147b):

أوّله: الحمد لمن وجب علينا ثناؤه ولمن لا يزول من حبّ النّعم علينا غناؤه...

Završetak (l. 176a):

آخره: . . . وإستعمالها وهو مجرور معطوف على معرفتها والها، ضمير بارز مجرور المحلّ على أنّه مضاف إليه للإستعمال راجع إلى مائة عامل.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Vlasnik Aḥmad b. Yūsuf b. Kānūdār.

Iz Odbora IZ-e Trebinje.

6226. R- 8225

Zbirka (مجموع), *2*

L. 167; 21,2 x 13 (14,5 x 6,5); 17 redaka. *Nasḫ*, krupan, na mjestima vokaliziran. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane korica. Na početku jedna laga prosuta. Tekst uokviren sa debljom linijom zlatnožute boje koja je ojačana tanjom linijom crne boje. Posljednih 15 lista tekst uokviren samo jednom tanjom linijom crvene boje. Pojedini listovi dohvaćeni vlagom.

1. L. 1-161a

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Prepisao Ṣaliḥ b. 'Alī 18. džumadel-ahira 1186/1772. godine (l. 161a):

كتبه أضعف عباد اللّه صالح بن عليٍ غفر اللّه له ولوالديه وأحسن إليهما وإليه وقد وقع الفراغ فى يوم الثّامن عشر من جمادى الآخرة فى سنة ستّ وثمانين ومائة وألف.

2. L-162b-167a

(الرّسالة فى الفرائض)

AR-RISĀLA FĪ AL-FARĀ'IḌ

Rasprava iz područja nasljednog prava od nama nepoznatog autora na turskom jeziku.

Početak (l. 162a):

أوّله: اللّه حمد ايدوپ پيغمبره بالقصدآلنه وأصحابنه بالتّبع صلوة ويردكمزد نصكترة ميتك تركه سنه متعلّق اولان حقوق قاچ دورت ندر.

Završetak (l. 167a):

آخره: نوع اولدن ثمن قارشه نوع ثانينك بعضنه ياكلنه مسئله يكرمى در تدن كلور.

Prepisao isti prepisivač kao i prethodno djelo.

Vlasnik Ṣāliḥ b. Ağān, godina 1324/1906.

Poklonio Kadić Ahmed ef. iz Donjih Moštra 18. 04. 1979. godine.

6227. R-8223

Zbirka (مجموع), 2

L. 91; 25,7 x 18,7 (17,5 x 10,5), 19 redaka. *Ta'līq*, krupniji. Papir svjetložut, različitih debljina, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Na marginama ima puno komentara iz drugih djela. Osnovni tekst koji se komentariše nadvučen linijom crvene boje. Mnogi listovi oštećeni, na mjestma izrezani pojedinidijelovi margine.

Povez kartonski, novijeg datuma.

1. L. 1-86b

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Djelo se završava kolofonom sa podacima o prepisivaču i godini prepisa: Ṣāliḥ b. al-Ḥāğğ Ṣāliḥ, 16 rebiul-evvela 1193/1779. godine.

وقد وقع الفراغ من كتابة هذه الأوراق بعون الله الملك الخلاّق عن يد أضعف العباد صالح بن الحاجّى صالح غفر الله له ولوالديه وأحسن إليهما وإليه فى وقت الضّحى فى يوم السّادس عشر من ربيع الأوّل سنة ثالث وتسعين ومائتين وألف.

Na l. 87a bilješka iz nasljednog prava.

2. L. 87b-88a

قاعدة فى تصحيح مسائل الردّ

QĀ'IDA FĪ TAṢḤĪḤ MASĀ'IL AR-RADD

Kratka risala ili izvod iz opsežnijeg djela iz nasljednom prava od nepoznatog autora na arapskom jeziku.

Isto kao br. 6223,4.

Na l. 89a - 91a bilješke na arapskom i turskom jeziku iz nasljednog prava sa tabelarnim prikazom.

Iz Hadžijske džamije u Sarajevu.

6228. R-6362

Zbirka (مجموع), 2

L. 119; 20 x 14,5 (13,8 x 6,7), 19 redaka. *Ta'līq*, sitan. Papir svjetložut, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Tekst uokviren tankom linijom crvene boje. Pojedine lage otkinute od poveza.

Povez kožni, oštećen na hrbatu sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica.

1. L. 1-118a

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARĪFIYYA

Isto kao br. 6201,2.

Na Na l. 118 bilješka iz nasljednog prava o načinu raspodjele imovine osobe koja je proglašena nestalom.

2. L. 119

قاعدة فى تصحيح مسائل الردّ

QĀ'IDA FĪ TAṢḤĪḤ MASĀ'IL AR-RADD

Kratka risala ili izvod iz opsežnijeg djela iz nasljednom prava od nepoznatog autora na arapskom jeziku.

Isto kao br. 6223,4.

Cijelu zbirku prepisao 'Alī b. Yūsuf, mjeseca ša'bana 1126/1811. godine.

Na l. 1a te na zaštitnim listovima 1 i 3 na kraju djela stihovi na arapskom jeziku.

6229. R-6102

شرح السّراجيّة

ŠARḤ AS-SIRĀĞIYYA

Kratka risala iz nasljednog prava, na rapskom jeziku, od nama nepoznatog autora. Vjerovatno komentar na Sirağiyyu.

Barakāt, 76.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة والسّلام على نبيّه واله أجمعين. قال النّبيّ عليه السّلام تعلّموا الفرائض.... قال النّبيّ عليه السّلام أوّل علم ينزع من أمّتي وينسى فيها علم الفرائض.

Završetak (l. 5b):

آخره: فصل في ذوي الأرحام....والأخوال والخالات أوليهم بالميراث الأقرب فالأقرب على ترتيب العصبات ... تمّت الرّسالة المباركة الشريفة.

L. 6; 18 x 12 (12 x 6); 13 redaka. *Nasḫ*, krupan i lijep. Mastilo crno. Papir svjetložut,tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom.

Na l. 5b-6a kraći tekst iz nasljednog prava na turskom jeziku.

6230. R-5203

كتاب الجلالى شرح السّراجيّة

KITĀB AL-ĞALĀLĪ-ŠARḤ AS-SIRĀĞIYYA

Komentar as-Sirāğiyye od nekog al-Ğalāliya čija nam je biografija nepoznata.

Ḥ Ḫ II, 1249-1250; S I, 651; Berekāt, 18.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله الّذي لا يتمّ أمر دون حمده ولا يبلغ عقل كمال قدرته ومجده والصّلوة على محمّد نبيّه وعبده وعلى آله وأصحابه... أمّا بعد فلمّا رأيت بعض شروح الفرائض مبسوطاً مطولاً ....وسمّيته بكتاب الجلال فى شرح فرائض الرّاجى.

Završetak (l. 62b):

آخره: والنّصف الذى ورث الابن الميّت من أبيه يعطى إلى ابنه محصل لابن الابن ثمان مائة درهم والله أعلم بالصّواب .

L. 62; 15,5 x 11 (12 x 7): 18 redaka. *Ta'līq*, krupan i čitak. Mastilo crno. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu. Zadnja laga iskinuta iz poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Elči Ibrahim-pašine (Fejzije) medrse iz Travnika. Pečat Vakifa na listu 1b.

6231. R-6421

التّحقيق شرح الفرائض السّراجيّة

AT-TAḤQĪQ ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Komentar djelu al-Farā'iḍ as-Sirāğiyya. Napisao Muḥammad b. Ḥağğ Aḥmad b. Naṣr. Djelo je nastalo 852/1448. godine.

Dobrača II, 1844; Ḥ Ḫ II, 1250; GAL, S. I, 650.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله المتعبّد عن شبه الكائنات المذكور بالتّفرّد فى الدّلائل القطعيات...وبعد فإن الشّيخ الفاضل سراج الدّين محمّد بن عبد الرّشيد السّجاوندى لما صنّف النّسخة الفرضية المستعملة فى زماننا التّفسير مشكلات الفرائض المنسوبة...

Završetak (l. 189a):

آخره: حتّى يرث منهم من كان حيًا عند ذلك ثمّ مات قبل القسمة كما يرث من كان حيًا عندالموت والقسمة.

L. 189; 25 x16,5 (17,5 x 9); *Nasḫ*, krupan i čitak. Mastilo crno, istaknute riječi nadvučene linijom crvene boje. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst i margine uokvireni sa linijom crvene boje.

Povez kožni, tvrd, oštećen na hrbatu i zadnjoj korici. Prve dvije stranice ukrašene sa linijama zlatnožute boje i manjim unvanom.

Djelo se završava kolofonom sa navedenim podacima o godini prepisa, 16. safer 1110/1698. godine. Na l. 1a lijepo uklopljene dvije petokrake zvijezde sa pečatom na kome se čita ime vlasnika Muḥammad.

Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa.

Vlasnik Muḥammad i 'Abdullāh ? (طاسحى) zāde, privremeno kadija u Prištini (v. bilješku na zaštitnom listu lb. na početku rukopisa).

6232. R-5429

كتاب الشّهابيّة فى الفرائض

KITĀB AŠ-ŠIHABIYYA FĪ AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6132,5.

L:10; 18 x 13,5 (11,5 x 9,5); 9 redaka. *Ta'līq*, veoma krupan, nečitak. Mastilo crno. Papir tamnobijel, deblji, glat, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na marginama ima bilježaka. Listovi sa kustodama.

Povez kartonski, odvojen od knjige.

Prepisao Aḥmad aš-Šīrūwānī b. Muḥammad al-Amīn b. Nāṣir 951/1544. godine.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6233. R-8191

شرح فرائض شهاب الدّين

ŠARḤ FARĀ'IḌ ŠIHABUDDĪN

Komentar kratkoj risali فرائض شهاب الدّين koju je napisao Šihābuddīn Abū Ḥāmid Muḥammad b. Maḥmūd b. 'Alī b. Abū Ṭālib,čija nam je biografija nepoznata. Ovaj komentar je napisao'Abdulḥalīm al-Muskirī,umro oko 900/1494. godine.

Dobrača II, 922/3, 1955/1 i 1877/1; Ḥ. Ḫ. II, str. 1250; GAL S II, 973/16; Köprülü II, 76/13 i III, 3/2.

Početak ovdje (l. 1a):

أوله: الحمد للّه العليم الحليم والصّلوة علي رسوله الكريم وعلى آله وأصحابه الّذين فازوا منه بحظ جسيم **سبحانك لا علم لنا إلاّ ما علّمتنا إنّك أنت العليم الحكيم.**

Završetak (l. 18a):

آخره: وأعلم أنّ مولى المولات مقدّم على المقرّ له بالنّسب على الغير بحيث لم يثبّت نسبه بإقراره من ذلك الغير إذا مات المقرّ له على إقراره والمقرّ له مقدّم على الموصى له بما زاد على الثّلث ثمّ بيت المال ولا ميراث عند الشّافعى لهؤلاء، تمّ الكتاب.

L. 18: 20 x 13,5 (13 x 7); 13 redaka. *Ta'līq*, sitan, veoma lijep. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Listovi sa kustodama. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom.

Bez poveza.

Prepisao Muṣṭafā b. Ḫalīl b. 'Alī 1041/1631. godine.

Na kraju zajedno sa knjigom uvezana dva lista koji je pripadaju ovom rukopisu, a na kojima se nalaze bilješke iz nasljednog prava. أصحاب الفرائض من الرّجال والنّساء، ذوى الأرحام وعصبات.

Na l. 18b bilješka iz suda u Gračanici o propusnici za Sulejmana sina Husejnova iz 1252/1836. godine.

6234. R-8254

شرح فرائض شهاب الدّين

ŠARḤ FARĀ'IḌ ŠIHĀBUDDĪN

Isto kao br. 6234.

Nedostaje početak.

Početak ovdje (l. 1a):

أوله: وقيل باعتباراته متعلّق باحدى حالتي الإنسان اعني حالة الحياة....فصل يبدأ من تركة الميّت.

Završetak (l. 8a):

آخره: فالمال كلّه لبيت المال وأعلم أنّ مولى الموالات مقدّم على المقرّ له بالنّسب على الغير بحيث لم يثبّت نسبه باقراره من ذلك الغير إذا مات المقرّ على اقراره والمقرّ له مقدّم على الموصى له بما زاد على الثّلث ولا ميراث عند الشّافعي لهؤلاء، الثّلاثة.

L. 8; 18 x 12,5 (13 x 7); 21 redak. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno. Osnovni tekst nadvučen liniujom crvene boje. Papir žut i svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Prepis iz 1028/1619. godine. Nema podataka o prepisivaču.

Vlasnik 'Abdullah (bilješka i pečat na l. 8b).

Poklon porodice Vareniković iz Travnika.

6235. R-8226

شرح الفرائض السّراجيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Komentar djelu الفرائد السّراجيّةNapisao Aḥmad b. Sulaymān b. Kamāl-paša, umro 940/1533. godine, na arapskom jeziku.

Dobrača II, 1845-1849; GAL. G I, 379; S I, 651; Berekāt, 59.

Nedostaje uvod djela.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله أوّل الموجود: قال رسول الله الجمهور(!) على أن الرّسول أخصّ من النبيّ ويدلّ عليه ظاهر قوله تعالى **وما أرسلنا من قبلك من رسول ولا نبيّ**.

Završetak (l. 112a):

آخره: وللبنت النّصف والباقى للمولى لأنّ كلاً منهما لا يورث من صاحبه ما ورث صاحبه منه فقد إجتمع للأم عشرون ولبنت كلّ منها ستّون وللمولى عشرة والله أعلم بالصّواب.

L. 116: 20,5 x 16 (13,5 x 8,5); 17 redaka. *Ta'līq*, krupan i čitak. Mastilo crno, naslovi poglavlja i izvori iz kojih su uzeti komentari pisani mastilom crvene boje. Papir žućkast, različite debljine, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Po rubovima zahvaćen vlagom. Povez kožni. Fali zadnja korica poveza.

Prepisano mjeseca džumadel-evvela 936/1530. godine. Nema imena prepisivača.

Na listu 1a bilješke da je knjiga kupljena 956/1549. godine za 80 dirhema, te naslov كمال باشا اوغلى للفرائض.

Vlasnik aš-Šayḫ Aḥmad b. aš-Šayḫ Ǧamāl b. Kamāl aš-Šayḫ Šuǧā' poznat kao al-Mašā'iḫ al-Kabā'ir al-Ḫalwatī.

Iz zaostavštine Jakuba Memića.

6236. R-1953

Zbirka (مجموع), 3

L. 122; 21 x 15,5; (14,5 x 8), 19 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno, originalni tekst pisan mastilom crvene boje. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren tanjom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama. Povez kožni, tvrd, sa preklopom, korice obložene ukrasnim papirom sa vanjske strane. Četiri lista na početku oštećena.

1. L. 1-112a

شرح الفرائض السّراجيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6235.

Ovaj primjerak je kompletan.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله الملك العلاّم الّذى جعل العلماء الأعلام ورثة الأنبياء عليهم السّلام... وبعد فإنّى لمّا فرغت من تصحيح المختصر المؤلّف فى علم الفرائض.

Završetak (l. 112a):

آخره: وللبنت النّصف والباقى للمولى لأن كلاً منهما لا يورث من صاحبه ما ورث صاحبه منه فقد إجتمع للأم عشرون ولبنت كلّ منها ستّون وللمولى عشرة والله أعلم بالصّواب.

Redigovanje i ispravljanje osnovnog teksta te njegov komentar prema navodu samog autora završen u Edirnama 908/1504. godine.

2. L. 112b-116b

شرح يوصى كچت

ŠARḤ YAṢĪ KAĞAT

Kratka rasprava iz nasljednog prava ili dio nekog opsežnijeg djela, na arapskom jeziku od, nama nepoznatog autora. Naslov je dat prema jednom rukopisu koji je obrađen ranije.

Dobrača II, 1822,3; GAL, S I, 292.

Početak (112b):

أوله: إعلم أن تفصيل الكلام فى هذا المقام هو أنّ أبا يوسف والحسن بن زياد يعتبران فى هذه المسئلة ابدان الفروع ويقسمان المال بينهم للذكر مثل حظ الانثيين .

Završetak (l. 116b):

آخره: وبين ابن ابن ابن بنت بنت الأخرى للذكر مثل حظ الانثيين واحد للبنت واثنان للابن والله أعلم بالصّواب.

3. L. 117-122.

جواهر الفرايض

ĞAWĀHIR AL-FARĀ'IḌ

Kratka rasprava o diobi nasljedstva koju je napisao Aḥmad b. Sulaymān b. Kamāl-paša, umro 940/1533. godine, na arapskom jeziku.

Isto kao 6132,3.

Završetak ovdje (l. 122a):

آخره: وللصّلبيّتين مع الصّلبى عصوبة وللأب فرض المطلق والله أعلم بالصّواب.

Cijelu zbirku prepisao Ramaḍān b. Ġunduz (كندز) b. Muṣṭafā b. Ramaḍān, rebiul-evvela 991/1583. godine.

6237. R-8230

جدول مثلّث لعلم الفرائض
ĠADWAL MUṮALLAṮ LI 'ILM AL-FARĀ'IḌ

Kraća risala u formi tabela iz nasljednog prava. Napisao Aḥmad b. Muṣṭafā Lā'alī as-Saraḥūnī, ar-Rūmī, umro 971/1564. godine. Naslov smo dali prema tekstu iz uvodnog dijela.

U drugim izvorima se navodi kao كتاب الفرائض.

Kaḥḥala II, 127-128; Dobrača II, 1857,1; Berekāt, 92, str. 179; Bratislava, 83.

Početak:

أوّله: الحمد لله الذى لا يعرف كنهه بالأفكار، ولا يفهم ذاته بالأخبار... فيقول العبد الضّعيف المفتقر إلى الله تعالى أحمد بن مصطفى الشّهير بلالى لما أردت أن امتثل قول رسول الله...اخترعت جدولاً مثلثًا لعلم الفرائض.

Završetak:

آخره: وان استووا فى قرب الدّرجة وفى قوّة القرابة وكان جهة قرابتهم متحداً فولد العصبة.

Tekst je pisan na jednom velikom listu, kasnije presavijenom na četiri dijela, dimenazija 42 x 32 cm. Tekst je bez margina. *Nasḫ*, pisano u više pravaca. Tabele iscrtane crvenim mastilom. Sa vanjske strane list je oblijepljen platnom zelene boje.

Prepisao al-Ḥāǧǧ Muṣṭafā pisar u sudu u Sarajevu, 21. safara 1183/1769. godine.

فى اليوم الحادى والعشرين من شهر صفر الخير لسنة ثلث وثمانين ومائة والف عن يد(ال) عبد الضّعيف الحاجّ مصطفى الكاتب بمحكمة سراى.

6238. R-8187

جدول مثلّث لعلم الفرائض
ĠADWAL MUṮALLAṮ LI 'ILM AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6237.

I ovaj primjetak, kao i prethodni, rađen je na jednom velikom papiru dimenzija 48 x 23,5 cm. Tekst je obrubljen sa dvije crvene linije Tabele su rađene u obliku trokuta pisane naizmjenično crnim i crvenim mastilom.

Prepisao Muṣṭafā al-Muḥibbī, zamjenik kadije u Gračanici, 7. rebiul-ahira 1252 /1836. godine.

حرّرَ المذنب المحتاج إلى رحمة الله تعالى مصطفى محبّى حال كونه نائبًا بقضاء غرادچانيچه فى اليوم السّابع من شهر ربيع الآخر لسنة اثنى وخمسين ومائتين وألف الخط باقى والعمر فانى تمّت.

Sa druge strane lista formule iz nasljednog prava.

6239. R-8256

إجازة الحاجّ عثمان بن عمر الاخسنجوي لمصطفى فهيم بن أحمد الأقحصاري البوسنوي
IĠĀZA AL-ḤĀĠ 'UṮMĀN B. 'UMAR AL-AḪSANĠAWĪ LI MUṢṬAFĀ FAHĪM B. AḤMAD AL-AQḪIṢĀRĪ AL-BOSNAWĪ

Diploma koju je izdao al-Ḥāǧǧ 'Uṯmān b. 'Umar al-Aḫsanǧawī svome učeniku Muṣṭafi Fahimu b. Aḥmadu al-Aqḫiṣariju iz šeriatskog nasljednog prava.

Početak (l. 1b):

أوّله:الحمد لله الّذي تفرّد ذاته بالقدم والبقا، وتقدّس صفاته عن الحدوث والفنا،... وبعد فيقول العبد الفقير الى عفو ربّه الغنيّ... الحاجّ عثمان بن عمر الأخسنجوي...فقد إستجاز منّي الفاضل العالم مصطفى فهيم بن أحمد البوسنوي الأقحصاري... و هو قرأ منّي الفرائض وافاز على اقرانه ثمّ إستجاز منّي...فأجزت له باقرا، الفرائض.

Završetak (l. 4b):

آخره: وهو عن ابن عبّاس وهو عن نافع بن عمر رضي الله تعالى عنّا وعنهم أجمعين وكلّهم عن النّبيّ صلّى الله تعالى عليه و سلّم تسليماً و على آله وأصحابه أجمعين.

L. 4; 24,5 x 17 (21 x 14): 20 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno, kvalitetno. Papir svjetložut, deblji sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Diploma je potvrđena pečatom učitelja, a sudeći po zavšetku da je i pisana njegovom rukom, 1280/1863. godine.

سنة ثمانين ومائتين وألف الفقير الحاجّ عثمان بن عمر.

6240. R-6509

Zbirka (مجموع), *2*

L. 17; 22,5 x 14. Dimenzije teksta i ostali podaci različiti.

1. L. 1-4

إجازة الحاجّ أحمد بن محمّد الفلبوى لعبد الله عيني بن علي السّرايى البوسنوي

IĞĀZA AL-ḤAĞ AḤMAD B. MUḤAMMAD AL-FĪLĪBAWĪ LI 'ABLULLĀH 'AYNĪ B. 'ALĪ AS-SARĀYĪ AL-BOSNAWĪ

Diploma iz nasljednog prava koju je izdao al-Ḥāğğ Aḥmad b. Muḥammad al-Fīlībawī (Plovdiv, Bugarska) svome učeniku 'Ablullāh 'Aynī b. 'Alī as-Sarāyī al-Bosnawī, na arapskom jeziku.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد للّه الّذي تفرّد ذاته بالقدم والبقاء وتقدّس صفاته عن الحدوث والفناء... و بعد فيقول العبد الفقير...الحاجّ أحمد بن محمّد الفلبوي...قد إستجازني الفاضل العالم العامل الكامل عبد اللّه عيني بن علي البوسنوي السرائي...وهو يقرأ الفرايض وفاز على أقرانه ثمّ إستجاز منّي ...وأجزت له بقرانة الفرايض.

Završetak (l. 4a):

آخره: وهو عن ابن عبّاس وهو عن نافع بن عمر رضي اللّه تعالى عنّا وعنهم أجمعين وكلّهم عن النّبيّ صلّى اللّه تعالى عليه و سلّم تسليماً و على آله و أصحابه أجمعين.

Dimenzije teksta 14,5 x 9; 11 reda. *Ta'līq*, krupan i lijepo složen. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Papir svjetložut, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Prepisana 8. redžeba, 1309/51892. godine. (bilj. l. 4a):

حرّر في اليوم الثّامن في الشّهر رجب سنة تسع وثلثمائة وألف عن هجرة.

Na kraju pečat sa imenom Aḥmad Ḫulūṣī.

2. L. 5b-17

إجازة علي رضا بن يوسف ضيا لعبد الله عيني بن علي السّرايى البوسنوي

IĞĀZA 'ALĪ RIḌĀ B. YŪSUF ḌIYĀ LI 'ABLULLAH 'AYNĪ B. 'ALĪ AS-SARĀYĪ AL-BOSNAWĪ

Opšta diploma koju je dobio Abdullah 'Aynī b. 'Alī as-Sarāyī al-Bosnawī, poznat kao Prešljo zade, na arapskom jeziku. Diplomu je izdao njegov učitelj 'Alī Riḍā b. Yūsuf Ḍiyā.

Početak (l. 5b):

أوّله: الحمد للّه الّذي أنبت شجرة العلم في صدور العلماء من أصل ثابت في حديقة وعلّم آدم الأسماء... ومنهم صاحب الذّهن الثّقب والفكر الصّائب النّاقب الفطن الكامل (!) والركن الفاضل الوّدعي عبد اللّه أفندي بن علي البوسنوي السّرائي الشّهير بپرشلو زاده.

Završetak (l. 17b):

آخره: هذا وصيّتي لك واللّه حفيظ عليك وعظتك وإن لم أكن من المتّعظين... وحشرنا مع الّذين أنعم عليهم من النّبيّين والصّدّيقين والشّهداء والصّالحين بحرمة سيّدالمرسلين والحمد للّه ربّ العالمين.

Tekst je veoma lijepo ukrašen sa pozlatom između redaka i izuzetno lijepim unvanom. Obrubljen sa širokom linijom zlatnožute boje koja je i sa vanjske i sa unutrašnje stane ojačana tankim linijama crne boje.

Povez kožni, korice obrubljene sa dvije široke linije zlatnožute boje ojačane sa po dvije tanje linije isto zlatnožute boje. Na sredini korica cvijet uokviren sa dvije linije. Sa unutrašnje strane obložene ukrasnim papirom.

Rijedak primjerak po ukrašenosti teksta. Diploma je potvrđena pečatom učitelja (l. 17b).

Na zadnjem zaštitnom listu bilješka da je ceremonija predavanja idžazetname održana u džamiji Sultan Mehmed hana u ponedjeljak 27. zul-kadeta 1326/1908. godine:

٢٧ ذي القعدة سنة ١٣٢٦ (...) تاريخنده پازاراپرتسي كوني بعد الظهر فاتح سلطان محمّد خان حضرتلرينك جامع شريفنده مراسم مخصوصي ايله اجازت دعاسي اجرى ايدلدي بوسنه لي پراشلوزاده عبد اللّه.

Iz biblioteke Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6241. R-8246

Zbirka (مجموع), *2*

L. 42; 17 x 10,5 (13 x 5,5); 9 redaka. *Nasḫ*, sitan. Mastilo crno, i plavo, mnoge riječi nadvučene linijom crvene boje. Na marginama i između reda ima puno komentara osnovnog teksta koji su dodavani kasnije. Papir bijel, sa linijama u formi bilježnice. Povez kartonski, sa kožnim hrbatom, odvojen od listova. Mnogi listovi prosuti.

1. L. 1-15b

زبدة الفرائض

ZUBDA AL-FARĀ'IḌ

Suština islamskog nasljednog prava. Na arapskom jeziku napisao Seyfullāh Prōho, um. 1352/1932. godine u Konjicu.

Šabanović, str. 620; Handžić, al-Ǧawhar, str. 80-81; Dobrača II, 1863.

Djelo je štampano u Sarajevu, 1327/1909. godine.

Početak (l. 1b):

أوّله: زبدة الفرائض بسم الله الرّحمن الرّحيم الحمد لله ربّ العالمين والصّلاة على سيّد المرسلين وعلى آله وصحبه أجمعين مصارف التّركة أعلم أنّه يتعلّق بتركة الميّت حقوق أربعة: التّجهيز أوّلاً بالوسط، ثم قضاء الدّيون، ثم تنفيذ الوصايا من الثّلث الباقي.

Završetak (l. 15b):

آخره: والمحروم من الارث بأحد الموانع محروم من الأراضي أيضا. وليطلب بقيّة أحكام الأراضي في شرحنا الّذي يطلب عن قريب بإذنه سبحانه وتعالي.

2. L. 16a-42b

أسئلة الفرائض

AS'ILA AL-FARĀ'IḌ

Razna pitanja iz nasljednog prava, vjerovatno od istog autora. Na arapskom jeziku, u formi bilježaka. Naslov prema rukopisu (l. 16a).

Cijelu zbirku prepisao Emin Zuberović 1337/1918. godine (zaštitni list l. 1a):

كتبه امين زوبه رو ويچ من المطبوع فى ١٣٣٧.

Vlasnik Emin b. Rāšid b. Ḥasan b. Ḥusayn.

6242. R- 8247

نزهة الرّائد شرح زبدة الفرائض

NUZHA AR-RĀ'ID ŠARḤ ZUBDA AL-FARĀ'IḌ

Komentar djelu *Zubda al-farā'iḍ* koji je napisao Seyfullāh Prōho, um. 1352/1932. godine u Konjicu. U rukopisu naslov: زبدة الفرائض شرحي

Šabanović, str. 618.

L. 55; 22,3 x 14 (18,5 x 9); 19 redaka. *Ta'līq*, krupan. Tekst pisan grafitnom olovkom u svesci sa kockicama.

Povez kartonski.

Početak l. 1b):

أوّله: زبدة الفرائض شرحي بسم الله الرّحمن الرّحيم الحمد لله ربّ العالمين والصّلاة على سيّد المرسلين وعلى آله وصحبه أجمعين مصارف التّركة اي هذا بيان مواضع الّتي يصرف إليها تركة الميّت كالتّجهيز والوصيّة وغير ذلك.

Završetak (l. 55a):

آخره: وكل النّكاح أوجب التّوارث أوجب حقّ الإنتقال . وليطلب بقيّة أحكام الأراضي في شرحنا الّذي يطلب عن قريب بإذنه سبحانه وتعالي.

Na početku 3a na kraju 23 lista prazna.

Prepisao Ḥāfiẓ 'Āṣim Sirćo, u Sarajevu, 1334/1915. godine (bilješka na zaštitnom listu 1a koju je, sudeći po rukopisu, napisao Fejzullah Hadžibajrić):

زبدة الفرائض شرحي مؤلف سيف الله پروهو كاتب حافظ عاصم سيركو سارايه وو ١٩١٥.

Poklon od nasljednika hfz. Asima Sirće.

6243. R-5916

روح الشّروح

RŪḤ AŠ-ŠURŪḤ

Komentar djela الفرائض السّراجيّة od nepoznatog autora, na arapskom jeziku.

Ḥ. Ḥ. I; 915; Brock. S. I, 651, Ḥ Ḥ II, 1248; Kıbrıs, 347, str. 218.

Početak (l. 1):

أوّله: الحمد لله الذى تفرّد ذاته بالقدم والبقا وتقدّس صفاته عن الحدوث والفنا، وخلق نوع الإنسان وقضى لهم أجلا **ليبلوهم أيّهم أحسن عملا** ... وبعد فإن العلوم الشّرعيّة هي زرايع السّعادة الدّنيويّة.... وسمّيته بروح الشّروح فإنه بالنّسبة إليها.

Završetak (l. 111a):

آخره: فقد إجتمع لأمّه كلّ منهما عشرون ولبنته ستّون ولمولاه عشرة كذا فى الضّوّ وهذا آخر الكلام والحمد لله على الإتمام.

L. 134; 20,5 x 15 (15,2 x 8,5); 27 redaka. *Nasḫ*, mastilo crno, istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Osnovni tekst nadvučen

crvenom linijom. Papir bijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren linijom crvene boje. Na marginama ima komentara. Listovi sa kustodama. Prve dvije stranice obrubljene sa širokom linijom zlatnožute boje ojačanom tanjom crnom linijom. Na početku djela lijep unvan.

Povez kožni, sa utisnutim rozetama na sredini korica i preklopa floralnih motiva u zlatnožutoj boji. Korice i preklop obrubljeni sa jednom širom i jednom tanjom linijom zlatnožute boje.

Na kraju dova u obliku stiha na arapskom jeziku i podaci o godini prepisa: Sredina ševvala 1171/1758. godine.

يا خالق الخلق طورا بعد أطوار وعالم علم السّرّ من قلبى إضمار اضماره. إغفر لكاتبه أيضًا لصاحبه والمستفيد والمستفيد به يا ربّه القادر. تمّت بعون الله وحسن توفيقه بالله تعالى حرّر فى أواسط شوال المعظم لسنة إحدى وسبعين ومائة وألف.

Na kraju 8 praznih listova.

Vlasnik Muḥammad Šākir (pečat na l. 1a).

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6244. R-6638

روح الشّروح

RŪḤ AŠ-ŠURŪḤ

Isto kao br. 6243.

Početak ovdje (l. 1a):

أوّله: الزوائد وجمعت فيه من ماتقطات الشّروح ما هو اللّطف من الرّوح... وسمّيته بروح الشّروح فإنه بالنّسبة إليها.

L. 111; 21 x 15,5 (17 x 10); 21 redak. *Nasta'līq*, mastilo crno, na nekim mjestima razljeveno u dodiru sa vlagom. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane korica.

Prepisao Ismā'īl b. ? u mjestu Qazanluk u Bugarskoj, 14. rebiul-ahara 1147/13. 09. 1734. godine.

Vlasnik 'Alī.

Poklon od Emina Islamovskog iz Struge.

6245. R-8228

Zbirka (مجموع), *2*

L. 161; 17,5 x 13,5 (13,5 x 10); 19 redaka. *Nasta'līq*. Mastilo crno, lošeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom. Osnovni tekst pisan mastilom crvene boje. Papir žućkast, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Na pojedinim listovima na marginama komentari teksta. Listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni. Pojedine lage prosute i odvojene od poveza.

Povez kožni, oštećen na hrbatu i preklopu, pa kasnije nevješto popravljan. Jednim dijelom odvojen od knjige.

1. L. 1a-120a

روح الشّروح

RŪḤ AŠ-ŠURŪḤ

Isto kao br. 6243.

Prepisao Muṣṭafā b. Yūsuf, 913/1507. godine.

2. L. 121a-161b

حاشية سيّد على

ḤĀŠIYA SAYYID 'ALĪ

Glosa na neko djelo iz gramatike arapskog jezika od nama nepoznatog autora. Naslov prema rukopisu (l. 121a: هذه حاشية سيّد علي

Početak (l. 121b):

أوّله: ربّ تمّم بالخير. قوله ورتبته على مقدّمه. الضّمير راجع إلى الكتاب المذكور سابقًا المرجع إليه الضّمير.

Završetak (l. 161b):

آخره: فيحتمل تبادر معنى المقصود إلى الذّهن كما يحتمل تبادر غير المقصود اللّهم إلا أن يحمل قوله ليتبادر الذّهن على جواز تبادره مع أنّه يردّ عليه من أنّه مثل الألفاظ المشتركة المتردّد فيها الذّهن بين المقصود وغيرها فلا يثبّت إلاّ ردّوا به.

Prepisano 859/1454. godine.

Na zaštitnom listu na kraju rukopisa bilješka na perzijskom jeziku.

6246. R-8190

جواهر الفرائض

ĞAWĀHIR AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6132,3.

Nedostaje završetak.

Zavretak ovdje (l. 3b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: مسئلة رجل مات وترك ابن ابن وابن أخ.....ولا يزاد الأمّ من الثلث ولا ينقص منها إلاّ مع الإبن وابن الابن وللأخ وللأخت تمّ الرّسالة.

L. 3; 18 x 13,5 (14 x 10); 17 redaka. *Nash*, krupan i čitak. Mastilo crno, kvalitetno, otporno na dodir sa vlagom. Riječi مسئلة pisane crvenim mastilom. Listovi sa kustodama. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, bez vodenog znaka, istočnog porijekla. Listovi prosuti i zahvaćeni vlagom.

Bez poveza.

Prepis prije 1111/1699. godine što zaključujemo prema bilješci na zaštitnom listu iz te godine gdje se navodi da je Hadži Bekir sin Ibrahima iznajmio dućan pod kiriju za 240 akči.

Vlasnik Maḥmūd (v. pečat na l. 3b).

6247. R-4600

Zbirka (مجموع), *2*

L. 108; 21 x 15,5. Dimenzije teksta i pismo različiti od djela do djela.

Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, tvrd sa preklopom. Oštećen na hrbatu.

1. L. 1a-1b

جواهر الفرايض

ĞAWĀHIR AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6132,3.

Djelo je nepotpuno na kraju.

Završetak ovdje (l. 1b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: ولكلّ واحد من البنين سبعة امرأة ماتت وتركت زوجًا وإبنًا

Dimenzije teksta 19,5 x 13,5; 26 redaka. *Nasta'līq*, mastilo crno, porozno na vlagu, na mjestima razljeveno.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 2b-108a

(شرح الفرائض السّراجيّة)

(ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA)

Komentar djelu الفرائض السراجية od nama nepoznatog autora, na arapskom jeziku. Naime početak je sličan komentaru koji je napisao 'Alī b. Muḥammad b. 'Alī al-Ğurğānī, As-Sayyid aš-Šarīf um. 816/1413. godine, ali se u kasnijem tekstu jasno vidi da se radi o drugom komentaru.

Početak (l. 2b):

أوّله: قال المولى الشّيخ الإمام سراج الملّة والدّين محمّد بن عبد الرّشيد السّجاوندى روّح الله روحه ونوّر ضريحه بعد ما تيمن بالبسملة الحمد لله الشّاكرين والصّلوة والسّلام...تعلّموا الفرائض وعلّموها فلها نصف افتتح كتابه بعد البسملة والتّحميد والتّصلية كما هو داب المصنّفين،

Završetak (l. 108a):

آخره : وذلك غير معلوم لأنّ الكلام فيما إذا لم يعلم أيّهم مات أولاً فلمّا كان تقدّم موته على موت صاحبه مشكوكًا لا يزول به اليقين السّابق قبل يرث بعضهم من بعض إلاّ ممّا ورث كلّ واحد منهم مال صاحبه.

Dimenzije teksta 15 x 9; *Ta'līq*, sitan, lijepo složen. Maslito crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Nema podataka o prepisivaču, godini, ni mjestu prepisa.

Na zadnjem zaštitnom listu fetva iz nasljednog prava Abū Su'ūda.

Na unutrašnjoj strani prve korice naslov سيد فرائض.

Knjigu je kupio Ṣāliḥ b. Darwīš od nasljednika al-Ḥāğğ Ibrāhīm efendije, zatim je knjigu kupio Ḥasan b. al-Ḥāğğ Muṣṭafā Lākšo zāde (Lakišić) (الملقّب بلاقشه زاده) 1299/1881. godine (l. 1a. bilješka i pečat).

6248. R-8253

Zbirka (مجموع), *4*

L. 62; 19 x 14,5. Dimenzije teksta i pismo različiti. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom.

Povez kožni, oštećen i naknadno nevješto popravljan.

1. L. 1-5b

جواهر الفرائض

ĞAWĀHIR AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6132,3.

Dimenzije teksta 15 x 9,5; 18 redaka. Talīq, mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mjestima razljeveno. Pojedine riječi pisane mastilom crvene boje. Papir zućkast, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 5b-51b

فتاوى الزّينيّة

FATĀWĀ AZ-ZAYNIYYA

Zbirka fetvi koju je napisao Zaynuddīn b. Ibrāhīm b. Muḥammad Ibn Nuğaym al-Miṣrī al-Ḥanafī, umro 970/1563. godine. Zbirka je poznata još pod nazivima فتاوى ابن نجيم، الفتاوى النّجيميّة، منتخب من فتاوى الزّينيّة. Ima više verzija i prerada ove zbirke.

Nepotpuna na kraju.

Ovo je druga verzija ove zbirke sa različitim početkom.

Početak ovdje (l. 5b):

أوّله: حمدا لمن أبرز العالم على أحسن ترتيب ونظام ... وبعد فيقول(ال) عبد الضّعيف الواثق بالملك المجيد محمّد بن عبدالله الخطيب لمّا كان كتاب الفتاوى المنسوبة إلى أستاذنا.... مولانا زين بن نجيم المصري...

Završetak (l. 51b):

آخره: كتاب الوكالة...أجاب إذا اطولبو(?) الورثة بذلك (...) وان مورثهم ردّه إلى مستحقّه قبل موته وأقاموا البيّنة على اقراره .

Dimenzije teksta 15 x 10,5; 22 retka. *Ta'līq*, krupan, mastilo crno, porozno na vlagu. Papir žućkast, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

3. L. 52

رسالة في ضبط أصول الفرائض

RISĀLA FĪ ḌABṬ UṢŪL AL-FARĀ'IḌ

Naslov u našem primjerku je كتاب أصول الفرائض

Kratka rasprava o izvorima islamskog nasljednog prava, od nama nepoznatog autora. U raspravi se navodi ukupno 15 izvora i to: 7 iz Kur'ana, 5 iz Poslanikove tradicije i 3 iz konsenzusa mišljenja islamskih učenjaka (al-iğmā').

Isto kao br. 6223,3.

4. L. 52b-62a

أشكال الفرائض

AŠKĀL AL-FARĀ'IḌ

Kraće djelo iz nasljednog prava koje sadrži tabele o nasljeđivanju. Na arapskom jeziku napisao Aḥmad b. Sulaymān b. Kamāl-paša, umro 940/1533. godine.

Dobrača II, 1806,2; Ḥ Ḫ I, 105, GAL II, 450; S II, 670.

Početak (l. 52b):

أوّله: الحمد لله الّذى جعل العلماء ورثة الأنبياء وشرع من الأموات توريث الأحياء ...

Završetak (l. 62a):

آخره: ٤

نسب نسب

زوج بيت المال

١

Dimenzije teksta 16,5 x 12; 16 redaka. Mastilo crno, slabog kvaliteta. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom.

Prepisao Ğannān Muṣṭafā iz Sanskog Mosta, 5. zul-hidždžeta 1208/1794. godine (l. 62a):

تمّت الفرائض في وقت الضّحى يوم الخميس و خمس من شهر ذي الحجّة سنة ثمان ومائتين وألف كاتب و مالك جانان مصطفى عن جسر صانه غفر الله ذنوبه و لوالديه ولجميع المؤمنين.

Vlasnik Ğannān Muṣṭafā iz Sanskog Mosta.

6249. R-8229

Zbirka (مجموع),8

L. 187; 20 x 13; dimenzije teksta, pismo i ostali podaci različiti kod svakog djela. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom,

evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom i na mjestima mastilo razljeveno.

Povez kožni, sa prekopom, oštećen dužinom preklopa.

1. L. 1a-16a

(أرجوزة فى الفرائض

او

المسائل المتشابهة من مسائل الفرائض)

(URĞŪZA FĪ AL-FARĀ'IḌ
AW
AL-MASĀ'IL AL-MUTAŠĀBIHA MIN MASĀ'IL AL-FARĀ'IḌ)

Isto kao 6207,2.

Početak ovdje (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين ... أمّا بعد فيقول العبد الفقير يحيى بن أبي بكر الحنفي

Završetak (l. 16a):

آخره:... لكى يرى أحسن وجه نورا   منشنها وحور عين صوراً

Dimenzije teksta 13,5 x 9; 7 redaka. *Nasḫ*, krupan. Mastilo crno. Pisano u obliku pitanja i odgovora (مسئله وجواب) crvenim mastilom. Na marginama ima komentara.

Prepis iz 1116/1704. godine.

Na listovima 17-21a formule pojedinih slučajeva iz nasljednog prava.

2. L. 21b-36a

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Dimenzije teksta 15,5 x 9,5; 8-14 redaka. *Nasḫ*, pisan od strane više prepisivača. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Na marginama komentari osnovnog teksta. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

3. L. 36b-126a

شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA AL-MUSAMMĀ BI AL-FARĀ'IḌ AŠ-ŠARIFIYYA

Isto kao br. 6915.

Dimenzije teksta 14 x 10,5; 13 redaka. *Nasḫ*, lijep. Mastilo crno, veoma slabog kvaliteta, na mnogim mjestima razljeveno da se tekst ne može čitati. Listovi oštećeni crvotočinom i zahvaćeni vlagom.

Prepisao Muḥammad b. Riḍwān, kadija u kadiluku Rebze, (ريزه?) 1036/1627. godine.

4. L. 127b-138a

كتاب شهابيّة فى الفرائض

KITĀB AŠ-ŠIHABIYYA FĪ AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6132,5.

Dimenzije teksta15,5 x 8; 21 redak. *Nasḫ*, mastilo crno.

Prepisao Ḥāmid b. as-Sayyid aš-Šayḫ Yūsuf al-Ḥanafī al-Ğadwalī, početkom zul-kadeta 1160/1747. godine.

5. L. 139b-143b

كتاب الكفاية

KITĀB AL-KIFĀYA

Risala iz nasljednog prava koju je napisao aš-Šayḫ Aḥmad al-Bar'amī, čija nam je biografija nepoznata. Autora i naslov djela smo odredili prema samom rukopisu, s obzirom da ga nismo pronašli u nama dostupnim katalozima.

Početak (l. 139b):

أوّله: ربّ تمّم بالخير وبك نستعين فى كلّ الأمور الحمد لله ربّ العالمين. والصّلاة والسّلام على سيّدنا محمّد وآله وصحبه أجمعين. أمّا بعد فانى القيت حجرة العلم الفرائض.... إعلم أنّ طالب علم الفرائض فى كلّ عصر كثير ولكن الواصل إلى المقصود قليل.

Završetak (l. 143b):

آخره: يعنى بقسم المال على أربعة أسهم لكلّ واحد سهم لا يقسم على سهمين حتّى يكون سهم واحد ثلاثة أبناء الميّت نصيب أبيهم وسهم واحد لابن ابن آخر للميّت نصيبين .

Dimenzije teksta 15,5 x 11,5; 22 retka. *Ta'līq*, mastilo crno, osnovni tekst nadvučen crvenom linijom.

Prepisao Muḥammad b. Ḥasan Ḥalabī, bez godine i mjesta prepisa.

6. L-144a-145b

غاية الإجمال

ĠĀYA AL-IĞMĀL

Kraća risala iz nasljednog prava od nama nepoznatog autora. Naslov smo odredili prema sadržaju zbirke koji se nalazi na samomom početku (l. 1a).

Početak (l. 144a):

أوّله: بسمه سبحانه وتعالى نحمدك يا من توحّد بالقدرة الخارقة للعادات ...ونصلّى على محمّد المبعوث.....فهذه نبذة من الكلمات لبيان بعض النّكات لبيان بعض النّكات.

Završetak (l. 145b):

آخره: بل يكون مأخوذ من كلامه قدّس سرّه القدسى لأنّه ثانى توجيهية(!) كما رأيت ولكن لما إستقلّ مفاده واستحقره أتى به ثانيًا وأخرى والله أعلم بالصّواب.

Dimenzije teksta 16,5 x 5,5; 21 redak. *Ta'līq*, sitniji, lijep. Mastilo crno.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Naknadno upisan nasov نبذة من الكلمات.

Listovi 146-150 prazni.

7. L. 151-160

شرح الرّحبيّة

ŠARḤ AR-RAḤBIYYA

Komentar djela فرائض الرّحبيّة koje je napisao Muḥammad b. 'Alī b. Muḥammad b. Ḥusayn ar-Raḥbī aš-Šafi'ī, um. 579/1183. godine. (v. Ahlwardt IV, 4691; *Ḥ. Ḫ.* II, 1246-7). Autor ovog komentara nam nije poznat. Djelo je iz nasljednog prava, na arapskom jeziku. Nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 151a):

ناقص فى أوّله. أول الموجود: كونهم وارثين أو محجوبين أو بعضهم حجب بشخص والمحجوب بالوصف من الاولاد والإخوة وجوده كالعدم والأصل فى ذلك قوله تعالى فان لم يكن له ولد وورثه ابواه فلامّه الثّلث.

Završetak ovdje (l. 160b):

آخره: باب الجدّ والإخوة.....وعن مسعود رضى الله عنه سلونا عن عضلكم(!) واتركونا من الجدّ لا حياه(!) الله ولا بياه(!) وورد عن...

Dimenzije teksta 15,5 x 10; 23 retka. *Nasḫ*, krupan i čitak. Mastilo crno. Osnovni tekst pisan crvenim mastilom. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Listovi 161-166 prazni. Na l. 167a stihovi na arapskom jeziku iz nasljednog prava te bilješke iz 1074/1663. i 1111/1699. godine.

8. L. 167b-187b

التّحفة الإنسيّة لغلق التّحفة القدسيّة

AT-TUḤFA AL-INSIYYA LI ĠALQ AT-TUḤFA AL-QUDUSIYYA

Isto kao br. 5869, 3.

Ovaj primjerak je kompletan.

Početak (l. 167b):

أوّله: حمداً لمن قسمته على الدّوام عادله...وبعد فان التّحفة القدسيّة فى إختصار الرّحبيّة فى علم الفرائض نظم الشّيخ العلامة ابى عباس أحمد بن محمّد بن الهائم الشّافعى...وسمّيته التّحفة الإنسيّة لغلق التّحفة القدسيّة.

Završetak (l. 187b):

آخره: وحيث ما ورث الأخت للأب عصبة مع الغير صارت كالأخ للأب فتحجب بنى الإخوة ومن بعدهم من العصبات والله أعلم.

Dimenzije teksta 15 x 10,5; 26 redaka. *Nasḫ*, mastilo crno, porozno na vlagu, slabog kvaliteta. Osnovni tekst pisan crvenim mastilom. Listovi 170-178 prazni a na listu 179 nastavak teksta.

Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Zbirku sabrao u jedan svezak as-Sayyid Ḥāmid b. as-Sayyid Yūsuf al-Ḥanafī (bilješka na l. 1a). Vlasnik Sālim al-Manṣūrī (l. 168a).

6250. R-6103

فرائض الإجماليّة

FARĀ'IḌ AL-IĞMĀLIYYA

Isto kao br. 6224,2.

U prethodnom primjerku nema hamdele, za razliku od ovog rukopisa.

Početak (l. 1b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلاة والسّلام على من أوتى الحكمة واليقين وعلى آله وصحبه أجمعين. يتعلّق بتركة الميّت حقوق أربعة مرتبة أولاً التّجهيز والتّكفين وثانيًا قضاء دينه وثالثاً وصاياه ورابعاً تقسيم بين الورثة وهى على ثلاثة أقسام.

Završetak ovdje (l. 5b):

آخره: آخر العصبات مولاي عتاقدر...هذا على تقدير اضمار ان واما على تقدير اضمار ما... يقال اوولا، ماجرّ معتقهن اوولاىّ ما جرّ معتقهن معتقهن منه... اكر نوع أولدن ثمن قرشسه اول مسئله يكرمي دورت دن.

L. 5; 20 x 13 (10,5 x 5,5); 15 redaka. *Nash*. Mastilo crno, istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Na marginama komentari teksta. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 1b iznad početka crvenim mastilom napisano علي أفندي, što bi moglo sugerisati kao autora risale, mada to, prema izvorima, nismo mogli potvrditi.

6251. R-5965

(رسالة فى الفرائض)

(RISĀLA FĪ AL-FARĀ'IḌ)

Isto kao br. 6200,2.

L. 10; 20 x 14,5 (12 x 7); 9 redaka. *Ta'līq*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo crno, dobrog kvaliteta. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje.

Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Za zaštitnom listu na kraju rukopisa nečitak pečat i bilješka o brojčanoj vrijednosti slova.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6252. R-6225

(شرح كتاب من الفرائض)

(ŠARḤ KITĀB MIN AL-FARĀ'IḌ)

Fragment komentara iz nasljednog prava od nama nepoznatog autora, na arapskom jeziku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوله. أوّل الموجود: اي إذا إختلف قرابتهم إلاّ ثلاث..... في الصّنف الثّالث بهما رجحوا أن تمّوا(!) أمّا فنفس وأهل اتسما الحكم.

Završetak ovdje (l. 30b):

آخره: حين تنقص من أنصبائهم ومعني الشّرعي سمّى بمخرج ضاق زد من الآخر.

L. 30; 18 x 14 (12,5 x 7,5); 17 redaka. *Nasta'līq*, krupan. Mastilo crno, riječi قوله pisane mastilom crvene boje. Pojedine riječi nadvučene crvenom linijom. Papir žućkast, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima dosta komentara. Listovi sa kustodama.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6253. R-5146

رسالة في الفرائض

RASLA FĪ AL-FARĀ'IḌ

Kratka risala o nasljednom pravu, na arapskom jeziku, od nepoznatog autora, vjerovatno poglavlje nekog obimnijeg djela. Naslov prema rukopisu (l. la):رساله فرائض.

Početak (l. 1b):

أوله: رساله الفرائض فصل وإذا مات رجل وترك مالاً فيبدء بالكفن أولاً والقبر وما يحتاج إليه ثمّ الدّين.

Završetak (l. 7b):

آخره: وان ترك إبن أخ لأب وامّ وإبنة أخ وامّ فالمال لإبن الأخ لأب وأمّ لانّه عصبة وإبنة الأخ من ذوي الأرحام.

L. 7; 20 x 14,5 (16 x 8); 19 redaka. Mastilo crno. Mnoge riječi nadvučene crvenom linijom. Papir tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza. Na zaštitnim listovima 1-3 na kraju rukopisa, bilješke iz nasljednog prava.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

TURSKI

6254. R- 5826

فرائض وافية

FARĀ'IḌ WĀFIYA

Djelo iz nasljednog prava. Na turskom jeziku napisao Muḥammad b. Muṣṭafā b. Maḥmūd al. Istanbūlī, poznat ka Ḥāğib zāde, umro 1100/1688. godine.

Wiesbaden XIII4, 63, 64, 300; Ḏayl I, 185; II, 185, Kaḥḥala X, 4; XII, 36, Dobrača II, 1801,2.

Početak (l. 1b):

أوّله: يقول العبد الفقير إلى ربّه القدير محمّد بن مصطفى بن محمود الإستانبولي المعروف بين الخاص والعامّ بحاجب زاده...بعد ذلك من يرد اللّه به خيراً يفقّهه في الدّين حديث شريفني اون يدي ياشمده ايكن استماع ايدوب.

Završetak (l. 69a):

آخره: فصل في حكم الاسير...بوندن غيري تركه سنه حصّة شرعيّه لرين الورلر الحمد للّه الملك العلاّم على الإتمام والصّلوة والسّلام...

L. 69: 20,5 x 15 (15 x 8); 22 retka. *Nasta'līq*, lijepo složen. Mastilo crno, slabog kvaliteta. Istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir svjetložut, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, tako da se na većini listova mastilo razlilo da se tekst ne može čitati.

Povez polukožni, obložen ukrasnim papirom sa vanjske strane korica.

Prepisano 1129/1716. iz rukopisa koji je prepisan 1081/1670. godine.

Nema podataka o prepisivaču ni mjestu prepisa.

Na l. 1. naslov هذا كتاب فرائض.

Na prvom zaštitnom listu i l. 1a bilješke o rođenju djece vlasnika 'Abdullāha i pečat. Godine 1199/1784; 1202/1787 i 1208/1793; 1211/1796.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6255. R-6657

شرح الفرائض السّراجيّة

ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Komentar djelu الفرائض السّراجيّة Ovdje se najvjerovatnije radi o prevodu na turski jezik komentara شرح الفرائض السّراجيّة المسمّى بالفرائض الشّريفيّة koji je napisao

'Alī b. Muḥammad b. 'Alī al-Ǧurǧānī, As-Sayyid aš-Šarīf um. 816/1413. godine, na arapskom jeziku. (v. br. 6915). Prevodilac nam nije poznat.

Dobrača II, 1864-1866; OM I, 348; A. M. I, 474; Karatay I t228.

Početak (l. 1a):

أوّله:قال الشّيخ الإمام سراج الملّة والدّين محمّد بن محمّد بن عبد الرّشيد السّجاوندى...
الحمد لله جميع حمد لروك ثابتدر الله ايچون ربّ العالمين كم أول عالملروك بر وردكاردر.

Završetak (l. 92a):

آخره: ... لكن زيده اندن نصيب ورلمز بوقردده ذكر اتدوكمز تنافيدن احتراز ادين.

L. 92: (20,5 x 15 (16,5 x 9,5); 21 redak. *Ta'līq*, maslito crno, osnovni tekst nadvučen linijom crvene boje. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, tvrd, sa preklopom, oštećen na hrbatu.

Prepisao Burhanuddīn Muḥammad b. Muḥammad az-Zaynī al-Ḥusaynī, 951/1544. godine. Godina prepisa je izražena na karakterističan način:

وقد وقع الفراغ من التّسويد هذه النّسخة الشّريفة فى يوم الجمعة وقت الضّحى (...) من السّنة الحادية من العشرة السّادسة من المائة العاشرة من الهجريّة النبويّة والرّحلة المصطفيّة وأنا الفقير إلى الله الغنىّ برهان الدّين محمّد بن محمّد الزّينى الحسينى.

Vlasnik 'Uṯmān b. Ḥasan Āqowī (اقوى - Bjelopoljac, bilješka i pečat na zaštitnom listu 1a).

Iz Šehdijine biblioteke.

Za biblioteku poklonio Emin Islamovski.

6256. R-8620

شرح الفرائض السّراجيّة
ŠARḤ AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6657.

Nepotpun na početku. Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: ميتك اتاسنك انه سي نقدر يوقردكرسه ليست من قبله...باب العصابات...

L. 93: 20,5 x 15 (14 x 8); 19 redaka. *Nasta'līq*, sitan, ispisan vještom rukom. Mastilo crno. Istaknute riječi i naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel, deblji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom na krajevima, sa kustodama.

Povez kožni. Prva korica otkinuta i zagubljena.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz Odbora IZ-e Mostar.

6257. R-5229

Zbirka (مجموع), *4*

L. 61; 20 x 13. Dimenzije teksta, pismo i ostali podaci različiti kod svakog djela.

Povez kožni sa utisnutim rozetama na sredini korica i preklopu. Oštećen na zadnjoj korici i hrbatu.

1. L. 1a-2b

(رسالة فى الفرائض)
(RISĀLA FĪ AL-FARĀ'IḌ)

Kraća risala iz nasljednog prava na turskom jeziku od nama nepoznatog autora. Ovo je komentar jednog poglavlja iz djela *as-Sirāğiyya*.

Početak (l. 1a):

أوّله: بو صورت سراجيه ده يازديغى اوزره دورت وجه ايله تصحيح قبول ايدر.

Završetak (l. 2b):

آخره:ايكى عدد رؤسلرى سكز ايكى سكزه ربع رؤس نبت طوترهربرينه مضرويك ربعنى اولكه بردر ويرديك.

Dimenzije teksta 17,5 x 9; 32 retka. *Nasḫ*, sitan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na vlagu. Pojedine riječi pisane crvenim mastilom ili nadvučene crvenom linijom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 3a-6a

المقدّمة الواضحة فى عمل المناسخة
AL-MUQADDIMA AL-WĀḌIḤA FĪ 'AMAL AL-MUNĀSAḪA

Kraća risala iz nasljednog prava koju je napisao Muḥyuddīn b. ad-Dimišqī, čija nam je biografija nepoznata. Naslov djela i ime pisca

smo naveli prema rukopisu (l. 3a). Ovakav nasov ne nalazimo u nama dostupnim katalozima.

Početak (l. 3a):

أوله: الحمد لله الذى أبدع الخلائق والأمم ووكّل بهم الملك وأجرى عليهم القلم... وبعد فيقول عبد المفتقر إلى الله محى الدّين بن الدّمشقى . . . . وسمّيتها المقدّمة الواضحة فى علم المناسخة .

Završetak (l. 6a):

آخره: ومسئلة من أربعة فبينها وبين ما فى يده مباينة فأعلمها كما اعرفت غير مرّة والله الموفّق وهو حسبى ونعم الوكيل والحمد لله الذى بنعمته تمّ الصّالحات وصلى الله على سيّدنا محمّد سيّد السّادات ... تمّ فى سنة ١٠٩٨.

Dimenzije teksta 17 x 8,5; 29 redaka. *Nasẖ*, rukopis kao kod prethodnog djela.

Prepisano 1089/1678. godine.

3. L. 8a-16a

ترجمة مسائل تشبيب البنات بالتّركى

TARĞAMA MASĀ'IL TAŠBĪB AL-BANĀT BIT-TURKĪ

Prijevod kraće risale iz nasljednog prava na turski jezik. Ime autora i prevodioca nepoznati.

Vidi ovdje 6203,2.

Početak (l. 8a):

أوله: عليا فريق اولك اصل مسئله دن الندء راسى بن اوچ يره مستقيم فلا حاجَة إلى الضّرب وسطاى فريق اول مع من توازينها.

Završetak (l. 16a):

آخره : بر اوغلان بر قز بولدق ايكي سنى ويردك اوغلان برى نى ويردك قزه تمّت.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

4. L. 17b-61a

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Dimenzije teksta 12,5 x 6; 8-13 redaka na stranici. *Nasẖ*, krupan. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Između teksta ima dosta komentara. Listovi sa kustodama.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 61b bilješka na turskom jeziku.

Za Gazi Husrev-begovu biblioteku 19. 1. 1947. godine poklonio Buturović Derviš, šeriatski sudija u penziji.

6258. R-7239

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Tabele iz nasljednog prava, na turskom jeziku. Uz tabele je i tekst objašnjenja. Napisao Ṣāliḥ efendi, čija nam je biografija nepoznata.

Ime autora smo utvrdili prema drugim istovjetnim primjercima štampanim u Istanbulu koji u unvanu imaju naslov جريده فرائض لصالح أفندى.

Ima više verzija ovoga djela, sa manjim odstupanjima u početku i kraju. Djelo je litografisano 1296. godine u Istanbulu.

Dobrača II, 1881-1889; Kairo, t, 79; Köprülü III, 128 ٢ مكرر; *Ğayhān I, 287; Berekāt, 143, str. 248; Ceyhan, 287.*

Na l. 1-6 je uvodni dio o brojevima i njihovoj vrijednosti, te nekim matematičkim operacijama neophodnim za izračunavanje formula i razumijevanje tabela koje kasnije slijede.

Početak uvoda (l. 1b):

أوله: آحاد عشرات مآت الوف عشرات اولوف مآت اولوف

برلر اونلر يوزلر بيكلر اون بيكلر يوز بيكلر

Na l. 7a je predgovor za djelo gdje nalazimo i sam naslov:

Početak uvoda (l. 7a):

أوله: هذا جريدة صالح أفندي رحمه الله تعالى بسم الله الرّحمن الرّحيم حمد بى وثناء لا يعدّ، أوّل خلاّق الأرض و السّماء... و أفضل صلوات و أكمل تحيّات...أمّا بعد علوم شرعيّه دن خاصّة علم فرايض تعليم و تعلّمي سائرندن افضل اولديغي شرح السّراج كتاب التّحقيق ده من علم مستلج من مسائل علم الفرائد.

Poslije ove "riječi autora" slijedi pravi uvod za tabele, djelimično na turskom a djelimično na arapskom jeziku. Ovaj uvod se često sreće u rukopisima a u katalozima se spominje kao كتاب رسالة فى الفرائض مفهوم الفرائض

الفرائض itd. Na osnovu ovoga rukopisa mi ćemo ga tretirati kao uvodni dio djela ،جريدة الفرائض لصالح افندى (vidi ovdje br. R- 6267,1) koji ćemo kasnije sretati kao izdvojene risale sa različitim nazivima.

Početak djela (l. 7b):

أوله: ترك ميته حقوق أربعة تعلق ايدر تجهيز تكفين قضا، ديون تنفيذ وصايا قسمة الباقي بين الورثة فصل مصارف طقوز أصحاب فرائض.

Završetak (l. 81a):

١ ١٠ ١٠٠ ١٠٠٠ ١٠٠٠٠ ١٠٠٠٠٠

آخره: قاعده أخرى يدلرنده اولان سهملرى وفق...

٤ ٤ ٤ ١٦

ثمن سدس سدس ثلثان

أربع زوجات ثلث جدات جدّ خمس بنات

١٨٠ ٢٤٠ ٢٤٠ ٩٦٠

L. 77; 23,5 x 17 (17,5 x 10,5); 10 redaka. *Ta'līq*, sitan i lijep. Mastilo crno i crveno. Tabele crtane crvenim mastilom. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, obrubljen sa jednom širokom i dvije tanke linije zlatnožute boje. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao Aḥmad b. Ḥasan b. Ṣāliḥ al-Widinlī 1217/1802. godine (l. 77b):

قد حصل الفراغ من تحرير هذه الجريدة عن يد أضعف العباد أحمد بن حسن بن صالح الوديني... سنة ١٢١٧.

Listovi sa originalnom folijacijom. U sredini dvije lage prosute.

Na zaštitnom listu 1-2, na početku, sadržaj djela i bilješke iz nasljednog prava koje je pisao neki Muṣṭafā 'Āṣim.

Na kraju rukopisa dva lista prazna.

Poklon Emina Islamovskog iz Struge.

6259. R-6025

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'ĪḌ

Isto kao br. 6258.

L. 81; 25 x 18 (17 x 17); 12-15 redaka. *Ta'līq*, lijep. Tabele su iscrtane crvenim mastilom, a tekst pisan crnim. Tekst kao i margine obrubljen sa tankom linijom crvene boje. Listovi sa originalnim kustodama.

Prepisao Muḥammad b. Sulaymān 1255/1810. godine (l. 81a):

قد وقع الفراغ من تحرير هذه الجريدة على يد العبد الضّعيف المحتاج إلى ربّه اللّطيف محمّد بن سليمان ... سنة ١٢٥٥.

Na zaštitnom listu na početku rukopisa bilješke iz nasljednog prava.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6260. R-3253

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'ĪḌ

Isto kao br. 6258.

Na l. 1a grafitnom olovkom napisan naslov: مسائل الفرائض

Bez uvodnog dijela. Primjerak počinje sa poglavljem:

أوله: في بيان أحوال الأب.

L. 81; 25 x 17,5 (18,5 x 10,5); 21 redak. *Nasta'līq*, krupniji. Mastilo crno i crveno. Papir žućkast, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Listovi sa originalnom folijacijom.

Povez polukožni, sa preklopom.

Između listova 71 i 72 umetnuta dva lista koji sadrže grafički prikaz prava nasljednika.

Na l. 1a naslov pisan grafitnom olovkom مسائل الفرائض

Prepisao Nu'mān b. Qāsim al-Bosnawī 1249/1833. godine (l. 72a):

قد سكنت اسنان الاقلام عن تسويد هذ الكتاب المرغوب المقبول المسمّى بالجريدة لأنّه يجرد من يعرفه عن الجهل المهروب و هو الكافي في علم الفرائض لمن أراد منه

6261. R-8245

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'ĪḌ

Isto kao br. 6258.

L. 219; 24 x 18. Djelo se sastoji od 23 lage koje nisu povezane, različitih veličina, vrste papira, pisane od strane različitih prepisivača. Listovi bez folijacije i kustoda pa nije sigurno da li su svi sastavni dio ovoga djela. Mnogi listovi zahvaćeni vlagom i oštećeni.

Bez poveza.

Na l. 1 prve lage naslov hemijskom olovkom أحوال اربعين فى الفرائض

Sliče naslove možemo susresti i na drugim primjercima. Međutim u katalozima su ova djela pod naslovom koji smo i mi preuzeli جريدة الفرائض

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od izvjesnog Varenikovića iz Travnika.

6262. R-5235

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6258.

L. 40; 20,5 x 17,5 (16,5 x 12); 7 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno i crveno. Tekst pisan u vidu tabela i sa velikim razmakom gdje su kasnije crvenim mastilom dopisivani komentari. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama pojedinih listova ima komentara teksta. Listovi prosuti.

Povez kartonski.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6263. R-6614

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6258.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص في أوله. أول الموجود: مسائل ذوى الأرحام صنف اولكه اولاد البنات واولاد بنات الابن.

L. 20; 25,5 x 18,5; dimenzije teksta i broj redaka različiti na pojedinim listovima. Tekst se sastoji uglavnom od tabelarnog prikaza kategorija nasljednika. Mastilo crno i crveno. Papir različit, svjetložut, listovi zahvaćeni vlagom.

Povez kartonski, presvučen platnom novijeg datuma, iz januara 1988. godine.

Na l. 1a naslov فرائض.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Poklon od kadije Ahmada Selimovića.

6264. R-5236

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6258.

Djelo je nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله. أول الموجود: يا فتّاح أحوال أربعين وأمّا الأب فله أحوال ثلث

سدس١ فى٥ اصل المسيلة سدس١ فى٥ مسئلة

اب ابن ٦ اب ابن ابن ٦

Završetak ovdje (l. 20b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: هذه الأرقام كسورتق(!)..... ويسقط بنى العلات بالأخ لأب وأم ويوجد فى بعض النّسخ وبالأخت لأب وأم إذا صارت عصبة مع البنات أو مع بنات الإبن.

L. 20; 23 x 17; tekst bez margina. *Ta'līq*. Mastilo crno, slabog kvaliteta, porozno na dodir sa vlagodm. Papir tamnobijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na kraju 4 lista prazna.

6265. R-6266

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6258.

Djelo je nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1b):

ناقص فى أوله. أول الموجود: يا فتّاح أحوال أربعين وأمّا الأب فله أحوال ثلث

سدس١ فى٥ أصل المسئلة سدس١ فى٥ مسئلة
اب ابن ٦ اب ابن ابن ٦

Završetak ovdje (l. 83b):

ناقص فى آخره آخر الموجود: زيد قولى عمروسى آناسى هندى آخر قولى بكره تزويج اتكمه بكروسى......

ثمن٣ ربع سدس ٢ سدس ٢ ثلثان اصله مسئله
زوخ ام اب بنتين ....

L. 83; 23 x 17 (17 x 11); 8-12 redaka. *Nasẖ*, krupan. Mastilo crno, mnoge riječi pisane mastilom crvene boje. Papir tamnožut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom tamnocrvene boje.

Bez poveza. Lage prosute i ispreturane.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6266. R-6188

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'ĪḌ

Isto kao br. 6258.

Ovo je samo fragment gore navedenog djela, nepotpun na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

أوله: في حال أولاد الأمّ
١
سدس ٥ بقي
أخ الام أخ الاب
١ ٥

Završetak ovdje (l. 4b):

آخره الموجود: المسائل المتداخلة الحكم فيها أن يضرب أكثر الاعداد في أصل الميثلة.

L. 4; 22 x 16,5 (15,5 x 10,5). *Nasẖ*, lijepo složen. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa linijom crvene boje.

Bez poveza.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6267. R-6610

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'ĪḌ

Isto kao br. 6258.

Djelo je nepotpuno na početku i kraju.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص فى أوله أوّل الموجود:
ثمن٣ نصف١٢ سدس٤ معتق السّبع معتق العشر اصل
زوجة بنت بنت الابن.....

Završetak ovdje (l. 41b):

ناقص فى آخره. آخر الموجود: فصل فى المسائل للمعتق....
ثلث سدس ١ معتق السّدس معتق السّبع أصل
أختين لأب ولأم أخ لأم فاطمة عاله

L: 41; 22,5 x 14,5 (18 x 11,5); 4-5 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno.

Veoma malo teksta, uglavnom brojevi. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, novijeg datuma.

Nema podataka i prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na kraju rukopisa 4 lista prazna. Na arapskom jeziku, djelimočno, pojedina pitanja, na turskom.

6268. R-5900

Zbirka (مجموع), *3*

L. 42; 21 x 15,5. Dimenzije teksta, broj reda i pismo različiti. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Osnovni tekst nadvučen crvenom linijom. Papir žućkast, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski, manji od formata knjige, naknadno nevješto stavljen, sa platnenim hrbatom.

1. L. 1b-2a

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Isto kao br. 6258.

Dimenzije teksta 19 x 12,5; 20-24 retka. *Ta'līq.*

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

2. L. 2b-42a

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br 6184.
Dimenzije teksta 13 x 8; 9 redaka. *Nasḫ*, krupan i čitak.
Prepisano 1083/1672. godine.

3. L. 42b

شرح إيساغوجى فى المنطق

ŠARḤ ĪSĀĠŪĞĪ FĪ AL-MANṬIQ

Komentar djelu o logici al-Īsāġūğī koje je napisao Aṯīruddīn Mufaḍḍal b. 'Umar al-Aḥbārī, umro 663/1265. godine. Ovaj komentar je napisao Ḥasan al-Kātī Ḥusāmuddīn, umro 760/1359. godine. Ovdje se radi samo o prvoj stranici ovog komentara.

Dobrača II, 894,1; Kaḥḥala III, 272; Ḥ. Ḫ. I, 206; Ahlwardt IV, 5230.

Početak (l. 42b):

أوّله:الحمد لله الواجب وجوده الممتنع نظيره الممكن سواه وغيره الصادر باختياره...

Završetak (l. 42b):

آخره: لانّ اللّفظ الدّال على المعنى ....

Dimenzije teksta 17 x 10,5; 15 redaka.
Vlasnik Aḥmad efendī aṭ-Ṭulāwī.
Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6269. R-5315

Zbirka (مجموع), *4*

L. 196; 19,5 x 14,5 (13 x 7); 21 red. *Ta'līq*, sitniji, pisan vještom rukom, čitak. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir svjetložut, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, mekan. Nedostaje zadnja korica.

1. L. 1b-15a

جريدة الفرائض

ĞARĪDA AL-FARĀ'IḌ

Izvod iz nekog djela iz nasljednog prava od nama nepoznatog autora. Tekst je pisan u dvije kolone i uglavnom su navedeni slučajevi u kojima neko od nasljednika dobiva ostavinski dio izraženo u brojkama.

Početak (l. 1b):

أوّله: الباب الأوّل فى الابن وان سفل

٤ مسئله ١٢ مسئله ١٢ مسئله

زوج ابن زوج ام ابن زوج جده ابن

ربع باقى ربع سدس باقى ربع سدس باقي

Završetak (l. 15a):

آخره: والجدات السّاقطين الجدات السّاقطين الجدات السّاقطين

لا ٢ ١ .....

مستحقّ الرّبع إثنان الزّوج مع الولد والزّوجة عند عدم الولد.

Na listovima 15b-19a bilješke na arapskom i turskom jeziku iz nasljednog prava, fetve, te komentari pojedinih ajeta.

2. L. 19b-90a

(كتاب الفرائض)

(KĪTĀB AL-FARĀ'IḌ)

Djelo iz nasljednog prava na turskom jeziku od nama nepoznatog autora.

Dobrača II, 1869-1871; Karatay t, I, 231; Kut, 33.

Početak (l. 22b):

أوّله: الحمد لله حمد الشّاكرين ... بلكل كه بو علم فرائض بغايت مهم ...

Završetak (l. 94a):

آخره: ... فصل فى الخنثى.....بو مسئله لر كه ذكر اولندى إمام أعظم قوليدر.

3. L. 90b-183a

صك
ṢAKK

Knjiga formulara i sudskih isprava od nepoznatog sastavljača. Sadrži obrasce uvakufljenja imovine, molbe za opravku džamija i crkava te obrasce pisama za različite prigode.

Ne nalazimo navođenje mjesta ili imena kako je po uobičajeno u ovoj vrsti građe. Na marginama se nalaze fetve iz obligacionog prava.

Početak (l. 90b):

أوّله: جامع تعمير ينه اذن صورتيدر مدينه فلانده واقع مرحوم فلان اوقافنه بالفعل متولى اولان رافع الكتاب .

Završetak (l. 183a):

آخره: جاء الطّالب السّاعى ولم يجد المطلوب الباعى نمقه الفقير إليه سبحانه وتعالى فلان بن فلان.

4. L. 183b-186a

قانون نامه جديد ومعتبر
QANŪN NĀMA ĞADĪD MU'TABAR

Kanun-nama sultana Sulejmana o zemljišnim posjedima.

Dobrača II, 1462,2.

Početak (l. 183b):

أوّله: فوت اولان كمسنه نك يرلرى وجانر لرنى اغلى مجانا ضبط ايلمك اوزره حكم شريف ويريلور سباهى النده تمسك يوقدر ديه مز ولازم دخى دكلدر.

Završetak (l. 185a):

آخره: قانونى سلطانى سنه سبع وخمسين وتسعمائة بونك اوزرينه فرمان واقع اولمشدر كه عقاره متعلق اولان دعاوى اون سنه....تقسيم اولنوب عزلنه كلنجه اولان ايلرين وظيفهلرين الورلر مزبورلرين ما عداسنده حصار اعتبار اولونور.

Na listu 185a na margini datum podpadanja pod tursku vlast gradova Smedereva, Beograda i Temišvara.

5. L. 186b-187b

قصيده سلسله آل عثمان
QASĪDA SILSILA ĀLI 'UṮMĀN

Kasida na turskom jeziku u pohvalu Osmanske dinastije, od nepoznatog autora. Nama dostupni izvori je ne navode.

Početak (l. 186b):

أوّله: حطالرّدن امين ايله الهى آل عثمانى

جون ايتدك بونلرى سن آل عثمان.....

Završetak (l. 187b):

آخره: العشق حالى الشّوق بالى

الحقّ عالى أعلى الأعالى .

Na listu 188a bilješke iz djela *Sakk* (v. br. 4 u ovom kodeksu).

6. L. 188b-189a

بوسنه منلاسى مختارى أفنديك قصيدسيدر
BŪSNA MUNLĀSI MUḪTĀRĪ EFENDININ QAṢĪDASIDIR

Stihovi bosanskog pjesnika Muḫtārīja koji je bio Munlā Bosne, a o kome se vrlo malo zna. Naime, zna se da je savremenik Kaimije koji je umro 1691/92. godine.

Nametak, 2737.

Početak (l. 188b):

أوّله: واجب اولمشدر ستايش پادشاه عادله

شوكيتى افزون أوّله امراللّه اخيادله

Završetak (l. 189b):

آخره: حمد لله قنديه فتح اولدنى بيك سكسنده.

Na listu 190a ponovo Qasīda silsila Alī 'Uṯmān, (v. ovdje broj 5).

Na listovima 190b-195 značajniji datumi iz historije osmanske države pisani u stihovima.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6270. R-4479

Zbirka (مجموع), *3*

L. 72; 21 x 15,5, dimenzije teksta i pismo različiti. Papir bijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kartonski, sa kožnim hrbatom.

1. L. 1-11

المفهوم الجديد

AL-MAFHŪM AL-ĞADĪD

Kraća risala iz nasljednog prava na turskom jeziku koju je napisao Muḥammad al-Wahbī al-Farāiḍī, čija nam je biografija nepoznata. Naslov djela i ime pisca smo odredili prema samom rukopisu (v. l. 11b), inače ni ovaj naslov ni ime pisca nismo uspjeli pronaći u nama dostupnim izvorima.

Djelo je nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: نصف فرضني الذقدن صكر انبسه دن كذلك واحده كانت او أكثر مرتبه.....أخوات لأب وأمّك.

Završetak (l 11b):

آخره: وموصى له بمازاد على الثّلث دخي بولنمز ايسه كليسي بيت المال ويريلور تمّت الرّسالة المسمّاه بالمفهوم الجديد لمحمّد الوهبي الفوائضي.

Dimenzije teksta 15 x 9,5; 15 redaka.

Prepisao Muḥammad b. Aḥmad al-Mar'ašī 1156/1743-44. godine.

2. L. 12-16

قرق حال فرائض

KIRK ḤĀL FARĀ'ID

Isto kao br. 6203,4

Ovdje je različit završetak.

Završetak ovdje (l. 16a):

آخره: اكر بر وارث ايكي دخي ارتق جهتده وارث اولور (!) اولونور علما، حنفيه بالإتّفاق توريثده جهات اعتبار ايدرلر تم.

Dimenzije teksta 15 x 9; 15 redaka. Sudeći po rukopisu i ovo djelo je prepisao isti prepisivač kao i prethodno.

Na l. 16b-23a bilješke iz nasljednog prava .

3. L. 24b-72

الفرائض السّراجيّة

AL-FARĀ'IḌ AS-SIRĀĞIYYA

Isto kao br. 6184.

Dimenzije teksta 10 x 6; 7 redaka. *Nasḫ*, krupan, sa velikim razmakom između redaka koji je popunjen obilnim komentarima osnovnog teksta.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na l. 16b postupak o podjeli zaostavštine nekog Ḫalila iz grada Kandije (Krit).

Na l. 21-23 vakufnama 'Abdullah Waǧhī iz Kandije iz godine1164/1750.

Prvi zaštitni list pogrešno uvazan, inače treba doći iza 20 lista jer se tekst nastavlja a to je bilješka o sporazumu lokalnih vlasti na Kritu u gradu Kandija o zaštiti stanovništva od upada odmetnika.

Iz biblioteke Ulema medžlisa.

ZAKONI
(AL-QAWĀNĪN)

TURSKI

6271. R-4772

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

L. 52; 21 x 15,5 (17 x 8); 27 redaka. *Ta'līq*, sitan. Mastilo crno, slabog kvaliteta, na mnogim mjestima razljeveno. Mnoge riječi ispisane crvenim mastilom. Poslije svake fetve potpis ko je fetvu izdao. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Rukopis je na sredini probušen zubima glodara. Tekst uokviren sa debljom linijom zlatnožute boje ojačanom sa dvije linije sa vanjske i jednom tankom linijom crne boje sa unutrašnje strane. Na marginama komentari teksta. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom.

Prepisao Ḥasan b. Muḥammad, 1138/1725. godine.

Na l. 1-3 na kraju rukopisa fetve, kasnije dopisivane.

6272. R-5608

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

L. 62; 22 x 16 (14 x 8); 21 redak. *Nasḫ*. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi po krajevima zahvaćeni vlagom. Na marginama ima nešto komentara teksta.

Povez kartonski.

Prepis završen 1179/1765. godine.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6273. R-5961

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

L. 87; 22 x 16,5 (15 x 7,5); 17 redaka. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. *Ta'līq*, krupan, sa velikim razmakom između

redaka. Papir bijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama ima komentara teksta. Listovi zahvaćeni vlagom, prva dva oštećena, sa kustodama.

Povez polukožni, sa preklopom. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom, prva korica oštećena zubima glodara.

Djelo se završava kolofonom gdje su navedeni podaci da ga je prepisao 'Abdullah b. 'Abdullah, 1194/1780. godine:

تمّت تمام في هذا الكتاب كتبه الفقير عبد الله بن عبد الله لسنة أربع وتسعين ومائة والف.

Na l. 87b-88a fetve pisane istim rukopisom od Muḥammada muftije iz Sarajeva i 'Abduẓẓāhira, muftije iz Travnika. Na zaštitnim listovima 1-4 na kraju rukopisa kraći tumač riječi u vidu arapsko-turskog rječnika. Na listovima 1-3 na početku, sadržaj djela.

Na l. 1a nalaze se tri bilješke sa imenima i pečatima vlasnika rukopisa: 'Abdullah al-Waṣī Ḍaḥīraġī zāde (خيره جي زاده عبد الله الوصي), Ibrahīm Ḥilmī b. Ṣāliḥ iz Sarajeva (ثمّ إستصحبه الفقير إبراهيم حلمي بن صالح عن سراي بوسنه غفر الله لهما) i 'Abdullah b. 'Uṯmān al-Ḥāǧǧ Baktāšī (ثمّ إستصحبه الفقير عبد الله بن عثمان الحاجي بكتاشي غفر الله عنهما).

Na zaštitnom l. 1a stihovi na turskom jeziku u pohvalu 'Alī paše, valije Bosne.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6274. R-6497

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

L. 76; 23,5 x 13,5 (17 ,5 x 6,5); 23 retka. *Nasḫ*, sitan, lijep. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom, ili nadvučene crvenom linijom. Papir tamnobijel, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez kartonski, novijeg datuma, presvučen platnom crne boje.

Prepisao Muḥammad b. Mūsā imam u selu Yaya Kabīr u kadiluku Būyruğuq, 1. ša'bāna 1247/1832. godine (bilješka na l. 76a):

كتبه محمّد بن موسى السّاكن في قرية يايه كبير إمام القرية المزبورة إلى قضاء البويرجق في غرّة ماه شعبان سنة ١٢٤٧.

Na zaštitnom l. 1a na početku, stihovi o smrti Abū Bakra, prvog halife. Na zaštitnim listovima 2-3. sadržaj djela.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6275. R-8669

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

L. 86; 19,5 x 14,5 (12,5 x 7); 17 redaka. *Ta'līq*, sitan, pisan tupim perom. Mastilo crno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, na krajevima izlizani i oštećeni, sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez polukožni, oštećen na prvoj korici.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na kraju 6 lista praznih.

6276. R-5958

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

L. 51; 21 x 14 (15,5 x 7,5); 19 redaka. *Ta'līq*, sitan, ispisan vještom rukom. Mastilo vrno. Papir žućkast, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, oštećeni, sa originalnom folijacijom i kustodama.

Povez kartonski, novijeg datuma.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6277. R-6027

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

L. 56; 24,5 x 18,5 (18.5 x 11,5); 19 redaka. *Ta'līq*, sitan, sa velikim proredom. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, tanak, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi označeni po stranicama, sa kustodama. Tekst obrubljen sa debljom linijom crvene boje.

Povez polukožni, sa preklopom. Sa vanjske strane korice obložene ukrasnim papirom.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6278. R-8257

Zbirka (مجموع), *3*

L. 91; 20,5 x 14. Dimenzije teksta i ostali podaci različiti od djela do djela.

Povez polukožni, sa preklopom. Oštećen na hrbatu i odvojen od knjige.

1. L. 1-60

قانون نامه جديد سلطان سليمان خان

QĀNŪN NĀMA ĞADĪD SULṬĀN SULAYMĀN ḪĀN

Isto kao br. 5893,4.

Dimenzije teksta 16,5 x 10; 23 retka. *Ta'līq*, krupniji. Mastilo crno, slabog kvaliteta. Papir svjetložut, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Prepisao ʻAlī b. Ayyūb, bivši kadija u Crnoj Gori, 5. šaʻbana 1129 /1716. godine.

2. L. 61-68

معروضات أبي السّعود في الفتاوى

MAʻRŪḌĀT ABŪ AS-SUʻŪD FĪ AL-FATĀWĀ

Isto kao br. 5893,3.

Dimenzije teksta: 15 x 8; 19 redaka. *Ta'līq*, sitan, veoma lijep. Mastilo crno. Papir bijel, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Prepis iz 1212/1797. godine.

3. L. 70-91

فتاوى كمال پاشا زاده

FATĀWĀ KAMĀL-PAŠA-ZĀDE

Isto kao br. 6120,1.

Na početku bilješka crvenim slovima:

مفتي الزمان أعلم جهان كمال پاشا زاده قدّس سرّه ... فتوى صورتلري در ذكر اولنور

Početak ovdje (l. 70b):

أوله: الحمد لله ربّ العالمين والصلوة والسّلام على سيّدنا محمّد وآله وصحبه أجمعين، وبعد، طهارة متعلّق اولان مسائل بيانندە در مسئله بر كمسه طهارة اتمك...

Završetak (l. 91b):

آخره: مسئله بر كمسنه آبدست الوركن دشي قناسه اما آغزى يادي زياده اولسه آبدستي فاسد اولور مي الجواب اتز.

6279. R-5634

قانون نامهء سلطان أحمد

QĀNŪN NĀME-I SULṬĀN AḤMAD

Zakon sultana Aḥmada I o zemljišnim posjedima (erazi-mirije) iz godine 1018/1609.

Dobrača II, 1924-1925.

U rukopisu je naslov:

قانون نامه سلطان أحمد أرض ميري يه متعلق اولوب حالا بو منوال اوزره عمل اولنه ديو فرمان اولنمشدر.

Početak (l. 1b):

أوله: أراضى ميرى يه دە يرلر وچاير تصرف ايلرايكن وفات ايدوب اوغللرى وقزيزلرى

Završetak (l. 32b):

آخره: واكر وقف وميراثه متعلق اولورسه هر نه زمان اولورسه استماع اولونه ديو امر شريف وار واولمشدر.

L. 32; 22 x 14,5 (16 x 7,5); 23 retka. *Nasta'līq*, sitan, pisan tupim perom. Mastilo crno, slabog kvaliteta, na mnogim mjestima razljeveno. Papir bijel, deblji, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Povez kožni, odvojen od listova knjige.

Prepis završen 1100/1688. godine.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6280. R-5925

مجمع الضّمانات

MAĠMA' AḌ-ḌAMĀNĀT

Djelo o novčanim kaznama i naknadi u novcu. Napisao Ġānim b. Muḥammad al-Baġdādī al-Ḥanafī, um. 1030/1621. godine.

Kaḥḥala VIII, 37-38; Kairo, t, 110; Ḥ. Ḫ. II, 1602.

Početak (l. 1a):

أوّله: الحمد لله الذي منّ علينا بالفضل والعرفان....وبعد فيقول الفقير.. أبو مجد غانم بن محمّد البغدادي ان معرفة مسائل الضمانات.

Završetak (l. 313b):

آخره: ذلك حقًا للشرع وإنّما يجب الذي سجب حقا للشرع ردّ عين البوا. (!) إن كان قائمًا لا ردّ ضمانة هذه الجملة في المدانيات في الفقه.

L. 313; 21 x 15,5 (14,5 x 7); 25 redaka. *Ta'līq*, sitniji, čitak. Mastilo crno, samo istaknute riječi ili pisane mastilom crvene boje ili pak nadvučene crvenom linijom. Papir svjetložut, tanak, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Na marginama komentari teksta. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožn, sa preklopom. Korice sa vanjske strane obložene ukrasnim papirom.

Prepisao Isḥāq b. Muṣṭafā, poznat kao Jedžozade, krajem mjeseca rağaba, 1181/1670. godine.

تم إستنساخه بعون الله...علي يد العبد الضّعيف... إسحاق بن مصطفي الشّهير بباجو زاده... في أواخر رجب المرجّب في سنة إحدى وثمانين ومائة وألف في هجرة.

Na l. 1a naslov djela.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

6281. R-8591

Zbirka (مجموع), *2*

L. 108; 17,5 x 12 (13,5 x 7,5); 15 redaka. *Ta'līq*, krupan. Mastilo crno. Istaknute riječi pisane crvenim mastilom. Papir bijel i tamnobijel, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, sa kustodama.

Papir kartonski.

Na l. 1b unvan urađen u zlatnožutoj, plavoj i crvenoj boji, veoma lijep, sa floralnim motivima. Tekst na prve dvije stranice obrubljen sa širokom linijom znatnožute boje, ojačanom sa dvije tanke crve linije.

1. L. 1-61

الأحكام المرعيّة فى الأراضى الأميريّة

AL-AḤKĀM AL-MAR'IYYA FĪ AL-ARĀḌĪ AL-AMĪRIYYA

Zakon o posjedu i korištenju zemljišta erāḍī-mīrī. Sabrao i sastavio šayḫul-islām Aḥmad 'Ārif Ḥikmat, umro 1275/1858. godine.

Dobrača II, 1927; Ḏayl I, 37; Kairo t, 62.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله حمداً يوافى نعمه والصّلوة على من لا نبيّ بعده أمّا بعد فلمّا اشتبه بعض أحكام الأراضي كثر عنه السّؤال أردت أن أجمع ما عليه العمل من القوانين السّلطانية... وسمّيته بالأحكام المرعيّة...القانون السّلطاني ممالك محروسه شاهاره ده.

Završetak (l. 61a):

آخره: زيد طاپو ايله تصرفنك اولان قوريدن بعض كمسه لر... الجواب اولور هذا آهر ما اوردنا جمعه وترتيبه والحمد لله وحده وصلّى الله على سيّدنا محمّد وآله. كتبه الفقير أحمد عارف حكمت بن إبراهيم عصمه الحسيني عوملا بعفو مولاهما الغني.

Prepisao Muṣṭafā Muḥibbī b. al-Ḥāğğ Muḥammad, zamjenik kadije u Bögürdelenu (Šabcu), 23. zul-kadeta 1273/1856. godine (bilješka na l. 61a):

هذا آخر فراغ تحرير القانون الجديد المسمّى بالأحكام المرعيّة قد وقع فراغ تحرير هذه القانون الجديد عن يد أضعف الوري مصطفى محبّي بن الحاجّ محمّد النائب بقضاء بكوردلن في اليوم الثّالث والعشرين من شهر ذي القعدة الشّريفة لسنة ثلث وسبعين ومائتين وألف.

2. L. 62-108b

صورت خطّ همايون موجبنجه عمل اولنه قانوننامه أراضي

ṢŪRA ḤAṬṬ HUMĀYŪN MŪĞIBINĞA ŌLŪNA QĀNŪN NĀMA ARĀḌĪ

Zbirka zakona (Qānūna) o zemljišnom posjedu. Gornji nasalov je prema rukopisu.

Početak (l. 62b):

أوله: برنجي ماده ممالك در لتعليه اولان أراضي بش قسمدر. قسم أول أراضي مملوكه يعني بر وجه ملكيت تصرّف اولنان يرلر در.

Završetak (l. 108b):

آخره: خاتمة اشبو قانوننامه همايون اعلاني تاريخنده اعتبارا مرعي الاجرا اولوب...ومحال سائره اراضي ميريه وموقوفه يه دائر نظامات وقوانين عتيقة يه اعتبار قلنميه چقدر.

Prepisao Muṣṭafā Muḥibbī b. al-Ḥāǧǧ Muḥammad, al-Baligrādī, zamjenik kadije u Bögürdelenu (Šabcu), 1274/1857. godine.

Na l. 1a bilješka i pečat prepisivača i vlasnika rukopisa.

6282. R-5051

صورت خطّ همايون موجبنجه عمل اولنه قانوننامه أراضي

ṢŪRA ḪAṬṬ HUMĀYŪN MŪĞIBINĞA ŌLŪNA QĀNŪN NĀMA ARĀḌĪ

Isto kao 6281,2.

L. 30; 24 x 17 (18,5 x 8,5); 18 redaka. *Nasta'līq*, pisan tupim perom. Mastilo crno. Papir bijel, debeo, hrapav, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi sa kustodama.

Povez polukožni. Korice sa vanjske strane obložene ebro papirom.

Rukopis je prepisan iz primjerka koji je štampan 1274/1857. godine.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

6283. R-7246

أحكام شخصيّة ترجمه وشرحي

AḤKĀM ŠAḪṢIYYA TARĞAMA WA ŠARḤĪ

Djelo iz šeriatskog prava. Osnovno djelo na arapskom jeziku pod naslovom أحكام الشرعيّة في الأحوال الشخصيّة napisao Muḥammad Qadrī paša al-Miṣrī al-Ḥanafī, umro 1306/1888. godine.

Ḍayl I, 35.

Naš primjerak je prevod na turski jezik i komentar ovoga djela od nekog Ḥasan Riḍā, čija nam je biografija nepoznata.

Štampano u štampariji درسعادت u Istanbulu, 1310/1892. godine. Ovaj primjerak je prepisan iz štampanog djela.

Početak (l. 1b):

أوله: كتاب اوّل نكاح حقنده اولوب اون بابي شاملدر باب اول مقدمات نكاح بياننده در مسئله ١/ نكاح وعدتدن بولنان خاليه اولان خاتونك نكاحي طلب ايتمك جائزدر.

Završetak (l. 187b):

آخره: مسئله ٢٣٤/ذمتنده جهت نفقه دن ماعدا اولان الاجغندن طولايي صاته مديغي كبي مقدار نفقه دن زياده دخي صاته ماز إنتهي.

Strana 187; 21,5 x 17 (1 7 x 14); 17 redaka. *Ta'līq*, krupan, pisan vještom rukom. Mastilo sivo, papir bijel, deblji, glat. Listovi numerisani po stranicama.

Povez kartonski, čvrst, obložen impregriranim platnom crvene boje. Sa unutrašnje strane korice obložene ukrasnim papirom. Na str. 188 sadržaj djela.

Prepisao Murād b. al-Ḥāǧǧ 'Abdullāh Prijepoljak, Šećeragić, kadija u Štipu (Makedonija), 1354/1935. godine.

U rukopisu drugačiji naslov أحكام شرعيّه ترجمسي وشرحي. Držimo da je ispravniji naslov u štampanom primjerku, za koji smo se i opredijelili.

Poklonio prepisivač djela Murat Šećeragić.

BOSANSKI

6284. R-8258

المحاكم الشّرعيّة
AL-MAḤĀKIM AŠ-ŠAR'IYYA

Šeriatsko sudstvo. Na bosanskom jeziku, latinicom, napisao Muḥammad Tūfo.

Početak (l. 1a):

Šeriatsko pravo وإذا حكمتم بين النّاس أن تحكموا بالعدل. Kada budete svijetu sudili, da sudite pravo.

Završetak (l. 9b):

آخره: وأعلم أن القضاء من الله بمكانه ليس به شيئ من الأحكام.

L. 9; 24 x 19,5, tekst bez margina, 23 retka. *Ta'līq*, krupan. Tekst pisan grafitnom olovkom u svesku sa širokim linija. Tekst je s apuno citata arapskog teksta.

Na kraju 7 praznih lista. Ka kraju hemijskom olovkom napisano: Pisao Muhamed Tufo, po čemu zaključujemo da je rukopis autograf.

Tekst je pisan u formi bilježaka bez sređenog početka, hamdele i uobičajenog rasporeda građe.

Poklon Sehija hanume Tufo.

6285. R-8259

مجلّه أحكام الشّرعيّة
MAĞALLA AḤKĀM AŠ-ŠAR'IYYA

Prijevod osmanskog građanskog zakona na bosanski jezik, latinica.

Početak (l. 1a):

Medžela (Uvod), sadrži dva govora. Govor I O definiciji i podjeli pravničke nauke.

Završetak (l. 541a):

Čl. 1851. Ako bi neko riješio neku razmiricu između dvojice, a nije postavljen obranikom, pa bi obadvije strane poslije pristale na to i njegovu bi rješidbu odobrile, presuda će mu biti ovršljiva (vidi čl. 1451).

L. 274 (20,5 x 17 (18 x 13,5); 20 redaka. Papir bijel, bez linija, tanji, glat. Mastilo crno, pisano ispisanim rukopisom. Pojedini dijelovi teksta podvučeni linijama crvene boje.

Povez kartonski, deblji, čvrst. Sa unutrašnje strane korice obložene ukrasnim papirom.

Na l listovima 274b-277 sadržaj djela.

Listovi su paginirani po stranicama, originalnom numeracijom. Ukupno ima 547 strana.

Ovaj zakonik je štampan u dva dijela u Sarajevu u štampariji Daniela A. Kajona 1906. godine.

Na štampanom primjerku koji je u Biblioteku došao u sklopu biblioteke Muhameda Hadžijahića, njgovom rukom pisana bilješka da je *Medžellu* s turskog na naš jezik preveo Škaljo (po M. Semizu).

Prepisao Aurel Kudrna, sudbeni prislušnik, kako se sam potpisao na prvom zaštitnom listu, u Donjoj Tuzli, 8. 10. 1904. godine. (bilješka na str. 547).

Na kraju 51 list prazan.

POSTUPAK PRED ŠERIJATSKIM SUDOVIMA (ĀDĀB AL-QĀḌĪ)

ARAPSKI

6286. R-7597

Zbirka (مجموع), 2

L. 221; 20,5 x 14,5 (15 x 8); 15-21 redak. *Ta'līq*, krupan, čitak. Mastilo crno, istaknute riječi pisane mastilom crvene boje. Papir svjetložut, tanji, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez kožni, oštećen na hrbatu i odvojen od knjige. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

1. L. 1-115b

معين القضاة

MU'ĪN AL-QUḌĀT

Pomoć kadijama. Zbirka šerijatskih rješenja raznih pitanja sa kojima su se kadije sretale u svome radu. Na arapskom jeziku napisao Muḥammad b. Sulaymān, čija nam biografija nije poznata.

Ḥ Ḫ II, 1745-6; Čayhan I, 403; az-Ẓahiriyya II, 186-187.

Početak (l. 1b):

أوله: وبه نستعين الحمد لله الّذي جعل العلوم الشّرعيّة مدارمصالح الخواصّ...فأردت أن أجمع من كتب الفتاوى المسائل المهمّات...وسمّيته بمعين القضاة.

Završetak (115b):

آخره: فهو فى حكم مرض الموت عند عامّة المشايخ من بخاري ومشايخ.... على أن في حكم لم يصحّ قال الفقيه كون صاحب الفراش لا يعتبر بل العبرة للغلبة تمّت الكتاب بعون الله.

Na zaštitnim listovima 1-6 na početku, sadržaj djela.

Prepisao Eyyub, 1075/1664. godine.

Vlasnik Mula Šefik Sejfić (سيفى زاده), 1250/1834. godine.

Listovi 116-118, 121-123 prazni.

Na l. 119-120 sadržaj slijedećeg djela.

2. L. 124- 221

فتاوى الزّينيّة

FATĀWĀ AZ-ZAYNIYYA

Isto kao br. 6248,2.

Početak ovdje (l. 124b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين والصّلوة على خير خلقه وآله وصحبه أجمعين. وبعد فهذه أسئلة أجاب عنها....مولانا والدى الشّيخ الشّهير نسبته بابن نجيم الحنفي ....سئل فى عرق الحمار والبغل إذا أصاب الثوب هل يغسل.

Završetak (l. 221a):

آخره: اجاب ان كانت على خصم خاضر كوصي تسمع ويجوز الحكم بها والافلا والله تعالى أعلم بالصّواب.

Prepisao Eyyub, 1075/1664. godine:

وكان الفراغ من كتابة الفتاوى على يد الفقير أيّوب المحتاج إلى رحمة ربّه اللّطيف... لسنة خمس وسبعين وألف.

Vlasnik Monlā Šafīq Sayfo zāde, 1250/1834. godine.

Iz Odbora IZ-e Travnik.

TURSKI

6287. R-8466

بضاعة الحكّام في إحكام الأحكام

BIḌĀ'A AL-ḤUKKĀM FĪ IḤKĀM AL-AḤKĀM

Djelo o postupku šeriatskih sudova, na turskom jeziku. To su, ustvari, obrasci za pisanje različitih sudskih rješenja. Napisao Muḥammad b. Muṣṭafā b. Maḥmūd Ḥāğibzāde al-Istanbūlī, umro 1100/1688. godine.

Isto kao br. 8260.

Dobrača II, 1879,5, 1934-1938; Ḍayl I, 185; OM II, 301; Karatay, 318; Čayhān II, 750.

Početak (l. 1b):

أوّله: فتح أبواب مرادات ايلين خالق الكون صد حمد وسپاس هم رسولنه... بعد ذلك اشبو فقير كم...حاجيب زاده ديمكله معروف محمّد بن مصطفى بن محمود الاستانبولي

Završetak (l. 160a):

آخره: عرضحال صورتدر...نظم...المنة الله تعالى بيك طقصان ايكي ذي الحجه سي غرسنده ياضي دجي تمام اولدي عون حقله حمدا فحمدا ثم حمدا... اشبو بضاعة الحكام اسمي ايله مسمى اولان جمعيتمزدن طالبسني مستفيد ايله امين بحرمة سيد المرسلين.

L. 160: 27,5 x 18 (20,5 x 10,5); 23 retka. *Ta'līq*, krupniji, čitak. Mastilo crno, slabijeg kvaliteta, porozno na dodir sa vlagom, na mjestima razljeveno. Naslovi poglavlja pisani crvenim mastilom. Papir svjetložut, tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Listovi zahvaćeni vlagom, neki oštećeni.

Povez kožni sa utisnutim rozetama floralnih motiva na sredini korica i preklopu. Djelimično oštećen na hrbatu.

Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na zaštitnom listu 1b na kraju rukopisa oporuka nekog Aḥmada b. Aḥmada iz Ankare.

Vlasnik 'Alī Sam'ī.

Iz zaostavštine Šefket efendije Kurta, muftije iz Tuzle. Za Biblioteku poklonili njegovi nasljednici 1963. godine.

6288. R-8533

بضاعة الحكّام في إحكام الأحكام

BIḌĀ'A AL-ḤUKKĀM FĪ IḤKĀM AL-AḤKĀM

Isto kao 6287.

L:177; 20 x 13,5 (14,5 x 7,5); 23 retka. *Ta'līq*. Mastilo crno. Naslovi poglavlja i istaknute riječi pisani crvenim mastilom. Papir tamnobijel,

tanak, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa tanjom linijom crvene boje. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom.

Povez kožni, oštećen na hrbatu.

Prepisao Yūsuf b. Muṣṭafā b. ʿAbdullah u Erzurumu (Turska).

6289. R-8260

بضاعة الحكّام في إحكام الأحكام

BIḌĀʿA AL-ḤUKKĀM FĪ IḤKĀM AL-AḤKĀM

Isto kao br. 6287.

Nepotpuno na početku.

Početak ovdje (l. 1a):

ناقص في أوّله. أوّل الموجود: في المسليمين والسّابع تحكم بكتاب قاض إذا ورد عليه في مصر كان او في رستاق في قول الشّيخ وفي قول الفقهاء لا يعمل في قاضي الرّستاق.

Završetak (l. 160a):

آخره: عرضحال صورتدر... نفقه واجب اولان سي كمسنه لر ايله إلى اخر العمر خير دعا لر ضميمه، اوراد صبح وشامز اوله سي او مقردر باقي ازره فرمان وحمتلو سلطانم حضرتلرنيكدر العبد الدّاعي له وله العلية محمّد القاضي فلان سابقا.

L. 160; 21 x 14,5 (15,5 x 7); 23 retka. *Taʿlīq*, lijepo složen, pisan vještom rukom. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Papir tamnobijele boje, deblji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla. Tekst uokviren sa debljom linijom crvene boje. Na marginama ima nešto komentara, pisani naknadno. Listovi sa kustodama i originalnom folijacijom. Na mjestima zahvaćeni vlagom.

Povez kožni, ukrašen sa floralnim motivima sa vanjske strane korica. Nema podataka o prepisivaču, godini ni mjestu prepisa.

Na listu jedan naslov صك حاجب زاده.

Na zaštitnom listu na početku rukopisa bilješka na turskom jeziku iz iste oblasti kao i djelo.

6290. R-6015

Zbirka (مجموع)*, 2*

L. 59; 23 x 15,5 (15,5 x 8); 23 retka. *Taʿlīq*, sitan, lijepo složen. Mastilo crno, naslovi poglavlja pisani mastilom crvene boje. Pojedine riječi nadvučene crvenom linijom. Papir bijel, tanji, glat, sa vodenim znakom, evropskog porijekla.

Povez polukožni, sa preklopom. Sa vanjske strane korice obložene ukrasnim papirom.

1. L. 1b-45b

هدية القضاة

HADIYYA AL-QUḌĀT

Zbirka iz sudske prakse koju je sastavio Ḫalīl an-Niyāzī, čija nam je biografija nepoznata, radeći u sudu Dāwūd paša u Istanbulu, kao uputu kadijama za uspješno obavljanje te dužnosti.

Na l. 1. a naslov djela هدية القضاة.

U nama dostupnim izvorima ne nalazimo djelo pod ovim naslovom, niti pak neke više informacije o sastavljaču, izuzev onoga što je sam rekao u uvodu knjige.

Istina, ovo djelo, je, u nešto proširenoj formi, litografisano u Istanbulu, bez godine izdanja.

Početak (l. 1b):

أوّله: الحمد لله ربّ العالمين. والصّلوة والسّلام علي سيّدنا محمّد صاحب الشّريعة والدّين. وعلى آله وصحبه أجمعين أمّا بعد بو عبد قليل البضاعة سيّد خليل نيازي قسطنطنية العلية صانهاالله تعالى عن البليه ده داود پاشا محكمه سنده من غير إستحقاق ايكنجي كتابت خدمتيله .

Završetak (l. 45b):

آخره: إذا كان عمدا و لو كان خطأً غسل و يصلّي عليه اتّفاقاً و في المنتقي من قتل ظالماً يغسل و يصلّي عليه لأنّه مساع بالفساد و مظلوما لا يغسل و يصلّي عليه شرح مجمع اقتص يغسل و يصلّي عليه و الشهيد لا يغسل و يصلّي عليه والباقي لا ولامنية من مؤيّد زاده في المسائل المتعلّقة بالسرقة.

2. L. 46b-59b

فرائض الاجماليّة

FARĀʾIḌ AL-IĞMĀLIYYA

Prijevod djela *Farāʾiḍ al-iğmāliyya* (vidi br. 6224), od nepoznatog prevodioca.

Početak (l. 46b):

أوله: ميتكه تركه سنه متعلّق ايدن حقوق مرتبه دورتدر.

Završetak (l. 59b):

آخره: ومن لا يرد عليه مسئله لرنده اولان قواعدات استاذدن كورمكه محتاج اولوب بالكز تحرير ايله قابل بيان اولمديغي اجلدن بوقدر ايله اكتفا اولندي.

Cijelu zbirku prepisao nepoznati prepisivač, 1251/1835. godine.

Iz kolekcije Osmana Asafa Sokolovića iz Sarajeva.

INDEKSI

INDEKS NASLOVA

ج

ح

خ

د

ر

INDEKS NASLOVA U TRANSKRIPCIJI

A, Ā ‘A

B

D

N

Q

R

S, Ṣ

Š

T

U, 'U

W

Z

INDEKS AUTORA

A, 'Ā

B

Č

D

INDEKS PREPISIVAČA

A, Ā, ʻA

INDEKS BIVŠIH VLASNIKA I VAKIFA

INDEKS MJESTA

KONGRUENCIJA BROJEVA I

R-1953	6236	R-4600	6247	R-5056	6015	R-5525	6124
R-1967	5907	R-4606	5904	R-5102	6128	R-5528	5990
R-2815	6027	R-4609	5887	R-5118	6052	R-5566	6119
R-3253	6260	R-4636	6127	R-5140	5821	R-5567	5982
R-3593	5825	R-4695	6020	R-5146	6253	R-5592	5896
R-4401	6104	R-4696	6215	R-5178	6223	R-5607	5987
R-4402	6210	R-4697	6019	R-5187	6193	R-5608	6272
R-4414	6203	R-4701	6081	R-5203	6230	R-5632	6176
R-4454	5886	R-4717	5830	R-5229	6257	R-5634	6279
R-4455	5849	R-4760	6194	R-5232	5983	R-5651	6153
R-4461	5841	R-4772	6271	R-5236	6264	R-5680	5898
R-4464	6147	R-4779	5893	R-5242	6198	R-5686	5839
R-4466	6158	R-4789	5859	R-5253	6262	R-5706	5834
R-4470	6163	R-4797	6060	R-5258	6221	R-5715	5870
R-4478	5838	R-4808	6191	R-5261	6129	R-5766	6012
R-4479	6270	R-4828	6182	R-5266	5872	R-5826	6254
R-4482	6169	R-4829	5826	R-5276	6113	R-5899	5810
R-4491	6201	R-4839	6142	R-5300	5869	R-5900	6268
R-4500	6154	R-4855	6016	R-5315	6269	R-5913	5840
R-4503	6184	R-4865	6021	R-5348	6212	R-5916	6243
R-4504	5908	R-4884	5858	R-5362	5913	R-5921	6057
R-4505	6032	R-4892	5844	R-5387	5897	R-5925	6280
R-4577	6167	R-4933	5900	R-5399	6085	R-5926	5822
R-4580	6166	R-4934	6043	R-5401	6217	R-5958	6276
R-4589	6084	R-4941	5976	R-5411	6207	R-5960	5812
R-4591	5809	R-5018	5820	R-5429	6232	R-5961	6273
R-4594	5813	R-5039	5891	R-5446	6199	R-5965	6251
R-4597	6157	R-5042	5980	R-5476	6196	R-5968	6177
R-4598	5831	R-5051	6282	R-5515	5946	R-5976	5984

R-5988	6066	R-6379	6108	R-6626	6040	R-7207	5968
R-5999	5827	R-6381	6101	R-6628	6186	R-7232	5988
R-6015	6290	R-6389	6162	R-6636	5875	R-7239	6258
R-6016	6069	R-6400	6132	R-6638	6244	R-7246	6283
R-6025	6259	R-6408	5829	R-6657	6255	R-7250	5923
R-6027	6277	R-6417	6130	R-6658	6028	R-7263	6076
R-6031	6151	R-6418	6106	R-6688	6062	R-7274	5969
R-6041	5894	R-6419	5868	R-6692	6123	R-7280	6023
R-6049	5833	R-6421	6231	R-6703	6150	R-7284	6031
R-6051	5867	R-6422	6134	R-6715	6087	R-7338	5905
R-6083	6110	R-6430	5828	R-6734	6093	R-7342	5937
R-6084	6149	R-6439	6109	R-6752	5890	R-7346	6188
R-6102	6229	R-6440	6098	R-6793	6112	R-7359	5931
R-6103	6250	R-6441	6137	R-6908	6214	R-7363	5939
R-6118	6159	R-6443	6156	R-6915	6218	R-7380	6026
R-6124	5855	R-6445	6096	R-6918	6033	R-7384	6175
R-6140	5914	R-6446	5865	R-6925	5925	R-7387	5955
R-6145	6039	R-6447	5866	R-6931	6222	R-7390	5945
R-6167	5943	R-6448	6121	R-6934	6146	R-7391	6126
R-6172	6070	R-6449	6180	R-6981	6138	R-7395	5929
R-6188	6266	R-6456	6116	R-6996	6143	R-7422	5960
R-6190	6005	R-6464	6114	R-7013	6205	R-7429	6080
R-6221	6036	R-6465	6115	R-7036	5811	R-7433	5949
R-6225	6252	R-6490	6216	R-7051	6181	R-7579	6286
R-6230	5910	R-6492	6200	R-7055	6111	R-7591	6075
R-6233	6178	R-6497	6274	R-7060	6160	R-7600	5845
R-6238	5884	R-6507	6225	R-7087	5974	R-7603	6145
R-6253	6061	R-6509	6240	R-7088	6117	R-7611	6170
R-6266	6265	R-6515	6220	R-7090	5979	R-7636	6010
R-6269	6071	R-6519	6179	R-7102	5973	R-7644	5848
R-6338	5906	R-6553	6059	R-7111	6197	R-7652	5912
R-6342	5853	R-6593	6136	R-7120	5959	R-7653	5901
R-6348	5871	R-6602	6053	R-7144	5953	R-7660	6192
R-6354	6211	R-6610	6267	R-7167	6065	R-7674	5951
R-6362	6228	R-6614	6263	R-7168	5938	R-7680	6049
R-6368	5889	R-6618	6107	R-7199	5936	R-7698	5932

R-7713	6189	R-8191	6233	R-8284	6041	R-8338	6035
R-7729	6187	R-8223	6227	R-8285	5994	R-8339	6007
R-7731	6171	R-8224	6224	R-8286	5989	R-8340	5975
R-7767	6141	R-8225	6226	R-8287	6056	R-8341	6034
R-7770	6017	R-8226	6235	R-8288	6135	R-8342	6002
R-7785	6072	R-8227	6219	R-8289	6077	R-8343	5883
R-7818	6144	R-8228	6245	R-8290	6083	R-8344	5818
R-7824	6161	R-8229	6249	R-8291	5911	R-8349	5817
R-7825	6140	R-8230	6237	R-8292	6118	R-8350	5930
R-7826	6148	R-8231	6183	R-8295	5861	R-8352	5854
R-7827	6173	R-8245	6261	R-8297	6018	R-8355	5981
R-7866	6122	R-8246	6241	R-8301	5850	R-8356	5948
R-7902	6090	R-8247	6242	R-8302	5835	R-8359	5874
R-7903	6091	R-8248	6209	R-8308	5862	R-8364	6120
R-7904	6092	R-8249	6202	R-8309	5843	R-8414	6051
R-7920	6165	R-8250	6195	R-8312	5942	R-8418	5815
R-7921	6172	R-8251	6185	R-8315	6055	R-8424	6003
R-7922	6174	R-8252	6190	R-8316	5860	R-8425	6009
R-7949	6095	R-8253	6248	R-8320	6206	R-8426	6004
R-7950	6086	R-8254	6234	R-8321	6047	R-8427	5895
R-7951	6088	R-8255	5903	R-8322	6064	R-8428	6082
R-7952	6089	R-8256	6239	R-8323	5876	R-8429	5846
R-8011	6204	R-8257	6278	R-8324	5986	R-8430	5977
R-8012	6099	R-8258	6284	R-8325	5852	R-8431	5837
R-8013	6100	R-8259	6285	R-8326	6058	R-8432	6079
R-8085	6103	R-8260	6289	R-8327	6001	R-8433	5873
R-8086	6094	R-8274	5909	R-8328	6044	R-8434	6029
R-8112	6168	R-8275	5899	R-8329	5944	R-8435	6030
R-8156	6105	R-8276	5941	R-8330	5851	R-8437	5816
R-8157	6208	R-8277	6011	R-8331	5998	R-8438	5863
R-8173	6125	R-8278	6025	R-8332	6073	R-8439	5864
R-8174	6102	R-8279	6048	R-8333	6024	R-8443	6139
R-8175	6152	R-8280	6014	R-8334	5836	R-8453	6155
R-8176	6164	R-8281	5992	R-8335	6067	R-8454	5832
R-8187	6238	R-8282	6000	R-8336	5882	R-8466	6287
R-8190	6246	R-8283	5999	R-8337	5814	R-8471	6097

R-8475	6133	R-8591	6281	R-8637	5940	R-8656	5996
R-8481	6131	R-8593	5958	R-8638	5926	R-8657	5997
R-8484	5847	R-8620	6256	R-8639	5920	R-8658	5965
R-8493	5957	R-8621	6038	R-8640	5928	R-8659	6006
R-8511	5950	R-8622	6042	R-8641	5919	R-8660	5878
R-8533	6288	R-8623	6213	R-8642	5933	R-8661	5877
R-8534	5842	R-8624	5902	R-8643	5934	R-8662	5857
R-8537	6037	R-8625	6054	R-8644	5921	R-8663	5880
R-8541	5966	R-8626	6050	R-8645	5922	R-8664	5888
R-8550	5947	R-8627	5879	R-8646	5924	R-8665	6078
R-8551	5970	R-8628	5881	R-8647	5935	R-8667	6022
R-8552	5956	R-8629	5823	R-8648	5967	R-8668	5892
R-8554	5985	R-8630	5824	R-8649	5952	R-8669	6275
R-8556	5856	R-8631	6008	R-8650	5954	R-8670	6045
R-8571	5995	R-8632	5972	R-8651	5978	R-8671	6063
R-8573	5963	R-8633	5927	R-8652	5971	R-8672	6013
R-8578	5961	R-8634	5917	R-8653	5962	R-8673	6046
R-8582	5964	R-8635	5918	R-8654	5993	R-8674	5885
R-8585	5915	R-8636	5916	R-8655	5991	R-8675	6068
R-8589	5819					R-8676	6074

KONGRUENCIJA BROJEVA II

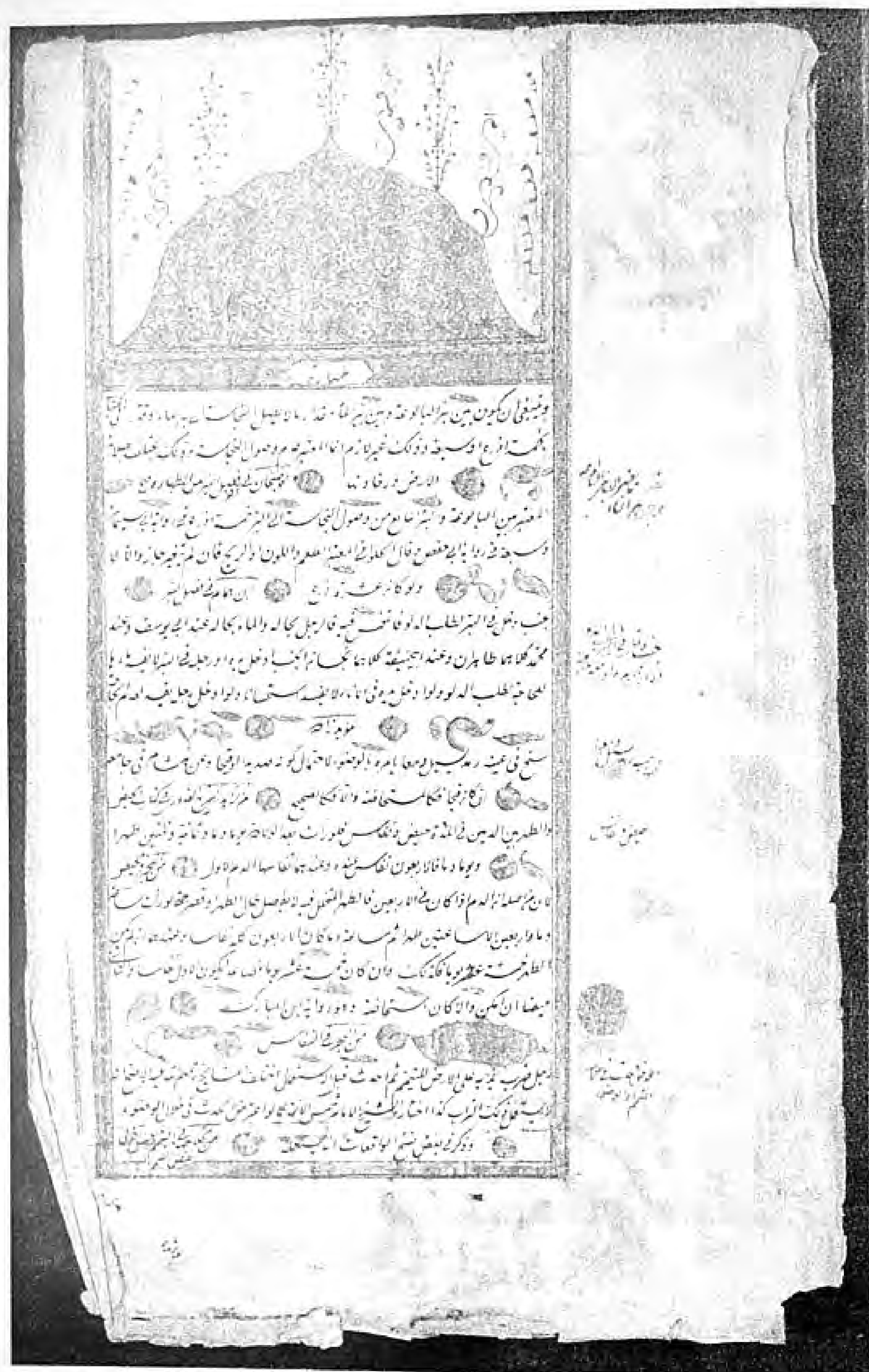
5809	R-4591	5838	R-4478	5867	R-6051	5896	R-5592
5810	R-5899	5839	R-5686	5868	R-6419	5897	R-5387
5811	R-7036	5840	R-5913	5869	R-5300	5898	R-5680
5812	R-5960	5841	R-4461	5870	R-5715	5899	R-8275
5813	R-4594	5842	R-8534	5871	R-6348	5900	R-4933
5814	R-8337	5843	R-8309	5872	R-5266	5901	R-7653
5815	R-8418	5844	R-4892	5873	R-8433	5902	R-8624
5816	R-8437	5845	R-7600	5874	R-8359	5903	R-8255
5817	R-8349	5846	R-8429	5875	R-6636	5904	R-4606
5818	R-8344	5847	R-8484	5876	R-8323	5905	R-7338
5819	R-8589	5848	R-7644	5877	R-8661	5906	R-6338
5820	R-5018	5849	R-4455	5878	R-8660	5907	R-1967
5821	R-5140	5850	R-8301	5879	R-8627	5908	R-4504
5822	R-5926	5851	R-8330	5880	R-8663	5909	R-8274
5823	R-8629	5852	R-8325	5881	R-8628	5910	R-6230
5824	R-8630	5853	R-6342	5882	R-8336	5911	R-8291
5825	R-3593	5854	R-8352	5883	R-8343	5912	R-7652
5826	R-4829	5855	R-6124	5884	R-6238	5913	R-5362
5827	R-5999	5856	R-8556	5885	R-8674	5914	R-6140
5828	R-6430	5857	R-8662	5886	R-4454	5915	R-8585
5829	R-6408	5858	R-4884	5887	R-4609	5916	R-8636
5830	R-4717	5859	R-4789	5888	R-8664	5917	R-8634
5831	R-4598	5860	R-8316	5889	R-6368	5918	R-8635
5832	R-8454	5861	R-8295	5890	R-6752	5919	R-8641
5833	R-6049	5862	R-8308	5891	R-5039	5920	R-8639
5834	R-5706	5863	R-8438	5892	R-8668	5921	R-8644
5835	R-8302	5864	R-8439	5893	R-4779	5922	R-8645
5836	R-8334	5865	R-6446	5894	R-6041	5923	R-7250
5837	R-8431	5866	R-6447	5895	R-8427	5924	R-8646

5925	R-6925	5961	R-8578	5997	R-8657	6033	R-6918
5926	R-8638	5962	R-8653	5998	R-8331	6034	R-8341
5927	R-8633	5963	R-8573	5999	R-8283	6035	R-8338
5928	R-8640	5964	R-8582	6000	R-8282	6036	R-6221
5929	R-7395	5965	R-8658	6001	R-8327	6037	R-8537
5930	R-8350	5966	R-8541	6002	R-8342	6038	R-8621
5931	R-7359	5967	R-8648	6003	R-8424	6039	R-6145
5932	R-7698	5968	R-7207	6004	R-8426	6040	R-6626
5933	R-8642	5969	R-7274	6005	R-6190	6041	R-8284
5934	R-8643	5970	R-8551	6006	R-8659	6042	R-8622
5935	R-8647	5971	R-8652	6007	R-8339	6043	R-4934
5936	R-7199	5972	R-8632	6008	R-8631	6044	R-8328
5937	R-7342	5973	R-7102	6009	R-8425	6045	R-8670
5938	R-7168	5974	R-7087	6010	R-7636	6046	R-8673
5939	R-7363	5975	R-8340	6011	R-8277	6047	R-8321
5940	R-8637	5976	R-4941	6012	R-5766	6048	R-8279
5941	R-8276	5977	R-8430	6013	R-8672	6049	R-7680
5942	R-8312	5978	R-8651	6014	R-8280	6050	R-8626
5943	R-6167	5979	R-7090	6015	R-5056	6051	R-8414
5944	R-8329	5980	R-5042	6016	R-4855	6052	R-5118
5945	R-7390	5981	R-8355	6017	R-7770	6053	R-6602
5946	R-5515	5982	R-5567	6018	R-8297	6054	R-8625
5947	R-8550	5983	R-5232	6019	R-4697	6055	R-8315
5948	R-8356	5984	R-5976	6020	R-4695	6056	R-8287
5949	R-7433	5985	R-8554	6021	R-4865	6057	R-5921
5950	R-8511	5986	R-8324	6022	R-8667	6058	R-8326
5951	R-7674	5987	R-5607	6023	R-7280	6059	R-6553
5952	R-8649	5988	R-7232	6024	R-8333	6060	R-4797
5953	R-7144	5989	R-8286	6025	R-8278	6061	R-6253
5954	R-8650	5990	R-5528	6026	R-7380	6062	R-6688
5955	R-7387	5991	R-8655	6027	R-2815	6063	R-8671
5956	R-8552	5992	R-8281	6028	R-6658	6064	R-8322
5957	R-8493	5993	R-8654	6029	R-8434	6065	R-7167
5958	R-8593	5994	R-8285	6030	R-8435	6066	R-5988
5959	R-7120	5995	R-8571	6031	R-7284	6067	R-8335
5960	R-7422	5996	R-8656	6032	R-4505	6068	R-8675

6069	R-6016	6105	R-8156	6141	R-7767	6177	R-5968
6070	R-6172	6106	R-6418	6142	R-4839	6178	R-6233
6071	R-6269	6107	R-6618	6143	R-6996	6179	R-6519
6072	R-7785	6108	R-6379	6144	R-7818	6180	R-6449
6073	R-8332	6109	R-6439	6145	R-7603	6181	R-7051
6074	R-8676	6110	R-6083	6146	R-6934	6182	R-4828
6075	R-7591	6111	R-7055	6147	R-4464	6183	R-8231
6076	R-7263	6112	R-6793	6148	R-7826	6184	R-4503
6077	R-8289	6113	R-5276	6149	R-6084	6185	R-8251
6078	R-8665	6114	R-6464	6150	R-6703	6186	R-6628
6079	R-8432	6115	R-6465	6151	R-6031	6187	R-7729
6080	R-7429	6116	R-6456	6152	R-8175	6188	R-7346
6081	R-4701	6117	R-7088	6153	R-5651	6189	R-7713
6082	R-8428	6118	R-8292	6154	R-4500	6190	R-8252
6083	R-8290	6119	R-5566	6155	R-8453	6191	R-4808
6084	R-4589	6120	R-8364	6156	R-6443	6192	R-7660
6085	R-5399	6121	R-6448	6157	R-4597	6193	R-5187
6086	R-7950	6122	R-7866	6158	R-4466	6194	R-4760
6087	R-6715	6123	R-6692	6159	R-6118	6195	R-8250
6088	R-7951	6124	R-5525	6160	R-7060	6196	R-5476
6089	R-7952	6125	R-8173	6161	R-7824	6197	R-7111
6090	R-7902	6126	R-7391	6162	R-6389	6198	R-5242
6091	R-7903	6127	R-4636	6163	R-4470	6199	R-5446
6092	R-7904	6128	R-5102	6164	R-8176	6200	R-6492
6093	R-6734	6129	R-5261	6165	R-7920	6201	R-4491
6094	R-8086	6130	R-6417	6166	R-4580	6202	R-8249
6095	R-7949	6131	R-8481	6167	R-4577	6203	R-4414
6096	R-6445	6132	R-6400	6168	R-8112	6204	R-8011
6097	R-8471	6133	R-8475	6169	R-4482	6205	R-7013
6098	R-6440	6134	R-6422	6170	R-7611	6206	R-8320
6099	R-8012	6135	R-8288	6171	R-7731	6207	R-5411
6100	R-8013	6136	R-6593	6172	R-7921	6208	R-8157
6101	R-6381	6137	R-6441	6173	R-7827	6209	R-8248
6102	R-8174	6138	R-6981	6174	R-7922	6210	R-4402
6103	R-8085	6139	R-8443	6175	R-7384	6211	R-6354
6104	R-4401	6140	R-7825	6176	R-5632	6212	R-5348

6213	R-8623	6233	R-8191	6252	R-6225	6271	R-4772
6214	R-6908	6234	R-8254	6253	R-5146	6272	R-5608
6215	R-4696	6235	R-8226	6254	R-5826	6273	R-5961
6216	R-6490	6236	R-1953	6255	R-6657	6274	R-6497
6217	R-5401	6237	R-8230	6256	R-8620	6275	R-8669
6218	R-6915	6238	R-8187	6257	R-5229	6276	R-5958
6219	R-8227	6239	R-8256	6258	R-7239	6277	R-6027
6220	R-6515	6240	R-6509	6259	R-6025	6278	R-8257
6221	R-5258	6241	R-8246	6260	R-3253	6279	R-5634
6222	R-6931	6242	R-8247	6261	R-8245	6280	R-5925
6223	R-5178	6243	R-5916	6262	R-5253	6281	R-8591
6224	R-8224	6244	R-6638	6263	R-6614	6282	R-5051
6225	R-6507	6245	R-8228	6264	R-5236	6283	R-7246
6226	R-8225	6246	R-8190	6265	R-6266	6284	R-8258
6227	R-8223	6247	R-4600	6266	R-6188	6285	R-8259
6228	R-6362	6248	R-8253	6267	R-6610	6286	R-7579
6229	R-6102	6249	R-8229	6268	R-5900	6287	R-8466
6230	R-5203	6250	R-6103	6269	R-5315	6288	R-8533
6231	R-6421	6251	R-5965	6270	R-4479	6289	R-8260
6232	R-5429					6290	R-6015

PRILOZI

Naslovna strana djela FATĀWĀ ṢUN'ULLAH EFENDĪ. Napisao Ṣun'ullah efendi. Mustafā b. Ġa'far al-'Imādī Šayḫ Islām ar-Rūmī, um. 1022/1613. godine: R-6439).

لا يوقف بل يرثان شيئاً واختار القاضي ابو الطيب ﴿م﴾ فان كان لامه لها ثلثة
اولاد فقال احدها اي ولدي وعين في الاوسط منهم وذكر انه استولدها في ملكه
فما يثبت للصغير حرمة الاستيلاد فيه وجهان احدهما انه يثبت والثاني لا يثبت
وان عين في الاكبر وانه استولدها في ملكه فهل يلحقه الاوسط والاصغر
فيه وجهان احدهما انهما يلحقان به ويرثان والثاني لا يلحقان به فعلى هذا هل يكونان
في حكم ام ولد فيه وجهان وان عين في الاوسط فالاكبر على الرق وفي الاصغر
وجهان وان لم يبين صفة الاستيلاد ولا بين الوارث فقال نصير ام ولد فيه وجهان
احدهما تصير ام ولد اعتباراً بالظاهر وان لم تبين ولا بين الوارث ولم يكن قافة فانه تقرع
بينهم بسبب الحرية واما الميراث فقد حكينا ان المزني قال يوقف وعين ثم قال لا
يوقف واختلف عن المزني فحكي عنه انه قال يدفع الى الابن المعروف النسب النصف
الباقي ويوقف النصف الاخر وحكي عنه انه قال يدفع الى المعروف النسب الربع والى
الصغير الربع ويوقف النصف وليس بشيء ﴿م﴾ اذا كان له امة لها ولد فاقر
بنسبه ولم يبين جهة استيلاده وادعت الامة الحبل في ملكه منه وكذبها
الورثة ففيه وجهان احدهما ان القول قول الورثة مع يمينهم على نفي العلم والثاني ان
القول قول الامة ذكره في الحاوي ﴿م﴾ اذا اقر احد الابنين بدين على
ابيه وانكر الاخر لزمه في نصيبه ما يخصه في اصح القولين والثاني يلزمه قضاء
جميع الدين من حصته وهو قول ابي حنيفة رحمه الله

تم الكتاب بحمد الله ومنه وحسن توفيقه وكان الفراغ منه
ثاني عشر شوال من سنة خمس ثمانين وخمسمائه فلا ايه نقلت هذه
النسخة من نسخة عليها مكتوب ____ نقلت هذا

Posljednja strana djela ḤULYA AL-'ULAMĀ' FI IHTILAF MAḎAHIB AL-FUQAHA (Prepisao 'Abdusselām b. Muġāhid an-Nabrawī. 12 ševvala 585/1189. godine: R-6430).

الحمد لله خالق الارواح والاجسام وجاعل

قال رضي الله عنه

Naslovna strana djela KITĀB AL-ḤULĀṢA (aw) KITĀB ḤULĀṢA AL-FATĀWĀ. (Prepisao Muṣṭafā b. Aḥmad, početkom zul-hidžeta 862/1457. godine; R-6715).

Posljednja strana djela ḌAW' AS-SIRĀĞ. (Prepisao Idris b. 'Abdullāh b. 'Abdulḫāliq 703/1303. godine; R-8011).

Naslovna strana djela MULTAQA AL-ABḤUR. Napisao Ibrāhīm b. Muḥammad b. Ibrāhīm al-Ḥalabī al-Ḥanafī, umro 956/1549. godine; R-8359.

Posljednja stranica djela AḤKĀM AL-ḤUNTĀ. (Prepisao Aḥmad b. Aḥmad b. ʿAlī al-ʿUmarī, 708/1308. godine; R-4828).

Naslovna strana djela NATĀ'IĠ AL-AFKĀR(ḤAŠIYA 'AZMĪ ZĀDE 'ALĀ ŠARḤ AL-MANĀR LI'BN MALIK). (Prepisao Muṣṭafā b. Yūsuf al-Mostārī. Šejh Yūyō 26. redžeba 1096/1684. godine: R-4594).

Naslovna strana djela FATĀWĀ YAḤYĀ EFENDĪ MINQĀRĪ ZĀDE (AW) FATĀWĀ 'AṬĀ'IYYA. (Prepisao 'Abdulgafūr b. as-Sayyid 'Alī Ḥāfiz aš-Šayḫ poznat kao al-Qurā' al-Ġalibōlī 11. rağaba 1151/1738. godine: R-7825).

Posljednja strana djela KANZ AD-DAQĀ'IQ. (Napisao 'Abdullāh b. Aḥmad b. Maḥmūd an-Nasafī, Ḥāfizuddin, Abū al-Barakāt umro 710/1310. godine. Prepisano 778/1376. godine; R-8308).

Prva strana djela ŠARḤ-I WAṢIYYATNAMA-I BIRGIWĪ. (Prepisao Ḥabib b. Yūsuf, muftija u gradu Gümülcine kod Edirna, 1218/1803. godine; R-7120).

Naslovna strana djela ĠARIDA AL-FARĀ'IḌ (Napisao Ṣāliḥ efendi. Prepisao Ṣāliḥ b. 'Ālī b. al-Ḥāğ Ḥusayn 1273/1856. godine; R-8249,2).

Posljednja strana djela ŠURŪṬ AL-ISLĀM. Na bosanskom jeziku napisao al-Ḥāğ Muḥammad efendī Ramić, poznat pod nadimkom Topal-hodža, živio krajem 19 stoljeća. (Prepisao Muḥammad Enverī Kadić, u ponedjeljak 5. safera 1326/1908. godine; R-7591).

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله حمدا يوافي نعمه والصلوة على

من لا نبي بعده اما بعد فلما اشتبه بعض

احكام الاراضي وكثر عنه السؤال اردت

ان اجمع ما عليه العمل من القوانين السلطانية

ليتضح ما خفي من الاحوال واحررما

Naslovna strana djela AL-AHKĀM AL-MAR'IYYA FI AL-ARĀḌĪ AL-AMĪRIYYA Sabrao šayhul-islām Ahmad 'Ārif Hikmat, umro 1275/1858. godine.(Prepisao Mustafā Muhibbī b. al-Ḥāğ Muhammad zamjenik kadije u Bögürdelenu (Šabcu), 23. zul-kadeta 1273/1856. godine; 8591).

ĠADWAL MUTALLAT LI 'ILM AL-FARĀ'IḌ. (Napisao Ahmad b. Mustafā La'ali as-Sarahūnī, ar-Rūmī, umro 971/1564. godine. Prepisao Mustafā al-Muhibbī, zamjenik kadije u Gračanici, 7. rebiul-ahira 1252./1836. godine; R-8187).

Posljednja stranica Diplome iz nasljednog prava koju je dobio Ablullah 'Aynī b. 'Alī As-Sarāyī Al-Bosnawī, na arapskom jeziku. (Prepisana 8. redžeba, 1309/1892. godine; R- 6509).

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي انبت شجرة العلم في صدور
العلماء من اصل ثابت في حديقة وعلم
آدم الاسماء وجعل ثمارها اصول
الشريعة الغراء وازهارها فروع
الملة البيضاء فسبحان من احاط علمه
بدبيب النملة السوداء على الصخرة الصماء
في دياجير الظلماء وما يعزب عن علمه
مثقال ذرة في الارض ولا في السماء
ولا يحيطون بشيء من علمه الا بما شاء
اشهد ان لا اله الا الله العليم الحكيم علام

Naslovna strana djela IĞĀZA AL-HĀĞ AHMAD B. MUḤAMMAD FILĪBAWĪ LI 'ABLULLAH 'AYNĪ B. 'ĀLI AS-SARĀYI AL-BOSNAWĪ
Diploma iz nasljednog prava koju je dobio Ablullah 'Aynī b. 'Ālī As-Sarāyī Al-Bosnawī, na arapskom jeziku. (Prepisana 8. redžeba. 1309/51892. godine: R-6509).

Rijaset Islamske zajednice u BiH
Gazi Husrev-begova biblioteka
Al-Furqān Islamic Heritage Foundation
London

Za izdavača
Mustafa Jahić

DTP
Izdavački centar *El-Kalem*

Tehnički urednik
Ismail Ahmetagić

Dizajn korice
Tarik Jesenković

Tiraž
1 500 primjeraka

Štampa
DES Sarajevo

Za štampariju
Džemal Bašić

ISBN 9958-23-127- 1
ISBN 1 873992 69 6

والجدير بالذكر أنّ العديد من البوسنويّين ألّفوا كتبًا في مجال الفقه الإسلاميّ وأنّ بعض مؤلّفاتهم وجدت في هذا الجزء، مثل:

- أحمد بن محمّد الموستاري المتوفّى سنة ١١٩٠هـ./١٧٧٦م. الّذي ألّف سنة ١١٥٩هـ./١٧٤٦م. مجموعة من الفتاوى المسمّاة **بدرّة الفتاوى**، علمًا بأنّ النّسخة الموجودة في حوزة هذه المكتبة، على ما نعلم، فريدة وأنّها نسخت على يد محمّد بن حسين لويشقلي (من قصبة لويشقي، جنوب مدينة موستار وقريبة من مسقط رأس المؤلّف). هذا، وقد وجدت في هذا الجزء أيضًا تسعة نسخ من كتاب **الفتاوى الأحمديّة الموستاريّة** لنفس المؤلّف.

- حسن بن طرخان بن داود بن يعقوب الكافي الآقحصاري (٩٥١هـ./١٥٤٤م.- ١٠٢٥هـ./١٦١٦م.) الّذي ألّف شرحًا **لمقدّمة الصّلوة للكيداني** بعنوان **حديقة الصّلوة في شرح مقدّمة الصّلوة** وكتابًا في أصول الدّين بعنوان روضات **الجنّات في أصول الإعتقادات**.

- حسن بن نصوح الدمنوي (من مدينه دُوْونُو في غرب البوسنة) الّذي ألّف كتابًا في العبادات والمعاملات باللّغة التّركيّة بعنوان **مجمع الجواهر**.

- حسن بن حسن بن أحمد إسپاهي زاده المتوفّى سنة ١٣٣٣هـ./١٩١٥م. والّذي ألّف **شرحًا على رسالة في آداب البحث** لمصطفى بن يوسف بن مراد الموستاري الشّهير بشيخ يويو المتوفّى سنة ١١١٩هـ./١٧٠٧م.

- مصطفى بن سليمان بن يوسف بالي زاده الرّومي البوسنوي المتوفّى سنة ١٠٦٩هـ./١٦٥٨م. الّذي ألّف باللّغة العربيّة شرحًا على كتاب كنز الدّقائق للنّسفي بعنوان **القرائد في حلّ المسائل والقواعد**.

- عبد الوهّاب بن عبد الوهّاب ژيچوي إلهامي(١١٨٧هـ./١٧٧٣م - ١٢٣٧هـ./١٨٢١م.) الّذي ألّف **علم حال** باللّغة البوسنويّة بالحروف العربيّة.

- سيف اللّه پروهو المتوفّى سنة ١٣٥٢هـ./١٩٣٢م. الّذي ألّف كتب: **زبدة الأيمان** و **زبدة الفرائض** و **نزهة الرّائد شرح زبدة الفرائض** و

- الحاجّ محمّد أفندي راميتش الشّهير بتوپال زاده من القرا التّاسع عشر الّذي ألّف كتاب **شروط الإسلام** (علم حال) باللّغة البوسنويّة المكتوب بالحروف العربيّة. وقد وجدت في هذا الجزء ٦ نسخ من من هذا الكتاب.

و أخيراً، نودّ أن نشير إلى أنّ العمل على إعداد هذا الجزء من الفهرس كان محفوفًا بمختلف الصّعوبات وأنّه، إضافةً إلى الصّبر الدّؤوب، قد تطلّب قسطًا من الإلمام الواسع والخبرة الطويلة في هذا المجال. وبما أن الكمال يخصّ باللّه سبحانه وتعالى وحده، فإنّ هذا العمل قد يصحبه بعض النّواقص والأخطاء، علمًا بأنّ الفضل في حصرها على هذا الحدّ يرجع إلى زملائي العاملين معي في المكتبة: وهم السّيد مصطفى ياحيتش، مدير المكتبة والحافظ حاسو بوبارا والسّيد زينيل

فايتش الذين أدين لهم بالشّكر الجزيل وبصورة خاصّة إلى المراجعين لهذا الجزء، وهما الأستاذان الكريمان: الدكتور فهيم نامتاك و الدكتور عصمت بوشاتليتش.

إعداد

عثمان لافيتش

تحريراً في سراييفو، سبتمبر ٢٠٠٣م.

تصدير

بمزيد من الغبطة والسرور نواصل نشر فهارس المخطوطات العربية والتركية والفارسية والبوسنوية في مكتبة الغازي خسرويك خدمة جليلة للباحثين والهيئات العلمية والثقافية في مجالات التراث الإسلامي المخطوط. و قد جاء نشر هذا المجلد بفضل من الله تعالى، ثم معالي الشيخ أحمد زكي يماني رئيس مؤسسة الفرقان للتراث الإسلامي الذي يقدم الدعم المستمر ويبذل جهوداً مشكورةً لإنقاذ مكتبة الغازي خسرويك و الحفاظ على نفائس تراثها الإسلامي، والجدير بالذكر أنه رعى من قبلُ إصدار ثمانية أجزاء من الفهرس العام للمكتبة وهي الأول والثاني (الطبعة الثانية) والرابع والخامس والسادس والسابع و الثامن والتّاسع، فجزاه الله خيراً. وبالإضافة إلى فهرسة المخطوطات ونشر فهارسها، لا بد لنا من التنويه أن مؤسسة الفرقان تساعد مكتبة الغازي خسرويك في تصوير مخطوطاتها على الميكروفيلم و CD-ROM وفي احتياجاتها الأخرى في ميدان صيانة مخطوطاتها وتعميم الفائدة المرجوة من ذخائرها من علوم معارف وفنون. ونحن نأمل متابعة التعاون والمعونة المثمرة بُغْيَةَ إتمام إصدار ما تبقى من أجزاء الفهرس العام، والله من وراء القصد، وهو نعم المولى و نعم النصير.

وإنني أتقدم بجزيل الشكر إلى رئيس مؤسسة الفرقان معالي الشيخ أحمد زكي يماني، داعياً من الله تعالى أن يجعل بذله و عطاءه ذخراً في ميزان حسناته.

وإنني أشكر نائب رئيس مؤسسة الفرقان، الأستاذ الدكتور أكمل الدين إحسان أوغلي، والمدير العام لمؤسسة الفرقان، الأستاذ الدكتور يوسف إيبش، على ما بذلاه من جهود بناءة، وأشكر العاملين في مؤسسة الفرقان الذين ساهموا في تنفيذ هذا المشروع الإنساني.

مصطفى يحيتش

مدير مكتبة الغازي خسرويك

المقدّمة

يسرّنا أن نقدّم للباحثين الجزء العاشر من فهرس المخطوطات العربيّة والتّركيّة والفارسيّة والبوسنويّة بمكتبة الغازي خسرويك في سراييفو، علمًا بأنّه من حيث الموضوع مكمّل لما في الجزئين الثّاني والتّاسع.

إنّ علم الفقه الإسلاميّ بفروعه المختلفة، من حيث الأهميّة، يأتي في صدارة العلوم الإسلاميّة. وهذا أمر طبيعيّ إذا أخذنا بعين الإعتبار أنّ الفقه الإسلاميّ ينظّم جميع نواحي حياة الإنسان المسلم وأنّ معرفة و تطبيق أحكامه في أعمال المسلم اليوميّة جزء لا يتجزّأ من حياته الدّينيّة كشرط من شروط نيل مرضاة اللّه تعالى في الدّارين.

وعليه، فإنّ علماء الإسلام أَوْلَوْا اهتمامهم البالغ للفقه الإسلاميّ منذ الأيّام الأولى للدّعوة الإسلاميّة باعتباره أصلاً من أصول دين اللّه الحنيف، الأمر الّذي ترتّب عليه انتشار العديد من المخطوطات من هذا المجال، ليس في في مكتبة الغازي خسرويك في سراييفو فحسب، بل في غيرها من المكتبات المنتشرة في جميع أنحاء العالم الإسلامي. إنّ ظهورهذا الجزء من فهرس المخطوطات لهذه المكتبة، الثّالث في هذا المجال، لهو أكبر دليل على ذلك.

يتناول هذا الجزء المخطوطات المتبقّية من مجال الفقه الإسلامي و الفرائض والفتاوى وآداب القاضي ونظام الدّولة والقوانين والّتي لم تدرج في الجزئين الثّاني والتّاسع بسبب كثرتها.

أمّا طريقة فهرسة المخطوطات في هذا الجزء فهي مماثلة لطريقة متّبعة في الأجزاء السّابقة وبصورة خاصّة في الجزء التّاسع الّذي كان من المنتظر أن يستوعب جميع المخطوطات من هذا المجال، إلاّ أنّه بسبب كثرة المخطوطات طرأ التغيير على هذه الفكرة فعُومِل هذا الجزء مكمّلاً له.

يتناول هذاالجزء ما مجموعه ٤٨٢ مخطوطة مجلّدة تحوي على ٧٠٦ عملاً كتابيًا و ٣٥٢ عنوانًا مختلفًا منها ٣٣٢ تأليفًا باللّغة العربيّة، ٣٦١ تأليفًا باللّغة التّركيّة، تأليف واحد باللّغة الفارسيّة و ١٣ تأليفا باللّغة البوسنويّة المكتوبة بالحروف العربيّة (والمسمّاة بألحميادو). وبما أنّنا اعتمدنا نظام وصف المخطوطات على أساس أوائل العناوين، فقد وجد في هذا الجزء العديد من المؤلّفات الّتي تخصّ فنونًا مختلفةً غير الفقه وفنونه، وذلك بسبب وجودها داخل المجاميع الّتي تضمّ أكثر من تأليف واحد.

إنّ أقدم مخطوطة معالجة في هذا الجزء لهو نسخة من كتاب في الفقه الشّافعي بعنوان **حلية العلماء في اختلاف مذاهب الفقهاء**، الّتي ألّفها باللّغة العربيّة أبو بكر محمّد بن أحمد بن حسين بن عمر الشّاشي الشّافعي المتوفّى في سنة ٥٠٧هـ./١١١٣م. والّتي نسخها من نسخة المؤلّف عبد السّلام بن مجاهد النبراوي في ١٢ شوّال سنة ٥٨٥هـ./١١٨٩م.، أى ٧٨ سنة هجريّة فقط بعد وفاة المؤلّف.

تقديم

بتوفيق من الله وبفضله أكملت مؤسّسة الفرقان عشرَ سنوات في خدمة التّراث الإسلامي على إختلاف مشاربه، وذلك من خلال مؤتمراتها وندواتها ومعارضها، وما نَشَرَتْه من كُتُب وفهارس، وما صوّرته من مخطوطات ووثائق ووقفيّات وسجلات محاكم شرعيّة، وما بذلته من جهود لإنقاذ مكتبة الغازي خسروبك في سرايفو عاصمة البوسنة والهرسك على أكثر من صعيد بُغية مرضاة الله تعالى، ثمّ حفظ هويّة تلك البلاد، وذلك بالمحافظة على تراثها من الضّياع في خصم الصّراع اللاإنساني، فقد تمّ تجهيز المكتبة بكلّ ما تلزمه من رُفوف لحفظ الكُتُب المخطوطة والمطبوعة، كما تمّ تزويدها بوحدة الكترونية لتصوير المخطوطات والوثائق على الأقراص CD ROM، وتطوّرَ مشروع تصوير المخطوطات على الميكروفيلم حتّى غطّى ما يقرب من ثلثين ما تملكه المكتبة من مخطوطات ووثائق تاريخيّة، وما زال العمل مستمراً بأقصى صرعة لإتمام تصوير كلّ ما في المكتبة بإذن الله.

أمّا من ناحية الفهرسة فالعمل فيها على ما يرام حيث أنّ مؤسّسة الفرقان تتولى إصدار الفهرس بالتّعاون مع رئاسة الجماعة الإسلاميّة في البوسنة والهرسك، وقد تمّ في هذا الإطار إصدار المجلّد الرّابع سنة ١٤١٩هـ / ١٩٩٨م، ثُمّ تمّ إصدار المجلّد الخامس والمجلّد السّادس في العام ١٤٢٠هـ / ١٩٩٩م، ثُمّ المجلّد السّابع في العام ١٤٢٠هـ / ٢٠٠٠م، ثمّ المجلّد الثّامن في العام ١٤٢١هـ / ٢٠٠٠م، ثُمّ المجلّد التّاسع في العام ١٤٢٢هـ /٢٠٠١م، وها نحن نُقدّمُ لعشّاق التّراث المخطوط المجلّد العاشر من فهرس المخطوطات العربيّة والتّركيّة والفارسيّة والبوسنويّة في مكتبة الغازي خسروبك.

لقد تضمّنت مجلّداتُ الفهرس التّسعة السّابقة فهرسة ٥٨٠٨ مخطوطة يتضمّن بعضها عدّة عناوين، أمّا المجلّد التّاسع فيتضمّن فهرسة المخطوطات من الرّقم ٥٨٠٩ حتّى الرّقم ٦٢٩٠، وتحتوي هذه المخطوطات على ٧٠٦ عملاً كتابيًا مخطوطًا، وموضوعات هذه المخطوطات هي الفقه الإسلامي والفرائض والفتاوى وآداب القاضي ونظام الدّولة والقوانين، لذا يُعْتَبَرُ إصدار هذا المجلّد من الفهرس خدمة جليلة للباحثين في علوم أصول الفقة والفقه الإسلامي وفروعه

أرجو من الله تعالى العون والتّوفيق كي نُنجزَ ما تهدف مؤسّسة الفرقان للتّراث الإسلامي إلى إنجازه في ميادين التّراث الإنساني وعلومه، وأوجّهُ كلمةَ شُكر إلى فضيلة الدكتور مصطفى تسيريتس رئيس علماء البوسنة والهرسك، والأستاذ مصطفى يحيتس مدير مكتبة الغازي خسروبك، والسيّد عثمان لافتش الّذي أعدّ هذا المجلّد، وأتمنّى السّؤدُدَ والتّوفيق للجميع.

لندن، رجب ١٤٢٣ هـ

سبتمبر ٢٠٠٢ م

أحمد زكي يماني

رئيس مؤسّسة الفرقان للتّراث الإسلامي

A catalogue record for this book is available from the British Library

ISBN 1 873992 69 6

(Cataloguing -in- Publication Data: (بيانات الفهرسة أثناء النشر :

LAVIC, Osman, comp.

Katalog arapskih, turskih, perzijskih i bosanskih rukopisa, Gazi Husrev-begova biblioteka u Sarajevu = Catalogue of the Arabic, Turkish, Persian and Bosnian manuscripts [in] the Ghazi Husrev-Bey Library in Sarajevo = Fihris al-makhṭūṭāt al-ʻArabīyah wa-al-Turkīyah wa-al-Fārisīyah wa-al-Būsnavīyah fī Maktabat al-Ghāzī Khusrū Bik fī Sarāyīfū

فهرس المخطوطات العربية والتركية والفارسية والبوسنوية في مكتبة الغازي خسرو بك في سرايفو /

obradio Osman LAVIC. - Sarajevo : Rijaset Islamske zajednice u BiH Sarajevo; London : Al-Furqān Islamic Heritage Foundation, 1422/2002.

v. 10, 494 p. ; 25 cm. - (Al-Furqān Islamic Heritage Foundation Publication; no. 69; Islamic Manuscripts Catalogues Series; no. 43 =

(منشورات الفرقان؛ رقم ٦٩. سلسلة فهارس المخطوطات الإسلامية؛ رقم ٤٣)

Previous vols. published with al-Furqān Foundation: vols. 4-9.- (Al-Furqān Islamic Heritage Foundation Publication; no 33, 39, 41, 51, 52, 62. Islamic-Manuscripts Catalogues Series; no. 22, 25, 27, 31, 32, 40)

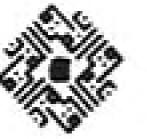
1. Manuscripts, Turkish- Bosnia- Herzegovina- Sarajevo- Catalogs
2. Manuscripts, Arabic- Bosnia- Herzegovina- Sarajevo- Catalogs
3. Manuscripts, Persian- Bosnia- Herzegovina- Sarajevo- Catalogs
4. Manuscripts, Bosnian- Bosna- Herzegovina- Sarajevo- Catalogs
5. Ghazi Husrev-Bey Library (Sarajevo, Bosnia-Herzegovina) - Manuscripts

I. LAVIC, Osman, comp. II. Al-Furqān Islamic Heritage Foundation (London, Great Britain). III. Riasat of Islamic Community in B&H (Sarajevo, Bosnia-Herzegovina). IV. Title (English). V. Title (Transliterated). VI-VII. Series.

ISBN 1 873992 69 6

Published by Al-Furqān Islamic Heritage Foundation.
Eagle House, High Street, Wimbledon, London. SW 19 5EF, UK

منشورات الفرقان: رقم ٦٩
سلسلة فهارس المخطوطات الإسلامية: رقم ٤٣

مؤسسة الفرقان للتراث الإسلامي
Al-Furqān Islamic Heritage Foundation

Eagle House
High Street
Wimbledon
London
SW19 5EF
U.K.

سلسلة فهارس المخطوطات الاسلامية : رقم ٤٣

فهرس المخطوطات

العربية والتركية والفارسية والبوسنوية في مكتبة الغازي خسروبك في سراييفو

الجزء العاشر

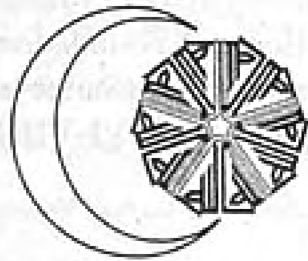
إعداد
عثمان لافيتش

إصدار

مؤسسة الفرقان للتراث الإسلامي
لندن

رئاسة الجماعة الإسلامية في البوسنة والهرسك
سراييفو

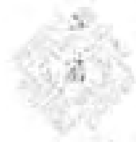

لندن – سراييفو
١٤٢٣ هـ / ٢٠٠٢ م

فهرس المخطوطات

العربية والتركية والفارسية والبوسنوية
في
مكتبة الغازي خسروبك في سراييفو

الجزء العاشر

فهرس المخطوطات

العربية والتركية والفارسية والبوسنوية
في
مكتبة الغازي خسروبك في سراييفو

الجزء العاشر

إعداد
عثمان لافيتش

إصدار

مؤسسة الفرقان
للتراث الإسلامي
لندن

رئاسة الجماعة الإسلامية
في البوسنة والهرسك
سراييفو

لندن - سراييفو
١٤٢٣هـ / ٢٠٠٢م